

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 28 grudnia 2012 r.

w sprawie pomocy państwa SA.33760 (12/N-2, 11/C, 11/N); SA.33763 (12/N-2, 11/C, 11/N); SA.33764 (12 N-2, 11/C, 11/N); SA.30521 (MC 2/10); SA.26653 (C9/09); SA.34925 (12 N-2, 12/C, 12/N); SA.34927 (12 N-2, 12/C, 12/N); SA.34928 (12 N-2, 12/C, 12/N) udzielonej przez Królestwo Belgii, Republikę Francuską i Wielkie Księstwo Luksemburga na rzecz przedsiębiorstw Dexia, DBB/Belfius i DMA

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 9962)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2014/189/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy⁽¹⁾,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami⁽²⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

1.1. PROCEDURA POPRZEDZAJĄCA WYDANIE DECYZJI O WARUNKOWYM ZATWIERDZENIU

- (1) Decyzją z dnia 19 listopada 2008 r.⁽³⁾ Komisja postanowiła nie wnosić zastrzeżeń odnośnie do przedsięwziętych środków nadzwyczajnych w postaci wsparcia płynnościowego (ang. *liquidity assistance*) oraz gwarancji na niektóre składniki pasywów grupy Dexia⁽⁴⁾. Komisja uznała, że wspomniane środki są zgodne z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE jako pomoc na ratowanie przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji i wyraziła zgodę na stosowanie tych środków przez sześć miesięcy od dnia 3 października 2008 r., wskazując jednocześnie, że po wygaśnięciu tego okresu Komisja będzie zmuszona dokonać ponownej oceny pomocy jako środka strukturalnego.
- (2) Belgia, Francja i Luksemburg (zwane dalej „zainteresowanymi państwami członkowskimi”) przekazały Komisji odpowiednio w dniach 16, 17 i 18 lutego 2009 r. wstępny plan restrukturyzacji grupy Dexia.

⁽¹⁾ Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). W obu przypadkach treść postanowień jest zasadniczo identyczna. Do celów niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 TFUE należy rozumieć, we właściwych przypadkach, jako odniesienia odpowiednio do art. 87 i 88 Traktatu WE. W ramach TFUE wprowadzono też pewne zmiany terminologiczne, np. zastąpiono „Wspólnotę” „Unią”, „wspólny rynek” – „rynkiem wewnętrznym”, a „Sąd Pierwszej Instancji” – „Sądem”. W niniejszej decyzji stosuje się terminologię z TFUE.

⁽²⁾ Dz.U. C 146 z 12.5.1998, s. 6 i Dz.U. C 210 z 1.9.2006, s. 12.

⁽³⁾ C(2008) 7388 final.

⁽⁴⁾ W niniejszej decyzji „Dexia” lub „grupa” oznacza przedsiębiorstwo Dexia SA i ogół spółek zależnych. Określenie to nie obejmuje zatem jednostek zbytych od daty ich zbycia.

- (3) Decyzją z dnia 13 marca 2009 r. Komisja postanowiła wszcząć postępowanie określone w art. 108 ust. 2 TFUE dotyczące całej pomocy na rzecz grupy Dexia ⁽⁵⁾.
- (4) Decyzją z dnia 30 października 2009 r. ⁽⁶⁾ Komisja zezwoliła na przedłużenie gwarancji do dnia 28 lutego 2010 r. lub do daty podjęcia przez Komisję decyzji rozstrzygającej kwestię zgodności środków pomocy i planu restrukturyzacji grupy Dexia.
- (5) Dnia 9 lutego 2010 r. zainteresowane państwa członkowskie przekazały Komisji informacje na temat dodatkowych środków planowanych w celu uzupełnienia wstępnego planu restrukturyzacji grupy Dexia.

1.2. DECYZJA O WARUNKOWYM ZATWIERDZENIU I MONITOROWANIE JEJ WYKONANIA

- (6) Decyzją z dnia 26 lutego 2010 r. ⁽⁷⁾ (zwaną dalej „decyzją o warunkowym zatwierdzeniu”) Komisja zatwierdziła plan restrukturyzacji grupy Dexia i przekształcenie pomocy nadzwyczajnej w pomoc na restrukturyzację przedsiębiorstwa pod warunkiem przestrzegania wszystkich zobowiązań i warunków przewidzianych w tejże decyzji.
- (7) Środki pomocy przyznane grupie Dexia począwszy od września 2008 r., zatwierdzone przez Komisję w decyzji o warunkowym zatwierdzeniu, obejmują:
  - 1) dokapitalizowanie o łącznej kwocie 6 mld EUR, w tym kwotę 5,2 mld EUR, którą można przypisać państwu belgijskiemu i francuskiemu i która została uznana za pomoc (pozostała kwota 0,8 mld EUR nie stanowi pomocy, ponieważ nie można jej przypisać zainteresowanym państwom członkowskim);
  - 2) gwarancję udzieloną przez państwo belgijskie i francuskie na portfel aktywów o obniżonej wartości, w ramach której element pomocy oszacowano na 3,2 mld EUR;
  - 3) awaryjne wsparcie płynnościowe (ang. *Emergency Liquidity Assistance*, zwane dalej „ELA”) udzielone przez belgijski bank centralny Banque nationale de Belgique (zwany dalej „BNB” lub „Narodowym Bankiem Belgii”), gwarantowane przez państwo belgijskie i wykorzystane głównie w okresie od października do listopada 2008 r.; oraz
  - 4) gwarancję państwa belgijskiego, francuskiego i luksemburskiego na refinansowanie grupy w maksymalnej kwocie 135 mld EUR ⁽⁸⁾.
- (8) W celu sprawdzenia, czy zobowiązania i warunki są należycie wypełniane, ekspert działający w imieniu Komisji (zwany dalej „upoważnionym ekspertem”), uprawniony do przeprowadzania wszelkich niezbędnych kontroli, przedkłada Komisji w każdym półroczu szczegółowe sprawozdanie.
- (9) W sprawozdaniu z dnia 30 listopada 2010 r. upoważniony ekspert ocenił, że trzy zobowiązania nie były przestrzegane:
  - 1) obowiązek wcześniejszego powiadamiania Komisji o wszelkich wypłatach kuponów od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub Upper Tier 2 wyemitowanych przed dniem 1 lutego 2010 r. na warunkach przewidzianych w art. 2 ust. 2 decyzji o warunkowym zatwierdzeniu;
  - 2) zakaz, na mocy pkt 3 zobowiązań, udzielania przez grupę Dexia pożyczek klientom z sektora publicznego i parapublicznego ⁽⁹⁾ na poziomie „wskaźnika zwrotu z kapitału skorygowanego o ryzyko” (ang. *Risk Adjusted Return On Capital*, zwanego dalej „wskaźnikiem RAROC”) niższym niż 10 %; oraz

⁽⁵⁾ Dz.U. C 181 z 4.8.2009, s. 42.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 305 z 16.12.2009, s. 3.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 274 z 19.10.2010, s. 54.

⁽⁸⁾ Kwota ta obejmuje też gwarancję państwa belgijskiego odnoszącą się do ELA udzielonego przez BNB na rzecz grupy Dexia.

⁽⁹⁾ Zobowiązanie to nie było przestrzegane w przypadku [...] umów pożyczek zawartych w okresie od 31 marca 2010 r. do 30 czerwca 2010 r. w odniesieniu do próby 299 pożyczek.

- 3) obowiązek zapewnienia, na mocy pkt 13 lit. c) zobowiązań w związku z pkt 8 umowy pełnomocnictwa, tego, by nabywca spółki zależnej AdInfo był niezależny od grupy Dexia i właściwy do zlikwidowania zakłóceń konkurencji w rozumieniu sekcji 4 komunikatu Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa (zwanego dalej „komunikatem w sprawie restrukturyzacji bankowej”) ⁽¹⁰⁾.
- (10) W sprawozdaniu z dnia 29 kwietnia 2011 r. upoważniony ekspert ocenił, że poza uchybieniami stwierdzonymi w sprawozdaniu z dnia 30 listopada 2010 r. cztery zobowiązania nie były przestrzegane:
- 1) grupa Dexia ponownie uchybiła warunkom przewidzianym w art. 2 ust. 2 decyzji o warunkowym zatwierdzeniu, dotyczący obowiązku wcześniejszego powiadomienia Komisji o wszelkich wypłatach kuponów od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub Upper Tier 2 wyemitowanych przed dniem 1 lutego 2010 r.;
  - 2) w próbie liczącej 2 805 pożyczek, w przypadku [80–150] (*) umów pożyczek zawartych w okresie od dnia 1 lipca 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r., o łącznej wartości ponad [0,5–1,5] mld EUR, poziom wskaźnika RAROC był niższy niż 10 %, co stanowi naruszenie pkt 3 zobowiązań;
  - 3) poziom wskaźnika stabilności finansowania na dzień 31 grudnia 2010 r. nie przekraczał 40 %, zgodnie z wymogiem pkt 5 lit. c) zobowiązań; oraz
  - 4) na dzień 31 grudnia 2010 r. całkowita wielkość skonsolidowanej sumy bilansowej grupy Dexia skorygowanej o zmianę wartości rynkowej instrumentów rynkowych wpisanych do bilansu grupy Dexia była wyższa o około [10–20] mld EUR od pułapu [510–550] mld EUR przewidzianego w pkt 14 lit. a) zobowiązań i w załączniku II do decyzji o warunkowym zatwierdzeniu. Na ten sam dzień całkowita wielkość skonsolidowanej sumy bilansowej Core Division była wyższa o około [10–20] mld EUR od pułapu [390–410] mld EUR przewidzianego w pkt 14 zobowiązań i w załączniku II do decyzji o warunkowym zatwierdzeniu.
- (11) W sprawozdaniu z dnia 26 września 2011 r. upoważniony ekspert ocenił, że – poza uchybieniami stwierdzonymi w sprawozdaniach z dnia 30 listopada 2010 r. i z dnia 29 kwietnia 2011 r. – nie były przestrzegane dwa zobowiązania:
- 1) w próbie liczącej 1 455 pożyczek, w przypadku [120–170] umów pożyczek zawartych w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2011 r., o łącznej wartości ponad [0,5–1,5] mld EUR, poziom wskaźnika RAROC był niższy niż 10 %, co stanowi naruszenie pkt 3 zobowiązań;
  - 2) spółka Dexia Sabadell ⁽¹¹⁾ skorzystała dnia 28 lutego 2011 r. z dyskrecyjnej opcji przedterminowego wykupu instrumentu Tier 2 ⁽¹²⁾, z naruszeniem pkt 9 lit. c) zobowiązań.
- (12) W sprawozdaniu z dnia 22 maja 2012 r. upoważniony ekspert ocenił, że poza uchybieniami stwierdzonymi w sprawozdaniach z dnia 30 listopada 2010 r., z dnia 29 kwietnia 2011 r. i z dnia 26 września 2011 r. trzy zobowiązania nie były przestrzegane:
- 1) w próbie liczącej 1 468 pożyczek, w przypadku [50–100] umów pożyczek zawartych w okresie od 1 lipca 2011 r. do 31 grudnia 2011 r., o łącznej wartości ponad [550–575] mln EUR, poziom wskaźnika RAROC był niższy niż 10 %, co stanowi naruszenie pkt 3 zobowiązań;

⁽¹⁰⁾ Komunikat Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa (Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9).

(*) Informacje poufne.

⁽¹¹⁾ Dexia Sabadell jest bankiem z siedzibą w Hiszpanii specjalizującym się w finansowaniu sektora publicznego. Jest on w 60 % własnością Dexia Crédit Local (a w 40 % własnością Banco Sabadell).

⁽¹²⁾ Chodziło o pożyczkę w wysokości [6,5–7] mln EUR, której udzielił jej Banco Sabadell, znajdujący się poza obrębem grupy Dexia.

- 2) poziom wskaźnika stabilności finansowania na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniósł [30–< 45] %. Nie przekroczył zatem 45 %, zgodnie z wymogiem pkt 5 lit. c) zobowiązań; oraz
- 3) na dzień 31 grudnia 2011 r. nie zrealizowano zbycia Dexia Bank Denmark A/S, duńskiej spółki zależnej Dexia BIL, co stanowi naruszenie pkt 13 lit. g) ppkt (ii) zobowiązań.
- (13) W sprawozdaniu z dnia 5 października 2012 r. w sprawie wykonania zobowiązań przez grupę Dexia (z wyłączeniem Dexia Banque Belgique, spółki zależnej należącej w całości do przedsiębiorstwa Dexia SA, zwanej dalej „DBB/Belfius”) w ciągu całego okresu objętego sprawozdaniem, to jest od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 30 czerwca 2012 r., upoważniony ekspert ocenił, że poza uchybieniami stwierdzonymi w sprawozdaniach z dnia 30 listopada 2010 r. z dnia 29 kwietnia 2011 r., z dnia 26 września 2011 r. i z dnia 22 maja 2012 r., zobowiązanie dotyczące wskaźnika RAROC nie było przestrzegane, co stanowi naruszenie pkt 3 zobowiązań. W próbie liczącej 218 pożyczek, w przypadku [15–20] umów pożyczek zawartych w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2012 r., o łącznej wartości ponad [100–125] mln EUR, poziom wskaźnika RAROC był niższy niż 10 %.
- (14) Zgodnie z decyzją o warunkowym zatwierdzeniu grupa Dexia zobowiązała się do zbycia lub wprowadzenia na giełdę do dnia 31 października 2012 r. swojego udziału we włoskiej spółce zależnej Dexia Crédiop, wynoszącego 70 %. Upoważniony ekspert poinformował w sprawozdaniu z dnia 5 października 2012 r., że grupa Dexia nie przekazała informacji dotyczących realizacji tego zobowiązania w pierwszej połowie 2012 r. Niemniej jednak, na podstawie informacji zawartych w poprzednich sprawozdaniach, upoważniony ekspert w dalszym ciągu sądzi, że spółka Crédiop nie jest [...] i w związku z tym nie jest [...] (13).

1.3. PROCEDURY PO WYDANIU DECYZJI O WARUNKOWYM ZATWIERDZENIU

- (15) Począwszy od lata 2011 r. grupa Dexia przeżywała dodatkowe trudności. Z tego względu zainteresowane państwa członkowskie przedsięwzięły dodatkowe środki pomocy i rozważają przyjęcie nowych środków pomocy.

1.3.1. Procedura dotycząca zbycia i restrukturyzacji DBB/Belfius

- (16) Dnia 7 października 2011 r. władze belgijskie poinformowały Komisję o projekcie nabycia DBB/Belfius przez państwo belgijskie. Dnia 12 października 2011 r. Belgia przekazała Komisji dodatkowe środki planu restrukturyzacji zatwierzonego decyzją o warunkowym zatwierdzeniu, polegające na nabyciu DBB/Belfius przez państwo belgijskie poprzez nabycie od przedsiębiorstwa Dexia SA 100 % akcji DBB/Belfius za cenę 4 mld EUR.
- (17) Decyzją z dnia 17 października 2011 r. (zwaną dalej „decyzją o wszczęciu postępowania w sprawie sprzedaży DBB/Belfius”) (14) Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące środka polegającego na sprzedaży przez grupę Dexia i nabyciu przez państwo belgijskie DBB/Belfius. Środek ten dotyczy nabycia przez państwo belgijskie przedsiębiorstwa DBB/Belfius i jego spółek zależnych (15), z wyjątkiem Dexia Asset Management (zwanej dalej „DAM”). W trosce o utrzymanie stabilności finansowej Komisja podjęła też decyzję o tymczasowym zatwierdzeniu tego środka. Zezwoliła zatem na stosowanie tego środka przez sześć miesięcy od dnia wydania decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie sprzedaży DBB/Belfius (to jest do dnia 16 kwietnia 2012 r. włącznie) lub – gdyby Belgia przedłożyła plan restrukturyzacji DBB/Belfius w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie sprzedaży DBB/Belfius – do czasu przyjęcia przez Komisję ostatecznej decyzji odnośnie do tego środka. Zbycie DBB/Belfius nastąpiło dnia 20 października 2011 r. Dnia 1 marca 2012 r. spółka, dotychczas nosząca nazwę Dexia Banque Belgique, oficjalnie ogłosiła swoją nową nazwę: Belfius (16). Od tego dnia DBB nie ma już powiązań kapitałowych z grupą Dexia.
- (18) Komisja otrzymała od zainteresowanych stron uwagi w tej sprawie. Komisja przekazała te uwagi Belgii, umożliwiając jej odniesienie się do nich, a następnie otrzymała jej odpowiedź w piśmie z dnia 19 kwietnia 2012 r.
- (19) Dnia 17 kwietnia 2012 r. Belgia przedłożyła plan restrukturyzacji DBB/Belfius. W okresie od 17 kwietnia 2012 r. do 23 listopada 2012 r. odbyło się wiele spotkań, telekonferencji i przekazano dodatkowe informacje.

(13) Pkt 1.16.1 ostatecznej wersji piątego sprawozdania eksperta dotyczącego przedsiębiorstwa Dexia SA z dnia 5 października 2012 r.
(14) Dz.U. C 38 z 11.2.2012, s. 12.

(15) W tym przedsiębiorstwa Dexia Insurance Belgium, które grupowało spółki zależne, znaki towarowe i kanały dystrybucji produktów ubezpieczeniowych (DVV, Corona Direct i DLP).

(16) W niniejszej decyzji „DBB/Belfius” oznacza jednostkę noszącą do dnia 29 lutego 2012 r. nazwę Dexia Banque Belgique, a następnie – od dnia 1 marca 2012 r., kiedy nastąpiła oficjalna zmiana nazwy banku – nazwę Belfius.

- (20) Dnia 26 listopada 2012 r. Belgia przekazała Komisji ostateczną wersję planu restrukturyzacji DBB/Belfius.
- (21) Dnia 21 grudnia 2012 r. Komisja otrzymała pismo Belgii dotyczące zobowiązań odnoszących się do DBB/Belfius.

1.3.2. Procedura dotycząca restrukturyzacji/likwidacji grupy Dexia i odnosząca się do gwarancji refinansowania

- (22) Dnia 18 października 2011 r. zainteresowane państwa członkowskie poinformowały Komisję o nowych potencjalnych środkach możliwych do zastosowania w oczekiwaniu na nowy plan restrukturyzacji lub likwidacji grupy Dexia. W ramach tych nowych środków w dniu 21 października 2011 r. Belgia zgłosiła Komisji możliwość przyznania DBB/Belfius przez BNB awaryjnego wsparcia płynnościowego (ang. *Emergency Liquidity Assistance*, zwanego dalej „ELA”).
- (23) Dnia 14 grudnia 2011 r. Francja, Belgia i Luksemburg również powiadomiły Komisję, w ramach wspomnianych nowych środków, o planowanej tymczasowej gwarancji refinansowania, która miała być udzielona przez zainteresowane państwa członkowskie na rzecz przedsiębiorstw Dexia SA i Dexia Crédit Local (zwanego dalej „DCL”).
- (24) W trosce o utrzymanie stabilności finansowej, decyzją z dnia 21 grudnia 2011 r. (zwaną dalej „decyzją o tymczasowym zatwierdzeniu”) ⁽¹⁷⁾ Komisja postanowiła zatwierdzić tymczasowo, do dnia 31 maja 2012 r., tymczasową gwarancję refinansowania. Niemniej jednak ze względu na to, że tymczasowa gwarancja refinansowania, nabycie DBB/Belfius przez Belgię i stwierdzone uchybienia w wypełnianiu zobowiązań i warunków przewidzianych w decyzji o warunkowym zatwierdzeniu stanowią poważną zmianę warunków restrukturyzacji grupy Dexia, Komisja wszczęła na mocy tej decyzji formalne postępowanie dotyczące wszystkich dodatkowych środków na restrukturyzację grupy Dexia zastosowanych od momentu przyjęcia decyzji o warunkowym zatwierdzeniu (w tym tymczasowej gwarancji refinansowania).
- (25) Dnia 23 marca 2012 r. Luksemburg powiadomił Komisję o sprzedaży banku Dexia Banque Internationale à Luxembourg (zwanego dalej „Dexia BIL”). Niektóre aktywa zostały wyłączone z zakresu przedmiotowej transakcji. Grupa inwestorów z Kataru, Precision Capital SA, miała nabyć 90 % udziałów Dexia BIL, a pozostałe 10 % miało przypaść państwu luksemburskiemu. Decyzją z dnia 3 kwietnia 2012 r. ⁽¹⁸⁾ Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w odniesieniu do sprzedaży Dexia BIL. Decyzją z dnia 25 lipca 2012 r. ⁽¹⁹⁾ Komisja wyraziła zgodę na sprzedaż Dexia BIL.
- (26) W dniach 21 i 22 marca 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie przekazały Komisji wstępny plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia (zwany dalej „wstępnym planem uporządkowanej likwidacji grupy Dexia”).
- (27) Dnia 25 maja 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie przekazały Komisji wniosek o przedłużenie do dnia 30 września 2012 r. okresu obowiązywania tymczasowej gwarancji refinansowania.
- (28) Dnia 31 maja 2012 r. Komisja przyjęła dwie decyzje.
- (29) W pierwszej decyzji (zwanej dalej „decyzją o rozszerzeniu postępowania”) Komisja postanowiła rozszerzyć formalne postępowanie wyjaśniające i objąć nim wszystkie dodatkowe środki na restrukturyzację grupy Dexia, aby przeanalizować wstępny plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia przedłożony przez zainteresowane państwa członkowskie w dniach 21 i 22 marca 2012 r. ⁽²⁰⁾ Komisja wezwała też zainteresowane państwa członkowskie do przedstawienia uwag oraz wszelkich istotnych informacji dotyczących dokapitalizowania grupy Dexia przez Arcofin w celu ustalenia, czy należy uchylić decyzję o warunkowym zatwierdzeniu (zob. motywy 41 i 42 poniżej).

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 345 z 13.11.2012, s. 50.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 137 z 12.5.2012, s. 19.

⁽¹⁹⁾ Decyzja z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie SA.34440 dotyczącej sprzedaży Dexia BIL, dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 345 z 13.11.2012, s. 4.

- (30) W drugiej decyzji (zwanej dalej „decyzją o pierwszym przedłużeniu gwarancji”) ⁽²¹⁾ Komisja zatwierdziła tymczasowo, do momentu przyjęcia ostatecznej decyzji w sprawie planu uporządkowanej likwidacji spółki Dexia, pierwsze przedłużenie, do dnia 30 września 2012 r., okresu obowiązywania tymczasowej gwarancji zainteresowanych państw członkowskich na refinansowanie Dexia SA i DCL, rozszerzając jednocześnie na ten środek formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące wszystkich dodatkowych środków na restrukturyzację grupy Dexia, wszczęte decyzją o tymczasowym zatwierdzeniu.
- (31) Dnia 5 czerwca 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie zgłosiły Komisji zwiększenie limitu gwarancji do maksymalnej kwoty głównej wynoszącej 55 mld EUR. W decyzji z dnia 6 czerwca 2012 r. ⁽²²⁾ (zwanej dalej „decyzją o zwiększeniu limitu gwarancji”) Komisja tymczasowo zatwierdziła, do momentu przyjęcia ostatecznej decyzji w sprawie planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, zwiększenie limitu gwarancji, rozszerzając jednocześnie na ten środek formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące wszystkich dodatkowych środków na restrukturyzację grupy Dexia, wszczęte decyzją o tymczasowym zatwierdzeniu.
- (32) Dnia 7 września 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie przekazały Komisji wniosek o drugie przedłużenie, do dnia 31 stycznia 2013 r., okresu obowiązywania tymczasowej gwarancji refinansowania (z zachowaniem limitu gwarancji w maksymalnej kwocie głównej wynoszącej 55 mld EUR). W decyzji z dnia 26 września 2012 r. ⁽²³⁾ (zwanej dalej „decyzją o drugim przedłużeniu gwarancji”) Komisja zatwierdziła tymczasowo, do momentu przyjęcia ostatecznej decyzji w sprawie planu uporządkowanej likwidacji spółki Dexia, drugie przedłużenie, do dnia 31 stycznia 2013 r., okresu obowiązywania tymczasowej gwarancji zainteresowanych państw członkowskich na refinansowanie Dexia SA i DCL, rozszerzając jednocześnie na ten środek formalne postępowanie wyjaśniające.
- (33) Dnia 26 listopada 2012 r. Belgia przekazała Komisji ostateczną wersję planu restrukturyzacji DBB/Belfius. Dnia 17 grudnia 2012 r. Belgia przekazała Komisji pismo dotyczące zobowiązań odnoszących się do restrukturyzacji DBB/Belfius.
- (34) Dnia 14 grudnia 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie przekazały Komisji nowy plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia (zwany dalej „zmienionym planem uporządkowanej likwidacji grupy Dexia”), który miał zastąpić wstępny plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia.
- (35) Dnia 14 grudnia 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie przekazały też Komisji notę zatytułowaną „Nota władz francuskich do Komisji Europejskiej” mającą za przedmiot „Przedstawienie powiązania DMA z państwem, z Kasą Depozytów i Konsygnacji oraz z La Banque Postale” (zwaną dalej „notą w sprawie transakcji zbycia DMA”).
- (36) Dnia 17 grudnia 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie przekazały również pismo dotyczące zobowiązań odnoszących się do zmienionego planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia oraz pismo dotyczące zobowiązań odnoszących się do transakcji zbycia przedsiębiorstwa Dexia Municipal Agency (zwanego dalej „DMA”).

1.3.3. Procedura dotycząca uchylecia decyzji o warunkowym zatwierdzeniu

- (37) W motywie 104 decyzji o warunkowym zatwierdzeniu Komisja zauważa, że zainteresowane państwa członkowskie są zdania, że decyzja niektórych dawnych akcjonariuszy grupy Dexia, takich jak Arcofin, o uczestnictwie w podwyższeniu kapitału banku nie niesie ze sobą żadnego elementu pomocy państwa. W motywie 130 decyzji Komisja ocenia, że zasoby udostępnione Dexii w wyniku działań przedsiębiorstwa Arcofin nie są zasobami państwowymi. W decyzji o warunkowym zatwierdzeniu Komisja dochodzi zatem do wniosku, że środki zainwestowane przez Arcofin w grupę Dexia nie stanowią pomocy państwa, ponieważ inwestycja ta nie spełnia jednego z warunków ustanowionych w art. 107 ust. 1 TFUE.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 345 z 13.11.2012, s. 50.

⁽²²⁾ Dz.U. C 333 z 30.10.2012, s. 9.

⁽²³⁾ Dz.U. C 352 z 16.11.2012, s. 5.

- (38) Dnia 7 listopada 2011 r. władze belgijskie poinformowały Komisję o rozszerzeniu systemu gwarancji państwa, który dotychczas obejmował depozyty bankowe i ubezpieczenia na życie tzw. „gałąź 21”. Rozszerzenie to umożliwia objęcie gwarancją państwa także udziałów wspólników będących osobami fizycznymi w zatwierdzonych spółdzielniach finansowych.
- (39) Od tamtego czasu Komisja uzyskała informacje pozwalające sądzić, że to zapewnienia władz belgijskich, że wspólnicy Arcofin będą chronieni przed ryzykiem strat, udzielone w tym samym czasie, kiedy spółka Arcofin inwestowała w grupę Dexia, mogły umożliwić tę inwestycję (zob. niżej sekcja 3.1.2, motywy 397–399). Mogłoby to oznaczać, że dokapitalizowanie grupy Dexia przez Arcofin odbyło się z udziałem zasobów państwowych i zawierało element pomocy państwa.
- (40) W piśmie z dnia 6 grudnia 2011 r. Komisja poinformowała państwo belgijskie, że rozszerzenie systemu gwarancji mogłoby stanowić pomoc państwa niezgodną z prawem i wezwała Belgię do powstrzymania się od wszelkich dodatkowych działań mających na celu dalsze wykonywanie tego środka. Przy tej okazji Komisja wspomniała o możliwości przyjęcia, na mocy art. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽²⁴⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem proceduralnym”) decyzji nakazującej państwu członkowskiemu zawieszenie stosowania systemu gwarancji, to jest powstrzymanie się od podejmowania dalszych środków wykonawczych systemu. W tym samym piśmie Komisja wezwała Belgię do przedstawienia uwag w tej sprawie, które to uwagi Belgia przekazała w piśmie z dnia 22 grudnia 2011 r.
- (41) Dnia 11 kwietnia 2012 r. Komisja skierowała do zainteresowanych państw członkowskich pismo, w którym poinformowała je o zamiarze wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego z myślą o uchyleniu wszystkich części decyzji o warunkowym zatwierdzeniu dotyczących udziału spółki Arcofin w podwyższeniu kapitału grupy Dexia. Pismo to opierało się na informacjach pozwalających sądzić, że udział Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia można było w rzeczywistości przypisać państwu belgijskiemu, które zapewniło, że zagwarantuje udziały wspólników będących osobami fizycznymi w zatwierdzonych spółdzielniach finansowych, takich jak Arcofin.
- (42) Dnia 16 maja 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie odpowiedziały w piśmie przesłanym Komisji, że nie ma jakichkolwiek podstaw do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego ani do uchylenia decyzji o warunkowym zatwierdzeniu, jeżeli chodzi o wniosek, zgodnie z którym udział Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia nie obejmował zasobów państwowych. W decyzji o rozszerzeniu postępowania Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące udziału Arcofin w podwyższeniu kapitału grupy Dexia, wzywając zainteresowane państwa członkowskie do przedstawienia uwag oraz wszelkich istotnych informacji, tak aby Komisja mogła ustalić, czy należy uchylić decyzję o warunkowym zatwierdzeniu w zakresie, w jakim dotyczy ona dokapitalizowania grupy Dexia przez Arcofin.

1.3.4. Wykonanie decyzji o warunkowym zatwierdzeniu

- (43) Komisja zauważa ponadto, że decyzja o warunkowym zatwierdzeniu nie została poprawnie wdrożona. Jak opisano bardziej szczegółowo w sekcji 1.2.2 decyzji o rozszerzeniu postępowania, upoważniony ekspert wielokrotnie zauważał, że grupa Dexia nie przestrzega niektórych zobowiązań przewidzianych w planie restrukturyzacji, których spełnienie było warunkiem uznania pomocy państwa udzielonej grupie Dexia za zgodną z rynkiem wewnętrznym. W szczególności w sprawozdaniach z dnia 30 listopada 2010 r., z dnia 29 kwietnia 2011 r., z dnia 26 września 2011 r. i z dnia 22 maja 2012 r. upoważniony ekspert stwierdził, że nie były przestrzegane następujące zobowiązania:
- obowiązek wcześniejszego powiadamiania Komisji o wszelkich wypłatach kuponów od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub Upper Tier 2 wyemitowanych przed dniem 1 lutego 2010 r. na warunkach przewidzianych w art. 2 ust. 2 decyzji o warunkowym zatwierdzeniu;
  - zakaz udzielania przez grupę Dexia pożyczek klientom z sektora publicznego i parapublicznego na poziomie „wskaźnika zwrotu z kapitału skorygowanego o ryzyko” (ang. *Risk Adjusted Return On Capital*, zwanego dalej „wskaźnikiem RAROC”) niższym niż 10 % na mocy pkt 3 zobowiązań;

⁽²⁴⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.

- c) obowiązek zapewnienia, na mocy pkt 13 lit. c) zobowiązań w związku z pkt 8 umowy pełnomocnictwa, tego, by nabywca spółki zależnej AdInfo był niezależny od grupy Dexia i właściwy do zlikwidowania zakłóceń konkurencji w rozumieniu sekcji 4 komunikatu w sprawie restrukturyzacji bankowej ⁽²⁵⁾;
- d) poziom wskaźnika stabilności finansowania na dzień 31 grudnia 2010 r. nie przekraczał 40 %, zgodnie z wymogiem pkt 5 lit. c) zobowiązań, a poziom wskaźnika stabilności finansowania na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniósł [30–< 45] %. Nie przekroczył zatem 45 %, zgodnie z wymogiem pkt 5 lit. c) zobowiązań; oraz
- e) na dzień 31 grudnia 2010 r. całkowita wielkość skonsolidowanej sumy bilansowej grupy Dexia skorygowanej o zmianę wartości rynkowej instrumentów rynkowych wpisanych do bilansu grupy Dexia była wyższa o około 14 mld EUR od pułapu [510–550] mld EUR przewidzianego w pkt 14 lit. a) zobowiązań i w załączniku II do decyzji o warunkowym zatwierdzeniu. Na ten sam dzień całkowita wielkość skonsolidowanej sumy bilansowej Core Division była wyższa o około [10–20] mld EUR od pułapu 401 mld EUR przewidzianego w pkt 14 zobowiązań i w załączniku II do decyzji o warunkowym zatwierdzeniu;
- f) Na dzień 31 grudnia 2011 r. nie zrealizowano zbycia Dexia Bank Denmark A/S, duńskiej spółki zależnej Dexia BIL, co stanowi naruszenie pkt 13 lit. g) ppkt (ii) zobowiązań.
- (46) W związku z uchybieniami grupy Dexia odnośnie do przestrzegania opisanych wyżej zobowiązań, w decyzji o rozszerzeniu postępowania Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające. W decyzji tej Komisja przypomniła, że w związku z uchybieniami dotyczącymi powyższych warunków musi ponownie ocenić zgodność całej pomocy, o której mowa w decyzji o warunkowym zatwierdzeniu, i wezwała zainteresowane państwa członkowskie do przedstawienia uwag oraz wszelkich informacji istotnych z punktu widzenia oceny przedmiotowych środków pomocy.

1.3.5. Uwagi końcowe dotyczące procedury

- (47) Niniejsza decyzja zamyka zarówno formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące nabycia DBB/Belfius, jak i postępowanie wszczęte na mocy decyzji o warunkowym zatwierdzeniu (i rozciągnięte na mocy decyzji o rozszerzeniu postępowania, decyzji o pierwszym przedłużeniu gwarancji, decyzji o zwiększeniu limitu gwarancji oraz decyzji o drugim przedłużeniu gwarancji na następujące środki: ELA, gwarancja refinansowania, subskrypcja przez DBB/Belfius obligacji objętych gwarancją zainteresowanych państw członkowskich i wyemitowanych przez przedsiębiorstwa Dexia SA i DCL), które to postępowania dotyczyły restrukturyzacji, a następnie zmienionego planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, w tym transakcji zbycia DMA.

2. OPIS

2.1. OPIS GRUPY DEXIA I PRZEŻYWANYCH PRZEZ NIĄ TRUDNOŚCI

2.1.1. Opis ogólny

- (48) Grupa Dexia (zwana dalej „Dexia”) powstała w 1996 r. z połączenia spółek Crédit Local de France oraz Crédit communal de Belgique. Grupa ta specjalizowała się w pożyczkach na rzecz samorządów lokalnych, obsługując jednak również około 5,5 mln klientów indywidualnych, przede wszystkim w Belgii, Luksemburgu i Turcji.
- (49) Dexia była zorganizowana wokół holdingowej spółki matki (Dexia SA) i trzech spółek zależnych działających we Francji (DCL) ⁽²⁶⁾, w Belgii (DBB/Belfius) i Luksemburgu (Dexia BIL). Grupa obejmowała w szczególności bank hipoteczny DMA, będący spółką zależną DCL. Obejmowała też inne spółki zależne: Deniz Bank, Dexia Habitat, DKB Polska, DAM, Dexia Région Bail, Dexia Flobail, Dexia Bail, Dexia Israël oraz Dexia LLD. Bardziej szczegółowy opis grupy Dexia znajduje się w decyzji o rozszerzeniu postępowania ⁽²⁷⁾ oraz w decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie sprzedaży DBB/Belfius ⁽²⁸⁾.

⁽²⁵⁾ Komunikat Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa (Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9).

⁽²⁶⁾ Działalność ta obejmuje też francuski bank hipoteczny DMA.

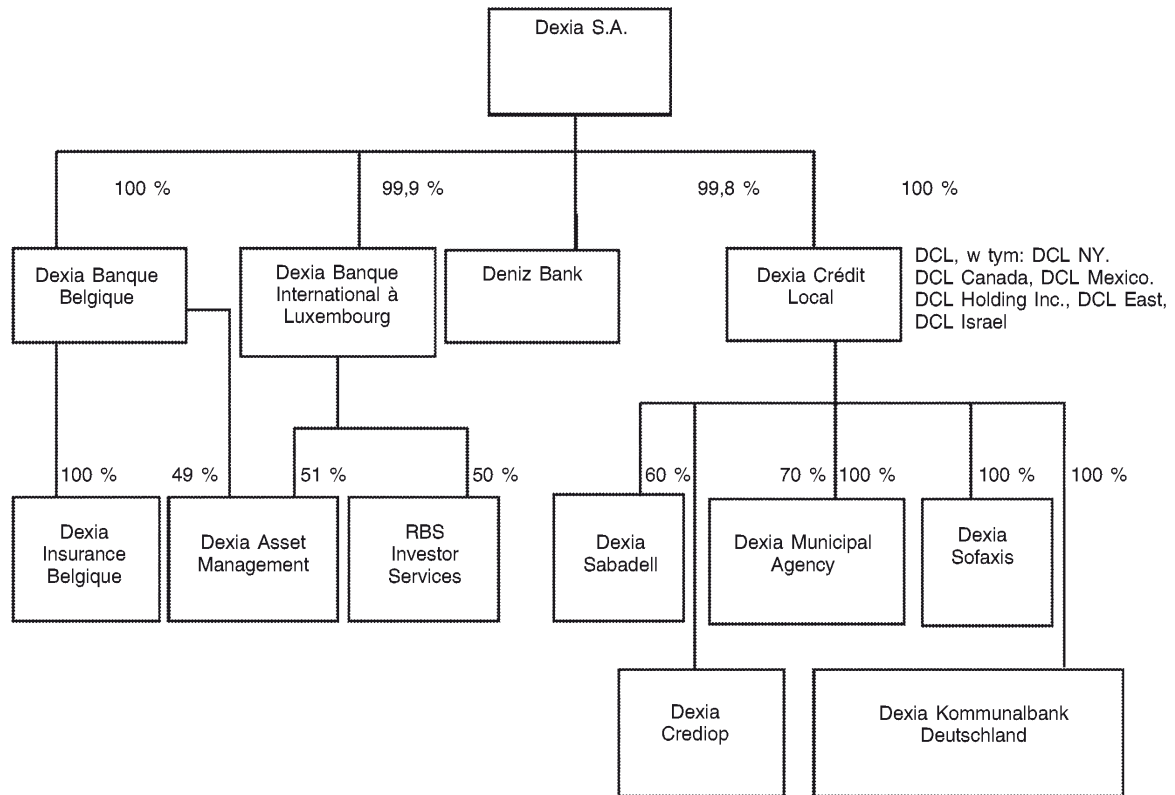
⁽²⁷⁾ Zob. motywy 41–46 decyzji o rozszerzeniu postępowania.

⁽²⁸⁾ Zob. motywy 9–12 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie sprzedaży DBB/Belfius.

Rysunek 1

Uproszczona struktura grupy na dzień 30 września 2011 r. (tj. przed dokonaniem sprzedaży ogłoszonej na posiedzeniu Zarządu Dexia w dniu 9 października 2011 r.)

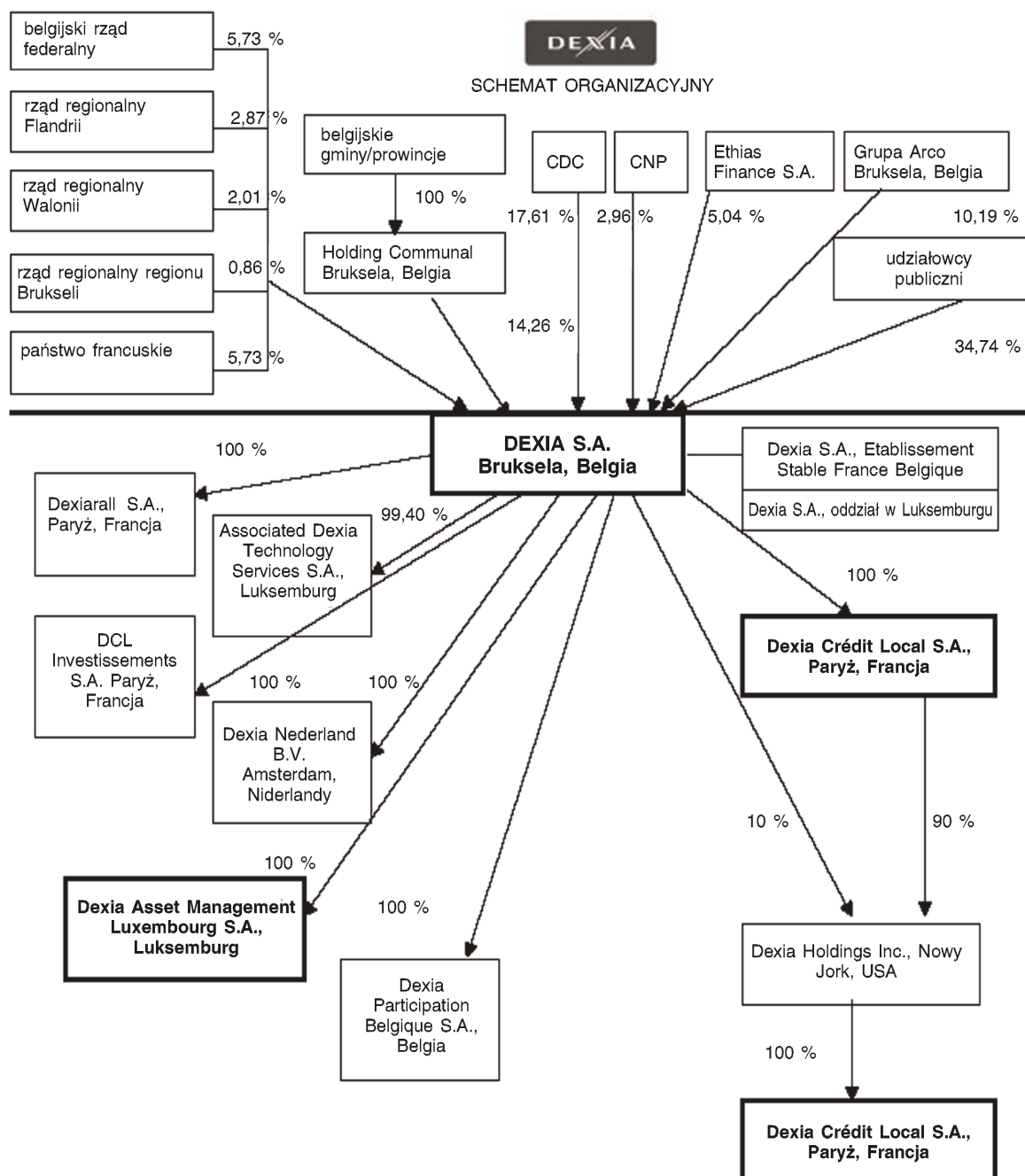

- (50) Począwszy od pierwszego kwartału 2010 r. Dexia zgrupowała w ramach *Legacy Portfolio Management Division* (zwanego dalej „portfelem legacy”) instrumenty podlegające upłynnieniu. Na dzień 30 czerwca 2012 r. zobowiązania *Legacy Portfolio Management Division*, w tym zobowiązania pozabilansowe wynosiły 86,3 mld EUR; zobowiązania bilansowe wynosiły 83,9 mld EUR.
- (51) Zainteresowane państwa członkowskie rozpoczęły uporządkowaną likwidację grupy Dexia. Dnia 20 października 2011 r. spółka DBB/Belfius została sprzedana państwu belgijskiemu, a na dzień 31 grudnia 2011 r. bilans skonsolidowany grupy Dexia (z uwzględnieniem wyłączenia DBB/Belfius z dniem 1 października 2011 r.) wykazywał wartość 413 mld EUR. W ramach uporządkowanej likwidacji Dexia dokonała także sprzedaży spółek RBC Dexia Investor Services (zwanej dalej „RBCD”) dnia 27 lipca 2012 r., Dexia BIL dnia 5 października 2012 r. oraz Denizbank dnia 28 września 2012 r.

(52) Na koniec października 2012 r. struktura grupy Dexia przedstawiała się następująco:

Rysunek 2

Struktura grupy Dexia na dzień 24 października 2012 r.

(53) Trudności, jakie grupa Dexia napotkała w czasie kryzysu finansowego jesienią 2008 r., zostały opisane w decyzji o warunkowym zatwierdzeniu. Trudności, z jakimi Dexia borykała się ostatnio, są streszczone poniżej.

(54) Przede wszystkim pogłębienie kryzysu związanego z długiem państwowym, któremu musiało stawić czoło wiele europejskich banków, spowodowało rosnącą nieufność inwestorów wobec partnerów bankowych, którzy nie byli w stanie uzyskać finansowania na zadowalającym poziomie i warunkach.

(55) Ponadto grupa Dexia, szczególnie narażona na ryzyko kredytu dla dłużnika typu państwowego lub para-państwowego, spotkała się ze wzmożoną nieufnością inwestorów. Dexia posiada bowiem w swoich aktywach liczne pożyczki lub obligacje państwowe lub samorządowe i regionalne w krajach postrzeganych przez rynek jako kraje wysokiego ryzyka.

- (56) Dodatkowo kryzys związany z długiem państwowym nastąpił zanim jeszcze Dexia zakończyła realizację swojego planu restrukturyzacji. Ponieważ realizacja planu restrukturyzacji opóźniła się, profil ryzyka płynności grupy pogorszył się. Wskutek tego pogorszenia Dexia stała się bardziej niż inne banki wrażliwa na nieufność rynku.
- (57) Zapotrzebowanie Dexii na finansowanie znacznie wzrosło z następujących powodów:
- 1) duża obniżka oprocentowania latem 2011 r. spowodowała większe o co najmniej [5–20] mld EUR zapotrzebowanie na dodatkowe zabezpieczenie, by zapewnić dla depozytów zabezpieczających związanych ze zmianą wartości rynkowej portfela instrumentów pochodnych takie same współczynniki delta jak dla bilansu;
  - 2) termin zapadalności wielu emisji obligacji (w szczególności obligacji gwarantowanych przez zainteresowane państwa członkowskie, uprzednio emitowanych przez grupę Dexia) przypadł w momencie, w którym warunki rynkowe nie były optymalne dla wykupu tych obligacji;
  - 3) znaczny spadek wartości rynkowej i spadek zdolności kredytowej aktywów, które Dexia wykorzystuje jako zabezpieczenie w celu uzyskania finansowania;
  - 4) utrata zaufania dużej części inwestorów w związku z, między innymi, ogłoszeniem dużych strat w drugim kwartale 2011 r. (rzędu 4 mld EUR) i obniżeniem notowań przez niektóre agencje ratingowe;
  - 5) trudności grupy Dexia doprowadziły również do tego, że dnia 3 października 2011 r. agencja ratingowa Moody's zmieniła perspektywę DBB/Belfius na negatywną. Ogłoszenie to spowodowało masowe wycofywanie depozytów o łącznej wartości kilkuset milionów euro przez klientów DBB/Belfius w Belgii i Luksemburgu w dniach 3–10 października 2011 r.
- (58) Trudności grupy Dexia zaciążyły szczególnie na spółce DBB/Belfius, odgrywającej główną rolę w zarządzaniu środkami pieniężnymi grupy, od początku 2011 r.
- (59) W takich właśnie okolicznościach zainteresowane państwa członkowskie postanowiły początkowo przyznać grupie Dexia dodatkowe środki pomocy, stosując nowy środek – awaryjne wsparcie płynnościowe (ELA) przyznane przez banki centralne Belgii i Francji, udzielając tymczasowej gwarancji refinansowania oraz opracowując plan likwidacji grupy.
- (60) Zainteresowane państwa członkowskie są zdania, że pomimo środków przedsięwziętych począwszy od lutego 2010 r. pozostała część grupy jest narażona na ryzyko „natychmiastowego zniknięcia”⁽²⁹⁾, któremu można zapobiec jedynie poprzez uporządkowaną likwidację grupy.

2.1.2. Opis Dexia Municipal Agency („DMA”)

- (61) DMA jest jednym z najważniejszych europejskich banków hipotecznych. Jego głównym celem jest refinansowanie pożyczek lub papierów wartościowych poprzez emisję hipotecznych listów zastawnych, stanowiących jeden z ważnych składników rynku *covered bonds* w płaszczyźnie międzynarodowej. Jako bank hipoteczny, zgodnie z ustawą z dnia 22 października 2010 r., DMA emituje obligacje zabezpieczone, które charakteryzują się tym, że dzięki przywilejowi prawnemu wykup obligacji oraz wypłata należnych odsetek następuje w pierwszej kolejności ze środków pochodzących z aktywów banku.
- (62) Aktywa DMA obejmują wyłącznie ekspozycje wobec kwalifikujących się podmiotów publicznych, takich jak władze terytorialne i ich związki oraz instytucje publiczne położone na Europejskim Obszarze Gospodarczym, w Szwajcarii, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Japonii. Ekspozycje są zapisane jako pożyczki lub dłużne papiery wartościowe stanowiące należność od wspomnianych podmiotów publicznych. Udziały w spółkach będących wehikułami sekurytyzacyjnymi (*fonds commun de créances*) lub powiązanych podmiotach *asset backed securities* (ABS) także kwalifikują się do ujęcia w bilansie DMA.

⁽²⁹⁾ Zob. plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, część IV, sekcja A „Ogólny opis proponowanej strategii”, s. 97.

- (63) Pasywa DMA dzielą się na dwie kategorie zobowiązań: hipoteczne listy zastawne i inne zobowiązania, podporządkowane tym listom. Aktywa, które nie są finansowane ze zobowiązań zabezpieczonych (nadzabezpieczenie), finansowane są z zasobów własnych i z zadłużenia wobec DCL, jedynego akcjonariusza DMA. Wskaźnik nadzabezpieczenia banków hipotecznych jest obliczany jako stosunek ogółu składników aktywów (*cover pool*) do ogółu zobowiązań uprzywilejowanych. Przedsiębiorstwo DMA zobowiązało się do utrzymania tego wskaźnika na poziomie wyższym lub równym 105 %, podczas gdy minimum ustawowe wynosi 102 %. Zarządzanie transakcjami DMA zostało w całości powierzone jego jednemu akcjonariuszowi, DCL.
- (64) Większość aktywów ujętych w bilansie DMA pochodzi z działalności handlowej grupy Dexia. Portfel klientów, *cover pool*, na dzień 30 czerwca 2012 r. obejmował 54,1 mld EUR pożyczek oraz 17,6 mld EUR papierów wartościowych, co daje w sumie 71,8 mld EUR. Geograficznie aktywa rozmieszczone były w 65 % we Francji i w 35 % w innych państwach, głównie europejskich. Wartość portfela odnoszącego się do francuskich władz lokalnych wynosiła 37 mld EUR, a portfela publicznych zakładów opieki zdrowotnej – 6,6 mld EUR.

Tabela 1

Portfel klientów DMA

PORTFEL KLIENTÓW DMA NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2012 R. W MLN EUR

	Pożyczki	Dłużne papiery wartościowe	Ogółem
Pożyczki/dłużne papiery wartościowe	54 191	17 650	71 841
Francja	46 682	372	47 054
Państwo	218		218
Władze lokalne	36 730	358	37 088
— Regiony	2 136	133	2 269
— Departamenty	6 331		6 331
— Gminy	18 044	107	18 151
— Związki gmin	10 219	118	10 337
Institucje publiczne:	9 734	14	9 748
— Służba zdrowia	6 607		6 607
— Mieszkalnictwo socjalne	2 000		2 000
— Inne	1 127	14	1 141
Belgia	357	6 499	6 856
Włochy	13	7 411	7 424
Zjednoczone Królestwo	1 850	639	2 489
Szwajcaria	4 087		4 087
Inne państwa OECD	1 202	2 729	3 931

- (65) Niektóre francuskie pożyczki z portfela DMA można określić jako pożyczki strukturyzowane. Na dzień 31 sierpnia 2012 r. podział francuskich pożyczek banku DMA (wyrażonych jako stany, liczba umów i liczba klientów) w zależności od typu kredytów (niestrukturyzowane, strukturyzowane, niewrażliwe i strukturyzowane wrażliwe) oraz zgodnie z klasyfikacją przedstawioną w karcie Gisslera⁽³⁰⁾ przedstawiał się następująco (zob. motyw 194, w którym oceniono ryzyko przedmiotowej struktury).

Tabela 2

Klasyfikacja pożyczek

Klasyfikacja pożyczek ujętych w bilansie DMA (na dzień 31 sierpnia 2012 r.)			
	Stan (miliony EUR)	Liczba umów (tysiące)	Liczba klientów (tysiące)
Ogółem	45 907	58,8	19,6
Pożyczki niestrukturyzowane	29 730	54,9	19,3
Pożyczki strukturyzowane niewrażliwe	6 774	2,5	1,8
Pożyczki strukturyzowane wrażliwe	9 404	1,5	0,95
w tym spoza karty	4 189	0,5	0,4
w tym kategorii 5E	[250–500]	[0–0,75]	[0–0,75]
w tym kategorii 4E	[1 000–1 500]	[0–0,75]	[0–0,75]
w tym kategorii 3E	[3 000–3 500]	[0–0,75]	[0–0,75]
w tym inne	[500–750]	[0–0,75]	[0–0,75]

- (66) DMA posiada portfel 1 522 „pożyczek wrażliwych”, których wartość nominalna wyniosła na dzień 31 sierpnia 2012 r. 9,4 mld EUR. Pożyczki te charakteryzuje składnik strukturyzowany o silnym efekcie lewarowania. Zazwyczaj po upływie początkowego okresu, podczas którego stopa procentowa odsetek płaconych przez klienta jest stała i w większości przypadków niższa niż stopa procentowa klasycznej pożyczki o tym samym terminie zapadalności, rozpoczyna się okres, w którym pożyczka ma charakter strukturyzowany. Stopa procentowa pożyczki staje się wówczas bezpośrednio związana z określonym indeksem podstawowym (indeks stóp procentowych, kurs wymiany itp.) zgodnie z mniej lub bardziej złożoną formułą. Wiele pożyczek jest w ten sposób bezpośrednio indeksowanych kursem euro do franka szwajcarskiego. Z powodu kryzysu i bardzo dużego wzrostu franka szwajcarskiego w ciągu ostatnich lat klient spłaca obecnie odsetki na poziomie o wiele wyższym od ceny rynkowej.
- (67) Z powodu poziomu niektórych obecnie spłacanych oprocentowań wielu klientów postanowiło pozwać DMA do sądu, podnosząc następujące zarzuty: 1) brak lub błędny charakter rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (TEG), 2) uchybienie DCL/DMA obowiązkowi informowania i doradztwa oraz 3) nieważność umowy z powodu wady oświadczenia woli. Dnia 30 września 2012 r. 50 klientów (w przypadku których skumulowana kwota nominalna pozostająca do spłaty wynosiła około [0–2,5] mld EUR) pozwało DCL/DMA. W tym samym czasie niespłaconych pozostawało wiele pożyczek, w przypadku których pozostająca do spłaty skumulowana kwota nominalna wyniosła 250 mln EUR.
- (68) Jak wskazano wyżej w opisie decyzji o rozszerzeniu postępowania, w planie uporządkowanej likwidacji przekazanym Komisji w kwietniu 2012 r. przewidziano początkowo wprowadzenie dwóch gwarancji: (i) gwarancji zabezpieczającej przed sporami udzielonej przez przedsiębiorstwa Dexia/DCL klientom DMA na portfel wrażliwych pożyczek (gwarancja ta była zabezpieczona kontrgwarancją państwa francuskiego); oraz (ii) gwarancji stop-loss mającej na celu pokrycie ryzyka kredytowego całego portfela DMA.

⁽³⁰⁾ Karta Gisslera to karta dobrych praktyk podpisana przez francuskie instytucje bankowe i stowarzyszenia przedstawicieli władz lokalnych we Francji. W karcie tej, zatwierdzonej okólnikiem z dnia 25 czerwca 2010 r., przedstawiona jest klasyfikacja pożyczek w zależności od stopnia strukturyzacji. Karta jest publicznie dostępna na stronie francuskiego Ministerstwa Gospodarki: http://www.minefe.gouv.fr/fonds_documentaire/archives/dossiersdepre/091207banques_collectivites.pdf

- (69) Aby móc wypowiedzieć się na temat zgodności wspomnianych gwarancji z zasadami pomocy państwa, Komisja powierzyła niezależnemu ekspertowi przeprowadzenie analizy portfela wrażliwych pożyczek i oszacowanie ocze­kiwanych strat. Analiza przedmiotowych strat (ryzyko kredytowe i ryzyko strat w przypadku sporów) opierała się na wielu scenariuszach zmian podstawowych indeksów określających stopę procentową odsetek płaconych przez klienta. Różnica między stopą procentową spłacanych odsetek a stopą uważaną za „rynkową” umożliwiła okre­ślenie prawdopodobieństwa sporów w świetle istniejących sporów oraz opracowanie różnych scenariuszy rozwią­zań.
- (70) Na podstawie tej analizy zamówionej przez Komisję ogół strat (straty związane z niespłaconymi pożyczkami i straty związane ze sporami) DMA oszacowano na [1,5–4,5] mld EUR w scenariuszu podstawowym i na [3–8] mld EUR w scenariuszu warunków skrajnych. Zainteresowane państwa członkowskie są zdania, że wyeli­minowanie wrażliwego charakteru pożyczek mogłoby spowodować zmniejszenie tych strat rzędu 70–80 %.

2.1.3. Opis Crédiop

- (71) Włoska spółka zależna Crédiop, należąca w 70 % do DCL, działa na włoskim rynku usług finansowych w sektorze publicznym i parapublicznym (zwanym dalej „Public and Wholesale Banking” lub „PWB”). Jej udział w rynku wynosi około 20 %. Crédiop finansuje też projekty prywatne w różnych sektorach. Na dzień 30 czerwca 2012 r. wartość jej portfela pożyczek wynosiła 29,3 mld EUR. Z powodu pogorszenia się ratingu kredytowego spółki uwydatnił się brak stabilności jej finansowania i Crédiop jest obecnie finansowana na poziomie 5 mld EUR przez DCL.
- (72) W decyzji o warunkowym zatwierdzeniu z dnia 26 lutego 2010 r. przewidziano, że udział Dexii we włoskiej spółce zależnej Crédiop, wynoszący 70 %, zostanie zbyty lub wprowadzony na giełdę przed końcem października 2012 r. Okazało się to niewykonalne, co potwierdził niezależny ekspert (zob. motyw 55 powyżej).

2.1.4. Opis DBB/Belfius

- (73) Przedsiębiorstwo DBB/Belfius działa głównie na belgijskim rynku usług finansowych w sektorze publicznym i parapublicznym (zwanym dalej „Public and Wholesale Banking” lub „PWB”), usług finansowych dla klientów indywidualnych (zwanym dalej „Retail and Commercial Banking” lub „RCB”) oraz ubezpieczeń. Udział DBB/Belfius w rynku ⁽³¹⁾ belgijskim wynosi [10–15] % dla kredytów PWB, 13 % dla oszczędności RCB, 15 % dla kredytów hipotecznych RCB, 9,5 % dla ubezpieczeń na życie i 5 % dla ubezpieczeń innych niż na życie. DBB/Belfius ma około 3,8 mln klientów. Przedsiębiorstwo wykazywało na koniec 2011 r. sumę bilansową w wysokości 233 mld EUR i wskaźnik wypłacalności Core Tier 1 zgodnie z wymogami Bazylea II w wysokości 11,8 %. Przedsiębiorstwo DBB/Belfius odnotowało w 2011 r. stratę netto w wysokości 1,37 mld EUR.

2.2. OPIS PLANU UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI GRUPY DEXIA

- (74) Zmieniony plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia obejmuje między innymi zbycie nadających się do sprzedaży jednostek grupy oraz upłynnienie wszystkich pozostałych jednostek i aktywów grupy.
- (75) W zmienionym planie uporządkowanej likwidacji przewidziano, że portfel obligacji i pożyczek pozostanie zasad­niczo własnością grupy do terminu zapadalności, aby utrzymać jego wartość i uniknąć gwałtownej wyprzedaży aktywów (*fire sales*). Dexia i zainteresowane państwa członkowskie zbadają też warunki, na jakich grupa mogłaby w zależności od okoliczności przyspieszyć *deleveraging*, gdyby warunki rynkowe na to pozwoliły.
- (76) Proponowana strategia doprowadzi do znacznego zmniejszenia sumy bilansowej grupy Dexia. Na dzień 30 czerwca 2012 r. suma ta zmniejszyła się już do kwoty 411 mld EUR, czyli o ponad 37 % w porównaniu z sumą bilansową grupy Dexia na dzień 31 grudnia 2008 r. (651 mld EUR), kiedy przyznano pierwszą pomoc państwa. Na koniec 2013 r., po zbyciu DMA (zmiana o [60–80] mld EUR), aktywa grupy powinny mieć wartość [200–250] mld EUR i obejmować pożyczki PWB ([80–100] mld EUR), aktywa *legacy* ([60–80] mld EUR), *cash collateral* ([20–40] mld EUR) i inne aktywa ([40–60] mld EUR). Aktywa będą następnie podlegać amortyzacji o około [10–20] mld EUR rocznie do 2017 r. Ich wartość wyniesie [100–150] mld EUR w 2020 r., w tym wartość pożyczek PWB [50–70] mld (mniej o [30–50] % w porównaniu z końcem 2013 r.), a wartość aktywów *legacy* [30–50] mld (mniej o [30–40] %). W porównaniu z 2008 r., w 2020 r. suma bilansowa będzie niższa o [70–80] %.

⁽³¹⁾ Udział w rynku w 2011 r. dla bankowości i w 2010 r. dla ubezpieczeń.

Rysunek 3

Skład aktywów grupy Dexia

[...]

- (77) W zmienionym planie uporządkowanej likwidacji przedstawiono też porównanie z alternatywną opcją niewypłacalności i następującej po niej upadłości grupy Dexia (scenariusz natychmiastowej likwidacji) bez dodatkowej pomocy państwa i wysnuto wnioski, zgodnie z którym scenariusz ten nie stanowi wiarygodnej opcji ze względu na ryzyko, jakie niesie ze sobą dla zainteresowanych państw członkowskich, związane z odwoływaniem się do gwarancji refinansowania udzielonych w przeszłości, ze skutkami dla stabilności finansowej, stabilności rynków niezabezpieczonych pożyczek, instrumentów pochodnych i rynków obligacji skarbowych, z kosztami społecznymi i natychmiastowymi znacznymi stratami kapitałowymi.

2.2.1. Płynność i finansowanie

- (78) Dexia wykorzystwała gwarancję refinansowania udzieloną przez zainteresowane państwa członkowskie na poziomie 73 mld EUR (szczytowym) w 2012 r. Poziom wykorzystania gwarancji zmniejszy się do [30–50] mld EUR w 2016 r. i będzie stopniowo zmniejszany do wysokości [20–40] mld EUR w 2020 r. W scenariuszu warunków skrajnych wykorzystanie gwarancji mogłoby wzrosnąć o [10–20] mld EUR w 2013 r. i osiągnąć tym samym [75–85] mld EUR.

Rysunek 4

Rozkład wykorzystania gwarancji

[...]

- (79) Zapotrzebowanie na środki finansowe powinno spaść o [250–300] mld EUR w 2012 r. do poziomu [100–150] mld EUR w 2020 r. Stosowanie ELA powinno zostać silnie ograniczone od początku 2013 r. (wsparcie to na koniec września 2012 r. przekraczało [10–20] mld EUR) i pozostać na poziomie bliskim zera, z wyjątkiem 2016 r., kiedy przewidziane jest zaprzestanie korzystania przez grupę Dexia z własnych instrumentów gwarantowanych (*own use*) w celu uzyskania refinansowania Eurosystemu. Korzystanie z finansowania Banku Centralnego (transakcje Eurosystemu) będzie stopniowo ograniczane, stosowanie własnych instrumentów gwarantowanych jako zabezpieczenia (*own use*) zostanie ograniczone do [10–20] mld EUR i spadnie do zera w 2016 r. Ograniczenie korzystania z transakcji Banku Centralnego zostanie zrekomensowane poprzez częstsze korzystanie z finansowania zabezpieczonego [transakcje z przyrzeczeniem odkupu (*repo*)] i umieszczanie na rynku instrumentów gwarantowanych]. Ewentualne dodatkowe zapotrzebowanie na środki finansowe będzie zaspokajane zgodnie z następującym porządkiem pierwszeństwa: rynek transakcji z przyrzeczeniem odkupu (*repo*), umieszczanie nowych instrumentów gwarantowanych przez państwa na rynku, refinansowanie Banku Centralnego (transakcje Eurosystemu) i stosowanie ELA.

Rysunek 5

Mieszany system finansowania

[...]

- (80) Plan uporządkowanej likwidacji opiera się na scenariuszu makroekonomicznym i szeregu hipotez finansowych opartych na obecnym poziomie przyszłych stóp procentowych. I tak, do 2014 r. przewiduje się obniżenie nawet o dwa stopnie ratingów kredytowych państw europejskich, które powinno przyczynić się do utrzymania spreadów kredytowych na obecnych poziomach i stóp procentowych na niskim poziomie na całej długości krzywej. Następnie od 2014 r. stabilizacja warunków rynkowych powinna doprowadzić do stopniowego wzrostu stóp procentowych i konwergencji spreadów kredytowych w kierunku średniej historycznej.

2.2.2. Wypłacalność

- (81) Aktywa ważone ryzykiem (RWA) powinny osiągnąć wartość 59,6 mld EUR na koniec 2012 r. W 2013 r. przewidywany jest wzrost o [10–20] mld EUR. Będzie on spowodowany głównie wdrożeniem pakietu Bazylea III, lecz także spodziewanym spadkiem ratingu kredytowego kilku państw, na których oddziaływanie grupa jest narażona. Następnie od 2014 r. wartość RWA powinna stopniowo spadać wraz z amortyzacją bilansową. Na koniec 2020 r. powinna ona osiągnąć [20–40] mld EUR, co stanowi spadek o [40–50] % w porównaniu z 2012 r.
- (82) Dexia powinna odnotować straty w wysokości 2,8 mld EUR w 2012 r. i [0–2] mld w 2013 r. Grupa powinna ponownie zacząć przynosić zyski począwszy od roku obrotowego 2018 ([10–20] mln EUR). Koszty operacyjne znacznie spadną począwszy od 2013 r. (547 mln EUR w porównaniu z 1,23 mld EUR), w szczególności wskutek zbycia DenizBank (-[400–500] mln EUR) i innych jednostek. Od 2013 r. koszty operacyjne zmniejszą się stopniowo o około [180–220] mln EUR do 2020 r. Koszt ryzyka powinien wynieść [200–250] mln EUR w 2013 r. i stopniowo maleć, a następnie ustabilizować się na poziomie [50–100] mln EUR począwszy od 2017 r.

2.2.3. Zbycie rentownych jednostek grupy

- (83) Przed przedłożeniem Komisji zmienionego planu uporządkowanej likwidacji zrealizowano następujące transakcje zbycia: nabycie DBB/Belfius przez państwo belgijskie (październik 2011 r.), sprzedaż RBCD (lipiec 2012 r.), DenizBank (wrzesień 2012 r.), BIL (październik 2012 r.), Dexia Habitat (czerwiec 2012 r.), DKB Polska (umowa zbycia podpisana dnia 7 listopada 2012 r.).
- (84) Zmieniony plan uporządkowanej likwidacji obejmuje też:
- zbycie DMA (styczeń 2013 r.),
  - zbycie DAM, udziałów Dexii w Popular Banca Privada i Sofaxis do dnia 31 grudnia 2013 r.,
  - zbycie (lub upłynnienie) Dexia Région Bail, Dexia Bail, Dexia LLD i Dexia Flobail do dnia 31 grudnia 2013 r.,
  - zbycie udziału Dexii (bezpośredniego lub pośredniego) w Dexia Israël najpóźniej w ciągu dwunastu miesięcy od dnia wydania ostatecznej i niepodlegającej zaskarżeniu decyzji w sprawie różnych postępowań sądowych wszczętych przeciwko Dexia Israël i DCL jako akcjonariuszowi,
  - upłynnienie Crédiop po upływie roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji.
- (85) Grupa Dexia opracowała metodykę informowania o wszystkich planowanych transakcjach zbycia oraz ich wyceny dostosowaną do wagi każdej z planowanych transakcji i przedłożyła ją Komisji:
- 1) w przypadku transakcji zbycia w kwocie przekraczającej 50 mln EUR (kategoria 1): przekazanie Komisji noty informacyjnej i sporządzenie *fairness opinion* przez niezależnego eksperta niemającego powiązania z transakcją;
  - 2) w przypadku transakcji zbycia w kwocie niższej niż 50 mln EUR i (a) w kwocie przekraczającej 25 mln EUR lub (b) w przypadku których zbywany udział wyceniono na kwotę przekraczającą 25 mln EUR lub (c) w przypadku których nabywca ma powiązania udziałowe z Dexią (udział w Dexii przekraczający 2 %) (kategoria 2): przekazanie Komisji noty informacyjnej i dokonanie wyceny przez bank doradczy służący Dexii radą w sprawie transakcji;
  - 3) w przypadku wszystkich pozostałych transakcji zbycia (w tym wszystkich transakcji zbycia dotyczących udziałów w projektach finansowania, w szczególności w funduszach equity) (kategoria 3): wycena wewnętrzna przez Dexię i udostępnienie Komisji informacji w ramach wspólnej bazy danych.

2.2.4. Upłynnienie wszystkich innych jednostek i aktywów

- (86) Upłynnienie (bez nowej produkcji) od dnia wejścia w życie zmienionego planu uporządkowanej likwidacji wszystkich innych jednostek i aktywów pozostałej części grupy (z zastrzeżeniem szczegółowych warunków przewidzianych odnośnie do Crédiop): Dexia Sabadell, DKD, DKB, DCL America (DCL New York, DRECM, DCL Mexico, Dexia US Securities), DCL Dublin, DLG, Parfipar, DHI (FP, Global Funding), Dexia SA, CLF Banque, DCL Paris, Crédiop po upływie roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji.
- (87) Dodatkowo, gdy tylko warunki rynkowe poprawią się, Dexia podejmie usilne starania w celu szybkiego zbycia portfela obligacji i osiągnięcia w ten sposób przepisowych wskaźników, przy czym tego rodzaju transakcja powinna zostać przeprowadzona jedynie w przypadku, gdy nie będzie ona miała istotnego negatywnego wpływu na wypłacalność Dexii.

2.2.5. Ostateczna gwarancja refinansowania

- (88) Zainteresowane państwa członkowskie zobowiązały się do udzielenia Dexii, począwszy od dnia wejścia w życie umowy udzielenia gwarancji – najpóźniej dnia 31 stycznia 2013 r., po podpisaniu umowy zbycia DMA – której ostateczny projekt został przedłożony Komisji dnia 14 grudnia 2012 r. (zwanej dalej „umową gwarancji”), ostatecznej gwarancji refinansowania, streszczonej poniżej.
- (89) Zainteresowane państwa członkowskie udziela przedsiębiorstwom Dexia SA i DCL wspólnej gwarancji refinansowania na poziomie 51,41 % w przypadku Belgii, 45,59 % w przypadku Francji i 3 % w przypadku Luksemburga. Kwota główna gwarancji będzie ograniczona w umowie gwarancji do wysokości 85 mld EUR. Gwarancja obejmuje ponadto odsetki i koszty dodatkowe.
- (90) Obligacje objęte gwarancją, z terminem wykupu wynoszącym maksymalnie dziesięć lat, będą mogły być emitowane do dnia 31 grudnia 2021 r.
- (91) Przedsiębiorstwa Dexia SA i DCL nie będą zobowiązane do przedstawienia zainteresowanym państwom członkowskim zabezpieczeń, z wyjątkiem zastawu, drugiego w kolejności pod względem pierwszeństwa zaspokojenia, na aktywach przedstawionych bankom centralnym jako zabezpieczenie z tytułu awaryjnego wsparcia płynnościowego (ELA), które zostanie utrzymane.
- (92) DCL zaoferuje przedsiębiorstwu DBB/Belfius możliwość wykupu obligacji, które to ostatnie zasubskrybowało w ramach umowy tymczasowej gwarancji niezależnej zawartej dnia 16 grudnia 2011 r., pod warunkiem że DBB/Belfius dokona jednocześnie subskrypcji nowych obligacji o równoważnych cechach ekonomicznych z punktu widzenia DCL, które to obligacje będą objęte ostatecznym systemem gwarancji, a w szczególności powyższym kluczem podziału.
- (93) Prowizja z tytułu ustanowienia gwarancji wynosi 0,50 % od kwoty 85 mld EUR po odliczeniu prowizji z tytułu ustanowienia gwarancji opłaconej już w ramach gwarancji tymczasowej ⁽³²⁾ i ma być podzielona jedynie między Belgię a Francję w stosunku 53 % dla Belgii i 47 % dla Francji.
- (94) Prowizja miesięczna od gwarancji na finansowanie wynosi 0,05 % rocznie, z wyjątkiem prowizji od gwarancji na kredyt przyznany BdF Gestion, której wysokość będzie taka sama, jak przewidziana w umowie z 2011 r. (obecnie 70 punktów bazowych), dopóki BCE akceptuje zasadę wynagradzania *all-in*. Prowizja będzie dzielona między zainteresowane państwa członkowskie, przy czym dla Luksemburga będzie wynosiła 0,01 % rocznie, a pozostała część przypadnie w 53 % Belgii i w 47 % Francji, począwszy od dnia wejścia w życie umowy gwarancji (po zbyciu DMA i przed 31 stycznia 2013 r.).
- (95) Ponadto papiery wartościowe wyemitowane po 21 grudnia 2011 r. i objęte gwarancjami tymczasowymi, takimi jak gwarancje zatwierdzone tymczasowo decyzjami Komisji z dnia 21 grudnia 2011 r., z dnia 31 maja 2012 r., z dnia 6 czerwca 2012 r. i z dnia 26 września 2012 r., będą nadal objęte gwarancjami do momentu upływu terminów zapadalności, o ile warunki udzielenia tych gwarancji będą przestrzegane.

2.2.6. Dokapitalizowanie

- (96) Na podstawie nowych założeń leżących u podstaw zmienionego planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, w którym przewidziano, że koszty finansowania będą miały poważne negatywne skutki dla perspektyw grupy Dexia, a zwłaszcza DCL, dnia 7 listopada 2012 r. Zarząd Dexia SA podjął decyzję o całkowitym obniżeniu wartości swojego udziału w DCL. W wyniku tego spadku wartości fundusze własne holdingu Dexia przyjęły wartości ujemne.
- (97) Ze zmienionego planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia wynika, że aby nadać likwidacji grupy Dexia uporządkowany charakter, konieczne jest ustabilizowanie sytuacji finansowej grupy, a zatem zarządzenie ujemnym wartościom kapitału własnego przedsiębiorstw Dexia SA na dzień 30 września 2012 r. i DCL na dzień 31 grudnia 2012 r. W tym celu państwa belgijskie i francuskie zobowiązały się do subskrybowania w całości podwyższenia kapitału grupy Dexia najpóźniej do dnia 31 grudnia 2012 r. do wysokości 5,5 mld EUR w ramach zarezerwowanej dla nich emisji akcji uprzywilejowanych z prawem głosu.

⁽³²⁾ Czyli prowizja pozostająca do zapłaty wynosi 150 mln EUR.

- (98) Kwota dokapitalizowania będzie subskrybowana na poziomie 53 % przez Belgię (co odpowiada kwocie 2,915 mld EUR) i na poziomie 47 % przez Francję (co odpowiada kwocie 2,585 mld EUR).
- (99) Zgodnie z art. 598 belgijskiego kodeksu spółek, cena subskrypcji jest równa średniej kursów zamknięcia akcji Dexia SA notowanych na NYSE Euronext Brussels w ciągu 30 ostatnich dni kalendarzowych poprzedzających decyzję Zarządu Dexia SA (z dnia 14 listopada 2012 r.) o zaproponowaniu akcjonariuszom przeprowadzenia podwyższenia kapitału, to jest 0,19 EUR.
- (100) Podwyższenie kapitału, zarezerwowane dla państw belgijskiego i francuskiego, nastąpi poprzez przyznanie tym państwom akcji uprzywilejowanych, dających im pierwszeństwo, na poziomie 8 % wartości nominalnej akcji rocznie, przy wszelkiej wypłacie dywidendy przez Dexię. Całkowita kwota niedostatków dywidend w stosunku do poziomu 8 % rocznie będzie stanowił dodatek likwidacyjny, dający wymienionym państwom pierwszeństwo prawa do podziału ewentualnych aktywów netto podlegających podziałowi w razie likwidacji. Uprzywilejowanie nowych akcji zostanie ograniczone lub zawieszono w razie nieprzestrzegania przez grupę określonych progów wskaźników ostrożnościowych.
- (101) W związku z tym wszelka przyszła poprawa sytuacji finansowej grupy Dexia będzie przynosić zysk głównie i w pierwszej kolejności państwom belgijskiemu i francuskiemu, z uwagi na ponoszone przez nie ryzyko. Państwa członkowskie zaznaczyły, że proponowane rozwiązanie spełni wymóg *burden-sharing*, nawet jeśli nie jest zgodne z zasadami mającymi zastosowanie do dokapitalizowania banków, przedstawionymi w komunikacie Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego (zwanym dalej „komunikatem w sprawie przedłużenia z 2011 r.”)⁽³³⁾. Zgodnie z tymi zasadami wszelkie dokapitalizowanie powinno odbywać się z uwzględnieniem znacznej obniżki cen akcji w stosunku do cen teoretycznych bez prawa poboru. Niemniej jednak cechy przedmiotowej operacji, a zwłaszcza prawa pierwszeństwa związane z akcjami uprzywilejowanymi (kategorii B), istotnie zapewnają „efekt rozwodnienia” w odniesieniu do obecnych akcjonariuszy, ponieważ skutek stosowania praw związanych z akcjami uprzywilejowanymi ewentualne obniżenie kapitału byłoby w pierwszej kolejności zaliczone na poczet akcji zwykłych, tak że część kapitału spółki, jaką stanowią akcje zwykłe, zostałaby zmniejszona do kwoty bliskiej zeru, a prawa umarzania posiadaczy akcji zwykłych ograniczone do kwoty bliskiej zeru.
- (102) Zysk z podwyższenia kapitału zostanie przeznaczony przez Dexię na spłatę zobowiązań wobec DCL oraz na utworzenie rezerw płynności na przyszłe straty, jak również na podwyższenie kapitału spółki DCL do kwoty 2 mld EUR w celu zwiększenia jej funduszy własnych zgodnie ze standardami rachunkowości i ostrożnościowymi spółek francuskich, przy jednoczesnym zachowaniu rezerwy środków pieniężnych w wysokości około 700–800 mln EUR.

2.2.7. Wylimitowanie wszelkich powiązań między Dexią a DMA

- (103) Wszelkie powiązania istniejące między Dexią a DMA zostaną wylimitowane w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia zamknięcia transakcji DMA, z wyjątkiem systemów informatycznych, których powiązania zostaną zlikwidowane w terminie 24–30 miesięcy od tego samego dnia.

2.2.8. Brak nowej produkcji

- (104) W zmienionym planie uporządkowanej likwidacji przewidziano wyjście Dexii z rynków, na których była ona wcześniej obecna, bądź to poprzez zbycie jednostek podmiotom trzecim, bądź to poprzez upłynnienie pozostałych jednostek. Upłynnienie zakłada brak jakiegokolwiek nowej produkcji – wyjątek dotyczący spółek Crédiop i DCL opisano niżej w motywach 105–108.
- (105) W celu wypełnienia obowiązków regulacyjnych przez spółkę Crédiop w perspektywie jej upłynnienia do dnia 31 grudnia 2013 r., spółka ta będzie mogła udzielać nowych pożyczek obecnym klientom do wysokości 200 mln EUR przez okres roku od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji Komisji. Państwa będą mogły też zwrócić się do Komisji po upływie tego rocznego okresu o zatwierdzenie dodatkowej puli nowych pożyczek na okres roku ze względów stabilności finansowej.

⁽³³⁾ Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7. Zob. pkt 8 komunikatu.

- (106) Spółka DCL będzie mogła udzielać nowych pożyczek w całkowitej kwocie 600 mln EUR w okresie od lutego do lipca 2013 r. lub od czerwca do listopada 2014 r. w celu wyeliminowania wrażliwego charakteru pożyczek strukturyzowanych o wartości 1,2 mld EUR (udzielonych przez nią władzom terytorialnym i zaklasyfikowanych jako pożyczki spoza karty Gisslera lub jako pożyczki kategorii E3, E4 bądź E5 według karty Gisslera lub w przypadku których wskaźnik Cepcor⁽³⁴⁾ wynosi co najmniej 11). Wzrost wartości ekonomicznej pożyczek, który rozwiązanie to powinno przynieść, określa się z uwzględnieniem zmniejszenia ryzyka sporów spowodowanego wyeliminowaniem wrażliwego charakteru pożyczek. Pula nowych pożyczek umożliwi z jednej strony zmniejszenie o ponad 50 % ryzyka (w szczególności sporów) związanego z pożyczkami, o których mowa, a z drugiej – ograniczenie zmienności zabezpieczenia i ryzyka operacyjnego w odniesieniu do zabezpieczenia złożonych instrumentów pochodnych.
- (107) Przepływy związane z transakcjami służącymi wyeliminowaniu wrażliwego charakteru udzielonych przez DCL pożyczek (pozostałych po zbyciu DMA) zostaną ponadto zmniejszone na następujących warunkach:
- w przypadku nowych przepływów będzie stosowana wyłącznie stała stopa procentowa,
  - terminy zapadalności w przypadku nowych przepływów będą ograniczone do 30 lat,
  - nowe przepływy będą musiały prowadzić do poprawy wskaźnika Gisslera lub Cepcor,
  - przez pierwszy okres eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek (luty–lipiec 2013 r.) nowe przepływy będą dotyczyły w pierwszej kolejności najbardziej wrażliwych pożyczek, to jest pożyczek udzielonych [30–50] najważniejszym klientom DCL, które stanowią [40–60] % wyceny według wartości rynkowej instrumentów pochodnych związanych z pożyczkami spoza karty Gisslera.
- (108) W ramach eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek dozwolone będą jedynie następujące transakcje: [...]. Tego rodzaju możliwość aktywnej restrukturyzacji (ze swej istoty prowadzącej do upłynnienia – gdy tylko wrażliwe pożyczki ujęte w bilansie DCL zostaną zreorganizowane, portfel DCL zostanie całkowicie upłynniony) ma na celu jedynie jak największe ograniczenie średniej strat oczekiwanych w przypadku istniejącego portfela w scenariuszu upłynnienia. W każdym przypadku DCL nie będzie wykonywać nowej działalności sensu stricto (udzielać nowych pożyczek nowym klientom).

2.2.9. Monitorowanie realizacji zmienionego planu uporządkowanej likwidacji

- (109) Monitorowanie realizacji zmienionego planu uporządkowanej likwidacji i przedstawianie Komisji półrocznego sprawozdania na takich samych warunkach, jak przewidziane w pkt 18 i 19 załącznika I do decyzji o warunkowym zatwierdzeniu, *mutatis mutandis*, zostanie powierzone niezależnemu ekspertowi.
- (110) W szczególności niezależny ekspert w każdym półroczu przedstawi Komisji sprawozdanie z realizacji zobowiązań zawartych w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji. Sprawozdanie to będzie zawierało szczegółową relację z postępów w realizacji zmienionego planu uporządkowanej likwidacji, a w szczególności informacje dotyczące: 1) przestrzegania kwoty i warunków eliminowania wrażliwego charakteru portfela wrażliwych pożyczek DCL; 2) przestrzegania pułapu nowych pożyczek udzielanych obecnym klientom Crédiop; 3) przestrzegania harmonogramu przewidzianych transakcji zbycia, w tym następujące informacje: termin zbycia, wartość księgowa aktywów na dzień 31 grudnia 2011 r., wartość zbycia, wzrosty lub spadki wartości sprzedanych aktywów i szczegółowe informacje na temat środków, które pozostają jeszcze do wdrożenia w ramach zmienionego planu uporządkowanej likwidacji; oraz 4) informacje dotyczące zarządzania spółkami DAM i Dexia Israël oraz ich ring-fencingu.

2.2.10. Zobowiązania

- (111) Zmieniony plan uporządkowanej likwidacji zawiera zobowiązania, których oryginalna treść jest zamieszczona w załączniku I.
- (112) We wstępie do pisma dotyczącego zobowiązań zainteresowane państwa członkowskie wskazują, że dopilnują tego, by zmieniony plan uporządkowanej likwidacji i zobowiązania zostały wdrożone w całości. Zobowiązania stosują się do całkowitej amortyzacji aktywów Dexii.

⁽³⁴⁾ Committee of Evaluation and Prevention of Commercial Risks.

- a) Zobowiązania związane z zachowaniem grupy
- (113) Dexia nie stanie się nabywcą kapitału zakładowego innych instytucji kredytowych, przedsiębiorstw inwestycyjnych⁽³⁵⁾ lub spółek ubezpieczeniowych, chyba że za uprzednim zezwoleniem Komisji. Dexia wystąpi o tego rodzaju zezwolenie jedynie w przypadku ewentualnego nabycia przez Dexię udziału w rekompensacie za udziały lub działalność wniesione w ramach zbycia lub komasacji (w wyniku fuzji lub jako aport) aktywów lub działalności, o ile w takim przypadku wspomniany udział nie daje Dexii wyłącznej lub wspólnej kontroli nad podmiotem uzyskującym aport lub powstałym w wyniku fuzji. W drodze wyjątku Dexia będzie mogła nabyć udział mniejszościowy wynoszący 40 % w spółce Dexia Sabadell (w celu jej upłynnienia) w następstwie wykonania opcji sprzedaży (*put option*) Banco Sabadell. Transakcja nabycia nie została jeszcze zrealizowana w dniu przyjęcia zobowiązań.
- (114) Z zastrzeżeniem zobowiązań podjętych już wobec Dexia Région Bail, Dexia Flobail, Dexia Bail i Dexia LLD na dzień przyjęcia niniejszej decyzji, Dexia zobowiązuje się do nieprzyznawania nowych wewnątrzgrupowych środków finansowych (tj. do nieprzekroczenia poziomu wewnątrzgrupowych środków finansowych istniejącego na dzień przyjęcia niniejszej decyzji) jednostkom przeznaczonym do zbycia zgodnie z motywem 122 poniżej (*ring-fencing*). Nie narusza to obowiązków regulacyjnych spoczywających na Dexii jako akcjonariuszu jednostek, o których mowa, ani obowiązku utrzymania rentowności Dexia Israël i DAM zgodnie z motywem 129 poniżej. W przypadku, gdyby realizacja tych obowiązków wymagała przyznania nowych środków finansowych jednostkom, o których mowa, Dexia poinformuje o tym uprzednio Komisję.
- (115) Dexia nie skorzysta ze swojego statusu banku objętego gwarancją lub inną pomocą zainteresowanych państw członkowskich odnoszącą się do niektórych jej zobowiązań do celów reklamy skierowanej do osób trzecich innych niż „osoby trzecie będące beneficjentami” określone w umowie gwarancji i nie wykorzysta gwarancji do samych transakcji arbitrażowych.
- (116) Jak wskazano w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji:
- a) zainteresowane państwa członkowskie podkreślają, że cechy akcji uprzywilejowanych powodują faktyczny brak możliwości wypłaty dywidendy od akcji zwykłych, ponieważ prognozowany zysk Dexii podlegający podziałowi w okresie realizacji planu jest niższy niż kwota dywidendy od akcji uprzywilejowanych w wysokości 8 % przypadająca w udziale państwom belgijskiemu i francuskiemu;
- b) zainteresowane państwa członkowskie podkreślają, że posiadaczami akcji uprzywilejowanych są wyłącznie państwa belgijskie i francuskie i że ograniczenia w wypłacie dywidendy powinny dotyczyć jedynie akcji zwykłych, a nie akcji uprzywilejowanych, w przeciwnym wypadku pozbawią one państwa belgijskie i francuskie prawa do dywidendy od ich inwestycji;
- c) jeżeli chodzi o udział akcji uprzywilejowanych w stratach, jak wskazano w planie uporządkowanej likwidacji, akcje uprzywilejowane tracą w całości lub w części swój uprzywilejowany charakter w przypadku spadku przepisowych wskaźników Dexii poniżej pewnych progów. Akcje uprzywilejowane będą bowiem uważane do 2018 r. za kapitał podstawowy (Core Tier 1), ponieważ są ujmowane tymczasowo w kapitale regulacyjnym (*grandfathering*). Następnie zostaną one poddane konwersji na akcje zwykłe⁽³⁶⁾ w zależności od zapotrzebowania na kapitał regulacyjny grupy podlegającej uporządkowanej likwidacji.
- (117) Bez uszczerbku dla transakcji, które Dexia będzie prawnie zobowiązana wykonać lub transakcji, które Dexia będzie zmuszona wykonać na mocy umów zawartych przed dniem przyjęcia niniejszej decyzji na instrumentach hybrydowych Tier 1 lub Tier 2, Dexia odstąpi od:
- a) wypłaty kuponów od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub instrumentów Tier 2 należących do osób lub podmiotów innych niż Dexia SA i jej spółki zależne, a których wypłata jest dyskrecyjna zgodnie z postanowieniami umownymi odnoszącymi się do tych instrumentów;

⁽³⁵⁾ W rozumieniu dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁶⁾ W planie uporządkowanej likwidacji przewidziano, że akcje uprzywilejowane (B1) o wartości 1,9 mld EUR zostaną poddane konwersji na akcje kategorii B3 (dające prawa równoważne prawom, jakie dają akcje zwykłe) w 2018 r.

- b) zatwierdzenia wypłaty wszelkiego rodzaju dywidend lub głosowania za ich wypłatą przez wszystkie spółki zależne, nad którymi Dexia SA pełni bezpośrednio lub pośrednio kontrolę (w tym podmioty należące do niej w 100 %), zwłaszcza gdy taka wypłata wiązałaby się z obowiązkiem wypłaty kuponu od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub instrumentów Tier 2 należących do osób innych niż Dexia SA i jej spółki zależne;
- c) skorzystania z dyskrecjonalnej opcji przedterminowego wykupu instrumentów hybrydowych Tier 1 lub instrumentów Tier 2, o których mowa w punkcie powyżej; oraz
- d) z zastrzeżeniem premii nieprzekraczającej 10 % ceny rynkowej i kursu wykupu (z uwzględnieniem premii) nieprzekraczającego 90 % wartości nominalnej, Dexia będzie mogła jednak, po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia Komisji, ogłosić ofertę publiczną wykupu emisji instrumentów hybrydowych Tier 1 i Tier 2. Nie stanowi to przeszkody dla wypłaty dywidendy od akcji uprzywilejowanych będących własnością państw belgijskiego i francuskiego.
- (118) Dexia będzie nadal wdrażać zasady wynagradzania określone w ramach G-20 i właściwe krajowe procedury dotyczące wynagradzania członków komitetów zarządzających i wykonawczych przedsiębiorstwa Dexia SA oraz podstawowych jednostek działalności grupy Dexia. Dexia zrezygnuje w szczególności z wypłaty zmiennego składnika wynagrodzenia członków komitetu zarządzającego Dexia SA i ustanowi pułap w wysokości 30 % stałego składnika ich wynagrodzenia dla kwoty zmiennego składnika wynagrodzenia innych pracowników przedsiębiorstwa Dexia SA i jego zależnych spółek bankowych, o których mowa w pkt 2.5.1.1 polityki wynagrodzeń grupy Dexia przekazanej dnia 15 marca 2011 r. CBFA ⁽³⁷⁾.
- (119) Zgodnie ze zmienionym planem uporządkowanej likwidacji Dexia nie podejmie żadnej nowej produkcji od dnia przyjęcia niniejszej decyzji, z wyjątkiem sytuacji, w której dana jednostka jest przedmiotem zobowiązania do zbycia zgodnie z motywem 122 poniżej. W rozumieniu przedmiotowego zobowiązania nie stanowią „nowej produkcji”:
- 1) niezbędne transakcje w ramach zarządzania płynnością (np. transakcje banku centralnego lub zarządzanie *cover pools* DLG (Dexia Lettre de Gage) i DKD (Dexia Kommunalbank Deutschland) służące spełnieniu wymogów przepisowych, oszczędnościowych lub agencji ratingowych oraz znaczącej poprawie kosztów finansowania);
  - 2) wydłużenie terminów zapadalności udzielonych pożyczek, o ile wydłużenie to znacznie podniesie wartość bieżącą netto kwot pożyczonych temu samemu klientowi, przy czym przy obliczaniu tej wartości należy uwzględnić ryzyko sporów;
  - 3) obrót instrumentami pochodnymi niezbędny do zarządzania ryzykiem związanym ze stopami procentowymi/kursem wymiany/stopami kredytowymi istniejącego portfela, o ile przedmiotowe transakcje służą zmniejszeniu ogólnego narażenia grupy Dexia na ryzyko, w poszanowaniu limitów i procedur określonych w wytycznych mających zastosowanie w grupie Dexia lub określonych przez organy nadzoru;
  - 4) wszelkie działania konieczne z przyczyn regulacyjnych lub innych przyczyn prawnych, w szczególności wydłużenie terminów zapadalności lub reorganizacja terminarza, do którego Dexia może być zmuszona jako członek konsorcjum kredytowego w przypadku niektórych projektów inwestycyjnych (konsorcjum kredytowe może być zmuszone do zaakceptowania zmian w strukturze projektu pociągających za sobą konieczność zmiany terminów zapadalności lub terminarza) lub w związku z decyzją organów administracyjnych lub sądowych; oraz
  - 5) spłata zobowiązań kredytowych potwierdzonych do dnia przyjęcia niniejszej decyzji, to jest transakcje spłaty, które Dexia będzie zobowiązana przeprowadzić, aby wypełnić zobowiązania zaciągnięte wobec kredytobiorców na mocy umów zawartych przed dniem 30 września 2012 r.

⁽³⁷⁾ Komisja Bankowości, Finansów i Ubezpieczeń.

(120) W drodze wyjątku:

- 1) w celu uniknięcia [...] wyemitowanych przez Dexia Crédiop i wypełnienia tym samym obowiązków regulacyjnych spółki w perspektywie jej upłynnienia, Dexia Crédiop będzie mogła udzielać nowych pożyczek obecnym klientom do wysokości 200 mln EUR przez okres roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji. Po upływie tego rocznego okresu zainteresowane państwa członkowskie będą mogły zwrócić się do Komisji o zatwierdzenie dodatkowej puli rocznej nowych pożyczek. W przypadku niezatwierdzenia takiej puli Dexia Crédiop zostanie upłynniona z końcem bieżącego roku;
- 2) spółka DCL będzie mogła udzielać nowych pożyczek w przypadku przepływów związanych z transakcjami służącymi wyeliminowaniu wrażliwego charakteru udzielonych przez nią pożyczek ⁽³⁸⁾ pozostałych po zbyciu DMA i uznanych za wrażliwe (pożyczki udzielone władzom lokalnym i zaklasyfikowane jako pożyczki spoza karty Gisslera lub jako pożyczki kategorii E3, E4 bądź E5 według karty Gisslera lub w przypadku których wskaźnik Cepcor wynosi co najmniej 11), pod warunkiem podniesienia wartości ekonomicznej pożyczek, określanej z uwzględnieniem istotnego zmniejszenia ryzyka sporów spowodowanego wyeliminowaniem wrażliwego charakteru pożyczek ⁽³⁹⁾.

W opisanym wyżej kontekście dozwolone będą jedynie następujące transakcje: [...].

Dexia zobowiązuje się do zmniejszenia całkowitej kwoty nowych przepływów związanych z transakcjami, o których mowa w motywie 6 powyżej, do maksymalnej kwoty 600 mln EUR nowych pożyczek, przy czym odpowiadające im umowy mogą zostać zawarte jedynie w okresie od lutego do lipca 2013 r. lub od czerwca do listopada 2014 r.

(121) Dodatkowo przepływy wymienione w motywie 2 powyżej będą zmniejszone na warunkach przewidzianych w motywie 106 niniejszej decyzji.

Dexia przekaze Komisji okresową weryfikację swojego planu amortyzacji i wyeliminowania wrażliwego charakteru wrażliwych pożyczek DCL na dzień 15 stycznia 2013 r. i na dzień 15 maja 2014 r.

b) Zbycie i upłynnianie

(122) Dexia zrealizowała już następujące transakcje zbycia:

- 1) zbycie DBB. Transakcja ta została zrealizowana dnia 20 października 2011 r.;
- 2) zbycie udziału w wysokości 50 % w RBCD. Transakcja ta została zrealizowana dnia 27 lipca 2012 r.;
- 3) zbycie DenizBank. Transakcja ta została zrealizowana dnia 28 września 2012 r.;
- 4) zbycie BIL. Transakcja ta została zrealizowana dnia 5 października 2012 r.;
- 5) zbycie Dexia Habitat. Transakcja ta została zrealizowana dnia 29 czerwca 2012 r.;
- 6) zbycie DKB Polska. Umowa zbycia została podpisana dnia 7 listopada 2012 r.

(123) Dexia przeprowadzi transakcje zbycia jednostek, których wykaz i harmonogram przedstawiono poniżej:

- 1) zbycie DMA przed dniem 31 stycznia 2013 r.;
- 2) zbycie DAM, udziałów Dexii w Popular Banca Privada i Sofaxis przed dniem 31 grudnia 2013 r.;

⁽³⁸⁾ Zob. motyw 106.

⁽³⁹⁾ Na dzień przyjęcia przedmiotowych zobowiązań wartość księgową portfela pożyczek, o których mowa, wynosiła 1,2 mld EUR.

- 3) zbycie lub upłynnienie Dexia Région Bail, Dexia Flobail, Dexia Bail i Dexia LLD przed dniem 31 grudnia 2013 r.;
- 4) zbycie udziału Dexii (bezpośredniego lub pośredniego) w Dexia Israël w ciągu dwunastu miesięcy od dnia wydania ostatecznej i niepodlegającej zaskarżeniu decyzji w sprawie różnych postępowań sądowych wszczętych przeciwko Dexia Israël i DCL jako akcjonariuszowi.
- (124) Zobowiązania dotyczące zbycia, o których mowa powyżej, zostaną uznane za wypełnione, gdy Dexia i nabywca zawrą wiążącą i ostateczną umowę (tzn. umowę, której Dexia nie będzie mogła rozwiązać jednostronnie bez zapłaty kary) o zbyciu całego udziału Dexii w danym podmiocie lub aktywie, nawet gdy w chwili podpisania umowy nie otrzymano jeszcze wszystkich zatwierdzeń i deklaracji zgody od właściwych organów nadzorujących, pod warunkiem że zamknięcie transakcji nastąpi najpóźniej po upływie sześciu miesięcy od dnia podpisania umowy zbycia.
- (125) Jeżeli jedno z wyżej wymienionych zobowiązań dotyczących zbycia nie zostanie wypełnione, zainteresowane państwa członkowskie zaproponują kandydaturę pełnomocnika odpowiedzialnego za zbycie danej jednostki w miesiącu następującym po ostatecznym terminie wyznaczonym dla jej zbycia, na warunkach opisanych niżej w motywie 132.
- (126) Przed każdą transakcją zbycia⁽⁴⁰⁾ przewidzianą wyżej i pozostałą do realizacji Dexia będzie informować niezależnego eksperta o stronach, które wyraziły zainteresowanie nabyciem aktywów, i przekaze mu wszelkie informacje, jakie rozsądnie należy uznać za dostępne, niezbędne do upewnienia się co do niezależności potencjalnego nabywcy. Komisja przekaze zainteresowanym państwom członkowskim w terminie 15 dni roboczych nazwy stron, które w jej opinii nie spełniają niezbędnych warunków stosowności i niezależności, oraz powody swojej decyzji. Dexia zakończy wówczas procedurę sprzedaży z udziałem tychże stron.
- (127) Kiedy warunki rynkowe poprawią się, Dexia podejmie usilne starania w celu szybkiego zbycia portfela obligacji i osiągnięcia w ten sposób przepisowych wskaźników, przy czym tego rodzaju transakcja powinna zostać przeprowadzona jedynie w przypadku, gdy nie będzie ona miała istotnego negatywnego wpływu na wypłacalność Dexii. Dexia przekaze Komisji co roku przegląd możliwości w tym zakresie.
- (128) Począwszy od dnia notyfikacji niniejszej decyzji, jednostki niewymienione wyżej w motywie 122 (w tym Dexia Sabadell po przeprowadzeniu transakcji nabycia, o której mowa pod koniec motywu 113) zostaną upłynnione (*run-off*), a w szczególności nie będą podejmować nowej produkcji w rozumieniu motywu 119 powyżej.
- (129) W poszanowaniu interesu spółki Dexia SA i grupy Dexia, do czasu rzeczywistego zbycia DAM i Dexia Israël (i od chwili wyjaśnienia sytuacji Dexia Israël, o którym mowa wyżej w motywie 122 pkt 10, Dexia:
- 1) podejmie starania w celu utrzymania rentowności, konkurencyjności DAM i Dexia Israël oraz utrzymania ich w stanie umożliwiającym przyszłemu nabywcy ich późniejszą sprzedaż, zgodnie z dobrymi praktykami handlowymi;
  - 2) podejmie starania w celu ograniczenia wszelkiego ryzyka utraty potencjału konkurencyjnego DAM i Dexia Israël;
  - 3) powstrzyma się od wszelkich inicjatyw mogących mieć poważne negatywne skutki dla wartości, konkurencyjności DAM i Dexia Israël oraz zarządzania nimi, lub mogących zmienić charakter bądź zakres działalności, strategię przemysłową bądź handlową lub politykę inwestycyjną DAM i Dexia Israël;
  - 4) z zastrzeżeniem zobowiązania dotyczącego ring-fencingu, o którym mowa wyżej w motywie 114, udostępni DAM i Dexia Israël w miarę możliwości wystarczające środki na funkcjonowanie na podstawie biznes planów istniejących i możliwych do sporządzenia w przyszłości; oraz

⁽⁴⁰⁾ Jeżeli chodzi o metodykę informowania o wszystkich transakcjach zbycia i ich wyceny zob. motyw 84 niniejszej decyzji.

- 5) przedsięwzięcie wszelkie rozsądne środki, w tym stosowne systemy motywacyjne (zgodnie z praktykami handlowymi), niezbędne do zwiększenia motywacji wszystkich ważnych pracowników DAM i Dexia Israël.
- (130) Od teraz do chwili zbycia Crédiop po upływie roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji lub do chwili upłynięcia tej spółki, postanawia się, że Crédiop będzie zarządzana oddzielnie od grupy Dexia. W celu zapewnienia tego, by wszystkie decyzje zarządu Crédiop podjęte w okresie od dnia przyjęcia niniejszej decyzji do dnia realizacji transakcji zbycia [w ciągu roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji lub upłynięcia] były najkorzystniejsze dla spółki Crédiop w perspektywie jej zbycia [lub upłynięcia], Dexia wyznaczy zarządcę odpowiedzialnego za zapewnienie rozdzielania działalności Crédiop i zadba o to, by dany zarządca prowadził działania niezależnie w poszanowaniu zobowiązań mających zastosowanie do Crédiop. Powyższym zarządcą odpowiedzialnym za zapewnienie rozdzielania działalności będzie mógł być dyrektor generalny Crédiop. Będzie on zarządzał spółką Crédiop w jej najlepszym interesie, konsultując się z grupą Dexia, i będzie podlegał monitorowaniu przez niezależnego eksperta, o którym mowa poniżej w motywie 138.
- (131) Wyznaczenie zarządcy odpowiedzialnego za zapewnienie rozdzielania działalności Dexia Israël i DAM nie jest konieczne, ponieważ obie jednostki są już zarządzane oddzielnie w dniu przyjęcia niniejszej decyzji z powodów przedstawionych w planie likwidacji.
- c) Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie
- (132) W przypadku gdyby nie wywiązano się w określonym powyżej terminie z jednego ze zobowiązań, o których mowa w motywie 123, pkt 1–4, przy braku zatwierdzenia alternatywnego zobowiązania przez Komisję władze francuskie, belgijskie i luksemburskie przedłożą do uprzedniego zatwierdzenia Komisji i najpóźniej miesiąc od ostatecznego terminu wyznaczonego dla zbycia listę jednej - trzech osób do wyznaczenia na pełnomocnika(-ów) odpowiedzialnego(-ych) za przeprowadzenie wspomnianego zbycia.
- (133) Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie musi być niezależny, posiadać wymagane kompetencje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w trakcie pełnienia swojej funkcji.
- (134) Komisja będzie mogła zatwierdzić albo odrzucić zaproponowanego(-ych) pełnomocnika(-ów). Jeśli Komisja odrzuci zaproponowanego(-ych) pełnomocnika(-ów) odpowiedzialnego(-ych) za zbycie, Dexia wraz z władzami belgijskimi, francuskimi i luksemburskimi zaproponują, w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia odrzucenia kandydata(-ów), od jednego do trzech nowych kandydatów, którzy również będą musieli zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję. Jeśli wszyscy zaproponowani kandydaci zostaną ostatecznie odrzuceni przez Komisję, ta ostatnia wyznaczy pełnomocnika na podstawie pełnomocnictwa zatwierdzonego przez Komisję.
- (135) Władze francuskie, belgijskie i luksemburskie zobowiązują się dopilnować, by Dexia przyznała niezbędne i odpowiednie upoważnienia do reprezentowania grupy pełnomocnikowi odpowiedzialnemu za zbycie:
- 1) by dokonać zbycia aktywów, o których mowa w lit. a. powyżej (w tym każde upoważnienie do zapewnienia prawidłowego sporządzenia wymaganych dokumentów w celu realizacji zbycia), i
  - 2) by wykonać wszelkie niezbędne i odpowiednie działania lub złożyć wszelkie niezbędne odpowiednie deklaracje w celu realizacji zbycia, w tym wyznaczyć doradców wspierających proces zbycia.
- (136) Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie zawrze w umowie(-ach) zakupu i sprzedaży zwykle używane i uzasadnione warunki, które uzna za odpowiednie w celu dopełnienia sprzedaży w roku po wyznaczeniu pełnomocnika. Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie zorganizuje proces sprzedaży w sposób gwarantujący zbycie [...]. Zbycie lub upłynięcie musi być skuteczne najpóźniej po upływie roku od wygaśnięcia terminu sprzedaży.
- (137) Kosztami usług pełnomocnika odpowiedzialnego za zbycie zostanie obciążona Dexia.

d) Realizacja zobowiązań

- (138) Władze belgijskie, francuskie i luksemburskie przedłożą do uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję i najpóźniej miesiąc od przyjęcia niniejszej decyzji listę jednej - trzech osób do wyznaczenia na niezależnego eksperta odpowiedzialnego za szczegółową kontrolę wywiązania się z powyższych zobowiązań (zwanego dalej „niezależnym ekspertem”) na okres pięciu lat, przy czym okres ten może zostać przedłużony na wniosek Komisji. Niezależny ekspert musi mieć wymagane kompetencje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w trakcie pełnienia swojej funkcji. Komisja mogła zatwierdzić albo odrzucić zaproponowanego(-ych) niezależnego(-ych) eksperta(-ów). Jeśli Komisja odrzuci zaproponowanego(-ych) niezależnego(-ych) eksperta(-ów), władze belgijskie, francuskie i luksemburskie proponują, w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia odrzucenia kandydata(-ów), od jednego do trzech nowych kandydatów, którzy również będą musieli zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję. Jeśli wszyscy zaproponowani kandydaci zostaną ostatecznie odrzuceni przez Komisję, ta ostatnia wyznaczy niezależnego eksperta. Kosztami usług niezależnego eksperta, nieprzekraczającymi stawek godzinowych przyjmowanych zwykle przy tego rodzaju usługach, zostanie obciążona Dexia.
- (139) W okresie realizacji zmienionego planu uporządkowanej likwidacji Komisja będzie miała stały i nieograniczony dostęp do informacji niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji zatwierdzającej zmieniony plan uporządkowanej likwidacji. Będzie mogła zwrócić się bezpośrednio do Dexii w celu uzyskania niezbędnych informacji wyjaśniających i doprecyzowujących. Władze belgijskie, francuskie i luksemburskie oraz Dexia będą w pełni współpracować przy wszelkich kontrolach, o jakie mogłaby się zwrócić Komisja lub ewentualnie niezależny ekspert.
- (140) Niezależny ekspert przedłoży Komisji w każdym półroczu sprawozdanie z realizacji powyższych zobowiązań. Sprawozdanie to będzie zawierało szczegółową relację z postępów w realizacji zmienionego planu uporządkowanej likwidacji, a w szczególności informacje dotyczące: 1) przestrzegania kwoty i warunków eliminowania wrażliwego charakteru portfela wrażliwych pożyczek DCL, o których mowa powyżej w motywach 120 i 121; 2) przestrzegania pułapów nowych pożyczek udzielanych obecnym klientom Dexia Crédiop, o których mowa powyżej w motywie 120; 3) przestrzegania harmonogramu transakcji zbycia przewidzianych powyżej w motywie 122, w tym następujące informacje: wartość księgową aktywów na dzień 31 grudnia 2011 r., wartość zbycia, wzrosty lub spadki wartości sprzedanych aktywów i szczegółowe informacje na temat środków, które pozostają jeszcze do wdrożenia w ramach zmienionego planu uporządkowanej likwidacji; 4) informacje dotyczące zarządzania jednostkami pozostającymi do zbycia, w szczególności DAM i Dexia Israël, oraz ich ring-fencingu, o których mowa powyżej w motywach 114 i 129.
- (141) Sprawozdanie to zostanie przekazane najpóźniej miesiąc po przedstawieniu półrocznych sprawozdań finansowych i zatwierdzenia rocznych sprawozdań finansowych, jednak nie później niż przed dniem 1 października i 30 kwietnia każdego roku.
- (142) Po wygaśnięciu pełnomocnictwa niezależnego eksperta i do czasu całkowitej amortyzacji aktywów Dexii, państwa członkowskie będą przedkładać Komisji sprawozdanie roczne opisujące stan procesu uporządkowanej likwidacji.

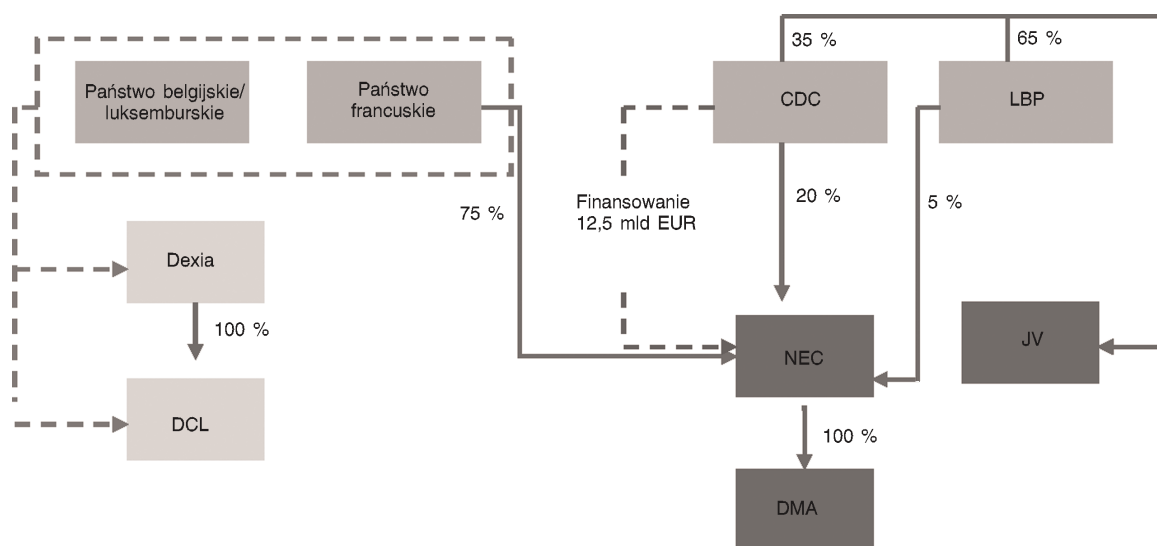
2.3. OPIS TRANSAKЦИИ ZBYCIA DMA I PÓŹNIEJSZEJ DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI

2.3.1. Opis transakcji zbycia

- (143) Zbycie DMA nastąpi najpóźniej dnia 31 stycznia 2013 r.
- (144) Utworzona zostanie nowa instytucja kredytowa (zwana dalej „NEC”), do której DMA będzie należała w 100 % jako spółka zależna. Bezpośrednimi właścicielami NEC będą państwo francuskie (75 %), CDC (20 % akcji uprzywilejowanych) i La Banque Postale (5 %). W ten sposób spółka DMA będzie odtąd kontrolowana nie przez grupę Dexia, lecz przez państwo francuskie, CDC i La Banque Postale.
- (145) Utworzone zostanie ponadto przedsiębiorstwo *joint venture* (zwane dalej „JV”) mające status pośrednika w transakcjach bankowych między CDC (na poziomie 35 %) i La Banque Postale (na poziomie 65 %), które będzie sprzedawało nowe pożyczki wyłącznie francuskim samorządom lokalnym i publicznym zakładom opieki zdrowotnej i będzie wykorzystywało DMA do refinansowania. DMA zapewni też refinansowanie związane z już udzielonymi pożyczkami.

Rysunek 6

Struktura przyszłego banku rozwoju obejmującego DMA

- (146) La Banque Postale stopniowo zwiększy swój udział w kapitale NEC. Cena, jaką będzie musiał uiścić La Banque Postale, będzie ceną rynkową, określoną przez eksperta i być może zweryfikowaną przez Komisję. La Banque Postale będzie dysponować opcją stopniowego wykupu (*call*) udziału w akcjach posiadanego przez państwo francuskie w taki sposób, że udział tego banku w NEC po dokonaniu całego wykupu będzie zwiększany w miarę zwiększania się udziału nowej produkcji w całości aktywów (*cover pool*) DMA. Wykup będzie mógł zostać przeprowadzony dopiero z chwilą, gdy udział nowej produkcji podjętej przez La Banque Postale lub JV przekroczy [...] % *cover pool* DMA. Co roku La Banque Postale będzie mógł dokonać wykupu minimalnej kwoty kapitału NEC wynoszącej [...] %, przy czym 1) udział La Banque Postale w DMA nie może przekroczyć udziału nowej produkcji podjętej przez La Banque Postale lub JV w *cover pool* DMA oraz 2) La Banque Postale nie może stać się głównym akcjonariuszem NEC.
- (147) Szczegółowe warunki prawne zbycia DMA przedstawione zostały w ramach następującego ogólnego schematu: DCL wniesie do NEC akcje DMA oraz narzędzia, pracowników i środki niezbędne do zarządzania DMA, a następnie dokona zbycia 100 % kapitału NEC na rzecz państwa, CDC i La Banque Postale. Cena zbycia wyniesie 1 EUR.
- (148) Jeżeli chodzi o cenę, Komisja zwraca uwagę na następujące informacje, przekazane przez firmę audytorską i zainteresowane państwa członkowskie.
- (149) W opinii o rzetelności (*fairness opinion*) z dnia 10 października 2012 r. wystawionej przez biuro analiz finansowych upoważnione przez władze francuskie i CDC stwierdzono, że „cena 380 mln EUR za 100 % kapitału NEC (posiadającej 100 % kapitału Dexia Municipal Agency „DMA”) jest ceną do przyjęcia dla rozsądnego inwestora”. Uściślono, że przy oszacowaniu przedmiotowej ceny uwzględniono to, że „nabywcy będą korzystać z ogólnych i szczegółowych gwarancji aktywów i pasywów, w tym w szczególności gwarancji dotyczącej ważności udzielonych pożyczek i umów pożyczek” i odzwierciedlono:

„— wniesienie narzędzia i wiedzy fachowej niezbędnej do prowadzenia działalności,

— zbycie udzielonych pożyczek,

— wprowadzanie do obrotu nowych pożyczek przez LBP i JV,

— wyeliminowanie wrażliwego charakteru wrażliwych pożyczek.

Przedmiotowa wycena jest ważna tylko w połączeniu z ogólnymi i szczegółowymi gwarancjami oraz z mechanizmem całościowego zbycia wrażliwych pożyczek. [...]”⁽⁴¹⁾.

⁽⁴¹⁾ Podkreślenie dodano.

- (150) W opinii o rzetelności wskazano też, że „orientacyjna wartość NEC/DMA, ze względu na stopniowe odzyskanie wartości wynikającej z korekt, wynosi [...] EUR w scenariuszu umorzenia wartości”.
- (151) W swoim piśmie dotyczącym transakcji zbycia DMA (zwanym dalej „pismem dotyczącym transakcji zbycia DMA”) zainteresowane państwa członkowskie wskazują, że początkowo „uzgodniono, że cena nabycia DMA oraz narzędzi, pracowników i środków przekazanych przez DCL wyniesie 380 mln EUR [przypis: i że »strony przewidziały, że [Dexia] i DCL udzielą sprzedawcom wielu gwarancji w ramach zbycia DMA: gwarancji wyniku i gwarancji zabezpieczającej przed sporami odnoszącej się do pożyczek wrażliwych, gwarancji *stop-loss* powyżej limitu rocznego wynoszącego 10 punktów bazowych od średniego stanu pożyczek, jak również innych gwarancji ogólnych i szczegółowych»]”⁽⁴²⁾.
- (152) Zainteresowane państwa członkowskie wskazują ponadto, że zgodziły się następnie na rezygnację z gwarancji *stop-loss*, a jeszcze później na rezygnację z „całościowego zbycia wrażliwych pożyczek na rzecz DCL. Zrezygnowano w związku z tym także z gwarancji Francji zabezpieczającej zobowiązania DCL z tego tytułu”⁽⁴³⁾.
- (153) Zdaniem zainteresowanych państw członkowskich „w celu uwzględnienia tych dwóch znaczących zmian w schemacie zbycia DMA oraz utrzymania jego rynkowego charakteru cena zbycia została zmniejszona i ustalono, że wyniesie 1 EUR. Nowa cena (która nie zależy już od sytuacji netto DMA) uwzględnia też rezygnację z klauzuli dostosowania ceny”⁽⁴⁴⁾.
- (154) Po przypomnieniu, że z opinii o rzetelności wynika, że cena DMA oraz narzędzi, pracowników i środków niezbędnych do zarządzania DMA wynosiła 380 mln EUR zgodnie z początkowym schematem zbycia (który obejmował gwarancje i klauzulę dostosowania ceny), zainteresowane państwa członkowskie wskazują: „Mając na uwadze rezygnację z gwarancji i klauzuli dostosowania ceny przewidzianych w tym schemacie oraz zmiany stanu bilansu DMA odnotowane w ciągu trzech pierwszych kwartałów 2012 r., nowa cena wynosząca 1 EUR zachowuje w pełni charakter rynkowy”⁽⁴⁵⁾.
- (155) Władze francuskie są zdania, że występuje niedoskonałość rynku związana z finansowaniem francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządów lokalnych. W związku z tym władze francuskie, jak również CDC i La Banque Postale rozważają nabycie DMA (poprzez nabycie NEC, posiadającej 100 % kapitału DMA) w celu przekształcenia jej w „bank rozwoju”. Zakres działania przedmiotowego banku rozwoju będzie ograniczał się do korygowania niedoskonałości rynku związanej z finansowaniem publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządów lokalnych we Francji, której to niedoskonałości nie można skorygować na podstawie aktualnej oferty na rynku. W celu wykazania wspomnianej niedoskonałości rynku oraz konieczności utworzenia banku rozwoju władze francuskie przedstawiły następujące argumenty:

Finansowanie publicznych zakładów opieki zdrowotnej we Francji

- (156) W opinii władz francuskich, inwestycje szpitali wyniosły 6,5 mld EUR w 2010 r. (spadek o 4,5 % w porównaniu z 2009 r.) po odnotowaniu stałego wzrostu od początku pierwszej dekady XXI wieku. Inwestycje te są w większości finansowane ze środków własnych (samofinansowanie) i dotacji. Wskaźnik pokrycia kosztów inwestycji ze średnio- i długoterminowego zadłużenia wyniósł 36 % w 2010 r.
- (157) Roczne zapotrzebowanie na finansowanie średnio- i długoterminowe publicznych zakładów opieki zdrowotnej we Francji waha się zatem w granicach 2–4 mld EUR w zależności od roku. Obejmuje ono finansowanie inwestycji i spłatę pożyczek, które osiągnęły termin wymagalności.

⁽⁴²⁾ Pkt 24 pisma zatytułowanego „Pismo władz francuskich do Komisji Europejskiej” mającego za przedmiot „Przedstawienie powiązania DMA z państwem, z Kasą Depozytów i Konsygnacji oraz z La Banque Postale”, przekazanego początkowo jedynie przez władze francuskie, a następnie, dnia 14 grudnia 2012 r., wspólnie przez trzy zainteresowane państwa członkowskie.

⁽⁴³⁾ Zob. pkt 25 pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA.

⁽⁴⁴⁾ Zob. pkt 26 pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA.

⁽⁴⁵⁾ Zob. pkt 27 pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA.

- (158) Zapotrzebowanie na finansowanie obejmuje ponadto projekty inwestycyjne na dużą skalę, w szczególności dotyczące nieruchomości, w sytuacji gdy wskaźnik zużycia, (który odzwierciedla łączne odpisy wartości brutto środków trwałych i który osiągnął rekordowy poziom w 2002 r.) wymaga poważnych inwestycji związanych z utrzymaniem ogółu budynków – w latach 1997–2002 wskaźnik zużycia wzrósł z 50 % do 55 %. Podział inwestycji bezpośrednich ze względu na charakter w 2010 r. w porównaniu z podziałem z 2002 r. pokazuje, że nastąpiła zmiana struktury inwestycji – zwiększenie części dotyczącej nieruchomości na niekorzyść części dotyczącej wyposażenia.
- (159) W nadchodzących latach zapotrzebowanie na inwestycje powinno wystąpić głównie na dwóch poziomach. Przede wszystkim konieczne będzie rozwiązanie zasadniczych problemów związanych z bezpieczeństwem (dostosowania do norm dotyczących drgań parasejsmicznych, ryzyka powodzi, usunięcia azbestu, poważnego ryzyka pożarów). W drugiej kolejności prowadzone będą też projekty inwestycyjne służące podniesieniu jakości opieki zdrowotnej. Także w tym przypadku będą to głównie transakcje dotyczące nieruchomości (budowy, przebudowy, restrukturyzacji itp.), które stanowią zazwyczaj duże inwestycje i w przypadku których przynajmniej częściowe korzystanie z pożyczek jest nieuniknione.
- (160) Jednocześnie publiczne zakłady opieki zdrowotnej wykazują poważne zapotrzebowanie na finansowanie krótkoterminowe, wynoszące około 3 mld EUR rocznie (przy średnim ciągueniu na poziomie 50 %) ze względu na znaczne zapotrzebowanie na kapitał obrotowy. Zapotrzebowanie to można wyjaśnić głównie odstępami w przekazywaniu środków z ubezpieczenia zdrowotnego publicznym zakładom opieki zdrowotnej i napiętym harmonogramem ich wydatków.
- (161) Jeżeli chodzi o ofertę, francuskie instytucje bankowe nie są w stanie przejąć udziału w rynku Dexii. Całkowite zadłużenie zakładów opieki zdrowotnej wyniosło 22,8 mld EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. Tradycyjnie, podobnie jak w przypadku samorządów terytorialnych, jest to zadłużenie wobec sektora bankowego. Finansowanie bezpośrednie pozostaje marginalne (jedynie 5,7 % stanu zadłużenia stanowią obligacje), w szczególności ze względu na występowanie dużej liczby niewielkich zakładów – na dzień 31 grudnia 2010 r. liczba publicznych zakładów opieki zdrowotnej we Francji wynosiła 1 034. Na szpitala uniwersyteckie, będące największymi zakładami, przypada 99,1 % całkowitej emisji obligacji.
- (162) Dexia miała zdecydowanie największy udział w rynku – w ciągu ostatnich lat działalności bank pokrywał około [40–45] % zapotrzebowania na finansowanie średnio- i długoterminowe i dostarczał około jednej trzeciej instrumentów płynnościowych. Pod koniec 2010 r. Dexia wciąż jeszcze była właścicielem [30–35] % kwoty zobowiązań ogółem (zob. tabela poniżej).
- (163) W opinii władz francuskich, inne francuskie instytucje bankowe nie są w stanie przejąć udziału w rynku pozostawionego przez Dexię z kilku powodów:
- a) znajomość tego rynku jest ograniczona, właśnie z powodu niewielkich w nim udziałów, podczas gdy Dexia miała bardzo dobrą znajomość rynku;
  - b) zbliżające się wdrożenie nowych wymogów ostrożnościowych w ramach pakietu Bazylea III, w szczególności wymogów dotyczących pokrycia płynności i wskaźnika dźwigni, zniechęca banki do kontynuowania działalności polegającej na udzielaniu pożyczek długoterminowych, zwłaszcza w przypadku, gdy działalność ta nie jest równoważona gromadzeniem depozytów umożliwiającym stabilizację źródeł finansowania. Podobnie jak samorządy lokalne, publiczne zakłady opieki zdrowotnej podlegają obowiązkowi deponowania dostępnych środków finansowych na rachunku Skarbu Państwa. Do tego dochodzi problem specyficzny dla zakładów opieki zdrowotnej, w których występuje zapotrzebowanie strukturalne nie tylko na średnio- i długoterminowe kredyty bankowe, lecz także na instrumenty płynnościowe. Tymczasem na mocy nowego pakietu Bazylea III stosowanie instrumentów płynnościowych będzie utrudnione, ponieważ banki będą musiały tworzyć w stosunku do nich większe fundusze własne, a także znaczny bufor płynności. W tym kontekście francuskie banki zobowiązały się do utrzymania stanów kredytów dla lokalnego sektora publicznego (obejmującego zarówno samorządy terytorialne, jak i publiczne zakłady opieki zdrowotnej) w 2012 r. (co odpowiada udzieleniu kredytów w łącznej kwocie rządu 9–10 mld EUR). W opinii Francji zobowiązanie to nie pozwala na przejęcie udziałów w rynku pozostawionych przez Dexię. Ogólny cel dotyczący wielkości sumy bilansowej banków francuskich ma zatem negatywne skutki nie tylko dla finansowania samorządów terytorialnych, lecz także dla finansowania publicznych zakładów opieki zdrowotnej.
- (164) Z tych różnych przyczyn koniunkturalnych i strukturalnych władze francuskie obawiają się, że jest mało prawdopodobne, aby zwiększenie marż i niewielkie udziały w rynku wystarczyły do spontanicznego wzrostu oferty podmiotów prywatnych, które byłyby w stanie zastąpić Dexię i zaspokoić popyt francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Finansowanie samorządów lokalnych

- (165) Lokalny sektor publiczny we Francji tworzą przede wszystkim samorządy lokalne, to jest gminy i ich związki, regiony oraz departamenty. Podmioty te są ważne gospodarczo ze względu na przepływ wydatków rocznych rządu 220 mld EUR (suma wydatków na zarządzanie i inwestycje). Wydatki na inwestycje wyniosły 50,4 mld EUR w 2010 r. i 52 mld EUR w 2011 r., co stanowi ¼ inwestycji publicznych we Francji. Samorządy lokalne stanowią zatem główne podmioty zajmujące się utrzymywaniem i rozwijaniem infrastruktury we Francji.
- (166) Samorządy lokalne dysponują różnymi zasobami pozwalającymi na finansowanie tych wydatków:
- oszczędności wynikające z nadwyżki dochodów bieżących po pokryciu wydatków na zarządzanie i zapłacie odsetek od swojego zadłużenia – samofinansowanie, które przeznaczane jest w pierwszej kolejności na spłatę długu wymagalnego w danym roku budżetowym;
  - dotacje inwestycyjne pochodzące głównie z innych podmiotów sektora publicznego (państwo, fundusze europejskie);
  - pożyczki (18,6 mld EUR w 2010 r. i 16,7 mld EUR w 2011 r.).
- (167) Ponieważ kwoty nowych pożyczek przeznaczonych na finansowanie inwestycji są wyższe niż kwoty spłacanych pożyczek osiągających termin zapadalności, z biegiem czasu samorządy lokalne nagromadziły zadłużenie, które wyniosło 152 mld EUR w 2011 r.

Tabela 3

Zadłużenie francuskich samorządów lokalnych na dzień 1 stycznia 2011 r. (w mld EUR)**Zadłużenie na dzień 1 stycznia**

	Ogółem	103,4	102,3	102,9	105,0	108,8	114,2	120,6	128,6	138,1	145,7	151,9
Gminy + związki z własnym opodatkowaniem***		58,9	59,4	59,4	59,9	60,9	63,2	66,1	69,6	73,1	75,2	76,5
Departamenty		17,1	16,4	16,5	17,0	17,8	18,9	20,0	21,4	24,4	27,9	29,7
Regiony		7,8	7,5	7,6	8,2	9,5	10,2	11,1	12,7	14,2	15,7	16,8

- (168) Władze francuskie oceniają, że przy prognozowaniu wielkości nowych pożyczek w nadchodzących latach należy uwzględnić kilka parametrów, takich jak: zmiany we wpływach z zarządzania i w wydatkach na zarządzanie samorządów lokalnych, od których zależeć będzie samofinansowanie (i); zapotrzebowanie samorządów lokalnych na inwestycje, związane częściowo z cyklem wyborczym (ii). Okres pilotowania i realizacji projektów oraz wola zakończenia ich przed końcem wyborów lokalnych we Francji przekładają się na spadek inwestycji na początku kadencji oraz ich wzrost pod koniec kadencji.
- (169) Dodatkowo, na podstawie danych znanych na koniec 2011 r., przeprowadzono symulację mającą na celu oszacowanie zapotrzebowania sektora publicznego na pożyczki według dwóch scenariuszy, różniących się zdolnością samorządów lokalnych do uwolnienia środków pieniężnych w ich obszarze działalności⁽⁴⁶⁾. Powody trudności w tym zakresie mogą być wielorakie: niski poziom wpływów podatkowych, zablokowanie dotacji przez administrację centralną, która sama podlega ograniczeniom, lub wzrost niektórych wydatków, np. na pomoc społeczną.

⁽⁴⁶⁾ Informacje te zostały przekazane przez władze francuskie i opierają się na pracach dyrekcji ds. badań Dexia Crédit Local.

Tabela 4

Zdolność samorządów lokalnych do uwolnienia środków pieniężnych w ich obszarze działalności

Scenariusze:	Scenariusz 1a	Scenariusz 1b
Poziomy inwestycji	bez ograniczeń – w zależności od cyklu wyborczego	
Wpływy z zarządzania	+ 2,6 % wynikające z: — podstaw opodatkowania: + 3 % — stabilności podatku od nabycia praw majątkowych — zamrożenia dotacji państwa	Scenariusz 1a z następującymi zmianami: — niższy o 5 % podatek od nabycia praw majątkowych — spadek o 1 % dotacji państwa
Wydatki na zarządzanie	+ 3 % wynikające z: — wzrostu kosztów finansowych — wzrostu świadczeń społecznych — wzrostu na poziomie 2,5 % kosztów personelu	

- (170) Zapotrzebowanie na nowe pożyczki wynosi średnio 19,5 mld EUR w scenariuszu 1a i 21,5 mld EUR w scenariuszu 1b. Jeżeli chodzi o zadłużenie, osiągnęłoby ono odpowiednio wartość 175 mld EUR i 185 mld EUR na koniec 2016 r.
- (171) Może wystąpić też inny wariant, związany z ograniczeniem zdolności samorządów do zaciągania zobowiązań wynikającym z (i) podjętego przez władze publiczne zamiaru ograniczenia zadłużenia; lub (ii) niewystarczającej oferty finansowania. Skutkiem ograniczenia zdolności do zaciągania pożyczek, niezależnie od jego przyczyny, byłoby silne spowolnienie inwestycji.
- (172) Dlatego też, w opinii państwa francuskiego, utrzymanie stałej wartości zadłużenia spowodowałoby ograniczenie kwoty nowych pożyczek w przedmiotowym okresie do kwoty rządu 12–14 mld EUR. Możliwość w zakresie inwestycji zostałyby wówczas ograniczone. W takim wariantcie wartość inwestycji spadłaby z 51,9 mld EUR w 2011 r. do 43,2 mld EUR średnio w latach 2012–2016, czyli do poziomu porównywalnego z poziomem z lat 2004–2005, co stanowi średni spadek o 16 % w porównaniu z poziomem inwestycji w dwóch poprzednich scenariuszach.
- (173) Tego rodzaju spadek miałby negatywne skutki dla rozwoju i utrzymania infrastruktury użyteczności publicznej (transport, kształcenie, środowisko, energia), jak również dla poziomu działalności sektora budownictwa i robót publicznych (dla przypomnienia, inwestycje lokalne stanowią blisko 75 % działalności sektora BRP).
- (174) Podsumowując, w nadchodzących latach przewidywane jest stałe, czy wręcz rosnące zapotrzebowanie samorządów lokalnych na pożyczki. Ograniczyć je mogą jedynie czynniki zewnętrzne za cenę poważnego zmniejszenia inwestycji publicznych, ponieważ samorządy lokalne mają niewiele alternatywnych źródeł finansowania.
- (175) Także inne podmioty sektora publicznego mogą wykazywać zapotrzebowanie na pożyczki i być finansowane przez banki hipoteczne: publiczne szpitale, których szacowane zadłużenie wynosi 24 mld EUR, a roczne zapotrzebowanie na pożyczki 3 mld EUR (i); podmioty sektora mieszkalnictwa socjalnego, których szacowane zadłużenie wynosi 100 mld EUR (w tym duża część objęta gwarancją samorządów lokalnych), a roczne zapotrzebowanie na pożyczki około 15 mld EUR (ii); pozostałe podmioty publiczne, stanowiące emanację państwa i samorządów lokalnych (iii).
- (176) Całkowita szacowana wartość rynku, w odniesieniu do szeroko rozumianego lokalnego sektora publicznego, wynosi zatem średnio 40 mld EUR rocznie. Niemniej jednak nowy bank rozwoju finansować będzie jedynie samorządy lokalne i zakłady opieki zdrowotnej (a nie cały francuski sektor publiczny).

Oferta – konkurencja pod względem wielkości i cen

- (177) W sytuacji utrzymującego się popytu oferta finansowania sektora publicznego bardzo się zmniejszyła z następujących powodów:
- wycofanie się lidera na rynku, Dexii, która do 2008 r. zaspokajała 40 % zapotrzebowania sektora;
  - umiarkowane zainteresowanie rozwijaniem tej oferty ze strony banków francuskich, które pragną objąć swoją zdolnością finansowania ogół klientów, a zwłaszcza klientów posiadających rachunki;
  - wycofanie się banków zagranicznych, których zdolności finansowania są ograniczone z racji kryzysu.
- (178) Zainteresowane władze zauważają, że te różne czynniki doprowadziły do odnowienia przez Kasę Depozytów i Konsygnacji w 2012 r., podobnie jak w 2011 r., awaryjnej puli 5 mld EUR, pobranej z funduszy oszczędnościowych i oferowanej na poziomie wskaźnika EURIBOR + 3,20 %.
- (179) W poniższej tabeli przedstawiono szacowaną kwotę oferty poszczególnych instytucji bankowych dla szeroko rozumianego lokalnego sektora publicznego, to jest samorządów lokalnych, szpitali i podmiotów sektora mieszkalnictwa socjalnego. Niezaspokojone zapotrzebowanie odpowiada kwocie rządu 7–8 mld EUR. Jeżeli działalność nowego banku rozwoju nie będzie obejmować podmiotów sektora mieszkalnictwa socjalnego, celem tego banku będzie zlikwidowanie niezaspokojonego zapotrzebowania na finansowanie samorządów lokalnych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej na kwotę sięgającą 8 mld EUR.

Tabela 5

Szacowana kwota oferty poszczególnych instytucji bankowych dla szeroko rozumianego lokalnego sektora publicznego

W mld EUR	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Crédit Agricole (w tym BFT, CA CIB)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
BPCE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dexia Crédit Local	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Société Générale	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Inne (banki zagraniczne, EBI, CM itp.)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CDC (bezpośrednie pożyczki dla samorządów terytorialnych i pule funduszy oszczędnościowych)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Zapotrzebowanie niezaspokojone					7	8,5
Ogółem	40,3	40,4	39	38	40	40

(szacunki przeprowadzone przez Dexię)

(*) W tym podział przyznanego udziału pożyczek dla samorządów terytorialnych wynoszącego 1,5 mld EUR między Dexię, BPCE, CM i Depfa.

(**) W tym podział przyznanego w 2012 r. udziału pożyczek dla samorządów terytorialnych wynoszącego 1 mld EUR między Dexię, BPCE, CM i Depfa.

- (180) Opisanemu wyżej ograniczeniu oferty towarzyszyła strukturalna podwyżka cen od czasu kryzysu finansowego w 2008 r. Podczas gdy ceny sytuowały się na poziomie 100 punktów bazowych powyżej wskaźnika EURIBOR w pierwszym półroczu 2011 r., w drugim półroczu wzrosły one powyżej poziomu 200 punktów bazowych.
- (181) Popyt na pulę CDC przekracza ponad trzy razy wielkość tej puli; cena na poziomie wskaźnika EURIBOR + 320 punktów bazowych jest zatem niższa niż cena, która zrównoważyłaby podaż i popyt w ramach klasycznego działania rynku.
- (182) Ze strukturalnego punktu widzenia dwa elementy czynią przedmiotowy rynek mało atrakcyjnym dla instytucji bankowych o charakterze ogólnym: (i) brak niektórych dochodów dodatkowych związanych z pożyczkami, przede wszystkim ze względu na obowiązek deponowania środków na rachunku Skarbu Państwa; oraz (ii) bardzo długi termin zapadalności przedmiotowego finansowania (15 lat lub więcej) zgodny z amortyzacją techniczną inwestycji, ale wymagający od instytucji finansujących podniesienia poziomu płynności w analogicznych okresach.

- (183) Władze francuskie zauważają też, że w innych państwach europejskich często zdarza się, że instytucje publiczne są obecne na przedmiotowym rynku i zaspokajają ponad połowę zapotrzebowania samorządów lokalnych. Przykładem mogą być: Cassa Depositi e Prestiti (CDP) we Włoszech, regionalne banki publiczne w Niemczech, PWLB (Public Works Loan Board) w Zjednoczonym Królestwie i publiczne agencje finansowania w państwach skandynawskich (Dania, Norwegia, Szwecja).
- (184) Na podstawie powyższych informacji władze francuskie dochodzą do wniosku, że utworzenie banku rozwoju przyniesie ze sobą uzupełnienie oferty banków prywatnych, niewystarczających ze strukturalnego punktu widzenia. Pojawienie się nowego podmiotu na rynku pociągnie zatem za sobą dostosowanie podaży do popytu, a nie wyparcie z rynku istniejących podmiotów.

Ogólny biznes plan DMA, NEC i JV

- (185) Ogólny biznes plan DMA, NEC i JV przekazany Komisji obejmuje następujące główne elementy:
- kwota udzielonych nowych pożyczek powinna wynieść [2–5] mld EUR w 2013 r. i [3–6] mld EUR rocznie począwszy od 2014 r.;
  - refinansowanie zapewni emisja hipotecznych listów zastawnych. Nadwyżkowe zabezpieczenie będzie finansowane po cenie rynkowej poprzez zasilanie płynnością NEC prowadzone przez CDC;
  - bankowy dochód netto powinien wynieść [75–125] mln EUR w 2013 r. i stopniowo wzrastać do osiągnięcia poziomu [175–225] mln EUR w 2017 r. Koszty operacyjne powinny wynieść około [75–125] mln EUR, a koszt ryzyka zostanie ograniczony do [0–5] mln EUR. Wynik netto powinien być ujemny do 2014 r. Łączny wynik netto powinien wynieść [100–150] mln EUR w ciągu 5 najbliższych lat;
  - suma bilansowa DMA powinna zmniejszyć się o około [5–15] % do 2017 r. W tym terminie nowe pożyczki powinny stanowić około [25–50 %] aktywów *cover pool*, a aktywa ważone ryzykiem (RWA) powinny osiągnąć wartość [5–10] mld EUR. Wskaźnik podstawowych środków własnych Tier 1 zgodnie z wymogami Bazylea III powinien wynieść [20–30] %.
- (186) Bieżące zarządzanie aktywami posiadanymi przez DMA, do tej pory zapewniane przez DCL, zapewni NEC. Zarządzanie to obejmie w szczególności:
- zarządzanie pożyczkami ujętymi w bilansie DMA w chwili zakończenia transakcji zbycia i ich ściąganie, jak również zarządzanie nowymi pożyczkami udzielonymi przez DMA i ich ściąganie;
  - proces eliminowania wrażliwego charakteru wrażliwych pożyczek DMA [zob. motyw 62], niosących ze sobą ryzyku sporu. Proces eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek polega na zmniejszeniu ryzyka sporu związanego z wrażliwą pożyczką strukturalną poprzez restrukturyzację pożyczek udzielonych klientowi (ewentualnie obejmujących też inne, niewrażliwe pożyczki). W ramach procesu eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek nowa instytucja kredytowa przeprowadzi reorganizację pożyczek udzielonych przez DMA francuskim samorządom lokalnym i publicznym zakładom opieki zdrowotnej, które zaciągnęły pożyczki wrażliwe. Niektórym z tych operacji eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek będzie towarzyszyć udzielenie dodatkowego finansowania na szacowaną kwotę 1 mld ⁽⁴⁷⁾ EUR rocznie. Dochody związane z tym dodatkowym finansowaniem zrekompensują przynajmniej wydatki na zarządzanie i utratę dochodów z tytułu renegecjonowanych pożyczek;
  - zarządzanie portfelem papierów wartościowych;
  - zarządzanie płynnością i refinansowaniem długoterminowym z użyciem hipotecznych listów zastawnych;
  - zarządzanie ryzykiem i zapewnienie pokrycia ryzyka poprzez transakcje rynkowe;
  - zarządzanie bilansem DMA;
  - obsługa narzędzi i metod wewnętrznych ratingów.

⁽⁴⁷⁾ Zgodnie z zapotrzebowaniem na wyeliminowanie wrażliwego charakteru pożyczek oraz na podstawie marż stosowanych w odniesieniu do nowej produkcji, bank ustalił, że do wyeliminowania wrażliwego charakteru 80 % wrażliwych pożyczek niezbędne jest udzielanie nowego finansowania w kwocie 1 mld EUR rocznie przez pięć lat.

- (187) NEC będzie ponadto świadczyć niektóre usługi na rzecz JV w ramach wsparcia dla jej działalności, polegającej na udzielaniu pożyczek wyłącznie francuskim samorządom lokalnym i francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej. Zakres świadczonych usług obejmie w szczególności wsparcie przy sprzedaży pożyczek i zarządzaniu nimi, wsparcie przy aktywnym zarządzaniu pożyczkami innymi niż wrażliwe, jak również usługi w obszarze finansów i zarządzania ryzykiem.
- (188) JV będzie sprzedawać pożyczki wyłącznie francuskim samorządom lokalnym i francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej. Pożyczki te będą ujmowane w bilansie La Banque Postale, a następnie zbywane na rzecz DMA, która będzie mogła zapewnić ich refinansowanie poprzez emisję nowych hipotecznych listów zastawnych, o ile pożyczki te będą spełniać warunki pozwalające na ujęcie ich w *cover pool* DMA i będą zgodne z polityką zobowiązań DMA.
- (189) Państwo francuskie zobowiązuje się do zapewnienia tego, by JV nie oferowała finansowania na warunkach bardziej atrakcyjnych niż warunki oferowane przez inne banki komercyjne. JV nie będzie mogła przedstawiać w komunikatach handlowych ofert atrakcyjniejszych niż obecne na rynku. Warunki sprzedaży pożyczek publicznym zakładom opieki zdrowotnej będą musiały zapewnić zgodność tych pożyczek z rynkiem wewnętrznym na mocy przepisów mających zastosowanie do pomocy państwa.
- (190) Z podjętych zobowiązań wynika, że nowa produkcja JV będzie zawężona do udzielania klasycznych pożyczek. Zasadniczo oferta JV będzie 1) ograniczona do kredytów średnio- i długoterminowych; 2) prosta i przejrzysta; 3) oparta na istniejących zaleceniach (okólniku międzyresortowym z dnia 25 czerwca 2010 r., karcie dobrych praktyk zwanej „kartą Gisslera”, sprawozdaniu komisji parlamentarnej Bartolonego).
- (191) Władze francuskie podkreślają, że ograniczenie oferty JV do klasycznych pożyczek umożliwi zaspokojenie rozpoznanych potrzeb klientów, takich jak potrzeby prostoty, różnorodności, ochrony przed niekorzystnymi zmianami na rynkach. Z oferty tej będą wyłączone produkty lewarowane, produkty, w których oprocentowanie zależy od zakresu zmienności krótko- i długoterminowych stóp procentowych, produkty walutowe, złożone produkty strukturyzowane z efektem kumulacyjnym oraz wszelkie produkty narażające klienta na ryzyko dotyczące kapitału.
- (192) We wszystkich przypadkach oferta będzie dostosowana do cech i wielkości klientów, a każdy nowy produkt będzie konsultowany z nadzorcą ostrożnościowym.
- (193) JV zapewni klientom przejrzystą dokumentację, prezentującą produkty zgodnie z klasyfikacją określoną w karcie Gisslera.
- (194) Karta Gisslera przedstawia schemat analizy opartej na dwóch kryteriach: wskaźniku referencyjnym i stosowanej strukturze. W karcie tej opracowano klasyfikację uporządkowanego rosnąco ryzyka, na jakie mogą być narażone samorzady lokalne.

Tabela 6

Tabela ryzyka według karty Gisslera

Wskaźniki bazowe		Struktury	
1	Wskaźniki strefy euro	A	Oprocentowanie proste przy stałej stopie procentowej; oprocentowanie proste przy zmiennej stopie procentowej; zamiana stałej stopy procentowej na zmienną lub odwrotnie; zamiana stopy strukturyzowanej na stopę zmienną lub stopę stałą (w jednym kierunku); oprocentowanie proste przy zmiennej stopie procentowej z pułapem górnym lub górnym i dolnym
2	Wskaźniki inflacji we Francji lub inflacji w strefie euro lub różnica między tymi wskaźnikami	B	Bariera prosta; brak lewarowania
3	Różnice między wskaźnikami strefy euro	C	Opcja swapowa (swarcja)
4	Wskaźniki spoza strefy euro; różnica między wskaźnikami, z których jeden jest wskaźnikiem spoza strefy euro	D	Mnożnik wynoszący maksymalnie 3; mnożnik wynoszący maksymalnie 5 z pułapem górnym
5	Różnice między wskaźnikami spoza strefy euro	E	Mnożnik wynoszący maksymalnie 5

- (195) JV ograniczy ofertę proponowanych produktów do następujących produktów:
- 1) produkty kategorii 1 A;
  - 2) produkty indeksowane inflacją we Francji i wskaźnikiem Livret A kategorii 2 A; oraz
  - 3) zakup swapcji kategorii 1C.
- (196) Władze francuskie podkreśliły, że wykluczone jest stosowanie jako wskaźnika w ramach kategorii 2 różnicy między wskaźnikami inflacji strefy euro oraz wskaźników inflacji innych państw strefy euro.
- (197) Co więcej, przedmiotowe produkty nie są dostępne dla wszystkich klientów. Ich dostępność jest uzależniona od wielkości samorządów zgodnie z następującą tabelą:

Tabela 7

Kategorie produktów dostępne dla poszczególnych grup klientów

Kategoria klientów	Liczba	Produkt
Samorzady lokalne < 5 000 mieszkańców Szpitale publiczne	47 614	1 A
Samorzady lokalne > 5 000 i < 20 000 mieszkańców	2 612	1 A + wskaźniki inflacji i Livret A
Samorzady lokalne > 20 000 mieszkańców	1 244	1 A, 1C (poza sprzedażą opcji) + wskaźniki inflacji i Livret A

- (198) Termin spłaty proponowanych pożyczek nie będzie przekraczał 15 lat, z wyjątkiem przypadku połączenia z bardziej długotrwałym źródłem refinansowania, np. poprzez emisję hipotecznych listów zastawnych o takim samym terminie zapadalności.
- (199) We wszystkich przypadkach termin spłaty pożyczek przez klientów jest uzależniony od zdolności DMA do refinansowania w podobnych terminach.
- (200) Aby usprawnić proces eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek, JV nie będzie udzielać finansowania klientom, którzy są w stanie sporu dotyczącego pożyczek ujętych w bilansie DMA lub nie spłacili takich pożyczek. Ponadto wszelkie udzielenie finansowania klientom, którzy zaciągnęli pożyczki wrażliwe, będzie przedmiotem wcześniejszych uzgodnień między JV i NEC.
- (201) Władze francuskie wyznaczą na okres 2 lat niezależnego eksperta odpowiedzialnego za kontrolę przestrzegania powyższych warunków. Po upływie tego terminu władze francuskie prześlą informacje istotne z punktu widzenia oceny przestrzegania powyższych zobowiązań Komisji, która będzie mogła w stosownym przypadku zażądać przedłużenia okresu pełnienia funkcji przez niezależnego eksperta.
- (202) Stosunki umowne wynikające ze świadczenia usług, istniejące między grupą Dexia a DMA, NEC i JV, zostaną zerwane. Zerwanie stosunków zostanie przeprowadzone zasadniczo po upływie okresu przejściowego, w ciągu którego mogą zostać utrzymane stosunki umowne ściśle określone i ograniczone do tych, które są niezbędne do zapewnienia tego, by NEC, DMA i JV były w stanie samodzielnie świadczyć usługi, o których mowa.
- (203) Jeżeli chodzi o usługi inne niż informatyczne, Dexia będzie świadczyć niektóre usługi na rzecz NEC (takie jak nadzór nad portfelem obligacji⁽⁴⁸⁾, nadzór handlowy nad pożyczkami udzielonymi klientom spoza Francji⁽⁴⁹⁾, analiza ryzyka kredytowego⁽⁴⁸⁾, wewnętrzny system ratingowy⁽⁴⁸⁾, wycena papierów wartościowych⁽⁴⁸⁾ i audyt⁽⁴⁹⁾) przez okres przejściowy wynoszący, w zależności od usługi, od trzech do sześciu miesięcy. Także NEC ze swojej strony będzie świadczyć na rzecz Dexii usługi (takie jak analiza ryzyka kredytowego i usługi związane z wewnętrznym systemem ratingowym) przez okres nieprzekraczający sześciu miesięcy.

⁽⁴⁸⁾ Przed okres wynoszący maksymalnie sześć miesięcy od dnia zamknięcia transakcji zbycia DMA.

⁽⁴⁹⁾ Przed okres wynoszący maksymalnie trzy miesiące od dnia zamknięcia transakcji zbycia DMA.

- (204) Jeżeli chodzi o systemy informatyczne, okres przejściowy wyniesie od 24 do 30 miesięcy ze względu na złożoność procesu kopiowania i przeniesienia dużej liczby różnych aplikacji i związanych z nimi baz danych.
- (205) W opinii władz francuskich główne zapotrzebowanie NEC i DMA na finansowanie będzie związane z:
- 1) finansowaniem nadwyżkowego zabezpieczenia DMA ⁽⁵⁰⁾;
  - 2) zapotrzebowaniem na zabezpieczenie gotówkowe związane z instrumentami zabezpieczającymi DMA, w przypadku których NEC może stać się pośrednikiem w odniesieniu do:
    - a) transakcji swapowych zawartych obecnie między DMA a DCL i jej spółkami zależnymi („swapy wewnętrzne”); oraz
    - b) w stosownym przypadku, transakcji swapowych z kontrahentami rynkowymi („swapy zewnętrzne”);
  - 3) ewentualnym zapotrzebowaniem na prefinansowanie w ramach nowej produkcji wprowadzanej do obrotu przez JV.
- (206) Zapotrzebowanie na finansowanie związane z zabezpieczeniem swapów wewnętrznych udzielonym przez DCL (transakcje swapowe między DMA a DCL) kontrahentom rynkowym (i nieotrzymanym przez DCL ze strony DMA) wynosi obecnie około [2–5] mld EUR. W ramach operacji nabycia NEC (w tym DMA) strony uzgodniły, że NEC będzie pośrednikiem po zamknięciu wewnętrznych transakcji swapowych, innymi słowy poniesie koszty pokrycia zapotrzebowania na zabezpieczenie gotówkowe związane z tymi swapami. Zasilenie płynnością NEC przez jej akcjonariuszy odbędzie się po cenie rynkowej (która zostanie określona na podstawie metody, do której stosowania zobowiązały się władze francuskie). DCL wypłaci NEC za to pośrednictwo wyrównanie w wysokości 130 mln EUR.
- (207) Dodatkowo DCL zobowiąże się do współpracy z NEC w perspektywie przeprowadzenia w 2013 r. podziału pożyczek zsekurytyzowanych „Dexia Crédiop per la cartolarizzazione” („DCC”) w celu zastąpienia udziałów pożyczek zsekurytyzowanych w puli aktywów DMA aktywami bazowymi, które będą wówczas bezpośrednio własnością. Konieczne będzie, aby podział ten doprowadził do zawarcia transakcji swapowych między spółkami DMA i Crédiop. NEC będzie wówczas pośrednikiem w tych transakcjach, co będzie stanowić podstawę do wypłaty przez Dexię wyrównania, którego kwota będzie obliczana na takich samych warunkach, jak w przypadku pośrednictwa przy wewnętrznych transakcjach swapowych w chwili zamknięcia transakcji zbycia DMA.
- (208) Swapy (lub inne instrumenty pochodne) będą stosowane przez NEC lub DMA bezpośrednio, bez pośrednictwa DCL.
- (209) Władze francuskie zobowiązują się do zapewnienia tego, by akcjonariusze końcowi DMA utrzymali jej kapitał na poziomie wystarczającym do absorpcji ewentualnych strat dotyczących obecnego portfela, związanych z możliwym ryzykiem sporu, jakie niosą ze sobą pożyczki wrażliwe. Wszelkie przyszłe dokapitalizowanie będzie podlegać uprzedniemu zatwierdzeniu przez Komisję.
- (210) Akcjonariusze końcowi DMA wniosą wkład w pokrycie zapotrzebowania na finansowanie NEC i DMA na następujących zasadach:
- 1) zapotrzebowanie związane z udzielonymi pożyczkami, odnoszące się zarówno do nadwyżkowego zabezpieczenia, jak i do zabezpieczenia gotówkowego związanego ze swapami, będzie pokrywane przez CDC za pośrednictwem NEC po zakończeniu transakcji zbycia DMA. Dexia i DCL, które z chwilą zakończenia transakcji zbycia DMA utracą wszelki pośredni i bezpośredni udział w kapitale DMA, zaprzestaną w tym terminie zasilania płynnością DMA;
  - 2) zapotrzebowanie związane z nowymi pożyczkami będzie pokrywane przez akcjonariuszy JV;

⁽⁵⁰⁾ Zgodnie z normami regulacyjnymi należy obliczyć wskaźnik nadwyżkowego zabezpieczenia banków hipotecznych, odpowiadający stosunkowi ogółu składników aktywów (*cover pool*) do ogółu zobowiązań uprzywilejowanych. Wskaźnik ten musi wynosić co najmniej 102 %. Niemniej jednak agencje ratingowe mogą wymagać utrzymania nadwyżkowego zabezpieczenia na poziomie wyższym niż przewidziany wymogami regulacyjnymi. Wymóg ten zależy od metod stosowanych przez poszczególne agencje (jakość *cover pool*, rating sponsora, różnica w czasie trwania aktywów i pasywów itp.) i zmienia się w czasie. DMA zobowiązała się do utrzymania przedmiotowego wskaźnika na poziomie wyższym lub równym 105 %.

- 3) wkład CDC ograniczy się, w odniesieniu do całego mechanizmu, do kwoty 12,5 mld EUR. W kwocie tej mieści się możliwy wkład CDC w pokrycie potrzeb JV związanych z płynnością;
- 4) władze francuskie podkreślają, że cały wkład akcjonariuszy w pokrycie zapotrzebowania NEC i DMA na finansowanie zostanie wniesiony „po cenie rynkowej” i zgodnie z terminami zapadalności uwzględniającymi zatrudnienie. Sposób określenia ceny rynkowej zasilenia płynnością DMA będzie zgodny z następującymi zasadami:
- a) przy każdej emisji koszt finansowania długoterminowego zapewnianego NEC przez jej akcjonariuszy po cenie rynkowej będzie ustalany obierając za punkt wyjścia koszty finansowania dla takich samych okresów zapadalności i walut, odnotowywane na podstawie próby instytucji kredytowych uzgodnionej między NEC i jej akcjonariuszami;
  - b) próba instytucji kredytowych zostanie opracowana na podstawie listy banków francuskich uwzględnianych przy ustalaniu stopy procentowej EURIBOR, z której zostaną wykreślone podmioty uznane przez NEC i jej akcjonariuszy (w sposób jednomyślny) za nieporównywalne z NEC/DMA na podstawie ich notowań długo-terminowych (i prognozy) oraz ich profili ryzyka (rodzaj działalności, ekspozycja geograficzna, wskaźniki ostrożnościowe itp.). Próba będzie obejmować co najmniej trzy banki;
  - c) koszt finansowania NEC/DMA będzie równy średniej kosztów finansowania podmiotów wchodzących w skład próby;
  - d) tak samo koszt finansowania krótkoterminowego zapewnianego NEC przez jej akcjonariuszy po cenie rynkowej będzie równy średniej kosztów finansowania podmiotów wchodzących w skład próby.
- (211) Część sumy bilansowej DMA, wynosząca według szacunków [20–40] mld EUR na dzień 30 września 2012 r., nieodpowiadająca pożyczkom udzielonym francuskim samorządom terytorialnym i publicznym zakładom opieki zdrowotnej we Francji zostanie upłynniona.
- (212) Jak wynika bowiem z informacji przedstawionych w poprzednich punktach, działalność NEC, DMA i JV będzie ograniczona do finansowania francuskich samorządów lokalnych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej we Francji. Tymczasem część pożyczek ujętych w bilansie DMA nie odpowiada temu profilowi działalności. Przedmiotowa część pożyczek, która nie będzie dłużej odpowiadać profilowi działalności DMA po zbyciu spółki, zostanie upłynniona, a JV nie będzie mogła udzielać pożyczek klientom innym niż francuskie samorządy lokalne i publiczne szpitale we Francji.
- (213) Należy zauważyć, że wbrew temu, co przewidziano w początkowym projekcie zbycia DMA, przedstawionym w piśmie władz francuskich z kwietnia 2012 r. i opisanym w sekcji 2.3.5. decyzji o warunkowym zatwierdzeniu, strony transakcji zbycia DMA zrezygnowały z udzielenia przez spółki Dexia SA i DCL na rzecz DMA gwarancji *stop-loss* na wypadek strat, odnoszącej się do średniego stanu pożyczek ujętych w bilansie DMA, oraz tzw. „gwarancji na wrażliwe pożyczki” na portfel wrażliwych kredytów na kwotę około 10 mld EUR, obejmującej zarówno straty związane z możliwymi sporami, jak i spadki wartości wynikające z renegocjacji lub restrukturyzacji.
- (214) Zainteresowane państwa członkowskie zrezygnowały też z dwóch gwarancji państwa, przewidzianych początkowo w ramach transakcji zbycia DMA: z kontrgwarancji państwa francuskiego na zobowiązania spółek Dexia SA i DCL z tytułu wrażliwych pożyczek wykazanych po stronie aktywów DMA ⁽⁵¹⁾ i z rozszerzenia zakresu gwarancji refinansowania udzielonej przez zainteresowane państwa członkowskie na program obligacji [...], aby uniknąć wdrożenia klauzul przedterminowej spłaty w przypadku zasadniczego zbycia aktywów.

⁽⁵¹⁾ Francuska ustawa finansowa nr 2011-1416 z dnia 2 listopada 2011 r. znowelizowana na 2011 r. (Dz.U. RF nr 0255 z dnia 3 listopada 2011 r.) zezwala francuskiemu ministrowi gospodarki na udzielenie spółkom zbywającym DMA – Dexia SA i DCL – gwarancji „na zobowiązania podjęte przez te spółki za jego zgodą z tytułu aktywów ujętych w bilansie spółki Dexia Municipal Agency w dniu przeprowadzenia transakcji zbycia przez Dexia Crédit Local SA udziału przekraczającego większość kapitału tej spółki”. Gwarancja ta miała być udzielona w odniesieniu do aktywów w kwocie maksymalnej wynoszącej 10 mld EUR i wykonywana po zastosowaniu progu odliczenia wynoszącego 500 mln EUR, w granicach 70 % kwot należnych z tytułu wspomnianych zobowiązań i w całkowitej kwocie wynoszącej 6,65 mld EUR. Wynagrodzenie z tytułu kontrgwarancji państwa wypłacane przez DCL miało wynieść 10 mln EUR rocznie.

- (215) Przewidziano ponadto, że w chwili zbycia NEC „nie zostanie przyznana przez DCL i [Dexię] żadna gwarancja dotycząca pożyczek (i) udzielonych przez DCL i przeniesionych na DMA; lub (ii) udzielonych przez DCL na rachunek DMA; lub (iii) udzielonych bezpośrednio przez DMA”⁽⁵²⁾. W związku z tym NEC i DMA poniosą z zasady straty odnoszące się do tych trzech rodzajów pożyczek, związane w szczególności z nieprawidłowością lub niezgodnością dotyczącą przedmiotowych pożyczek, ich istnienia lub ich ważności. Niemniej jednak „DCL będzie w dalszym ciągu zobowiązana do zapłaty odszkodowania, do którego zapłaty na rzecz pożyczkobiorcy była zobowiązana zgodnie z umową pożyczki, (i) z tytułu szkody poniesionej przez pożyczkobiorcę spowodowanej bezpośrednio uchybieniem przez DCL zobowiązaniom umownym, ustawowym lub wykonawczym; oraz (ii) które to odszkodowanie nie jest konsekwencją unieważnienia danej umowy pożyczki, zmiany jednego lub większej liczby jej postanowień lub warunków, bądź które to odszkodowanie nie służy postawieniu pożyczkobiorcy w sytuacji podobnej do tej, w której ten by się znalazł, gdyby umowa pożyczki lub przynajmniej jedno z jej postanowień bądź jeden z jej warunków były przedmiotem orzeczenia sądowego o unieważnieniu lub zmianie”⁽⁵³⁾.
- (216) Zdaniem władz francuskich „DMA, NEC i JV, których działalność ograniczy się do finansowania francuskich samorządów lokalnych i francuskich szpitali publicznych, stanowiąc będą »bank rozwoju« ”⁽⁵⁴⁾.
- (217) Władze francuskie wskazały, że utworzenie banku rozwoju jest niezbędne do zaradzenia niedoskonałości rynku stwierdzonej w odniesieniu do finansowania francuskich samorządów lokalnych i szpitali publicznych. Władze przedstawiły też analizy, zgodnie z którymi roczny popyt wymienionych podmiotów na finansowanie odpowiada kwocie rzędu 20–24 mld EUR, podczas gdy podaż banków jest ograniczona do kwoty około 10 mld EUR.
- (218) Ten brak równowagi wynika w szczególności z wycofania się Dexii, której udział w rynku wynosił około [40–50] %.

2.3.2. Zobowiązania

- (219) Zobowiązania związane z transakcją zbycia DMA i utworzeniem nowego banku rozwoju są następujące (tekst oryginalny jest zamieszczony w załączniku III):
- a) Posiadanie kapitału
- (220) Najpóźniej dnia 31 stycznia 2013 r. DCL dokona zbycia 100 % kapitału NEC na rzecz państwa francuskiego, CDC i La Banque Postale za cenę wynoszącą 1 EUR, opisaną przez zainteresowane państwa członkowskie jako „cena rynkowa” odpowiadająca cenie nabycia DMA oraz cenie narzędzi i środków przekazanych przez DCL lub udostępnionych NEC najpóźniej w dniu zbycia DMA.
- (221) La Banque Postale będzie mógł zwiększyć swój udział w kapitale NEC za cenę rynkową określoną przez niezależnych ekspertów i zgodnie z metodami powszechnie przyjętymi w podobnych przypadkach, tak aby jego udział w kapitale NEC był ostatecznie równy udziałowi nowej produkcji w *cover pool* DMA.
- b) Działalność nowego banku rozwoju
- (222) Zakres działalności JV będzie ograniczony do finansowania francuskich samorządów lokalnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Udzielane pożyczki będą ujmowane początkowo w bilansie La Banque Postale, a następnie zbywane na rzecz DMA pod warunkiem zgodności z polityką zobowiązań DMA⁽⁵⁵⁾. Pożyczki niespełniające kryteriów określonych w niniejszym zobowiązaniu nie będą mogły zostać zbyte na rzecz DMA.
- (223) JV będzie oferować proste, klasyczne produkty, stosując proste i przejrzyste metody wyceny. Oferta ta będzie zgodna z warunkami opisanymi w piśmie przekazanym Komisji dnia 8 października 2012 r. (załącznik IV b do niniejszej decyzji).

⁽⁵²⁾ Termsheet zawierający oświadczenia i gwarancje, jakich należy udzielić, wersja z dnia 13 października 2012 r., s. 11.

⁽⁵³⁾ *Idem*.

⁽⁵⁴⁾ Zob. pkt 112 pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA, s. 25.

⁽⁵⁵⁾ Polityka zobowiązań DMA ma na celu ograniczenie ryzyka, jakie niosą ze sobą pożyczki ujęte w bilansie. Przykładowo, pożyczka zgodna ze zobowiązaniami określonymi w motywach 223 i 224 mogłaby mimo to nie być zgodna z polityką zobowiązań DMA w przypadku, gdyby całkowita ekspozycja DMA wobec danego klienta była oceniana jako zbyt duża lub gdyby całkowite zadłużenie danego klienta przekraczało określoną część dochodu tego klienta.

- (224) Finansowanie będzie oferowane francuskim samorządom lokalnym i publicznym zakładom opieki zdrowotnej na warunkach rynkowych, które nie będą bardziej atrakcyjne od warunków oferowanych przez inne banki komercyjne. Znajdzie to odzwierciedlenie w szczególności w zakazie przedstawiania w komunikatach handlowych JV ofert atrakcyjniejszych niż obecne na rynku. Ponadto pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie będzie miał za zadanie określenie warunków umożliwiających mu sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem tego zobowiązania.
- (225) NEC, DMA i JV mają zezwolenie na prowadzenie działalności przez 15 lat, przy czym po upływie tego okresu i nie naruszając zobowiązania określonego niżej w motywie 227: 1) w odniesieniu do finansowania samorządów terytorialnych zezwolenie to zostanie przedłużone na takich samych warunkach, o ile niedoskonałość rynku będzie się utrzymywać; 2) w odniesieniu do finansowania publicznych zakładów opieki zdrowotnej przedłużenie zezwolenia będzie uzależnione od wykazania niedoskonałości rynku.
- (226) Po upływie trzech lat od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji władze francuskie będą mogły zwrócić się do Komisji o sprawdzenie, czy całościowy biznes plan NEC, DMA i JV jest zgodny z normami rentowności banków komercyjnych, w perspektywie przekształcenia ich, z zastrzeżeniem zgody Komisji, w bank komercyjny.
- (227) Stosunki umowne wynikające ze świadczenia usług, istniejące między grupą Dexia a DMA, NEC i JV, zostaną ograniczone do stosunków opisanych w pismach z dnia 8 i 11 października 2012 r., przedstawionych w załącznikach IV c i IV d do niniejszej decyzji, i będą się do nich stosować ceny rynkowe.
- (228) Przez pięć lat od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji DMA, NEC i JV nie staną się nabywcą przedsiębiorstwa ani nie obejmą udziałów w przedsiębiorstwie. Zobowiązanie to obejmuje zarówno przedsiębiorstwa mające formę prawną spółki, jaki i zbiory aktywów tworzące przedsiębiorstwo.
- (229) DMA, NEC i JV nie będą wypłacać jakiegokolwiek rodzaju dywidendy od swoich akcji do dnia 31 grudnia 2015 r., z wyjątkiem dywidend wypłacanych przez DMA na rzecz NEC. DMA, NEC i JV nie dokonają wypłaty kuponów, chyba że w przypadku zobowiązania umownego wynikającego ze zobowiązania podjętego przed dniem 14 grudnia 2012 r.
- (230) Państwo dopilnuje tego, by DMA, NEC i JV zastosowały się do obowiązującego prawodawstwa w dziedzinie płac i wynagrodzeń, a w szczególności do pułapów wynagrodzeń mających zastosowanie do instytucji bankowych oraz do ograniczeń związanych bezpośrednio ze sprawowaniem przez państwo bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad DMA, NEC i JV. Państwo zobowiązuje się do dopilnowania tego, by DMA, NEC i JV skrupulatnie przestrzegały warunków określonych przez Komisję w tym zakresie w ramach wdrażania reguł pomocy państwa.
- (231) W tym kontekście władze francuskie dopilnują tego, by jak najlepiej wykorzystać środki publiczne w odniesieniu do płac i wynagrodzeń pracowników instytucji bankowych będących przedmiotem planu restrukturyzacji. Państwo dopilnuje w szczególności tego, by biznes plan przekazany Komisji⁽⁵⁶⁾ został zrealizowany w sposób ścisły. Państwo przedłoży dodatkowo Komisji propozycje dotyczące zmniejszenia kosztów ogólnych i personelu DMA, NEC i JV, gdyby na zakończenie danego roku operacyjnego (i) marża netto miała być niższa o ponad 20 % od celu określonego w biznes planie⁽⁵⁷⁾; (ii) zysk netto (nieuwzględniający zabezpieczeń) miał być niższy o ponad 25 % od przyjętego celu; (iii) rachunek zysków i strat miał wykazać straty; lub (iv) DMA, NEC i JV przestały przestrzegać obowiązujących przepisowych wskaźników minimalnych. Zobowiązanie to stanie się skuteczne w odniesieniu do rocznego sprawozdania finansowego za 2013 r.
- c) Zarządzanie stanem pożyczek ujętych w bilansie DMA
- (232) Pożyczki wykazane po stronie aktywów DMA, które nie zostały udzielone francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej ani francuskim samorządom lokalnym zostaną upłynnione; ponadto żadne nowe pożyczki nie zostaną udzielone klientom spoza zakresu działalności określonego wyżej (motyw 222).

⁽⁵⁶⁾ Załącznik VII do pisma z dnia 14 grudnia 2012 r.

⁽⁵⁷⁾ Zamieszczony w załączniku VII do pisma z dnia 14 grudnia 2012 r.

- (233) Pożyczki udzielone francuskim samorządom lokalnym lub francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej i zaklasyfikowane jako pożyczki spoza karty Gisslera lub jako pożyczki kategorii E3, E4 bądź E5 według karty Gisslera lub w przypadku których wskaźnik w ramach oceny wewnętrznej Dexii wynosi co najmniej 11 („pożyczki wrażliwe”) będą podlegały wyeliminowaniu wrażliwego charakteru przeprowadzonemu przez NEC i sfinansowanemu przez DMA. Zabieg ten będzie miał na celu zmniejszenie ryzyka związanego z pożyczkami wrażliwymi i będzie mogło mu towarzyszyć podejmowanie nowej produkcji.
- (234) JV nie będzie udzielać finansowania klientom, którzy zaciągnęli pożyczki wrażliwe i pożyczki te nie zostały spłacone lub klienci ci są w stanie sporu dotyczącego pożyczek ujętych w bilansie DMA.
- (235) DMA zapewni refinansowanie pożyczek udzielonych przez JV oraz już istniejącego stanu pożyczek. Od momentu zbycia DMA bilans DMA będzie podlegał szczególnemu zarządzaniu, po pierwsze ze względu na obecność pożyczek wrażliwych, których całkowitą wartość szacuje się na 9,4 mld EUR, a po drugie w związku z upłynięciem pożyczek niezgodnych z profilem działalności banku rozwoju określonym w motywie 222, których całkowitą wartość szacuje się na [20–40] mld EUR na dzień 30 września 2012 r.

d) Zasilanie płynnością NEC i DMA

- (236) Państwo francuskie, CDC i La Banque Postale zobowiązują się do zapewnienia poziomu płynności niezbędnego dla NEC i DMA. Przedmiotowe zasilanie płynnością będzie się odbywać na warunkach określonych w piśmie przekazanym Komisji dnia 8 października 2012 r., zamieszczonym w załączniku IV a do niniejszej decyzji. W przypadku CDC zasilanie płynnością będzie ograniczone do kwoty 12,5 mld EUR.
- (237) Dexia SA i DCL zaprzestaną całkowicie zasilania płynnością DMA i NEC z chwilą zakończenia transakcji zbycia DMA.

e) Poziom kapitału NEC i DMA

- (238) Państwo francuskie, CDC i La Banque Postale zobowiązują się do utrzymania poziomu kapitału niezbędnego do zaradzenia możliwym stratom z tytułu istniejącego portfela DMA. Wszelkie przyszłe podwyższenie kapitału DMA będzie zgłaszane Komisji w poszanowaniu zasad dotyczących wdrażania art. 107 i 108 Traktatu.

f) Wyznaczenie pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie i realizację

- (239) Pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie realizacji zobowiązań będzie działał w imieniu i na rzecz Komisji i będzie mógł w związku z tym zadawać wszelkiego rodzaju pytania państwu francuskiemu, CDC, La Banque Postale, DMA, NEC i JV oraz otrzymywać od nich wszelkiego rodzaju dokumenty. Zostanie on wyznaczony zgodnie z następującymi warunkami:

— państwo przedłoży do uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję i najpóźniej miesiąc od przyjęcia ostatecznej decyzji Komisji listę jednej - trzech osób, wybranych w porozumieniu z CDC i La Banque Postale, do wyznaczenia na pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie, którego zadaniem będzie kontrola wywiązania się ze zobowiązań określonych w niniejszej sekcji 2.3.2 (tekst oryginalny w załączniku III),

— pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie musi mieć wymagane kompetencje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w trakcie pełnienia swojej funkcji,

— Komisja będzie mogła zatwierdzić albo odrzucić zaproponowanego(-ych) kandydata(-ów). Jeśli Komisja odrzuci zaproponowanego(-ych) kandydata(-ów), państwo proponuje, w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia odrzucenia kandydata(-ów), od jednego do trzech nowych kandydatów, którzy również będą musieli zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję,

— jeśli wszyscy kandydaci zostaną ostatecznie odrzuceni przez Komisję, ta ostatnia wyznaczy pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie,

— kosztami usług pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie zostaną obciążone NEC i JV.

(240) Zadania pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie zostały określone poniżej:

- okres pełnienia funkcji pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie wyniesie 2 lata od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji, przy czym okres ten może zostać przedłużony o kolejne dwa lata, jeśli Komisja uzna to za konieczne,
- w okresie pełnienia funkcji przez pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie Komisja będzie miała stały i nieograniczony dostęp do informacji niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji. Będzie mogła zwrócić się bezpośrednio do NEC, JV, państwa francuskiego, CDC lub La Banque Postale w celu uzyskania niezbędnych informacji wyjaśniających i doprecyzowujących. NEC, JV, państwo francuskie, CDC i La Banque Postale będą w pełni współpracować przy wszelkich kontrolach, o jakie mogłaby się zwrócić Komisja lub, w stosownym przypadku, pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie,
- w odniesieniu do przestrzegania zobowiązania określonego wyżej w motywie 224, raz na pół roku państwo będzie przekazywać pełnomocnikowi odpowiedzialnemu za monitorowanie dane będące w posiadaniu Banque de France dotyczące warunków oferowanych przez główne banki komercyjne zajmujące się finansowaniem francuskich samorządów terytorialnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie będzie mógł sprawdzić na podstawie próby pożyczek udzielonych przez JV, czy spółka ta nie oferowała średnio warunków finansowania wyraźnie korzystniejszych niż warunki oferowane przez wszystkie pozostałe banki komercyjne. Gdyby okazało się, że warunki finansowania oferowane przez JV były w danym półroczu wyraźnie korzystniejsze niż warunki oferowane przez wszystkie pozostałe banki komercyjne, w kolejnym półroczu JV zmieni warunki finansowania w celu wypełnienia zobowiązania określonego wyżej w motywie 224,
- pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie przedłoży Komisji co roku sprawozdanie z realizacji powyższych zobowiązań.

(241) Przez cały czas obowiązywania zezwolenia na prowadzenie przez bank rozwoju działalności określonej w przedmiotowych zobowiązaniach, państwo będzie przekazywać Komisji wszelkie informacje niezbędne do sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przedmiotowych zobowiązań. Po zakończeniu pełnienia funkcji przez pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie państwo przedłoży dodatkowo Komisji sprawozdanie roczne dotyczące przestrzegania przedmiotowych zobowiązań.

2.4. OPIS ŚRODKA SPRZEDAŻY DBB/BELFIUS PAŃSTWU BELGIJSKIEMU ORAZ PLANU RESTRUKTURYZACJI DBB/BELFIUS

2.4.1. Środek sprzedaży DBB/Belfius

- (242) W dniu 9 października 2011 r. za pośrednictwem Federalnej Spółki Inwestycyjnej i Udziałowej Belgia zwróciła się do spółki Dexia SA z propozycją wykupu 100 % jej udziałów w banku DBB/Belfius i jego spółkach zależnych z wyjątkiem DAM za kwotę 4 mld EUR, stanowiącą stałą część wypłaty. Wykup miał objąć również instrumenty portfela papierów wartościowych typu *legacy* o wartości około 18 mld EUR.
- (243) Zarząd Dexia SA zaakceptował tę ofertę w dniu 10 października 2011 r.
- (244) Umowa zbycia objęła również klauzulę *earn-out* na korzyść Dexia SA uruchamianą w przypadku możliwej odsprzedaży z zyskiem w okresie 5 lat („zmienna część wypłaty”). Zgodnie z tą klauzulą o zmiennej części wypłaty jeżeli w okresie 5 lat od daty wykupu DBB/Belfius jego akcje zostaną odsprzedane osobie trzeciej (z wyłączeniem belgijskiego państwa federalnego, regionów Belgii bądź wszystkich spółek publicznych lub spółek kontrolowanych przez spółki publiczne), Dexia SA otrzyma część ewentualnego osiągniętego przez Belgię zysku wynoszącą powyżej 10,5 %. Część zysku należna spółce Dexia SA wyniesie 100 % w przypadku dokonania sprzedaży w ciągu 18 miesięcy od daty wykupu. Następnie część zysku należna spółce Dexia SA będzie stopniowo zmniejszana o 6,25 % przy wypłacie każdej sześciomiesięcznej transzy.
- (245) Zgodnie z powiadomieniem o środku wykupu DBB/Belfius przewidziano również zmniejszenie w możliwie największym stopniu finansowania wewnątrzgrupowego udzielanego przez DBB/Belfius na rzecz DCL, które wynosiło w tamtym czasie 53 mld EUR, z czego kwota 33 mld EUR była niezabezpieczona⁽⁵⁸⁾. W związku z powyższym przed podpisaniem umowy tymczasowej gwarancji na refinansowanie grupy Dexia i DCL konieczne

⁽⁵⁸⁾ Zgodnie z informacjami władz belgijskich.

było zawarcie porozumienia w sprawie harmonogramu stopniowej redukcji finansowania udzielanego przez DBB/Belfius na rzecz grupy Dexia. Od momentu uruchomienia tymczasowej gwarancji DCL i grupa Dexia miałyby wyemitować instrumenty zabezpieczone gwarancją zainteresowanych państw członkowskich, które zostałyby w części przeznaczone na zwrot finansowania wewnątrzgrupowego udzielonego przez DBB/Belfius na rzecz DCL i jej spółek zależnych⁽⁵⁹⁾. Zgodnie z pismem z dnia 16 grudnia 2011 r. DBB/Belfius zobowiązał się do subskrypcji obligacji gwarantowanych przez zainteresowane państwa członkowskie, wyemitowanych przez DCL w ramach gwarancji tymczasowej, na kwotę równą udzielonemu finansowaniu z zabezpieczeniem kwalifikowanym przez Europejski Bank Centralny wynoszącym 12 mld EUR, podczas gdy spółka DCL zobowiązała się do wykorzystania tych środków na zwrot niezabezpieczonego finansowania DBB/Belfius w nominalnej kwocie 12 mld EUR.

- (246) Wreszcie, państwo belgijskie zobowiązuje się do tego, że grupa Dexia zostanie zabezpieczona na wypadek wszelkiego ryzyka poniesienia strat w związku z pozostającą kwotą należności w Arco, Ethias i Holding Communal (będących akcjonariuszami spółki Dexia), w szczególności wynikającego z 1) udziału lub innego rodzaju interesu tych akcjonariuszy w kapitale lub rachunku zysków i strat DBB/Belfius; 2) wszelkich modyfikacji, zmian harmonogramu lub odpisu z tytułu całkowitej utraty wartości za sprawą DBB/Belfius w odniesieniu do pożyczek udzielonych przez DBB/Belfius lub jego spółki zależne co najmniej jednemu z wyżej wymienionych akcjonariuszy; lub z 3) konsekwencji ogólnej sytuacji pod względem należności dotyczącej podmiotów grupy Arco, Holding Communal lub Ethias.
- (247) Władze belgijskie przedstawiły również szacunek wartości DBB/Belfius przeprowadzony przez niezależnego eksperta, który na podstawie sprawozdań finansowych banku DBB/Belfius sporządzonych według stanu na dzień 30 czerwca 2011 r. oszacował wartość banku na kwotę mieszczącą się w przedziale od 3,4 do 4,2 mld EUR według metodologii wskaźników mnożnikowych ceny do zysku i ceny do konkretnej wartości księgowej oraz na kwotę mieszczącą się w przedziale od 2,8 do 7,2 mld EUR według metodologii *Gordon Growth*.

2.4.2. Plan restrukturyzacji banku DBB/Belfius

- (248) W dniu 17 kwietnia 2012 r. władze belgijskie przedstawiły Komisji informacje dotyczące modelu biznesowego DBB/Belfius. Informacje te zostały uzupełnione w wyniku wielokrotnej wymiany pism i podczas szeregu spotkań w okresie od dnia 17 kwietnia 2012 r. do dnia 23 listopada 2012 r., a następnie ostatecznym planem przedstawionym w dniu 26 listopada 2012 r. Przedmiotowe informacje obejmują w szczególności:
- 1) plan biznesowy grupy DBB/Belfius oraz prognozy dla niektórych danych bilansowych i danych z rachunku zysków i strat na rok 2016;
  - 2) wolumen i marżę udzielonych pożyczek oraz nowych pożyczek według głównych obszarów działalności (obszar bankowości publicznej i hurtowej, obszar bankowości detalicznej i komercyjnej oraz obszar ubezpieczeń); oraz
  - 3) wolumen i średnie koszty finansowania grupy.
- (249) W poniższej tabeli przedstawiono prognozy dotyczące wyników, rentowności i wypłacalności DBB/Belfius dla poszczególnych lat w okresie od 2012 r. do 2016 r. w scenariuszu odniesienia.

Tabela 8

Scenariusz odniesienia dla DBB/Belfius – prognozy dotyczące wyników, rentowności i wypłacalności

W mln EUR	2012	2013	2014	2015	2016
Wynik netto po opodatkowaniu	408	[...]	[...]	[...]	[...]
W tym działalność w obszarze bankowości	64	[...]	[...]	[...]	[...]
W tym działalność w obszarze ubezpieczeń	36	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽⁵⁹⁾ Zwrot niezabezpieczonego finansowania będzie mieć priorytetowy charakter w stosunku do zwrotu zabezpieczonego finansowania.

W mln EUR	2012	2013	2014	2015	2016
W tym nieoczekiwany zysk	308 ⁽⁶⁰⁾	[...]	[...]	[...]	[...]
Wskaźnik kosztów do dochodów dla działalności w obszarze bankowości	82	[...]	[...]	[...]	[...]
Zwrot ze środków własnych ujmowanych w księgach rachunkowych	15,4 %	[...]	[...]	[...]	[...]
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 zgodnie z regulacją Bazylea III	nie dotyczy	[...]	[...]	[...]	[...]

a) Ogólny opis

- (250) Przedsiębiorstwo DBB/Belfius działa głównie na belgijskim rynku usług finansowych w sektorze publicznym i parapublicznym (zwanych dalej „obszarem bankowości publicznej hurtowej”), usług finansowych dla klientów indywidualnych (zwanych dalej „obszarem bankowości detalicznej i handlowej”) oraz ubezpieczeń. Udział DBB/Belfius w rynku ⁽⁶¹⁾ belgijskim wynosi [10–15] % dla kredytów w obszarze bankowości publicznej hurtowej, 13 % dla oszczędności w obszarze bankowości detalicznej i handlowej, 15 % dla kredytów hipotecznych w obszarze bankowości detalicznej i handlowej, 9,5 % dla ubezpieczeń na życie i 5 % dla ubezpieczeń innych niż na życie. DBB/Belfius ma około 3,8 mln klientów. Przedsiębiorstwo wykazywało na koniec 2011 r. sumę bilansową w wysokości 233 mld EUR i wskaźnik wypłacalności kapitału podstawowego Tier 1 zgodnie z regulacją Bazylea II w wysokości 11,8 %. Przedsiębiorstwo DBB/Belfius odnotowało w 2011 r. stratę netto w wysokości 1,37 mld EUR.
- (251) Plan restrukturyzacji DBB/Belfius obejmuje skoncentrowanie działalności banku na jej kluczowych rynkach usług finansowanych dla sektora publicznego i parapublicznego, detalicznych usługach finansowych i ubezpieczeniach poprzez utrzymanie zajmowanego przez niego trzeciego pod miejsca pod względem wielkości na belgijskim rynku bankowości i ubezpieczeń. Nie przewidziano rozwoju banku na rynku międzynarodowym. Zdaniem władz belgijskich plan restrukturyzacji powinien pozwolić na zmniejszenie o 20 % całej wielkości sumy bilansowej grupy Dexia na dzień 31 grudnia 2016 r. w stosunku do dnia 31 grudnia 2011 r. Przewiduje się, że suma bilansowa DBB/Belfius wyniesie 185 mld EUR na koniec 2016 r. w stosunku do 233 mld EUR na koniec 2011 r.
- (252) Zgodnie z szacunkami grupy DBB/Belfius w okresie restrukturyzacji, tj. w latach 2012–2016, mogą zostać wygenerowane zyski nieprzeznaczone do dystrybucji ⁽⁶²⁾ w wysokości [0,5–3] mld EUR, które zasila jego kapitał regulacyjny. Zyski są rozdzielane między [...] obszar bankowości publicznej i hurtowej, bankowości detalicznej i komercyjnej oraz obszar ubezpieczeń.
- (253) Plan restrukturyzacji obejmuje znacznie zmniejszenie udziału finansowania dłużnego oraz ryzyka aktywów grupy. Począwszy od marca 2012 r. niezabezpieczona ekspozycja wobec grupy Dexia została zmniejszona prawie do zera. W 2015 r. upłyne termin zapadalności posiadanych gwarantowanych bankowych papierów wartościowych wyemitowanych przez DCL. Zostanie ograniczona ekspozycja z tytułu zadłużenia sektora publicznego i parapublicznego. Kwotę [200–500] mln EUR z budżetu dostępnego w obszarze bankowości i ubezpieczeń przeznaczono na zmniejszenie ryzyka portfeli.
- (254) Szacuje się, że wskaźnik kosztów do dochodów wyniesie 69 % (w obszarze bankowości) dzięki położeniu znacznego nacisku na wydajność oraz nieprzerwanej kontroli kosztów. Główne oszczędności powinny zostać osiągnięte w wyniku renegocjacji umów o świadczeniu usług z dostawcami zewnętrznymi, zwiększenie wydajności agencji oraz dostosowanie kosztów zatrudnienia.
- (255) Celem planu restrukturyzacyjnego jest utrzymanie obecnego udziału DBB/Belfius w jego kluczowych rynkach.

b) Segment bankowości publicznej i hurtowej

- (256) W odniesieniu do segmentu bankowości publicznej i hurtowej w latach 2012–2016, grupa przewiduje utrzymanie swojego udziału w rynku depozytów (7,4 % w 2011 r.) przy rocznym wzroście odpowiadającym wzrostowi rynku (3–4 %). Kwota pożyczek grupy nie powinna wzrosnąć, ponieważ nowe pożyczki zrekompensują pożyczki o bliskim terminie zapadalności. Przy szacowanym rocznym wzroście rynku o 3–4 % udział w rynku DBB/Belfius zmaleje z [10–15] % na koniec 2011 r. do [10–15] % na koniec 2016 r. W związku z tym relacja kredytów do depozytów powinna ulec automatycznej poprawie, osiągając wartość poniżej [...] począwszy od 2013 r. w porównaniu z [...] w 2012 r. i [...] w 2011 r.

⁽⁶⁰⁾ Nieoczekiwany zysk w wysokości 308 mln EUR, w tym zyski z wykupu obligacji podporządkowanych i koszty zmniejszenia ryzyka.

⁽⁶¹⁾ Udział w rynku w 2011 r. dla bankowości i w 2010 r. dla ubezpieczeń.

⁽⁶²⁾ Żadne dywidendy nie będą wypłacane akcjonariuszom do 2016 r.

(257) Grupa przewiduje udzielenie nowych pożyczek w obszarze bankowości publicznej w kwocie około [2,5–5] mld EUR w 2013 r. oraz w maksymalnej kwocie [2,5–6] mld EUR w kolejnych latach. Szacuje się, że całkowita kwota pożyczek pozostanie stabilna, tj. wyniesie [25–50] mld EUR. Jeżeli chodzi o cenę pożyczek proponowana klientom, grupa DBB/Belfius przyjął bardziej rygorystyczne podejście niż dotychczas, uwzględniające w większym stopniu cenę płynności. Cena ta była ustalana wcześniej jako wartość ryczałtowa proporcjonalna do okresu pożyczki. W związku z tym cena proponowana klientom wynosiła średnio [100–200] punktów bazowych powyżej EURIBOR w pierwszym trymestrze 2012 r. w porównaniu z [50–150] punktów bazowych powyżej EURIBOR w pierwszym kwartale 2011 r. Nowa polityka cenowa umożliwi uzyskanie marży brutto w wysokości [0–50] punktów bazowych. Mimo to z powodu długiego okresu kredytów inwestycyjnych, średnia marża dla pożyczek będzie rosła w wolniejszym tempie i osiągnie wartość [0–50] punktów bazowych w 2016 r.

(258) Zgodnie z szacunkami kwota depozytów będzie rosła o około [0–5] % rocznie i wyniesie [15–25] mld EUR na koniec 2016 r. w porównaniu z [15–25] mld EUR na koniec 2012 r. Wartość marży depozytowej powinna zmaleć do [20–60] punktów bazowych na koniec 2016 r. w porównaniu z [30–70] punktami bazowymi w 2012 r. i [50–100] punktami bazowymi w 2011 r.

c) Segment bankowości detalicznej i komercyjnej

(259) Wartość depozytów (rachunków bieżących, rachunków oszczędnościowych i lokat o ustalonym terminie zapadalności) klientów detalicznych wynosiła 60 mld EUR na koniec 2011 r. Zgodnie z prognozami DBB/Belfius wartość ta będzie rosła o około [0–5] mld EUR rocznie i wyniesie [50–100] mld EUR na koniec 2016 r.

(260) Roczny wzrost wartości lokat bez ustalonego terminu zapadalności (rachunki bieżące i rachunki oszczędnościowe) powinien wynosić [0–5] %, co jest zbliżone ze wzrostem rynku. W latach 2011–2016 wielkość udziału w rynku DBB/Belfius powinna pozostać niezmienną w ogólnym ujęciu. Z wyjątkiem roku 2012/2013, w którym DBB/Belfius przewiduje marżę [...] (podobnie do innych produktów oferowanych klientom bankowości detalicznej i komercyjnej), marża od wartości lokat o ustalonym terminie zapadalności powinna ustabilizować się na poziomie około [25–80] punktów bazowych w roku 2015/2016, tj. nieznacznie wyższym od poziomu odnotowanego w latach 2008–2011.

(261) DBB/Belfius przewiduje roczną wartość udzielonych kredytów mieszkaniowych w kwocie [0–5] mld EUR przy marży, która najpierw [...] wyniesie [0–25] punktów bazowych w 2012 r., a następnie [5–30] punktów bazowych w 2013 r., co stanowi wynik porównywalny z wynikiem osiągniętym w roku 2010/2011. Szacuje się, że począwszy od 2014 r. marża będzie wynosić [10–35] punktów bazowych. Przewidziana wysokość marż dla pozostałych produktów (takich jak kredyty konsumenckie, kredyty firmowe itp.) powinna być znacznie niższa w porównaniu z rokiem 2010/2011. Wysokość marż dla kredytów konsumenckich powinna wynieść przykładowo [150–300] punktów bazowych, przy czym w roku 2010/2011 wartość ta kształtowała się w przedziale od [300–450] punktów bazowych do [450–600] punktów bazowych.

(262) Kwota pożyczek powinna wzrosnąć do [25–50] mld EUR w 2016 r. w porównaniu z kwotą [5–15] mld EUR na koniec 2011 r., tj. powinien zostać odnotowany wzrost rzędu 10 %.

(263) DBB/Belfius planuje zamknięcie 41 agencji, aby docelowo ich liczba zmniejszyła się do 777 na koniec 2013 r. w porównaniu z 818 agencjami w 2011 r. Pięćset agencji zostanie przekształconych w agencje otwarte (ang. *open branches*) do końca 2013 r., aby zmniejszyć koszty poprzez ukierunkowanie na zarządzanie relacjami biznesowymi oraz usługami o wysokiej wartości dodanej. Nacisk zostanie położony na satysfakcję klientów, której regularne pomiary umożliwią dostosowanie oceny indywidualnej. DBB/Belfius będzie dążył do utrzymania wysokości ponoszonych kosztów operacyjnych (dla całej działalności w zakresie bankowości) na poziomie poniżej [1 300–1 450] mln EUR w 2013 r. oraz poniżej [1 250–1 400] mln EUR w 2014 r.

d) Segment ubezpieczeń

(264) W obszarze ubezpieczeń DBB/Belfius kładzie nacisk na rynek belgijski, utrzymując swój udział w rynku w segmencie ubezpieczeń na życie wynoszący 9,5 % oraz w segmencie ubezpieczeń innych niż na życie wynoszący 5 %. Segment ubezpieczeń na życie stanowi 80 % obszaru działalności ubezpieczeniowej, przy kwocie składek z tytułu ubezpieczenia na życie pozyskanych w 2011 r. wynoszącej 2,1 mld EUR w porównaniu z kwotą 509 mln EUR odnotowaną dla segmentu ubezpieczeń innych niż na życie. Bank utrzyma swoją znaczącą pozycję pod względem pozyskiwanych składek ubezpieczeniowych.

(265) Poważne straty poniesione w 2011 r. w następstwie dopuszczenia do udziału sektora prywatnego⁽⁶³⁾ w Grecji przyczyniły się do obniżenia regulacyjnego wskaźnika wypłacalności (Wypłacalność I). W 2011 r. wskaźnik ten wynosił 102. Od roku 2012 powinien wynosić 135 i wzrastać stopniowo aż do [...] w 2016 r.

⁽⁶³⁾ Ang. *Private Sector Involvement*.

- (266) DBB/Belfius przewiduje zmniejszenie o [0–5] punktów jego wskaźnika kosztów operacyjnych, który w 2016 r. powinien wynieść [25–50] dla segmentu ubezpieczeń na życie i [10–30] dla segmentu ubezpieczeń innych niż na życie. Powyższa redukcja zostanie osiągnięta w szczególności poprzez racjonalizację procesów informacyjnych. Podobnie dzięki wdrożeniu nowej polityki cenowej i racjonalizacji procesu zarządzania roszczeniami ubezpieczeniowymi, DBB/Belfius przewiduje obniżenie się o [5–15] punktów jego wskaźnika szkodowości do 2016 r.
- (267) Jeżeli chodzi o segment ubezpieczeń na życie, DBB/Belfius w przeważającej mierze dostarczał do 2011 r. produkty ubezpieczeniowe z gwarantowanym kapitałem (B21), które stanowiły [70–80] % wartości ubezpieczeń na 2011 r. w porównaniu z [20–30] % w przypadku produktów alternatywnych B26 i B23 (bez kapitału gwarantowanego). DBB/Belfius przewiduje, że wartość składki przypisanej wyniesie [...] dla produktów B21 ([...] mln EUR rocznie w stosunku do [...] mld EUR w 2011 r.) oraz [...] dla pozostałych produktów. Łączna wartość składek przypisanych dla ubezpieczeń na życie wyniesie mniej niż [0–2,5] mld EUR w 2013 r. oraz mniej niż [0–3] mld EUR w 2014 r., przy zakładanym wzroście rynku poniżej 4 %.
- (268) Wartość nominalna portfela inwestycyjnego DBB/Belfius Insurance wynosiła 17 mld EUR na dzień 31 grudnia 2011 r., przy czym 95 % tej kwoty było zainwestowane w papiery wartościowe posiadające rating na poziomie inwestycyjnym. W nowej strategii alokacji aktywów sporządzonej na 2012 r. określono wymóg, zgodnie z którym obligacje skarbowe ([70–80] % portfela) muszą posiadać rating AA, zaś obligacje korporacyjne ([20–30] % portfela) – rating A.

e) Portfel inwestycyjny

- (269) Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2011 r. DBB/Belfius posiadał trzy portfele inwestycyjne (PMG, ALM, DIS) ⁽⁶⁴⁾ o całkowitej wartości nominalnej 43 mld EUR oraz portfel instrumentów pochodnych o wartości 12,8 mld EUR. Portfel inwestycyjny składał się w 95 % z obligacji posiadających rating na poziomie inwestycyjnym. Doradca banku inwestycyjnego zatrudniony przez bank oszacował na podstawie analizy 63 % portfela (w analizie nie uwzględniono ekspozycji na dług publiczny Belgii i Francji, ekspozycji o nieznacznej wartości oraz ekspozycji o terminie zapadalności w 2012 r.), że kwota strat z tytułu tego portfela przewidywana w latach 2012–2016 wyniesie [350–550] mln EUR i [800–1 000] mln EUR odpowiednio w scenariuszu bazowym i w scenariuszu odniesienia. Biorąc pod uwagę istniejące rezerwy oraz rezultaty programu mającego na celu zmniejszenie ryzyka, w okresie od 2012 r. do 2016 r. powyższe straty powinny przełożyć się na wpływ netto na rachunek zysków i strat wynoszący [200–400] mln EUR.
- (270) Do 2016 r. upływie termin zapadalności [25–50] % aktywów portfela. W tym czasie [75–100] % posiadanych obligacji będzie posiadać rating kredytowy co najmniej równy ratingowi na poziomie inwestycyjnym.

f) Portfel instrumentów pochodnych

- (271) Portfel instrumentów pochodnych zawierał pozycję wynoszącą -[4–10] mld EUR według wartości rynkowej zgodnie ze stanem na dzień 31 marca 2012 r., przy czym udział w tej kwocie oprocentowanych instrumentów pochodnych przekraczał [75–100] %.
- (272) Kwota zabezpieczenia ustanowionego przez DBB/Belfius w celu pokrycia tej pozycji ujemnej wartości mierzonej według wartości rynkowej wynosiła [10–20] mld EUR na dzień 31 marca 2012 r., z czego kwota [0–5] mld EUR nie stanowiła zabezpieczenia gotówkowego. Różnica między kwotą zapłaconego zabezpieczenia gotówkowego i wartością pozycji mierzoną według wartości rynkowej wynika z szczególności z jednostronnych umów swap (jednostronnych umów zabezpieczających) zawartych między DBB/Belfius i niektórymi z jego kontrahentów oraz z wymogów izb rozliczeniowych.
- (273) Do 2016 r. upływie termin zapadalności [40–50] % instrumentów pochodnych portfela.

g) Finansowanie i płynność

- (274) Zgodnie ze stanem na dzień 31 marca 2012 r. DBB/Belfius posiadał bufor płynności o wartości [5–15] mld EUR. Dzięki wdrożeniu szeregu środków (zwiększenie kwoty depozytów, emisja hipotecznych listów zastawnych, większy stopień użycia finansowania zabezpieczonego i niezabezpieczonego) wartość buforu płynności powinna wzrosnąć do [30–45] mld EUR w 2016 r.

⁽⁶⁴⁾ PMG: Portfolio Management Group, DIS: Dexia Insurance Services, ALM: Asset Liability Management.

(275) W okresie od 26 października 2011 r. do 25 stycznia 2012 r. DBB/Belfius zmniejszył wartość swojego zaangażowania kredytowego w spółce Dexia SA z [25–50] mld EUR do [10–30] mld EUR. Wartość tej ekspozycji zmalała do [5–10] mln EUR dnia 2 marca 2012 r. ⁽⁶⁵⁾. Zgodnie ze stanem na dzień 2 marca 2012 r. wartość nominalna kwoty ekspozycji niezabezpieczonej wobec grupy Dexia wynosiła [600–700] mln EUR. Wartość tej ekspozycji została następnie zmniejszona prawie do zera zgodnie ze stanem na dzień 7 marca 2012 r.

h) Zarządzanie

(276) DBB/Belfius ustanowił różne komitety ds. ryzyka, które podejmują decyzję w sprawie każdej transakcji. Wprowadzono trójpoziomą hierarchię komitetów, których skład i zakres zadań zależą od szeregu elementów takich, jak rating kontrahenta, status kontrahenta (przedsiębiorstwo, organ samorządu lokalnego itp.) oraz wartość transakcji.

i) Scenariusz warunków skrajnych

(277) Władze belgijskie przedstawiły również scenariusz warunków skrajnych w celu określenia odporności grupy na wstrząsy zewnętrzne. Powyższy test warunków skrajnych opiera się w przeważającej mierze na metodologii EUNB i umożliwia dokonanie pomiaru odporności grupy na niekorzystne warunki makro-ekonomiczne i finansowe. Niekorzystne czynniki oddziałują w szczególności na model biznesowy banku, jego ryzyko płynności i finansowania, ryzyko kredytowe oraz ryzyko rynkowe posiadanych aktywów.

(278) W scenariuszu warunków skrajnych łączny wynik netto przez opodatkowaniem w latach 2012–2016 zmniejszyły się o około [400–750] mln EUR. Wynik ten wyniósłby [0–3] mld EUR w porównaniu z [0–3] mld EUR w scenariuszu odniesienia. Zwrot ze środków własnych ujmowanych w księgach rachunkowych w 2016 r. uległby tylko nieznacznym wahaniom.

(279) W scenariuszu warunków skrajnych na rok 2016 wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 zgodnie z regulacją Bazylea III wyniósłby [7,5–15] % (w stosunku do [7,5–15] % w scenariuszu odniesienia). Wskaźnik określony w dyrektywie w sprawie adekwatności kapitałowej wyniósłby [7,5–15] % w porównaniu z [7,5–15] % w scenariuszu odniesienia. Wartość bufora bezpieczeństwa wyniosłaby [20–30] mld EUR w stosunku do [30–45] mld EUR w scenariuszu odniesienia.

2.4.3. Zobowiązania

(280) W odniesieniu do restrukturyzacji DBB/Belfius, z zastrzeżeniem innego czasu trwania określonego w poszczególnych zobowiązaniach, Belgia zobowiązuje się do tego, że DBB/Belfius wywiąże się do dnia 31 grudnia 2014 r. z poniższych zobowiązań ⁽⁶⁶⁾.

a) Zmniejszenie kosztów finansowania

(281) DBB/Belfius zobowiązuje się do zmniejszenia bezwzględnego poziomu swoich kosztów operacyjnych – tj. swoich kosztów personelu i innych wydatków:

— w 2013 r. do maksymalnego poziomu [1 300–1 450] mln EUR, oraz

— w 2014 r. do maksymalnego poziomu [1 250–1 400] mln EUR.

(282) DBB/Belfius dąży do obniżenia bezwzględnego poziomu swoich kosztów operacyjnych – tj. swoich kosztów personelu i innych wydatków – z [1 350–1 500] mln EUR w 2012 r. do [1 200–1 350] mln EUR w 2016 r.

b) Ograniczenie działalności handlowej

(283) DBB/Belfius zaprzestanie dokonywania transakcji na własny rachunek. Oznacza to, że DBB/Belfius będzie przeprowadzać jedynie transakcje, które 1) są niezbędne do przyjmowania, przekazywania i wykonywania poleceń zakupu i sprzedaży swoich klientów, lub 2) pomagają DBB/Belfius w zarządzaniu płynnością lub aktywami i pasywami. DBB/Belfius nie będzie otwierać pozycji na własny rachunek, chyba że w sposób nagły, np. w związku

⁽⁶⁵⁾ Na dzień 2 marca 2012 r. wartość brutto kwoty ekspozycji DBB wobec grupy Dexia wynosiła [10–30] mld EUR, w tym obligacje gwarantowane przez państwo wyemitowane przez DCL w kwocie [10–20] mld EUR oraz zabezpieczone i niezabezpieczone pożyczki udzielone różnym podmiotom grupy Dexia w kwocie [10–20] mld EUR. Po uwzględnieniu ustanowionych zabezpieczeń oraz operacje zaciągania pożyczek, pozostała wartość netto kwoty pozostałego zaangażowania kredytowego wynosiła około [5–10] mld EUR.

⁽⁶⁶⁾ Szczegółowe zobowiązania przedstawiono w załączniku II do niniejszej decyzji.

z niewykonaniem przez bank poleceń klientów bezzwłocznie. Tego rodzaju pozycje i pozycje związane z zarządzaniem płynnością lub aktywami i pasywami będą otwierane tylko pod warunkiem że nie pogorszy to rentowności banku ani jego płynności. Jest to w pełni zgodne z zaleceniami zawartymi w sprawozdaniu „High-level Expert Group on reforming the structure of the EU Banking sector”.

c) Środki zarządzania i środki zarządzania ryzykiem

- (284) DBB/Belfius 1) będzie prowadzić rozważną i ostrożną politykę handlową ukierunkowaną na trwały rozwój; oraz 2) zbada, czy jego wewnętrzne systemy motywacyjne są odpowiednie w kontekście wymogów prawnych i regulacyjnych, a także dopilnuje tego, by nie zachęcały one do podejmowania niedopuszczalnego ryzyka oraz były przejrzyste i ukierunkowane na trwałe i długoterminowe cele.
- (285) DBB/Belfius udoskonali też zarządzanie ryzykiem i płynnością. Belfius opracował już nowe wytyczne w celu zapewnienia ostrożnego zarządzania płynnością w przyszłości, w tym: 1) przejrzystych celów dla kierunków działalności, dotyczących wykorzystania bilansów, przyjmowania depozytów i jakości udzielanych gwarancji; 2) wdrożenia jasnych zachęt (koszt lub bonus płynności) dla kierunków działalności. DBB/Belfius usprawni ponadto procesy i zarządzanie w celu scentralizowanego prowadzenia działalności finansowej na podstawie jasnych celów i przejrzystych wytycznych.

d) Zakaz wypłaty dywidendy

- (286) DBB/Belfius nie będzie wypłacać jakiegokolwiek rodzaju dywidendy od swoich akcji.

e) Zakaz wypłaty kuponów

- (287) DBB/Belfius nie będzie dokonywać dyskrejonalnych przedterminowych wykupów lub wypłat kuponów od instrumentów 1) wyemitowanych przez DBB/Belfius przed dniem 20 października 2011 r., 2) należących do osób lub podmiotów innych niż DBB/Belfius, oraz 3) których wypłata lub wykonanie jest dyskrejonalne na mocy postanowień umownych dotyczących tych instrumentów.
- (288) Zobowiązanie to:

— nie ma wpływu na transakcje, które Belfius będzie prawnie zobowiązany wykonać, oraz

— ulegnie zmianie w razie znaczącej zmiany definicji funduszy własnych zgodnych z zasadą ostrożności i norm księgowych mających zastosowanie do DBB/Belfius, z zastrzeżeniem uprzedniej zgody Komisji.

f) Zakaz nabywania

- (289) DBB/Belfius nie stanie się nabywcą przedsiębiorstwa ani nie obejmie udziałów w przedsiębiorstwie aż do dnia 31 grudnia 2014 r. Zobowiązanie to obejmuje zarówno przedsiębiorstwa mające formę prawną spółki, jak i zbiory aktywów tworzące przedsiębiorstwo. Pomimo tego zakazu DBB/Belfius będzie mógł nabywać udziały w przedsiębiorstwach, o ile cena zakupu w przypadku takiej transakcji nie przekroczy 0,01 % sumy bilansowej DBB/Belfius na dzień przyjęcia decyzji, a skumulowana cena zakupu w przypadku wszystkich tego rodzaju transakcji w całym okresie restrukturyzacji nie przekroczy 0,025 % sumy bilansowej DBB/Belfius na dzień przyjęcia niniejszej decyzji. Zakaz nie obejmuje transakcji nabycia, które 1) przeprowadzane są w normalnym toku działalności bankowej przy rozstrzygnięciu sporów z przedsiębiorstwami w trudnej sytuacji lub 2) dokonywane są w ramach transakcji typu *private equity*.

g) Zakaz reklamy

- (290) DBB/Belfius powstrzyma się od marketingu masowego, który prowadzi do traktowania dawnych środków pomocy państwa jako źródła przewagi konkurencyjnej, oraz od wykorzystywania do celów reklamy tego, że jest własnością państwa, jak również od nawiązywania do jakiegokolwiek wsparcia finansowego otrzymanego od państwa w swojej komunikacji z obecnymi lub potencjalnymi klientami lub inwestorami. Pomimo tego zakazu DBB/Belfius może odnieść się do faktu, że jest własnością państwa, lub do wszelkiego wsparcia ze strony państwa, jakie otrzymał, w przypadku gdy takie odniesienie jest wymagane na mocy mających zastosowanie przepisów ustawowych lub wykonawczych.

h) Wynagrodzenie najważniejszych organów, pracowników i agentów

- (291) Belfius zastosuje się do obowiązującego prawodawstwa w dziedzinie płac i wynagrodzeń, a w szczególności do pułapów wynagrodzeń mających zastosowanie do instytucji bankowych. Belfius będzie przestrzegać warunków określonych przez Komisję w tym zakresie w ramach wdrażania reguł pomocy państwa.
- (292) Belfius dopilnuje też tego, by jak najlepiej wykorzystać środki publiczne w odniesieniu do płac i wynagrodzeń pracowników. Belfius dopilnuje w szczególności tego, by kwota odprawy była bliska minimum ustawowego, zachowując jednocześnie elastyczność niezbędną do osiągnięcia celów planu strategicznego.
- (293) Belfius przedłoży Komisji propozycje dotyczące zmniejszenia kosztów ogólnych i personelu grupy, gdyby na zakończenie danego roku operacyjnego (i) bankowy dochód netto miał być niższy o ponad 20 % od ogłoszonego celu; lub (ii) zysk brutto z działalności operacyjnej miał być niższy o ponad 25 % od ogłoszonego celu; oraz w każdym przypadku gdyby (i) rachunek zysków i strat miał wykazać straty; lub (ii) podmiot przestał przestrzegać obowiązujących minimalnych wymogów regulacyjnych dotyczących wypłacalności. Zobowiązanie to stanie się skuteczne dopiero w odniesieniu do rocznych sprawozdań finansowych za lata 2013 i 2014.

i) Pułap pożyczek w obszarze bankowości publicznej

- (294) DBB/Belfius zobowiązuje się ograniczyć nową produkcję pożyczek w obszarze bankowości publicznej do maksymalnego poziomu wynoszącego [2,5–5] mld EUR dla 2013 r. i [2,5–5] mld EUR dla 2014 r. Jeżeli wzrost rynku przekroczy normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 % na rynku pożyczek Public Banking w Belgii w 2013 r., kwota ta będzie mogła zostać zmieniona za uprzednią zgodą Komisji. Za każdą 0,1 % dodatkowego wzrostu rynku w 2013 r., przekraczającą normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 %, limit nowej produkcji wzrośnie o [25–75] mln EUR w 2014 r.

j) Pułap produkcji ubezpieczeń na życie

- (295) DBB/Belfius zobowiązuje się ograniczyć nową produkcję określoną w składkach brutto ubezpieczeń na życie do maksymalnego poziomu wynoszącego [0–2,5] mld EUR dla 2013 r. i [0–3] mld EUR dla 2014 r. Jeżeli wzrost rynku przekroczy normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 % na rynku ubezpieczeń na życie w Belgii i Luksemburgu w 2013 r., kwota ta będzie mogła zostać zmieniona za uprzednią zgodą Komisji. Za każdą 0,1 % dodatkowego wzrostu rynku w 2013 r., przekraczającą normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 %, limit nowej produkcji wzrośnie o [0–50] mln EUR w 2014 r.

k) Niezależny ekspert

Sprawozdania

- (296) W terminie 30 ostatnich dni roboczych każdego roku i półroczna, lub na innych warunkach uzgodnionych z Komisją, niezależny ekspert przedłoży projekt sprawozdania sporządzonego w języku angielskim lub francuskim Komisji i władzom belgijskim, dając każdej z tych stron możliwość przedstawienia uwag w terminie 10 dni roboczych. W terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania wspomnianych uwag niezależny ekspert przygotowuje sprawozdanie końcowe i przedłoży je Komisji z uwzględnieniem, w miarę możliwości i według własnego uznania, przedstawionych uwag. Niezależny ekspert przekaże też kopię sprawozdania końcowego władzom belgijskim. Niezależny ekspert może zwrócić się do Komisji o zezwolenie na zastosowanie innego harmonogramu, jeżeli obciążenie zadaniami operacyjnymi uniemożliwia mu złożenie sprawozdań zgodnie z powyższym harmonogramem.
- (297) Sprawozdanie obejmuje wykonanie przez niezależnego eksperta obowiązków wynikających z pełnionej przez niego funkcji oraz przestrzeganie powyższych zobowiązań.

Procedura wyznaczenia niezależnego eksperta

- (298) Wyznaczony zostanie niezależny ekspert, który raz na pół roku będzie przedstawiał Komisji sprawozdanie na temat przestrzegania zobowiązań, o których mowa w motywach 281–295. Niezależny ekspert musi być niezależny, mieć niezbędne kwalifikacje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w jakimkolwiek momencie pełnienia swojej funkcji.

- (299) Najpóźniej jeden miesiąc po przyjęciu niniejszej decyzji władze belgijskie przedłożą Komisji do zatwierdzenia nazwisko co najmniej jednego proponowanego kandydata na stanowisko niezależnego eksperta. Komisja będzie miała swobodę uznania w zakresie zatwierdzenia lub odrzucenia kandydatur osób, które muszą być niezależne od Belfiusa. Jeżeli Komisja odrzuci wszystkie kandydatury na to stanowisko, władze belgijskie w ciągu jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia o tym fakcie przedstawią nowych kandydatów, którzy również muszą zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję. Jeśli wszyscy kolejni kandydaci zostaną także odrzuceni przez Komisję, Komisja wskaże niezależnego eksperta, którego władze belgijskie mianują lub którego mianowanie nakażą zgodnie z zatwierdzonym przez Komisję pełnomocnictwem.

Funkcje niezależnego eksperta

- (300) Niezależny ekspert będzie wykonywał spoczywające na nim obowiązki w celu zapewnienia przestrzegania zobowiązań. Komisja może, z inicjatywy własnej lub na wniosek niezależnego eksperta, wydawać niezależnemu ekspertowi polecenia i udzielać mu wskazówek w celu zapewnienia przestrzegania warunków i zobowiązań związanych z decyzją.
- (301) Niezależny ekspert:
- 1) przedstawi Komisji w pierwszym sprawozdaniu szczegółowy plan dotyczący tego, w jaki sposób zamierza sprawować kontrolę nad przestrzeganiem warunków i zobowiązań związanych z decyzją;
  - 2) będzie sprawować kontrolę nad przestrzeganiem warunków związanych z niniejszą decyzją;
  - 3) przekaże Komisji i władzom belgijskim pisemne sprawozdanie w terminie 50 dni roboczych od końca roku i półrocza.

Zastąpienie, zwolnienie i ponowne mianowanie

- (302) Jeżeli niezależny ekspert przestanie wykonywać swoje funkcje na mocy zobowiązań lub z wszelkiego innego należytego powodu, w tym z powodu narażenia niezależnego eksperta na konflikt interesów:
- 1) Komisja może, po wysłuchaniu niezależnego eksperta, zażądać od władz belgijskich zastąpienia niezależnego eksperta; lub
  - 2) władze belgijskie, za uprzednią zgodą Komisji, mogą zastąpić niezależnego eksperta.
- (303) Jeżeli niezależny ekspert zostanie zwolniony zgodnie z motywem 302, można od niego wymagać, by pełnił swoją funkcję do momentu mianowania nowego niezależnego eksperta, któremu niezależny ekspert przekazuje w pełni wszystkie istotne informacje. Nowy niezależny ekspert zostanie mianowany zgodnie z procedurą, o której mowa w motywie 298.
- (304) Oprócz sytuacji zwolnienia przewidzianej w motywie 302, niezależny ekspert przestanie pełnić funkcję niezależnego eksperta tylko po zwolnieniu go z obowiązków przez Komisję, po wypełnieniu przez niego wszystkich spoczywających na nim zobowiązań.

2.5. AWARYJNE WSPARCIE PŁYNNOŚCIOWE UDZIELONE PRZEZ CENTRALNY BANK BELGIJSKI I CENTRALNY BANK FRANCUSKI NA RZECZ DBB/BELFIUS I DCL

- (305) W dniu 21 października 2011 r. Belgia zgłosiła Komisji środek polegający na przyznaniu DBB/Belfius awaryjnego wsparcia płynnościowego zabezpieczonego gwarancją państwa belgijskiego, aby umożliwić DBB/Belfius dostarczenie finansowania spółce DCL.
- (306) W dniu 5 października 2011 r. Narodowy Bank Belgii udostępnił na rzecz DBB/Belfius środki w postaci awaryjnego wsparcia płynnościowego. Zgodnie z ustawą z dnia 22 lutego 1998 r. ustanawiającą statut Narodowego Banku Belgii państwo belgijskie gwarantuje temu bankowi zwrot wszystkich kredytów udzielonych w ramach jego wkładu w zapewnienie stabilności systemu finansowego oraz zabezpiecza go na wypadek wszelkich strat poniesionych w wyniku przeprowadzonych transakcji niezbędnych w tym zakresie. Gwarancja ta jest wykonalna.

- (307) W dniu 6 października 2011 r. Rada Prezesów Europejskiego Banku Centralnego nie wyraziła sprzeciwu wobec środka polegającego na przyznaniu awaryjnego wsparcia płynnościowego przez Narodowy Bank Belgii i Banque de France (zwany dalej „BdF”) w kwocie [...] mld EUR na rzecz DBB/Belfius i DCL.
- (308) Zgodnie z władzami belgijskimi Narodowy Bank Belgii i Banque de France dokonały porozumienia w sprawie równego podziału ryzyka i dochodów netto z tytułu awaryjnego wsparcia płynnościowego przyznanego grupie Dexia. Przedmiotowe awaryjne wsparcie płynnościowe jest zabezpieczone gwarancją Narodowego Banku Belgii na niekwalifikowane wierzytelności DBB/Belfius oraz gwarancją Banque de France na niekwalifikowane wierzytelności i papiery wartościowe DCL, do których zastosowano odpowiednie redukcje wartości. Komisji nie poinformowano o kwocie tych redukcji.
- (309) W poniższej tabeli zawartej w zgłoszeniu pierwszego planu likwidacji (będącego przedmiotem decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania) przedstawiono dane takie, jak data przyznania, kwota i termin zapadalności awaryjnego wsparcia płynnościowego przyznanego przez Narodowy Bank Belgii na rzecz DBB/Belfius do dnia 17 października 2011 r. Powiadomienie wystosowane przez Belgię w dniu 21 października 2011 r. zawiera szczegółowy opis warunków przyznania awaryjnego wsparcia płynnościowego.
- (310) W piśmie z dnia 29 czerwca 2012 r. wysłanym przez władze belgijskie w odpowiedzi na pytania Komisji z kwietnia, maja i czerwca 2012 r. dotyczące planu biznesowego banku Belfius zawarto tabelę, w której przedstawiono informacje dotyczące awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz DBB/Belfius, w tym w okresie po jego wykupie przez państwo belgijskie.

Rysunek 7

Poziom awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz DBB/Belfius od dnia 5 października do dnia 1 lutego 2012 r.

[...]

- (311) Maksymalne kwoty wypłacane przez Narodowy Bank Belgii na rzecz DBB/Belfius wynosiły prawie [...] EUR na przełomie listopada i grudnia 2012 r. Kwoty te zostały zmniejszone począwszy od początku 2012 r. a od dnia 1 lutego 2012 r. ⁽⁶⁷⁾ zaprzestano udzielania wsparcia.
- (312) Należy zauważyć, że grupa Dexia nie korzysta już z awaryjnego wsparcia płynnościowego za pośrednictwem DBB/Belfius od momentu zbycia tego podmiotu państwu belgijskiemu w dniu 20 października 2011 r.
- (313) W swoim powiadomieniu z dnia 21 października 2011 r. dotyczącym awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez Narodowy Bank Belgii na rzecz DCL zgodnie z „Umową ramową w sprawie awaryjnego wsparcia płynnościowego” zawartą w dniu 5 października 2011 r. między Narodowym Bankiem Belgii a DBB władze belgijskie poinformowały o tym, że zostało zawarte wstępne porozumienie w sprawie podziału skutków i strat związanych z przyznaniem awaryjnego wsparcia płynnościowego:

„(25) Narodowy Bank Belgii i Banque de France zawarły wstępne porozumienie (ale nie podpisały jeszcze jednostronnego dokumentu) w sprawie równego podziału ryzyka oraz dochodów z tytułu przyznania awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz grupy Dexia”.

[...]

⁽⁶⁷⁾ Ostatnia transza awaryjnego wsparcia płynnościowego została wypłacona w dniu 20 lutego 2012 r.

Banque de France:

[...]

4° zobowiązuje się do zrekompensowania Narodowemu Bankowi Belgii do 50 % wszelkich strat wynikających, po realizacji poręczeń lub innych gwarancji, o których mowa w pkt 3°, 6° i 7°, z ewentualnej niewypłacalności DBB, w ramach udzielania awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz tego podmiotu;

[...]

Narodowy Bank Belgii:

[...]

4° zobowiązuje się do zrekompensowania Banque de France do 50 % wszelkich strat wynikających, po realizacji poręczeń lub innych gwarancji, o których mowa w pkt 3°, 6° i 7°, z ewentualnej niewypłacalności DCL, w ramach udzielania awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz tego podmiotu; [...]"

- (316) Zainteresowane państwa członkowskie poinformowały, że maksymalne kwoty przyznane przez Banque de France na rzecz DCL wynosiły [...] mld EUR na koniec grudnia 2011 r. Maksymalne kwoty przyznane przez Banque de France począwszy od dnia 2 lutego 2012 r. wynosiły [...] mld EUR (zgodnie ze stanem na początek lutego 2012).

3. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

3.1. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO DOTYCZĄCEGO SPRZEDAŻY I RESTRUKTURYZACJI DBB/BELFIUS

- (317) Komisja wszczęła postępowanie dotyczące wykupu DBB/Belfius przez państwo belgijskie, ponieważ stwierdziła, że transakcja ta może obejmować środki pomocy państwa niezgodne z rynkiem wewnętrznym.
- (318) Komisja podkreśliła, że cena wykupu zapłacona przez państwo belgijskie za nabycie wszystkich akcji DBB/Belfius została oszacowana na podstawie danych bilansowych oraz rachunku zysków i strat banku na dzień 30 czerwca 2011 r., które nie uwzględniają negatywnego wpływu ostatnich zmian sytuacji finansowej DBB/Belfius (wycofywanie depozytów oraz niedawne zwiększenie finansowania wewnątrzgrupowego, które okazało się konieczne po ustanowieniu zabezpieczeń gotówkowych na transakcje na instrumentach pochodnych). Ponadto wycena ta opiera się na przedstawionych przez grupę Dexia prognozach finansowych dla DBB/Belfius, który nie dokonał odpowiednich analiz powszechnych w przypadku tego rodzaju operacji. Komisja podkreśla również, że wykup jest związany z szeregiem czynników, które mogą powodować niezgodność ceny z testem prywatnego inwestora, w szczególności przez to, że zostanie uruchomiony mechanizm podziału korzyści, jeżeli DBB/Belfius zostanie odsprzedany z korzyścią innemu inwestorowi w okresie pięciu lat oraz że państwo belgijskie zabezpiecza grupę Dexia na wypadek wszelkich strat wynikających z trudności, jakie mogą napotkać niektórzy jej akcjonariusze (Arco, Ethias i Holding Communal). W konsekwencji Komisja nie była przekonana co do tego, że cena zapłacona przez państwo belgijskie, w połączeniu z innymi środkami na korzyść grupy Dexia, na temat których toczą się rozmowy z tą grupą (w szczególności na temat gwarancji refinansowania), jest stosowna i zapewnia odpowiedni podział kosztów.
- (319) Ponadto Komisja zauważyła, że chociaż wykup DBB/Belfius przyczynia się do przywrócenia jego rentowności, to środek ten jest związany z utrzymaniem dotychczasowego „wewnątrzgrupowego” finansowania DBB/Belfius na rzecz grupy Dexia i jej spółek zależnych w kwocie stanowiącej około 24 % DBB/Belfius. Powyższe ustalenia mogą mieć znaczny negatywny wpływ na przyszłą rentowność DBB/Belfius, w tym na rentowność długoterminową, w przypadku, w którym reszta grupy odnotowałaby straty. Co więcej, w przypadku grupy Dexia SA wykup DBB/Belfius nie wystarczy do przywrócenia rentowności długoterminowej całej grupy Dexia, z czego wynikają inne środki planowane obecnie przez zainteresowane państwa członkowskie.
- (320) Ponadto Komisja zauważyła, że środek wykupu DBB przez państwo belgijskie wchodzi w szerszy zakres nowych środków na rzecz spółki Dexia SA, na temat których nie otrzymała, przy wszczynaniu formalnego postępowania wyjaśniającego w sprawie sprzedaży DBB, żadnych dokładnych informacji.

- (321) Wreszcie władze belgijskie zwróciły się do Komisji o zwolnienie w miarę możliwości DBB/Belfius (po jego wykupie) z zobowiązań określonych w planie restrukturyzacji grupy Dexia zatwierdzonym przez Komisję jej decyzją w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji. Komisja zauważyła, że w konsekwencji, w przypadku stwierdzenia elementów pomocy państwa w transakcji wykupu DBB/Belfius, niemożliwe byłoby zarządzenie zakłóceniom konkurencji spowodowanych przyznaniem przedmiotowej pomocy, ponieważ władze belgijskie nie przewidziały żadnych środków w tym zakresie. Jeżeli chodzi o grupę Dexia i jej spółki zależne, Komisja stwierdziła w swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego sprzedaży DBB, że nie mogła stwierdzić, czy możliwe byłoby należyte zarządzenie wszystkim zakłóceniom konkurencji spowodowanym przez możliwe elementy pomoc zawarte w przedmiotowym środku.

3.2. POWODY WSZCZĘCIA I ROZSZERZENIA ZAKRESU FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO DOTYCZĄCEGO GRUPY DEXIA PO PRZYJĘCIU DECYZJI W SPRAWIE WARUNKOWEGO ZATWIERDZENIA RESTRUKTURYZACJI

- (322) Decyzją w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji, w wyniku którego udzielono nowej tymczasowej gwarancji na rzecz spółek Dexia SA i DCL, Komisja wszczęła nowe postępowanie wyjaśniające, biorąc pod uwagę, że „tymczasowa gwarancja refinansowania, tak jak wykup DBB i inne planowane środki pomocy, stanowi dodatkową pomoc wpływającą na zasadniczą zmianę warunków restrukturyzacji”, zatwierdzonej decyzją w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji.
- (323) Jednym z kluczowych elementów tego planu była sprzedaż DMA nowemu podmiotowi, który zatwierdzono jako instytucję finansową i której akcjonariuszami miały być CDC, DCL i państwo francuskie.
- (324) Ponadto Komisja przyjęła do wiadomości informacje wskazujące na to, że decyzja o wniesieniu przez spółkę Arcofin wkładu w dokapitalizowanie grupy Dexia, zatwierdzone decyzją w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, była uwarunkowana udzieleniem przez państwo belgijskie gwarancji na rzecz osób fizycznych będących współnikami spółdzielni finansowanych, tj. na rzecz współników Arcofin. W świetle powyższych informacji Komisja stwierdza, że jej wnioski zawarte w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, zgodnie z którymi wkład spółki Arcofin nie stanowi pomocy państwa, ponieważ nie pociąga za sobą użycia zasobów państwowych, mogły zostać sformułowane na podstawie mylących informacji.
- (325) Decyzją w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w związku z szeregiem uchybień grupy Dexia odnośnie do przestrzegania niektórych zobowiązań określonych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji (zob. motyw 47 niniejszej decyzji).
- (326) W dniach 21 i 22 marca 2012 r. zainteresowane państwa członkowskie przedstawiły Komisji pierwszą wersję planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia. Decyzja w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania zgodnie z art. 108 ust. 2 TFUE dotyczy tej pierwszej wersji planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia.
- (327) Zdaniem Komisji pierwsza wersja planu uporządkowanej likwidacji obejmowała potencjalne środki pomocy takie, jak:
- awaryjne wsparcie płynnościowe przyznane przez Narodowy Bank Belgii na rzecz DBB/Belfius oraz 50 % kwoty awaryjnego wsparcia płynnościowego przyznane przez Banque de France na rzecz DCL,
  - późniejsza gwarancja refinansowania, zwana „ostateczną gwarancją”, udzielona przez zainteresowane państwa członkowskie na rzecz Dexia SA i DCL, na maksymalną kwotę główną wynoszącą 90 mld EUR,
  - subskrypcja przez DBB/Belfius obligacji gwarantowanych przez zainteresowane państwa członkowskie i wyemitowanych przez Dexia SA lub DCL,
  - późniejsza cena zbycia DMA,
  - późniejsza gwarancja spółek Dexia SA i DCL na „wrażliwe pożyczki” DMA, pokrywająca całkowitą kwotę pożyczek wynoszącą około 10 mld EUR,
  - późniejsza kontrgwarancja Francji zabezpieczająca gwarancję na „wrażliwych pożyczkach”,
  - pokrycie zapotrzebowania DMA na płynność przez jej nabywców (w kwocie, która mogła wynieść aż do 12,5 mld EUR, jeżeli chodzi o CDC), oraz
  - tzw. gwarancja *stop-loss* na straty z tytułu całego portfela papierów wartościowych spółek Dexia SA i DCL.

Komisja zauważa, że zaniechano wdrożenia niektórych z tych środków i nie zostały one zawarte w ostatecznej wersji planu likwidacji.

- (328) Rozszerzenie zakresu postępowania na plan likwidacji zostało uzasadnione poważnymi wątpliwościami Komisji co do zgodności z rynkiem wewnętrznym przedmiotowych środków pomocy związanych z planem uporządkowanej likwidacji. Należy zauważyć, że Komisja przedstawiła wątpliwości dotyczące planu uporządkowanej likwidacji, jeżeli chodzi o kwestie takie, jak stosowność, ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz zapewnienie wystarczających środków mających na celu zaradzenie zakłóceniu konkurencji, jakie może spowodować. W ramach operacji dotyczącej DMA, przez, który może trwać aż do 2020 r., zostaną utrzymane powiązania strukturalne między grupą Dexia a nową strukturą DMA, podczas gdy DCL będzie kontynuować refinansowanie dodatkowych kredytów hipotecznych udzielanych przez tę nową strukturę.
- (329) Zamiast stać się przedmiotem likwidacji sensu *stricto* z zastosowaniem pomocy ograniczonej do niezbędnego minimum, grupa Dexia dalej brałaby udział w udzielaniu nowych pożyczek oraz w emisji nowych obligacji.
- (330) Ponadto pierwsza wersja planu uporządkowanej likwidacji opierała się na „trwałej” gwarancji zainteresowanych państw członkowskich, której koszt wydaje się zbyt niski, biorąc pod uwagę, że grupa Dexia udzielałaby nowych pożyczek i emitowałaby nowy dług przez znaczny okres.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH OSÓB TRZECICH

4.1. UWAGI GRUPY DEXIA DOTYCZĄCE DECYZJI W SPRAWIE TYMCZASOWEGO ZATWIERDZENIA GWARANCJI, DECYZJI W SPRAWIE ROZSZERZENIA ZAKRESU POSTĘPOWANIA, DECYZJI W SPRAWIE PIERWSZEGO PRZEDŁUŻENIA GWARANCJI, DECYZJI W SPRAWIE PODWYŻSZENIA PUŁAPU GWARANCJI ORAZ DECYZJI W SPRAWIE DRUGIEGO PRZEDŁUŻENIA GWARANCJI

- (331) Grupa Dexia kwestionuje zarzut, że nie wywiązała się z zobowiązań określonych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji.
- (332) W szczególności grupa Dexia stwierdza, że przeprowadziła przewidziane transakcje zbycia wyprzedzając harmonogram a udział finansowania dłużnego na potrzeby finansowania portfela obligacji zmniejszono znacznie szybciej w porównaniu z założonym terminem⁽⁶⁸⁾. Ponadto grupa Dexia zauważa, że ograniczyła udzielanie nowych pożyczek do poziomu poniżej limitów wyznaczonych w planie restrukturyzacji⁽⁶⁹⁾.
- (333) To, że na dzień 31 grudnia 2010 r. nie został osiągnięty cel zmniejszenia sumy bilansowej grupy Dexia, można przypisać wahaniom kursy wymiany (euro do dolara), przy czym cel ten osiągnięto zgodnie ze stanem na dzień 31 marca 2011 r., tj. trzy miesiące przed terminem dopuszczonym w pkt 18 lit. d) zobowiązań.
- (334) Grupa Dexia podkreśla, że możliwe uchybienia w wypełnianiu zobowiązań stwierdzone przez niezależnego eksperta w okresie od października 2011 r. wynikają z trudności, jakie grupa napotkała w październiku 2011 r. (które z kolei należy powiązać z pogłębieniem się kryzysu zadłużeniowego, prowadzącego do wzrostu nieufności inwestorów wobec kontrahentów będących bankami) oraz z jej niestabilnego profilu płynności.
- (335) Grupa Dexia oświadcza, że od października 2011 r. cele określone w planie restrukturyzacji grupy Dexia z lutego 2010 r. stały się niemożliwe do osiągnięcia oraz że nie można w konsekwencji zarzucać grupie niewywiązania się, od października 2011 r., z zobowiązań zawartych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji.
- (336) Ponadto grupa Dexia podkreśla, że zmieniony plan uporządkowanej likwidacji zawiera elementy stanowiące odpowiedź na wszystkie wątpliwości wyrażone przez Komisję w jej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania i decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, a także jest zgodny z harmonogramem.

⁽⁶⁸⁾ Dexia twierdzi, że zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca 2011 r. od rozpoczęcia wdrażania planu restrukturyzacji zbyła portfel obligacji o wartości 51,5 mld EUR, przekraczając kwotę docelową odpowiadającą kwocie 30 mld EUR do osiągnięcia w roku 2010/2011 zgodnie z warunkami określonymi w pkt 13 lit. n) zobowiązań. Ogółem w okresie od 2010 r. do 2011 r. grupa Dexia osiągnęła minimalny poziom docelowy, jeżeli chodzi o wartość przeprowadzonych transakcji zbycia obejmujących jej portfel obligacji, zgodnie z zobowiązaniem podjętym zgodnie z zobowiązaniami na lata 2010–2014 określonymi w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji.

⁽⁶⁹⁾ 10 mld EUR w 2010 r. w stosunku do zatwierdzonej kwoty 15 mld EUR oraz 7,6 mld EUR w 2011 r. w stosunku do zatwierdzonej kwoty 18 mld EUR.

- (337) W odpowiedzi na uwagę Komisji sformułowaną w motywie 275 jej decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, dotyczącą tego, że informacje na temat „ostatecznej” gwarancji refinansowania przedstawione w powiadomieniu o planie uporządkowanej likwidacji są niewystarczające i zbyt niepewne, by można było na ich podstawie ocenić stosowność tej gwarancji, grupa Dexia zauważa, że zasady i warunki udzielenia gwarancji zostały szczegółowo opisane w dokumencie z dnia 8 listopada 2012 r., zawartym w załączniku 18 do zmienionego planu uporządkowanej likwidacji, a także zostały przedstawione w części IV B pkt 2 lit. b) zmienionego planu likwidacji.
- (338) Zdaniem grupy Dexia argument, że zgodnie ze zmienionym planem uporządkowanej likwidacji grupy podmioty objęte postępowaniem mającym na celu ich upłynnienie mają zaprzestać udzielania nowych pożyczek (w szczególności DCL i Dexia Sabadell oraz, w przypadku, w którym zbycie na rzecz osoby trzeciej jest niemożliwe, Crédiop) jest wystarczający, by usunąć wątpliwości wyrażone przez Komisję w motywie 281 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, dotyczącej zasadności wynagrodzenia niższego niż wynagrodzenie ustalone w załączniku do komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r.
- (339) Bank podkreśla, że Komisja nie ma już powodów do obaw⁽⁷⁰⁾ wynikających z tego, że zgodnie ze wstępnymi ustaleniami ostateczna gwarancja obejmuje istniejące pożyczki (EMTN oraz pożyczki EBI w Crédiop) w sprzeczności z zasadą ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum oraz wniesienia wkładu własnego przez beneficjenta, ponieważ bank jest wolny od ryzyka związanego z wcześniejszym finansowaniem. Obawy te są bezzasadne w zakresie, w jakim ostateczna gwarancja przewidziana w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji nie obejmuje EMTN lub innych istniejących instrumentów.
- (340) Grupa Dexia uzasadnia pułap ostatecznej gwarancji wynoszący 85 mld EUR tym, że poziom ten jest konieczny, by możliwe było zaspokojenie znacznie większego zapotrzebowania grupy na finansowanie w scenariuszu warunków skrajnych. Wyjaśnienia w tym zakresie przedstawiono w części IV C pkt 1 zmienionego planu uporządkowanej likwidacji.
- (341) Grupa Dexia powołuje się na pismo władz francuskich⁽⁷¹⁾ wystosowane w odpowiedzi na wątpliwości Komisji dotyczące nowej struktury banku hipotecznego (obecnie banku rozwoju, którego zadaniem jest finansowanie francuskich samorządów lokalnych i francuskich zakładów opieki zdrowotnej, po zbyciu DMA)⁽⁷²⁾.
- (342) Grupa Dexia przypomina, że dokonano zbycia DenizBank oraz doprecyzowuje, że zasady transakcji zbycia DMA, Sofaxis, Domiserve, Exerimmo, LLD i DCL zostały wspomniane w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji i zostaną szczegółowo opisane przy ich zgłoszeniu Komisji.
- (343) Jeżeli chodzi o plan finansowania, grupa Dexia zauważa⁽⁷³⁾, że przyspieszenie tempa redukcji jej portfela typu *legacy*, aby zmniejszyć zapotrzebowanie na finansowanie, byłoby utrudnione ze względu na to, że wartość godziwa (mierzona według wartości rynkowej) portfela obligacji opiewającego na kwotę nominalną równą [70–80] mld EUR wynosiła tylko [50–60] mld EUR, z czego wynika niezrealizowana strata w wysokości [10–20] mld EUR. W odpowiedzi na wątpliwości Komisji dotyczące płynności obligacji w portfelu typu *legacy*, w szczególności co do powodów, dla których nie uwzględnia się wartości godziwej opartej na cenach rynkowych lub na cenie modelowej jako wiarygodnego wskaźnika przyszłych strat, grupa Dexia odsyła do pisma dotyczącego różnych opcji zmniejszenia udziału finansowania dłużnego, zawartego w załączniku 25 do zmienionego planu uporządkowanej likwidacji, a także do pkt 10 lit. c) zobowiązań załączonych do tego planu.
- (344) Grupa Dexia podkreśla, że jej dokapitalizowanie przez państwo francuskie i państwo belgijskie w kwocie 5,5 mld EUR umożliwi utrzymanie wskaźników regulacyjnych podmiotów wchodzących w skład grupy⁽⁷⁴⁾.

⁽⁷⁰⁾ Zob. motyw 283 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania.

⁽⁷¹⁾ Pismo władz francuskich do Komisji Europejskiej z dnia 4 grudnia 2012 r. w sprawie transakcji zbycia DMA. Pismo to zostało następnie (w dniu 14 grudnia 2012 r.) przedstawione wspólnie przez trzy zainteresowane państwa członkowskie (zob. motyw 151 oraz przypisy nr 42–45 powyżej).

⁽⁷²⁾ Wątpliwości wyrażone w motywach 198, 223, 297, 298, 299, 305, 306 i 307 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania.

⁽⁷³⁾ W odpowiedzi na wątpliwość Komisji wyrażoną w motywie 257 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania.

⁽⁷⁴⁾ W odpowiedzi na wątpliwość Komisji, wyrażoną w motywie 259 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, co do tego, że w scenariuszu odniesienia kwota kapitału regulacyjnego grupy Dexia byłaby za mała o 0,5 mld EUR. Jeżeli chodzi o zmniejszenie kwoty dokapitalizowania grupy Dexia do niezbędnego minimum, aby utrzymać wskaźniki regulacyjne podmiotów tej grupy, bank odsyła do części IV B pkt 3 i V B pkt 2 lit. b) zmienionego planu uporządkowanej likwidacji.

- (345) Ponadto grupa Dexia nawiązuje do środków polegających na ulepszeniu zarządzania grupą, przedstawionych w części I F pkt 2 zmienionego planu uporządkowanej likwidacji, które jej zadaniem stanowią odpowiedź na uwagi sformułowane w sprawozdaniu rządu [...] (poparte przez Komisję), jeżeli chodzi o ryzyko operacyjne [...] wynikające ze środków określonych w planie uporządkowanej likwidacji. W powyższym względzie Komisja podkreśliła w motywach 264 i 265 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, że konieczne jest zaradzenie temu ryzyku w sposób systemowy, w szczególności poprzez wyznaczenie kluczowej kadry, aby możliwe było, w razie potrzeby, podjęcie środków mających na celu zapobieżenie wystąpieniu tego ryzyka lub jego negatywnym konsekwencjom dla grupy.
- (346) Na koniec Dexia odsyła do szeregu dokumentów zawierających odpowiedź na inne uwagi sformułowane przez Komisję ⁽⁷⁵⁾.

4.2. UWAGI OSÓB TRZECICH DOTYCZĄCE WYKUPU DBB/BELFIUS

- (347) W związku z ogłoszeniem formalnego postępowania wyjaśniającego w dniu 11 lutego 2012 r. Komisja otrzymała uwagi od zainteresowanych stron trzecich.
- (348) W jednej z otrzymanych uwag (zwanej dalej „uwagą A”) zwraca się uwagę Komisji na strategię DBB/Belfius, polegającą na rozpoczętej niedawno nasilającej się agresywnej polityce ustalania stóp procentowych dla rachunków depozytowych o nazwie „Treasury Plus” i „Treasury Plus Special”, oferowanych średnim i dużym przedsiębiorstwom. Zainteresowana osoba trzecia uważa, że powyższa agresywna polityka cenowa powoduje brak równowagi cenowej między aktywami i pasywami wymagający transformacji terminów zapadalności oraz jest niedopuszczalna w perspektywie długoterminowej. Prowadzenie takiej polityki cenowej byłoby niemożliwe bez pomocy państwa.
- (349) Zgodnie z drugą uwagą (zwaną dalej „uwagą B”) koszty związane z wprowadzaniem produktów do obrotu, sponsorowaniem realizowanym w obszarze sportu i kultury oraz zmianą nazwy są zbyt wysokie. Zainteresowana strona trzecia uważa również, że strategia handlowa DBB/Belfius powoduje zakłócenia konkurencji poprzez stosowanie agresywnych cen, w szczególności w przypadku kredytów mieszkaniowych, certyfikatów oszczędnościowych, internetowych rachunków oszczędnościowych oraz premii za lojalność.

5. UWAGI ZAINTERESOWANYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

5.1. UWAGI DOTYCZĄCE WYKUPU DBB/BELFIUS

- (350) Państwa członkowskie sformułowały następujące uwagi.

5.1.1. Uwagi przedstawione w odpowiedzi na decyzję w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego w sprawie sprzedaży DBB/Belfius

- (351) W październiku 2012 r. Belgia położyła nacisk na pilny charakter wykupu DBB/Belfius przez państwo belgijskie ze względu na stabilność finansową. W dniu 12 października 2011 r. Narodowy Bank Belgii wystosował do Komisji pismo w tej sprawie, w którym przedstawił poważne trudności napotkane przez DBB/Belfius na początku października 2011 r. w związku z wycofaniem depozytów oraz ze znacznym obniżeniem niezabezpieczonego finansowania. Ze względu na znaczenie systemowe DBB/Belfius dla belgijskiego i unijnego sektora finansowego, jak również na zaburzenia odnotowane na rynkach finansowych, konieczne okazało się przedsięwzięcie środka ochronnego na rzecz tego banku. Wykup DBB/Belfius umożliwił uniknięcie poważnej w skutkach utraty zaufania publicznego, w szczególności biorąc pod uwagę ryzyko paniki bankowej, która spowodowałaby z kolei znaczne zaburzenie całego systemu bankowego, zarówno belgijskiego, jak i unijnego.
- (352) Belgia uważa, że środek polegający na wykupie DBB/Belfius nie zawiera elementów pomocy państwa, w związku z czym DBB/Belfius nie powinien zostać objęty zobowiązaniami lub środkami mającymi na celu zaradzenie zakłóceniu konkurencji. Ponadto Belgia wnioskuje o to, by uchylono wobec DBB/Belfius wszystkie zobowiązania i warunki określone w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji.
- (353) Belgia powołuje się na określoną w art. 345 TFUE zasadę neutralności pomiędzy udziałem podmiotu publicznego i udziałem podmiotu prywatnego w danym przedsiębiorstwie. Wykupu przez państwo belgijskie nie można uznać za element pomocy państwa sensu stricto, przyznanej na rzecz DBB/Belfius. Co więcej, transakcja została przeprowadzona na warunkach rynkowych, jak wynika z analizy niezależnych ekspertów, i przyniosła Belgii rozsądny zysk, odpowiadający akceptowalnemu zyskowi prywatnego inwestora w podobnej sytuacji.

⁽⁷⁵⁾ W odpowiedzi na wątpliwości Komisji (motyw 261 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania) co do powodów podjęcia przez grupę Dexia decyzji o emisji długu krótkoterminowego, bank odsyła do prognoz dotyczących emisji długu zmienionych w porozumieniu z bankami centralnymi, przedstawionych w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji (część V B pkt 2 lit. a)). Jeżeli chodzi o uwagi Komisji dotyczące strategii przyjętej przez grupę Dexia w ramach redukcji pozycji w instrumentach pochodnych w związku ze zmniejszeniem sumy bilansowej grupy i zbycia jej podmiotów (motyw 262 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania), grupa Dexia odsyła do prezentacji dotyczącej instrumentów pochodnych przedstawionej Komisji we wrześniu 2012 r.

- (354) DBB/Belfius był zawsze dostawcą netto płynności dla reszty grupy. Belgia oświadcza stanowczo, że DBB/Belfius nie korzystał z wcześniejszej pomocy otrzymanej przez grupę Dexia w ubiegłych latach. Na przykład pomoc w formie gwarancji i awaryjnego wsparcia płynnościowego, zaakceptowana decyzją w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, została ewidentnie wykorzystana na potrzeby związane z płynnością innych podmiotów grupy Dexia.
- (355) Większość warunków i zobowiązań określonych w decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia restrukturyzacji nie dotyczyła konkretnie DBB/Belfius. Począwszy od lutego 2010 r. DBB/Belfius wdrożył już zresztą szereg środków restrukturyzacyjnych, obejmujących zamknięcie agencji, dezinvestycje, ograniczenie swojego udziału w finansowaniu publicznym, zmniejszenie swojego portfela papierów wartościowych, zmniejszenie udziału finansowania dłużnego oraz obniżenie ponoszonych kosztów.
- (356) Zgodnie z orzecznictwem ⁽⁷⁶⁾ Komisja nie może po prostu stwierdzić, że pomoc przyznana na rzecz grupy przyniosła automatycznie korzyść wszystkim podmiotom wchodzącym w jej skład. Mechanizmy transferu wewnątrz grupy Dexia miały charakter preiudycjalny w przypadku DBB/Belfius. Nie można uważać DBB/Belfius za podmiot kontynuujący działalność gospodarczą grupy Dexia ze względu na szereg elementów, które zgodnie z utrwalonym orzecznictwem ⁽⁷⁷⁾ należy wziąć pod uwagę w ramach przedmiotowego badania i które obejmują w szczególności przedmiot transferu, cenę transferową, tożsamości akcjonariuszy lub właścicieli przedsiębiorstwa przejmującego lub przedsiębiorstwa przejmowanego, moment transferu oraz logikę ekonomiczną transferu.
- (357) Obszary działalności DBB/Belfius przejęte przez Belgię zostały znacznie ograniczone w stosunku do wielkości wcześniejszej grupy, a DBB/Belfius zmienił swoją nazwę na „Belfius”, aby w żaden sposób nie był postrzegany jako powiązany z wcześniejszą grupą. Ponadto przejęcie DBB/Belfius nie odbyło się poniżej ceny rynkowej, co gwarantuje, że nabywca zapłacił odpowiednio za pomoc, z której mógł korzystać DBB/Belfius jako podmiot grupy Dexia. Spełnione jest również kryterium niezależności między grupą Dexia, nowymi właścicielami a nowym zarządem DBB/Belfius. Co więcej, przewidziano wyeliminowanie wszelkich powiązań finansowych między DBB/Belfius i grupą Dexia. Poza tym wykup DBB/Belfius przez Belgię nie obejmuje ani transferu kapitału, ani przekazania innych zasobów państwowych na rzecz DBB/Belfius.
- (358) Wreszcie plan restrukturyzacji DBB/Belfius obejmuje elementy wystarczające do tego, by uznać je za środki mające na celu zapewnienie rentowności, wkład własny i środki wyrównawcze, co wyklucza wszelkie dodatkowe środki lub zobowiązania ze strony DBB/Belfius.

5.1.2. Uwagi władz belgijskich na temat uwag zainteresowanych osób trzecich dotyczących wykupu DBB/Belfius

- (359) W odniesieniu do uwagi A władze belgijskie uważają, że DBB/Belfius nie odnosi korzyści w wyniku przejęcia przez państwo. DBB/Belfius nie został objęty żadnym uprzywilejowanym traktowaniem pod względem regulacji w wyniku jego nabycia przez państwo belgijskie, do depozytów jego klientów ma zastosowanie dokładnie taki sam poziom gwarancji państwowej jak w pozostałych bankach belgijskich, a jego rating nie został od tamtej pory podwyższony. Ponadto jego nabycie przez państwo nie zapewniło mu żadnego uprzywilejowanego dostępu do płynności dostarczanej przez EBC.
- (360) Strategie cenowe „Treasury Plus” i „Treasury Plus Special” są zgodne z ramami prawnymi obowiązującymi w Belgii i nie stwarzają nadmiernego ryzyka płynności. Ramy prawne nie zawierają obowiązków w zakresie polityki cenowej w odniesieniu do poszczególnych produktów, ale mają na celu sprawowanie nadzoru nad ogólnym stanem płynności banku. Poza tym DBB/Belfius uwzględnił profil dojrzałości pod względem zachowania swoich klientów, ponieważ okazuje się on dla banku bardziej realistyczny niż profil umownych terminów zapadalności.
- (361) Ponadto oferowane ceny jego produktów nie zmieniły się od lata 2011 r. i wydają się zgodne z sytuacją na rynku. Ogółem wolumen jego dwóch produktów pozostał taki sam od końca 2009 r., co świadczy o braku zakłóceń konkurencji w tym zakresie.

⁽⁷⁶⁾ Wyrok z dnia 19 października 2005 r. w sprawie T-324/00 CDA przeciwko Komisji, Zb.Orz. 2005, s. II-4309, pkt 93.

⁽⁷⁷⁾ Wyrok z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie C-328/99 i C-399/00 Włochy i SIM 2 przeciwko Komisji, Rec. s. I-4035. Zob. również decyzja Komisji w sprawie BIL: decyzja Komisji z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie SA.34440, motywy 44, 71, 86 i następane.

- (362) Jeżeli chodzi o uwagę B, władze belgijskie twierdzą, że DBB/Belfius nie dokonał nadmiernych wydatków na działalność marketingową oraz w związku ze zmianą swojej nazwy z „DBB/Belfius” na „Belfius”. Poniesienie tych kosztów było nieuniknione ze względu na przyszłość banku, któremu związek z nazwą „Dexia” przysporzył szczególnych trudności. Koszty szacuje się na około [25 000–50 000] EUR w przeliczeniu na agencję bankową, przy czym są one zbliżone do kosztów poniesionych w tym zakresie przez innych uczestników rynku w Belgii i w Europie. Ponadto działalność w zakresie sponsorowania w dziedzinie sportu i kultury była prowadzona już przed wykupem DBB/Belfius przez państwo i stanowi powszechną praktykę stosowaną również przez inne banki belgijskie i europejskie. Poza tym udział DBB/Belfius w belgijskim bankowym rynku reklam zmniejszył się w okresie od stycznia 2010 r. do października 2011 r. i w okresie od listopada 2011 r. do lutego 2012 r.
- (363) Co więcej, polityka handlowa DBB/Belfius nie powoduje zakłóceń konkurencji na rynku belgijskim. Stosowane przez DBB/Belfius ceny kredytów hipotecznych, rachunków internetowych i czeków bankierskich były zbliżone do cen stosowanych przez jego głównych konkurentów belgijskich. Ponadto od października 2011 r. udziały w rynku DBB/Belfius wynosiły [...] dla kredytów hipotecznych oraz [...] dla rachunków internetowych i czeków bankierskich. Świadczy to o braku zakłóceń konkurencji ze strony DBB/Belfius w obszarach jej działalności.

5.2. UWAGI ZAINTERESOWANYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH DOTYCZĄCE DECYZJI W SPRAWIE ROZSZERZENIA ZAKRESU POSTĘPOWANIA ORAZ DECYZJI W SPRAWIE PODWYŻSZENIA PUŁAPU GWARANCJI

- (364) W dniu 2 lipca 2012 r. władze trzech państw członkowskich przedstawiły Komisji swoje wspólne uwagi dotyczące decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania oraz decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji.
- (365) Zainteresowane państwa członkowskie podkreślają, że plan restrukturyzacji zaakceptowany decyzją w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji został poprawnie wdrożony oraz że możliwe przypadki niewywiązania się ze zobowiązań wynikają z czynników zewnętrznych (zwraca się uwagę na argumenty przedstawione w tym względzie przez grupę Dexia w motywach 332 do 334 powyżej).

5.2.1. Uwagi dotyczące uznania za pomoc środków zawartych w planie uporządkowanej likwidacji

- (366) Przede wszystkim zainteresowane państwa członkowskie kwestionują charakter pomocy operacji awaryjnego wsparcia płynnościowego, o których przeprowadzeniu zdecydował Narodowy Bank Belgii oraz Banque de France. Władze belgijskie przypominają, że Narodowy Bank Belgii decyduje w sposób niezależny i uznaniowy co do przyznania, przedłużenia i wartości awaryjnego wsparcia finansowego w ramach swoich zadań polegających na zapewnieniu wkładu w stabilność systemu finansowego. Operacje awaryjnego wsparcia finansowego stanowią środki tymczasowe stanowiące element tradycyjnych misji narodowych banków centralnych i są zatwierdzane przez Radę Prezesów EBC. Według zainteresowanych państw członkowskich awaryjne wsparcie finansowe zostało przyznane na rzecz grupy Dexia po niekorzystnych albo wręcz hamujących stopach procentowych i było zagwarantowane odpowiednimi zabezpieczeniami, do których zastosowano wysokie redukcje wartości, w zależności od jakości tych zabezpieczeń. Ponadto, zdaniem władz belgijskich, Belgia nie udzieliła gwarancji konkretnie w odniesieniu do awaryjnego wsparcia finansowego, ale w odniesieniu do wszystkich kredytów udzielonych przez Narodowy Bank Belgii w ramach jego wkładu w stabilność systemu finansowego. Wreszcie władze belgijskie doprecyzowują, że gwarancja Belgii obejmująca kredyty udzielone przez Narodowy Bank Belgii nie wchodzi w zakres pojęcia „kontrgwarancji” zawartego w komunikacie Komisji pt. „Zastosowanie zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego”⁽⁷⁸⁾ (zwanym dalej „komunikatem bankowym”). Należy zauważyć, że specjalna gwarancja Belgii nie została udzielona konkretnie w odniesieniu do awaryjnego wsparcia finansowego, ale obejmuje wszystkie kredyty udzielone przez Narodowy Bank Belgii, jeżeli zostały one udzielone jako wkład tego banku w zapewnienie stabilności systemu finansowego, co, zdaniem władz belgijskich, wykracza znacznie poza zakres środka antykryzysowego. Ponadto zainteresowane państwa członkowskie zauważają, że taka interpretacja odpowiada ostatecznie praktyce decyzyjnej Komisji, podając jako przykład decyzję w sprawie *Northern Rock*⁽⁷⁹⁾ z 2007 r.
- (367) Jeżeli chodzi o porozumienie między Narodowym Bankiem Belgii a Banque de France⁽⁸⁰⁾, władze belgijskie przypominają, że w motywie 108 decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji Komisja stwierdziła, że Banque de France nie jest objęty „wyrażną gwarancją Francji, a gwarancja Belgii nie może oczywiście znaleźć zastosowania do operacji wykonanej na rachunek i ryzyko zagranicznego banku centralnego”, a także uważają, że gwarancja państwa belgijskiego na rzecz Narodowego Banku Belgii⁽⁸¹⁾ nie może mieć zastosowania do operacji przeprowadzonej na rachunek i ryzyko banku zagranicznego. Zainteresowane państwa członkowskie uważają, że 1) stroną umowy gwarancji jest Narodowy Bank Belgii, a nie państwo; 2) w umowie gwarancji

⁽⁷⁸⁾ Dz.U. C 270 z 25.10.2008, s. 8.

⁽⁷⁹⁾ Decyzja Komisji z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie NN 70/07 (Dz.U. C 43 z 16.2.2008).

⁽⁸⁰⁾ Zob. motyw 314 powyżej.

⁽⁸¹⁾ Zob. motyw 415 i 418 poniżej.

dokonano wyraźnego podziału ryzyka lub długu wynikającego z danych operacji między Narodowy Bank Belgii a Banque de France; oraz że 3) w każdym przypadku tylko część strat poniesionych przez Narodowy Bank Belgii w wyniku zastosowania umowy gwarancji byłaby objęta gwarancją państwa, co oznacza, że państwo belgijskie nie zapewnia gwarancji na ryzyko i dług, na jakie może być narażony Banque de France.

- (368) Ponadto w odniesieniu do potencjalnych beneficjentów pomocy w ramach restrukturyzacji grupy Dexia zainteresowane państwa członkowskie zauważają, że nie istnieje żadna struktura taka, jak „nowa struktura banku hipotetycznego”, oraz że należy dokonać rozróżnienia między działalnością gospodarczą nowej instytucji kredytowej, spółki *joint venture* i DMA. Podmioty te, posiadające różne pakiety akcji i realizujące własny interes spółki, są powiązane wertykalnie ze względu na świadczone usługi.
- (369) W odniesieniu do gwarancji przewidzianych w planie uporządkowanej likwidacji grupy Dexia państwa członkowskie stwierdzają, że tylko gwarancja Francji na zobowiązanie DCL w zakresie wrażliwych pożyczek stanowi pomoc państwa, z wyłączeniem innych gwarancji (gwarancji *stop-loss*, pozostałych gwarancji sprzedawcy bez kontrgwarancji państwa oraz gwarancji na „wrażliwe pożyczki”) ⁽⁸²⁾.
- (370) Zdaniem zainteresowanych państw członkowskich gwarancja państwa francuskiego na zobowiązanie zapewnia korzyść tylko pozostałej części grupy, nie zaś DMA lub rzekomej „nowej strukturze banku hipotecznego”. Ze względu na brak znacznych korekt wartości w dół nie można jej zatem uznać za środek postępowania z aktywami o obniżonej wartości.
- (371) Według zainteresowanych państw członkowskich pozostałych gwarancji (gwarancji *stop-loss*, pozostałych gwarancji sprzedawcy bez kontrgwarancji państwa oraz gwarancji na „wrażliwe pożyczki”) udzieliło przedsiębiorstwo prywatne, którego środki nie podlegają kontroli państwa i której decyzji nie można przypisać państwu. Zdaniem zainteresowanych państw członkowskich decyzji grupy Dexia nie można przypisać państwu, ponieważ organy publiczne nie mogą wywierać dominującego wpływu na Dexia SA. Dzieje się tak dlatego, że z jednej strony Dexia SA nie jest przedsiębiorstwem publicznym (w szczególności ze względu na to, że zainteresowane państwa członkowskie nie mogą sprawować nieprzerwanej kontroli nad jego środkami poprzez udziały posiadane w kapitale innych akcjonariuszy), a z drugiej strony dane państwo członkowskie nie posiada kontrolnego pakietu udziałów w kapitale grupy Dexia. Osoby zarządzające wyższego szczebla spółki Dexia SA mogą podejmować tylko decyzje zgodne z interesem spółki i mającymi zastosowanie przepisami prawa. Poza tym nie są spełnione kryteria uwzględnione w wyroku w sprawie *Stardust Marine* ⁽⁸³⁾; Dexia nie wchodzi w skład struktur administracji publicznej, prowadzi działalność na rynku w warunkach normalnej konkurencji, jej status prawny podlega prawu spółek oraz żaden podmiot publiczny nie sprawuje nad nią kontroli. Wreszcie zainteresowane władze stanowczo kwestionują, by możliwe było uznanie, że gwarancja sprzedawcy na „wrażliwe pożyczki” zawiera elementy pomocy na podstawie kontrgwarancji państwa. Między sprawą *Hellenic Shipyard* ⁽⁸⁴⁾, przywołaną przez Komisję w jej decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania w celu uzasadnienia przeprowadzonej przez nią oceny wstępnej, a badanym przypadkiem istnieją różnice w zakresie stanu faktycznego.
- (372) Ponadto zainteresowane państwa członkowskie uważają, że gwarancji sprzedawcy udzielono na warunkach rynkowych, w związku z czym nie przynoszą one żadnej korzyści selektywnej. Państwa te stwierdzają, że zabezpieczone ryzyko jest szczególnie niskie w świetle uregulowań konstytucyjnych i prawnych dotyczących finansów samorządów terytorialnych. Przedmiotowy rodzaj gwarancji stosuje się powszechnie w umowach zbycia przedsiębiorstw. Mimo braku pułapu przyznanie tych gwarancji pozostaje zupełnie uzasadnione dla inwestora prywatnego działającego w warunkach rynkowych ze względu na specyficzny charakter zabezpieczonego ryzyka, którego nie ponoszą DMA i jego nabywcy, ale cesjonariusze DMA. Nie ma zastosowania uznanie aktywów za aktywa o obniżonej wartości a w każdym przypadku nie dotyczyłoby to całości aktywów DMA. W przypadku aktywów DMA nie występuje ryzyko znacznego obniżenia wartości lub znacznych korekt wartości w dół. Sceptyczne stanowisko co do rentowności grupy Dexia nie wynika też z jakości aktywów DMA, ale z modelu biznesowego łączącego aktywa długoterminowe i refinansowanie krótkoterminowe.
- (373) Następnie w odniesieniu do zbycia DMA zainteresowane państwa członkowskie utrzymują, że nie można przypisać państwu decyzji CDC i La Banque Postale w sprawie ich inwestycji DMA oraz że cena zbycia DMA odpowiada cenie rynkowej, podczas gdy upłynnienie DMA byłoby bardziej kosztowne dla grupy Dexia niż zbycie w przewidywanych warunkach.

⁽⁸²⁾ Komisja przypomina, że strony transakcji zbycia DMA zrezygnowały następnie z gwarancji *stop-loss* i 2) z gwarancji na „wrażliwe pożyczki” Dexia SA i DCL wykazane po stronie aktywów DMA, jak również 3) z kontrgwarancji państwa francuskiego na zobowiązania Dexia SA i DCL z tytułu wrażliwych pożyczek wykazanych po stronie aktywów DMA i 4) z rozszerzenia zakresu gwarancji refinansowania udzielonej przez zainteresowane państwa członkowskie na zobowiązania średnioterminowe DLC z tytułu programu emisji obligacji [...] (zob. motyw 213 powyżej).

⁽⁸³⁾ Wyrok z dnia 16 maja 2002 r. w sprawie C-482/99 Francja przeciwko Komisji, Rec. 2002, s. I-4397, pkt 37.

⁽⁸⁴⁾ Decyzja SA.15526 z dnia 2 lipca 2008 r. w sprawie *Hellenic Shipyard*.

- (374) Jeżeli chodzi o możliwość przypisania państwu decyzji CDC i La Banque Postale, zainteresowane państwa członkowskie podkreślają, że decyzja CDC o wykupie udziałów w kapitale nowej instytucji kredytowej wynika z decyzji strategicznej o skorzystaniu z możliwości rynkowych. Twierdzą, że stanowisko Komisji, potwierdzone przez Sąd w wyroku z 1996 r. w sprawie Air France, nie ma już uzasadnienia w świetle późniejszego orzecznictwa (wyrok w sprawie Stardust Marine) oraz zmian statusu CDC. Mimo że CDC jest bez wątpienia przedsiębiorstwem publicznym, posiadany status zapewnia jej znaczną niezależność w stosunku do państwa a proces decyzyjny jest taki sam jak w przypadku banków prywatnych. Inwestycje pośrednie w nową instytucję kredytową wchodzą w zakres działalności o charakterze konkurencyjnym, jaką grupa CDC może prowadzić za pośrednictwem spółek zależnych. Decyzje CDC dotyczące jej działalności o charakterze konkurencyjnym są podejmowane przy większej niezależności wobec państwa. Należy również uwzględnić niezależność La Poste i La Banque Postale w kwestiach organizacyjnych i w procesie decyzyjnym. Kryteria uwzględnione w wyroku w sprawie Stardust Marine nie są spełnione w rozpatrywanym przypadku a obecność pełnomocnika rządu i głównego kontrolera ds. gospodarczych i finansowych, jak również udział członka zarządu La Poste w procedurze przez Komisją nie stanowi przekonującego argumentu.
- (375) Ponadto instrument płynnościowy dostarczony DMA przez CDC po transakcji zbycia DMA wpisuje się, zdaniem zainteresowanych państw członkowskich, w powszechną praktykę rynkową i umożliwia CDC i La Banque Postale wejście na rynek finansowania samorządów terytorialnych przy optymalnych warunkach, tj. korzystając po cenie rynkowej z dostępu do banku hipotecznego zapewniającego spółce *joint venture* refinansowanie na warunkach rynkowych.
- (376) Wreszcie zainteresowane państwa członkowskie twierdzą, że transakcje zbycia rentownych aktywów mogą przynieść korzyść tylko grupie Dexia, a nie zbywanemu podmiotowi, ponieważ zapłacona cena odpowiada cenie rynkowej a transakcje zbycia przeprowadzono na warunkach rynkowych.

5.2.2. Uwagi dotyczące uchylecia decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji

- (377) Zainteresowane państwa członkowskie zauważają, że dokapitalizowania grupy Dexia przez Arcofin nie można przypisać państwu belgijskiemu, ponieważ w czasie podjęcia decyzji o wzięciu udziału w dokapitalizowaniu, tj. w 2008 r., akcjonariusze spółki Arcofin nie mieli żadnej gwarancji, że ich inwestycja otrzyma wsparcie państwa belgijskiego. Nie staniał zatem żaden związek przyczynowy między tą decyzją a debatami politycznymi, do których nawiązuje Komisja, lub gwarancją udzieloną w październiku 2011 r. osobom fizycznym będącym wspólnikami spółdzielni finansowych. Zainteresowane państwa członkowskie powołują się na względy o charakterze ekonomicznym i historycznym, aby wyjaśnić podjętą przez Arcofin decyzję o udziale w podwyższeniu kapitału. Ponadto udział w kapitale grupy Dexia stanowił zawsze najważniejszą inwestycję spółki Arcofin, która posiadała w ten sposób 18 % kapitału tej grupy. Spółka Arcofin, od dawna ściśle powiązana z grupą Dexia, chciała uniknąć „rozmycia” swoich udziałów.
- (378) Co więcej, zainteresowane państwa członkowskie podkreślają, że nawet gdyby Komisja stwierdziła, że udział spółki Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia stanowi pomoc państwa, zgodnie z zasadą proporcjonalności plan restrukturyzacji zatwierdzony wstępnie w dniu 26 lutego 2010 r. zostałyby zmieniony tylko w niewielkim stopniu. Ponadto wdrożenie planu restrukturyzacji zgodnie z harmonogramem sporządzonym na podstawie wstępnych ustaleń zrekompensowałoby całą dodatkową pomoc zawartą w tej operacji dokapitalizowania. Zainteresowane władze zauważają, że ze względu na plan uporządkowanej likwidacji przedstawiony dnia 24 marca 2012 r. zbędne są wszelkie zmiany w planie restrukturyzacji.

5.2.3. Uwagi dotyczące zgodności środków określonych w planie uporządkowanej likwidacji

- (379) Władze zainteresowanych państw członkowskich uważają, że środki pomocy zawarte w planie uporządkowanej likwidacji są zgodne z komunikatem w sprawie restrukturyzacji bankowej. Przede wszystkim pomoc zawarta w gwarancji refinansowania jest właściwa, gdyż umożliwia pełną likwidację grupy Dexia. Poza tym pomoc jest ograniczona do minimum. Gwarancja na portfel EMTN i pożyczki EBI w Crédiop stanowiąca gwarancję państwową na zobowiązania banku w trudnej sytuacji, zatwierdzona już przez Komisję w innych przypadkach, jest niezbędna, by uniknąć znacznego zwiększenia zapotrzebowania na płynności oraz ryzyka nieuporządkowanej likwidacji grupy Dexia. Pułap ostatecznej gwarancji wynoszący 90 mld EUR odpowiada konieczności zapobieżenia ryzyku wynikającemu ze znacznego wpływu na pulę kwot gwarantowanych w przypadku warunków skrajnych (którego nie uwzględnia się w zadłużeniu netto oszacowanym w podstawowym scenariuszu w planie biznesowym grupy Dexia), zapewniając margines bezpieczeństwa. Ponadto Dexia SA wnosi wkład w działania związane z uporządkowaną likwidacją poprzez 1) zyski ze sprzedaży (wszystkie aktywa grupy Dexia podlegają zbyciu lub upłynnieniu a zysk zostanie wykorzystany w całości na uporządkowaną likwidację grupy Dexia); 2) obniżenie kosztów dzięki wprowadzeniu uproszczonego i bardziej scentralizowanego modelu zarządzania; oraz poprzez 3) odpłatność z tytułu pomocy, która powinna być proporcjonalna do możliwości finansowych podmiotu, mając na względzie przewidziany poziom restrukturyzacji. Zainteresowane państwa członkowskie przypominają również,

że akcjonariusze i posiadacze obligacji grupy Dexia wnieśli już wkład w koszty restrukturyzacji i zapewnią taki wkład w nadchodzącym okresie. Wreszcie podkreślają, że jedyna rezerwa przy wycofaniu się z rynku grupy Dexia obejmuje sieć nowej działalności, której jedynym celem jest zapewnienie zgodności z wymogami regulacyjnymi oraz utrzymanie możliwości zbycia niektórych podmiotów. Udziały w rynku wynikające z prowadzenia tej sieci są ograniczone do minimum i nie prowadzą z natury do znacznego zakłócenia konkurencji.

- (380) Zainteresowane państwa członkowskie uważają, że odpłatność za tymczasową gwarancję refinansowania przekracza pułap przewidziany w komunikacie z 2011 r. w sprawie przedłużenia, jeżeli uwzględni się przy jego obliczaniu prowizję zapłaconą przez grupę Dexia, wynoszącą 0,5 % 45 mld EUR, tj. 225 mln EUR. Jeżeli jednak Komisja uznałaby za niezgodne gwarancję tymczasowego refinansowania, zaakceptowane tymczasowo jej decyzją w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji oraz decyzją w sprawie pierwszego przedłużenia gwarancji, zainteresowane państwa członkowskie zwracają się do Komisji o potwierdzenie – ze względu na poszanowanie praw nabytych przez osoby trzecie i posiadaczy papierów wartościowych zabezpieczonych gwarancją – że obligacje wyemitowane już przed dniem 30 września 2012 r. z państwową gwarancją refinansowania zatwierdzoną wspomnianymi decyzjami mogą być nadal objęte tą gwarancją aż do ich całkowitej spłaty.
- (381) Pomoc wynikająca z gwarancji państwa francuskiego jest ograniczona do niezbędnego minimum i obejmuje wkład własny beneficjenta. Zastosowanie udziału własnego i systemu współpłaty przewidziane w przypadku skorzystania z gwarancji obciąża DCL i grupę Dexia znaczną częścią ryzyka związanego z „wrażliwymi pożyczkami”, stwarzając bodziec do prawidłowego zarządzania pożyczkami przez te dwa podmioty i ograniczając w ten sposób do minimum ryzyko skorzystania z gwarancji. Ponadto zainteresowane państwa członkowskie zauważają, że wspomniane ryzyko ponoszone przez DCL i grupę Dexia, jak również nałożone na nie zobowiązanie kontynuowania zarządzania procesem mającym na celu wyeliminowanie wrażliwego charakteru pożyczek, zapewnia że gwarancja państwa nie spowoduje żadnej pokusy nadużycia. Na koniec zainteresowane władze kładą nacisk na przewidzianą odpłatność z tytułu środka pomocy w wysokości 10 mln EUR regulowaną przez spółkę DCL.
- (382) Zainteresowane państwa członkowskie uważają, że środki związane ze zbyciem DMA są zgodne z zasadami pomocy państwa. Po pierwsze, transakcja zbycia stanowi właściwe rozwiązanie. Z jednej strony umożliwia utrzymanie przez określony okres uporządkowanego charakteru likwidacji grupy Dexia, prowadząc do utraty kontroli przez DCL nad DMA w sytuacji, w której DMA, nowa instytucja kredytowa i spółka *joint venture* nie kontynuują działalności gospodarczej grupy Dexia. Stosunki umowne wynikające ze świadczenia usług również przyczyniają się do zapewnienia uporządkowanego charakteru likwidacji grupy Dexia. Z drugiej strony zbycie DMA umożliwia przywrócenie długoterminowej rentowności jej działalności. Po drugie, środki dotyczące DMA lub tzw. nowej struktury banku hipotecznego są ograniczone do niezbędnego minimum. Środki te umożliwiają pojawienie się nowego uczestnika na rynku finansowania samorządów terytorialnych oraz na rynku emisji hipotecznych listów zastawnych, na których mechanizm konkurencji uległ osłabieniu w wyniku wycofania się głównych podmiotów. Po trzecie CDC i La Banque Postale wnoszą znaczący wkład w restrukturyzację DMA, w szczególności poprzez zapewnienie płynności niezbędnej do przewidzianych działań restrukturyzacyjnych. Ponadto możliwe jest uniknięcie wystąpienia pokusy nadużycia również ze względu na to, że grupa Dexia i DCL ponoszą całość nawet niewielkiego ryzyka, wynikającego z ich poprzedniej działalności na rynku, zarówno w przypadku gwarancji *stop-loss*, jak i gwarancji sprzedawcy na „wrażliwe pożyczki”. Po czwarte, zainteresowane władze dodają, że utrzymanie DMA na rynku nie powoduje żadnego zakłócenia konkurencji, ponieważ rynek, na którym zastosowano by potencjalną pomoc, charakteryzuje zmniejszenie podaży. Zainteresowane państwa członkowskie utrzymują również, że chociaż brak wszelkich zakłóceń konkurencji przesądza o zbyteczności środków wyrównawczych, w rzeczywistości środki te stanowią już element transakcji zbycia DMA oraz działań związanych z utworzeniem nowej instytucji kredytowej i spółki *joint venture*.

5.2.4. Uwagi dotyczące monitorowania

- (383) Uwzględniając znaczną liczbę przewidzianych transakcji zbycia, zainteresowane państwa członkowskie zauważają, że systematyczne zgłaszanie każdej transakcji łącznie z obowiązkiem przedstawienia oceny godziwości sporządzonej przez niezależnego eksperta może powodować nadmierne koszty i ograniczenia dla grupy Dexia. Dlatego też aby zmniejszyć obciążenie administracyjne, grupa Dexia zaproponowała zastosowanie metodologii, która jej zdaniem pozwala zapewnić, by przyjmowana procedura była proporcjonalna do wielkości poszczególnych przewidzianych transakcji zbycia.

6. OCENA POMOCY

6.1. ISTNIENIE POMOCY I BENEFICJENCI

- (384) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.

- (385) W swojej decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji Komisja stwierdziła już, że pomoc otrzymana przez grupę Dexia w formie kapitału, gwarancji finansowania, awaryjnego wsparcia płynnościowego zabezpieczonego gwarancją państwa i wsparcia dla aktywów o obniżonej wartości (środek FSA) stanowi pomoc państwa. Z wyjątkiem tego, co dotyczy inwestycji zrealizowanej przez Arcofin, Komisja nie posiada bowiem informacji na temat elementów wykazujących, że jej ocena istnienia pomocy państwa w środkach przeanalizowanych w motywach 122–149 decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji została zakłócona. Spółki zależne grupy, w szczególności DBB/Belfius i DMA, a nie tylko spółka holdingowa Dexia SA, odniosły korzyść z wszystkich tych środków, bez których grupa nie mogłaby kontynuować swojej działalności.
- (386) Obecnie Komisja nie analizuje kwestii odzyskania pomocy państwa wynikającej ze środków pomocy określonych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, co wymagałoby wskazania spółek zobowiązanych do zwrotu pomocy niezgodnej z prawem. Komisja ustala raczej, czy przedmiotowe środki stanowiły pomoc na potrzeby działalności podjętej przez między innymi DBB/Belfius lub DMA. W późniejszym okresie przyznano inne środki takie, jak gwarancja refinansowania na rzecz Dexia SA i DCL, nowe awaryjne wsparcie płynnościowe Narodowego Banku Belgii (oraz awaryjne wsparcie płynnościowe Banque de France zabezpieczone gwarancją Narodowego Banku Belgii), a także zbycie i środki z zakresu restrukturyzacji DBB/Belfius. Zostaną podjęte nowe środki, w szczególności w ramach uporządkowanej likwidacji grupy Dexia oraz transakcji zbycia DMA, mające na celu ustanowienie banku rozwoju na potrzeby finansowania francuskich samorządów terytorialnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

6.1.1. Środki będące przedmiotem decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji

- a) Wypełnienie zobowiązań i warunków, od których uzależniono zatwierdzenie pomocy, której dotyczy decyzja w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji
- (387) Jak wskazano w motywie 7, Komisja zaakceptowała w swojej decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, pod warunkiem wypełnienia wszystkich zobowiązań i warunków przewidzianych w tej decyzji, następujące środki:
- 1) dokapitalizowanie w wysokości 6 mld EUR, z czego 5,2 mld EUR pochodzi z pomocy państwa;
  - 2) gwarancję udzieloną przez państwa belgijskie i francuskie na portfel aktywów o obniżonej wartości, której kwota obejmuje 3,2 mld EUR pomocy;
  - 3) awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone przez Narodowy Bank Belgii i zabezpieczone gwarancją państwa belgijskiego, wykorzystane głównie w okresie od października do listopada 2008 r.; oraz
  - 4) gwarancję państw belgijskiego, francuskiego i luksemburskiego na refinansowanie grupy w maksymalnej kwocie 135 mld EUR (kwota ta obejmuje również gwarancję państwa belgijskiego na operacje awaryjnego wsparcia płynnościowego przeprowadzone na rzecz grupy Dexia przez Narodowy Bank Belgii).
- (388) W odniesieniu do braku wypełnienia zobowiązań i warunków określonych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji grupa Dexia i zainteresowane państwa członkowskie podkreślają, że Komisja naruszyła zasadę niezależności eksperta oraz dokonała błędnej oceny wdrożenia planu restrukturyzacji z lutego 2010 r. Argumentują również, że „nawet przy założeniu, że rzeczywiście miały miejsce uchybienia wskazane przez niezależnego eksperta w jego trzecim sprawozdaniu, nie można w uzasadniony sposób utrzymywać, że wdrożenie planu restrukturyzacji z lutego 2010 r. mogło być źródłem bardzo poważnych trudności napotkanych przez grupę w październiku 2011 r.”, które wynikają z kryzysu zadłużeniowego⁽⁸⁵⁾.
- (389) Przez cały okres, który nastąpił po przyjęciu decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, znaczna liczba zobowiązań warunkujących zatwierdzenie przedmiotowej pomocy nie została spełniona, w szczególności zakaz świadczenia na rzecz klientów usług finansowych w sektorze publicznym i parapublicznym przy wskaźniku RAROC wynoszącym poniżej 10 %, spełnienie minimalnego wskaźnika stabilnego finansowania, zakaz korzystania z dyskrecjonalnej opcji przedterminowego wykupu instrumentów Tier 2, obowiązek uprzedniego zgłaszania Komisji wszystkich wypłat kuponów od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub Upper Tier 2 oraz przestrzeganie harmonogramu zmniejszenia udziału finansowania dłużnego grupy⁽⁸⁶⁾.

⁽⁸⁵⁾ Uwagi władz belgijskich, francuskich i luksemburskich dotyczące decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu formalnego postępowania wyjaśniającego z dnia 31 maja 2012 r. i 6 czerwca 2012 r.

⁽⁸⁶⁾ Zob. motywy 6–12 powyżej.

- (390) Zdaniem Komisji to, że udział portfela obligacji zmniejszono o kwotę wyższą od przewidzianej kwoty minimalnej, wartość udzielonych nowych pożyczek była mniejsza od ustalonej maksymalnej wartości lub że dokonano zbycia większości podmiotów przed ostatecznym terminem dopuszczonym w zobowiązaniach określonych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji świadczy tylko o normalnym wypełnianiu warunków zawartych w tej decyzji, nie może zaś stanowić, jak sugerują zainteresowane państwa członkowskie i grupa Dexia w ich uwagach, rekompensaty za stwierdzone znaczące uchybienia. Zresztą jeżeli niektóre podmioty zostały zbyte w terminie, dwa najważniejsze przeznaczone do zbycia, Crédiop i Sabadell, pozostają spółkami zależnymi grupy Dexia pomimo upływu terminu transakcji zbycia i nie wydaje się, by miały być przedmiotem tej transakcji w najbliższym okresie.
- (391) Docelowy poziom zmniejszenia udziału finansowania dłużnego na rok 2010 został „osiągnięty” w dniu 31 marca 2011 r. zamiast przed dniem 31 grudnia 2010 r. zgodnie z zobowiązaniami podjętymi przez państwa członkowskie. W pkt 18 zobowiązań wymaga się od zainteresowanych państw członkowskich, w przypadku, w którym roczne cele nie zostały osiągnięte, przedstawienia Komisji środków umożliwiających osiągnięcie tych celów przed dniem 30 czerwca następnego roku. Docelowy poziom zmniejszenia udziału finansowania dłużnego do osiągnięcia do końca 2010 r. został bez wątpienia osiągnięty przez dniem 30 czerwca następnego roku, nie ulega jednak wątpliwości, że nie wywiązano się z zobowiązania na rok 2010. Ponadto Komisja podkreśla, że zobowiązanie dotyczące zmniejszenia udziału finansowania dłużnego obliczone w czasie przyjęcia decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji dla grupy Dexia obejmującej DBB/Belfius. Osiągnięcie przez grupę Dexia docelowego poziomu zmniejszenia udziału finansowania dłużnego przez grupę ustanowionego na koniec 2011 r. wynika z tego, że dany bilans nie obejmuje już aktywów i zobowiązań DBB/Belfius sprzedanego w październiku 2011 r., kiedy docelowy poziom ustalono, zakładając przynależność tej największej spółki zależnej do grupy Dexia. Komisja zauważa, że cel na 2011 r. został formalnie osiągnięty, stwierdzając przy tym jednak, że przewidziane do końca 2011 r. zmniejszenie udziału finansowania dłużnego przez grupę Dexia bez DBB/Belfius jest w znacznej mierze niezgodne z harmonogramem przewidzianym w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji w odniesieniu do grupy Dexia obejmującej DBB/Belfius.
- (392) Na koniec w odpowiedzi na uwagi zainteresowanych państw członkowskich Komisja zauważa, że o ile kryzys zadłużeniowy można uznać za rzeczywistą przeszkodę we wdrożeniu decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, to nie można nim jednak uzasadnić braku wypełnienia niektórych zobowiązań, jak na przykład zgodność z minimalnym wskaźnikiem RAROC.
- (393) Z powyższych względów wątpliwości wyrażone przez Komisję w jej decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji⁽⁸⁷⁾ i w decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania⁽⁸⁸⁾ nie zostały wyeliminowane przez uwagi otrzymane od zainteresowanych państw członkowskich, w których podkreślono wypełnienie zobowiązań i warunków określonych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji⁽⁸⁹⁾. Komisja stwierdza w konsekwencji brak wypełnienia warunków i zobowiązań zawartych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji oraz bezprawne zastosowanie przez zainteresowane państwa członkowskie, w rozumieniu art. 108 ust. 2 TFUE, pomocy określonej w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji.
- b) Istnienie dodatkowej pomocy na rzecz grupy Dexia w formie udziału spółki Arcofin w dokapitalizowaniu tej grupy
- (394) Po zbadaniu operacji dokapitalizowania grupy Dexia w ramach swojej decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, Komisja uznała, że zakres tego środka spełnia warunki określone w art. 107 ust. 1 TFUE, z wyłączeniem udziału spółek Arcofin, Ethias i CNP Assurances w podwyższeniu kapitału. Komisja stwierdziła bowiem w motywie 130 tej decyzji, że udział wymienionych spółek w dokapitalizowaniu grupy Dexia nie spełnia warunku dotyczącego zasobów państwowych.
- (395) Jak wyjaśniono w motywie 31 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, w dniu 3 kwietnia 2012 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie SA.33927⁽⁹⁰⁾ – „Program gwarancji chroniący

⁽⁸⁷⁾ Zob. motyw 80.

⁽⁸⁸⁾ Zob. sekcja 3.2.3, motywy 314–317.

⁽⁸⁹⁾ Zgodnie z motywem 80 decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji: „Wspomniana zmiana warunków restrukturyzacji, przy uwzględnieniu trudności napotkanych przez bank przy wdrażaniu planu restrukturyzacji (zob. sekcja 1.2.2 motywy 10–12 powyżej dotyczące stwierdzonych uchybień w należyтым wypełnianiu zobowiązań przewidzianych w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji), uzasadnia wszczęcie nowego postępowania wyjaśniającego [...]”.

Zgodnie z motywami 317 i 318 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania:

„Przy ocenie pomocy, jakiej zainteresowane państwa członkowskie planują udzielić w ramach uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, należy zatem uwzględnić przyznane już środki, które zostały uznane za pomoc w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji z dnia 26 lutego 2010 r. i których zgodność ze wspólnym rynkiem została zakwestionowana”.

⁽⁹⁰⁾ W dniu 3 kwietnia 2012 r. Komisja przedstawiła Belgii decyzję (zwaną dalej „decyzją z dnia 3 kwietnia 2012 r.”) o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE w odniesieniu do potencjalnego pomocy na rzecz upoważnionych spółdzielni finansowych, a mianowicie do gwarancji państwa belgijskiego (sprawa SA.33927 – „Program gwarancji chroniący udziały indywidualnych członków spółdzielni finansowych”). W decyzji tej wezwano Belgię, zgodnie z art. 11 rozporządzenia proceduralnego, do zawieszenia stosowania programu gwarancji udziałów osób licznych będących współnikami upoważnionych spółdzielni finansowych.

udziały indywidualnych członków spółdzielni finansowych” – uznając wstępnie, że program gwarancji może stanowić pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym przynoszącą korzyść spółdzielniom finansowym, których wspólnicy będący osobami fizycznymi są objęci takim programem, a zatem w szczególności spółdzielni Arcofin.

- (396) W szczególności zgodnie z decyzją z dnia 3 kwietnia 2012 r. program gwarancji mógł pomóc spółdzielniom w uzyskaniu większej ilości kapitału lub przynajmniej w utrzymaniu posiadanego kapitału, skłaniając osoby fizyczne będące ich wspólnikami do tego, by nie wycofywały się ze spółdzielni. Dotyczy to w szczególności okresu od jesieni 2008 r. do dnia 10 października 2011 r., tj. daty przyjęcia dekretu królewskiego, kiedy ogólna niestabilność rynków, w tym zwłaszcza instytucji finansowych, mogła stanowić bodziec dla inwestorów do wycofywania się ze spółdzielni ⁽⁹¹⁾.
- (397) Jak wskazano w decyzji z dnia 3 kwietnia 2012 r. i w decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, Komisja podkreśliła, że:
- w dniu 10 października 2008 r. rząd belgijski poinformował w komunikacie prasowym o swojej decyzji o rozszerzeniu ochrony udzielonej przez fundusze ochrony depozytów i instrumentów finansowych, zabezpieczającej środki klientów instytucji bankowych ⁽⁹²⁾. Zakres tej gwarancji miał być rozszerzony na inne instytucje sektora finansowego, „w szczególności na zakłady ubezpieczeń [zapewniające ubezpieczenia na życie, tzw. »ubezpieczenia klasy 21«] lub upoważnione spółdzielnie [...] na ich wniosek” ⁽⁹³⁾. W komunikacie doprecyzowano, że „niektóre organy złożyły już wniosek”,
  - w dniu 15 października 2008 r. Federalny Parlament Belgijski przyjął ustawę o wsparciu stabilności finansowej, zgodnie z którą państwo może stanowić w drodze dekretu „system udzielania gwarancji państwa w celu zabezpieczenia zobowiązań zaciągniętych przez kontrolowane instytucje”, takie jak zakłady ubezpieczeń, instytucje kredytowe, firmy inwestycyjne i spółki giełdowe,
  - w dniu 14 listopada 2008 r. przyjęto dekret królewski wykonujący ustawę z dnia 15 października 2008 r., rozszerzający zakres gwarancji państwa na posiadaczy ubezpieczeń na życie klasy 21. Przy belgijskiej Kasie Depozytów i Kasy Konserwacji utworzono nowy „specjalny” fundusz ochrony depozytów i ubezpieczeń na życie. Jeżeli chodzi o depozyty, specjalny fundusz zabezpiecza drugą transzę w wysokości od 50 000 do 100 000 EUR, która kumuluje się z pierwszą transzą w wysokości 50 000 EUR, zabezpieczoną już gwarancją funduszu ochrony depozytów i instrumentów finansowych. Jeżeli chodzi o ubezpieczenia na życie klasy 21, specjalny fundusz zapewnia gwarancje na te ubezpieczenia w wysokości 100 000 EUR ⁽⁹⁴⁾,
  - w dniu 21 stycznia 2009 r. rząd belgijski potwierdził w komunikacie prasowym zobowiązanie dotyczące zapewnienia programu gwarancji „aktualnym wspólnikom [będącym osobami fizycznymi] upoważnionych spółdzielni, których co najmniej połowa kapitału jest zainwestowana w przynajmniej jednym przedsiębiorstwie prowadzącym działalność w sektorze finansowym lub posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze instytucji kredytowej”. W tym samym dniu grupa Arco poinformowała swoich wspólników o powyższym potwierdzeniu rządu ⁽⁹⁵⁾,
  - w dniu 14 kwietnia 2009 r. ⁽⁹⁶⁾ na mocy dekretu królewskiego minister finansów został zobowiązany do ustanowienia systemu udzielania gwarancji państwa w celu zwrócenia wspólnikom będącym osobami fizycznymi należącej do nich części kapitału upoważnionych spółdzielni,
  - w dniu 9 września 2011 r. federalny rząd belgijski potwierdził, że ukończono projekt przepisów dotyczących gwarancji państwa na rzecz osób fizycznych będących wspólnikami upoważnionych spółdzielni ⁽⁹⁷⁾,
  - na mocy dekretu królewskiego z dnia 10 października 2011 r. rozszerzono na upoważnione spółdzielnie możliwość korzystania z gwarancji ustanowionej dekretem królewskim z dnia 14 listopada 2008 r., przy czym kapitał tych spółdzielni zabezpiecza również specjalny fundusz. W dekreście doprecyzowano, że specjalny fundusz ochrony depozytów, ubezpieczeń na życie i kapitału upoważnionych spółdzielni świadczy ochronę od momentu wypłynięcia rocznej składki i opłaty wpisowej od zakładu ubezpieczeń lub spółdzielni, które złoży wniosek o udział w funduszu,

⁽⁹¹⁾ Zob. motyw 45 decyzji z dnia 3 kwietnia 2012 r.

⁽⁹²⁾ <http://www.minfin.fgov.be/portail2/fr/downloads/composition/mp-fonds.pdf>.

⁽⁹³⁾ Podkreślenie dodane.

⁽⁹⁴⁾ <http://www.fondsspecialdeprotection.be/fr/Intro.htm>

⁽⁹⁵⁾ <http://www.groeparco.be/news/be-nl/150/detail/item/1615/navigationcats/544>

⁽⁹⁶⁾ *Moniteur Belge* z dnia 21.4.2009, Ed. 2, Nr 2009 – 1426 [2009/03147]
http://www.ejustice.just.fgov.be/mopdf/2009/04/21_1.pdf

⁽⁹⁷⁾ Zob. komunikat prasowy grupy Arco z dnia 6 października 2011 r.,
<http://actua.groeparco.be/news/be-fr/0/detail/14>

— dekretem królewskim z dnia 7 listopada 2011 r. Belgia ogłosiła, że zgodnie z dekretem królewskim z dnia 14 listopada 2008 r. został przyjęty wniosek o ochronę kapitału upoważnionych spółdzielni ARCOPAR SCRL, ARCOFIN SCRL i ARCOPLUS SCRL. Wydano pozytywną decyzję „uwzględniając [...], że uzasadnione jest [...] objęcie [stron upoważnionych spółdzielni] programem gwarancji taki, jaki został ustanowiony dla substytucyjnych produktów oszczędnościowych, tzn. depozytów bankowych i ubezpieczeń »klasy 21«, [oraz] że możliwość rozszerzenia zakresu ochrony depozytów na kapitał upoważnionych spółdzielni w krótkim okresie, zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią w tym zakresie, stanowi ważną kwestię”. Jak wynika z informacji posiadanych przez Komisję, grupa Arco, a dokładniej jej trzy spółki zależne Arcofin, Arcopar i Arcoplus, jest pierwszą upoważnioną spółdzielnią finansową, która wystąpiła z wnioskiem o udzielenie w ramach programu gwarancji na rzecz osób fizycznych będących jej współnikami, i pozostaje obecnie jedyną spółdzielnią objętą tym programem.

- (398) Zgodnie ze sprawozdaniem specjalnej komisji powołanej przez Izbę Reprezentantów Belgii w celu zbadania okoliczności, które doprowadziły do podziału spółki Dexia SA, udział w dokapitalizowaniu grupy Dexia nie leżał w interesie gospodarczym spółki Arcofin, a operacja ta została przeprowadzona pod naciskiem władz:

„Przedmiotowe zdarzenia miały miejsce w sytuacji, w której pozycja głównych akcjonariuszy prywatnych była już osłabiona. [...] Holding Communal i grupa Arco były uzależnione od dochodów z portfela, który posiadały w grupie Dexia, i dysponowały bardzo niewielkimi zasobami własnymi.

[...]

W dniu 30 września 2008 r. Arcofin (grupa Arco) i Holding Communal podjęły decyzję o podwyższeniu kapitału do wysokości odpowiednio 350 mln EUR i 500 mln EUR w celu ratowania spółki Dexia SA. Choć ci główni akcjonariusze nie dysponowali środkami koniecznymi do wzięcia udziału w tej operacji podwyższenia kapitału, to z jednej strony wyraźnie chcieli uniknąć nadmiernego rozmycia ich pakietu akcji, a z drugiej strony wydaje się, że znaleźli się również pod presją władz, w wywieraną w celu skłonienia ich do podjęcia decyzji o podwyższeniu kapitału.

[...]

Aby zrozumieć sytuację, w jakiej znalazły się grupa Arco i Holding Communal, należy cofnąć się do operacji dokapitalizowania z 2008 r., stanowiącej zasadniczy punkt ich wspólnych trudności. W tamtym czasie grupa Arco była zaangażowana w proces dywersyfikacji portfela, w wyniku stwierdzenia zbyt dużej koncentracji ich głównej pozycji, tj. w grupie Dexia. Nie istniał żaden interes gospodarczy skłaniający do jeszcze większej koncentracji ich portfela, poza czystymi względami związanymi z finansowaniem, stanowiącym zresztą problematyczną kwestię (zob. rozdział zawierający odnośną analizę).

Mimo to gdy w październiku 2008 r. konieczne było podjęcie decyzji o pilnym dokapitalizowaniu, dwaj akcjonariusze podjęli decyzję o przedsięwzięciu wszelkich niezbędnych środków, aby ich pakiety akcji nie zostały »rozmyte« w zbyt dużym stopniu. Wynikiem tej decyzji [...] była znacznie większa koncentracja ich portfela akcji oraz zdecydowane nastawienie na grupę Dexia, co stało się faktycznie ich głównym problemem. Przeprowadzone podwyższenie kapitału, które zresztą przyniosło korzyść finansową grupie [Dexia], doprowadziło w konsekwencji do poważnego osłabienia szczególnie tych dwóch głównych akcjonariuszy, ponieważ nie byli oni dość mocni, by utrzymać przedmiotową operację w granicach ryzyka systemowego ich portfela; ryzyko związane z grupą Dexia stało się dla nich niezróżnicowanym ryzykiem szczególnym”⁽⁹⁸⁾.

- (399) Jak podaje prasa belgijska, minister finansów przy poprzednim rządzie oświadczył w dniu 25 stycznia 2012 r., podczas przesłuchania przed specjalną komisją powołaną przez Izbę Reprezentantów Belgii w celu zbadania okoliczności, które doprowadziły do podziału spółki Dexia SA, że gwarancja państwa na rzecz udziałów współników spółdzielni Arcofin wynika z kompromisu politycznego z 2008 r. zawartego w ramach pierwszego planu ratowania grupy Dexia:

⁽⁹⁸⁾ Dodano podkreślenie. Zob. s. 116, 216, 217 i 318 sprawozdania specjalnej komisji z dnia 23 marca 2012 r. powołanej przez Izbę Reprezentantów Belgii w celu zbadania okoliczności, które doprowadziły do podziału spółki Dexia SA, dostępny na stronie internetowej:

http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/comm/dexia/53K1862002.pdf

„Stwierdził [belgijski minister finansów] również [w środę 25 stycznia 2012 r., podczas przesłuchania przez komisją parlamentarną ds. podziału grupy Dexia], że nie był od razu przekonany co do gwarancji dla Arco, w szczególności ze względu na pewne obawy, że nie są one akceptowane przez Europę. To, że przedmiotowe gwarancje zostały jednak wdrożone wynika, zdaniem wicepremiera [belgijskiego ministra finansów], z kompromisu politycznego z 2008 r., zawartego w czasie pierwszej próby ratowania grupy Dexia. To pierwszy raz, gdy zainteresowana osoba potwierdza istnienie powyższego kompromisu, o którym już wiadano.

Według [ministra] kwestia dotycząca udzielenia ochrony [...] członkom grupy Arco została podniesiona już pod koniec września 2008 r. w nocy w pałacu Egmont, gdy decydowano o pierwszym ratowaniu grupy Dexia.

»[...] Rada ministrów w zawężonym składzie [Kernkabinet] sama podniosła kwestię Arco«, oświadczył [minister finansów] bez podania szczegółów.

[Minister] powiedział, że kompromis polityczny był wówczas konieczny, by uratować grupę Dexia”⁽⁹⁹⁾.

„Przed komisją do spraw grupy Dexia, [belgijski minister finansów] oświadczył również, że na początku nie poparł przedmiotowej gwarancji, wynikającej z kompromisu politycznego zawartego w 2008 r. Przypomniał, że we wrześniu 2008 r., w nocy, kiedy zapadła decyzja o pierwszym ratowaniu grupy Dexia, podniesiono kwestię rozszerzenia gwarancji oferowanej oszczędzającym na produkty klasy 21, [...] a także na członków Arco. »W przypadku Arco kwestia została podniesiona bezpośrednio przed kern [radę ministrów o zawężonym składzie]« ”⁽¹⁰⁰⁾.

- (400) Zgodnie z wystąpieniem parlamentarzysty podczas debaty nad sprawozdaniem specjalnej komisji powołanej przez Izbę Reprezentantów Belgii w celu zbadania okoliczności, które doprowadziły do podziału spółki Dexia SA, dostęp do programu gwarancji zapewniony wspólnikom grupy Arco przez państwo stanowi rekompensatę za udział spółki Arcofin w podwyższeniu kapitału grupy Dexia dokonany pod naciskiem rządu:

„W 2008 r. grupa Arco i Holding Communal wzięły udział w podwyższeniu kapitału grupy, zobowiązując się do wniesienia zbyt wysokiej i nierealnej kwoty. O tę pożyczkę [pożyczkę udzieloną grupie ARCO i Holding Communal przez DBB, aby umożliwić im udział w podwyższeniu kapitału] mogły się zwrócić tylko do banku Dexia Banque Belgique, mamy więc do czynienia w tym przypadku z zamkniętym kołem finansowania. Przedmiotowe podwyższenie kapitału miało na celu zabezpieczenie dywidend i zostało przeprowadzone pod naciskiem rządu.

W zamian grupa ARCO otrzymała dostęp do takiego funduszu gwarancyjnego, że konieczna była wypłata odszkodowań oszczędzającym z powodu niewłaściwego zarządzania. Grupa Arco była zobowiązana do wniesienia opłaty za przystąpienie do funduszu tylko w razie konieczności. Rząd po raz kolejny ewidentnie odwdziaczył się grupie Arco, dając jej w prezencie 1,5 mld EUR”⁽¹⁰¹⁾.

- (401) Ze względów przedstawionych w motywach 397–400 wątpliwości wyrażone przez Komisję w decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania nie zostały wyeliminowane w wyniku otrzymania uwag od zainteresowanych państw członkowskich. Dlatego też Komisja uważa, że władze belgijskie zaplanowały udzielenie gwarancji państwa na rzecz wspólników spółki Arcofin, aby przekonać ją do udziału w dokapitalizowaniu grupy Dexia.

⁽⁹⁹⁾ Artykuł pt. „Europa schorst federale Arco-steun” opublikowany w dzienniku *De Tijd* z dnia 26 stycznia 2012 r.:

„Hij [de Belgisch minister van Financiën] gaf ook mee [op woensdag 25 januari 2012, tijdens zijn hoorzitting op de ontmanteling van Dexia door de parlementaire commissie] eerst niet gewonnen geweest te zijn voor de Arco-waarborgen, onder meer uit vrees dat die het niet zouden halen bij Europa. Dat ze er toch kwamen was volgens de MR-vicepremier [Belgisch minister van Financiën] het gevolg van een politiek compromis uit 2008, ten tijde van de eerste Dexia-redding. Het is voor het eerst dat een betrokkene dat compromis, waarvan het bestaan al bekend was, toegeeft.

Volgens [de minister] dook eind september 2008, in de nacht van de eerste Dexia-redding in het Egmontpaleis, de vraag op om ook een bescherming te geven aan [...] de Arco-coöperanten.

»[...] Voor Arco kwam de vraag vanuit de kern zelf«, aldus [de minister van financiën], die geen details gaf.

[De minister] zei dat het politieke compromis toen nodig was om Dexia te kunnen redden [...]”.

Artykuł jest dostępny na stronie internetowej

http://www.tijd.be/nieuws/ondernemingen_financien/Europa_schorst_federale_Arco_steun.9152552-3095.art.

Dodano podkreślenie.

⁽¹⁰⁰⁾ Artykuł zatytułowany „Zawieszono gwarancję na rzecz członków Arco”, opublikowany w dzienniku *L'Echo* z dnia 27 stycznia 2012 r., dostępny na stronie internetowej:

http://www.lecho.be/actualite/entreprises_finance/La_garantie_aux_cooperateurs_d'_Arco_suspendue.9152559-3031.art?ckc=1.

⁽¹⁰¹⁾ Protokół z porannego posiedzenia plenarnego w dniu 28 marca 2012 r., s. 20 (wystąpienie Armanda De Deckera). Zob. strona internetowa Izby Reprezentantów Belgii: <http://lchambre.be/doc/pcra/pdf/53/ap079.pdf>.

Podkreślenie dodano.

- (402) W odpowiedzi na uwagi Belgii (zob. motyw 377) Komisja stwierdza, że powiadomienie o projekcie gwarancji oraz jej udzielenie stanowią działania, które można przypisać państwu belgijskiemu. Komisja zauważa, że przedmiotowej gwarancji udzielono dopiero w sytuacji, w której Arcofin zostałby narażony bez tej operacji na poważne ryzyko poniesienia strat przez jego akcjonariuszy w wyniku jego udziału w dokapitalizowaniu grupy Dexia. Komisja kładzie nacisk na zbieżność w czasie poinformowania o projekcie gwarancji (w dniu 10 października 2008 r.) oraz przygotowań dokapitalizowania grupy Dexia (o której zdecydowano ostatecznie w dniu 3 października 2008 r., a zatem została przygotowana przed tą datą) oraz uznaje, w świetle powyższych stwierdzeń⁽¹⁰²⁾, że spółka Arcofin nie wzięłaby udziału w dokapitalizowaniu grupy Dexia, jeżeli nie mogłaby liczyć na możliwość skorzystania z programu gwarancji zabezpieczających inwestycje osób fizycznych będących współnikami spółdzielni, którego projekt podany do wiadomości publicznej skłonił ją do zapewnienia zastrzyku kapitałowego. Przedmiotowy środek można zatem przypisać państwu.
- (403) Dokapitalizowanie grupy Dexia w wysokości 350 mln EUR zapewnione w przez spółdzielnię finansową Arcofin w ramach pierwszego planu ratowania tej grupy można więc przypisać państwu. Pozostałe warunki niezbędne do stwierdzenia pomocy państwa zostały spełnione ze względów przedstawionych już w decyzji o wszczęciu postępowania z dnia 13 marca 2009 r.⁽¹⁰³⁾ oraz w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji⁽¹⁰⁴⁾: Komisja uważa, że bez gwarancji państwa belgijskiego spółdzielnia Arcofin nie wzięłaby udziału w przedmiotowe podwyższenie kapitału, zapewniając grupie Dexia znaczną korzyść zmniejszającą ryzyko jej niewypłacalności; podwyższenie kapitału jest selektywne, ponieważ dotyczy tylko jednego przedsiębiorstwa – grupy Dexia; ze względu na wielkość grupy Dexia i jej znaczenie na rynku belgijskim, francuskim i luksemburskim oraz na to, że bez interwencji grupa ta mogłaby się znaleźć w sytuacji niewypłacalności, co znacząco zmieniłoby strukturę rynku bankowego na trzech obszarach, Komisja uznaje, że odnośne środki wpływają na wymianę handlową między państwami członkowskimi oraz zakłócają konkurencję lub grożą jej zakłóceniem.
- (404) Komisja podkreśla, że wspomniana możliwość przypisania państwu udziału spółki Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia nie podlega zakwestionowaniu przez możliwy wniosek, sformułowany w oparciu o sprawę SA.33927 „Program gwarancji chroniący udziały indywidualnych członków spółdzielni finansowych”, że program gwarancji nie stanowi pomocy państwa na rzecz spółki Arcofin. Spółka ta mogła bowiem sama nie być beneficjentem pomocy państwa w ramach programu gwarancji, wdrażając, jak stwierdziła Komisja w niniejszej decyzji, środek, który można przypisać państwu i stanowiący pomoc państwa.
- (405) Władze belgijskie nie informowały Komisji, w ramach procedury, która zakończyła się wydaniem decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, o kwestiach związanych z programem gwarancji zabezpieczających udziały osób fizycznych będących współnikami spółdzielni finansowych. Należy zauważyć, że brak wyczerpujących informacji dotyczących warunków udziału spółki Arcofin w dokapitalizowaniu miał decydujący wpływ na stwierdzenie przez Komisję braku pomocy w tej inwestycji i zgodności z innymi elementami pomocy określonymi w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji. Grupa Dexia otrzymała w rzeczywistości wyższą kwotę pomocy niż kwota określona przez Komisję w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, przy czym błąd, w który została wprowadzona Komisja, jeżeli chodzi o wartość tej kwoty, mógł mieć decydujące znaczenie dla wyniku przeprowadzonego przez nią badania. W związku z tym Komisja powiadomiła w piśmie do zainteresowanych państw członkowskich o swoim zamiarze wszczęcia procedury w celu uchylecia wszystkich elementów decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji dotyczących udziału spółki Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia. Oświadczyła również zainteresowanym państwom członkowskim, że ze względu na możliwą dodatkową pomoc w formie udziału spółki Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia, nową pomocy, która została udzielona lub może zostać udzielona w okresie restrukturyzacji określonym w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji bądź brak zgodności z niektórymi zobowiązaniami i warunkami wynikającymi z tej decyzji musi ponownie zbadać zgodność z prawem całości pomocy określonej w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji. Ponadto w decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania Komisja wezwała zainteresowane państwa członkowskie do przedstawienia ich uwag oraz wszystkich użytecznych informacji w tym zakresie, aby ustalić, czy decyzja w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji powinna zostać uchylona. Z powyższych względów, po przeanalizowaniu uwag przedstawionych przez zainteresowane państwa członkowskie, Komisja uznaje, że należy uchylić decyzję w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji. Komisja uważa jednak, że cała analiza dotycząca istnienia środków pomocy określonych już w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji (zob. motywy 121–138 decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji) pozostaje ważna.

⁽¹⁰²⁾ Zob. motywy 397–402 powyżej.

⁽¹⁰³⁾ Zob. motywy 46–51.

⁽¹⁰⁴⁾ Zob. motyw 128.

6.1.2. Udzielona pomoc dodatkowa (po przyjęciu decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji)

- a) Tymczasowe gwarancje refinansowania na rzecz banku Dexia SA, DCL i ich spółek zależnych (których kwota wynosiła wstępnie 45 mld EUR, a następnie wzrosła do 55 mld EUR)
- (406) Tymczasowa gwarancja udzielona przez zainteresowane państwa członkowskie na potrzeby refinansowania banków Dexia i DCL została uznana za pomoc (i tymczasowo zatwierdzona) w decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji ⁽¹⁰⁵⁾, decyzji w sprawie pierwszego przedłużenia gwarancji ⁽¹⁰⁶⁾, decyzji w sprawie podniesienia pułapu gwarancji ⁽¹⁰⁷⁾ oraz w decyzji w sprawie drugiego przedłużenia gwarancji ⁽¹⁰⁸⁾ we wstępnej wysokości 45 mld EUR, która wyniosła następnie 55 mld EUR.
- (407) W swojej decyzji z dnia 19 kwietnia 2008 r. ⁽¹⁰⁹⁾ oraz z dnia 30 października 2009 r. ⁽¹¹⁰⁾ Komisja stwierdziła już, że mechanizm gwarancji ustanowiony przez zainteresowane państwa członkowskie na potrzeby finansowania uzyskanego przez grupę Dexia, na mocy umowy z października 2008 r., stanowi pomoc państwa.
- (408) Komisja powołuje się na powody przedstawione już w jej poprzednich decyzjach, zgodnie z którymi gwarancja refinansowania na rzecz banków Dexia SA i DCL stanowi pomoc państwa.
- (409) Komisja zauważa, że zainteresowane państwa członkowskie uzasadniają tymczasową gwarancję refinansowania niezdolnością grupy Dexia do finansowania swojej działalności na rynkach. W tej sytuacji Komisja może uznać, że wysokość odpłatności z tytułu gwarancji nie odzwierciedla stóp rynkowych i przynosi korzyść jej beneficjentowi.
- (410) Przedmiotowy środek jest selektywny, ponieważ dotyczy tylko jednego przedsiębiorstwa, tj. grupy Dexia (osoby prawne Dexia SA i DCL są bezpośrednimi beneficjentami).
- (411) Tymczasowa gwarancja refinansowania udzielona przez zainteresowane państwa członkowskie wyraźnie obejmuje zasoby państwowe.
- (412) Biorąc pod uwagę znaczącą wielkość grupy Dexia oraz to, że bez tymczasowej gwarancji refinansowania bank byłby narażony na ryzyko natychmiastowej i nieuporządkowanej likwidacji z powodu jego problemów związanych z płynnością, jakością aktywów, rentownością i wypłacalnością, co wpłynęłoby na struktury rynku bankowego w szeregu państw członkowskich, Komisja uznaje, że środek wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi oraz zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem.
- b) Awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone przez centralny bank belgijski i centralny bank francuski odpowiednio na rzecz DBB/Belfius i DCL
- (413) Komisja uważa, że awaryjne wsparcie płynnościowe udzielane od dnia 5 października 2011 r. zalicza się do szeregu nowych środków na rzecz grupy Dexia i DBB/Belfius po transakcji zbycia DBB/Belfius, przyjętych (lub przewidzianych do przyjęcia) po zatwierdzeniu w dniu 26 lutego 2010 r. pierwszego planu restrukturyzacji grupy Dexia, w szczególności takich jak tymczasowa gwarancja refinansowania, wykup DBB/Belfius, zbycie Dexia BIL oraz środki przewidziane w planie uporządkowanej likwidacji grupy Dexia.
- (414) W odpowiedzi na uwagi zainteresowanych państw członkowskich dotyczące awaryjnego wsparcia płynnościowego Komisja podkreśla, że zgodnie z pkt 51 komunikatu bankowego ⁽¹¹¹⁾ jednym z warunków stwierdzenia braku pomocy jest, by „środek [...] nie [był] wsparty żadną regwarancją państwową”.
- (415) Komisja stwierdza, że zabezpieczenie awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego na rzecz DBB/Belfius gwarancją państwa wchodzi w zakres gwarancji, jakiej państwo belgijskie może udzielić na rzecz Narodowego Banku Belgii zgodnie z ustawą z dnia 22 lutego 1998 r. ustanawiającą statut Narodowego Banku Belgii.

⁽¹⁰⁵⁾ Zob. motyw 69.

⁽¹⁰⁶⁾ Zob. motyw 46.

⁽¹⁰⁷⁾ Zob. motyw 53.

⁽¹⁰⁸⁾ Zob. motyw 45.

⁽¹⁰⁹⁾ Zob. motywy 24–27.

⁽¹¹⁰⁾ Zob. motyw 13.

⁽¹¹¹⁾ Komunikat Komisji pt. „Zastosowanie zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego” (Dz.U. C 270 z 25.10.2008, s. 8).

- (416) Komisja nie zgadza się z opinią władz belgijskich, że gwarancja Belgii na rzecz Narodowego Banku Belgii nie wchodzi w zakres komunikatu bankowego⁽¹¹²⁾, ponieważ gwarancja ta nie stanowi środka „antykryzysowego” udzielonego konkretnie w odniesieniu do awaryjnego wsparcia płynnościowego, lecz „obejmuje wszystkie (sic) kredyty udzielone przez Narodowy Bank Belgii, jeżeli zostały one udzielone jako wkład tego banku w zapewnienie stabilności systemu finansowego, co, zdaniem władz belgijskich, wykracza znacznie poza zakres środka antykryzysowego”.
- (417) Komisja podkreśla, że kryterium braku kontrgwarancji państwa, określone w komunikacie bankowym jako jedno z łącznych kryteriów wykluczających pomoc, nie zostało zdefiniowane dalej w tekście dokumentu. W komunikacie tym nie stwierdza się nawet w sposób domniemany, że należy udzielić wspomnianej kontrgwarancji konkretnie do celów walki z panującym kryzysem finansowym. Kryteria określone w pkt 51 komunikatu bankowego odzwierciedlają bowiem analizę przeprowadzoną przez Komisję w motywach 32 i 33 jej decyzji z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie *Northern Rock*⁽¹¹³⁾, znacznie wcześniej przed wdrożeniem ram prawnych dotyczących kryzysu finansowego. Wystarczające jest więc, by kontrgwarancja państwa pokrywała środki udostępnione przez bank centralny, nie jest natomiast konieczne, jak twierdzą władze belgijskie, udzielenie kontrgwarancji specjalnie w celu zabezpieczenia awaryjnego wsparcia płynnościowego.
- (418) W art. 9 akapit drugi ustawy z dnia 22 lutego 1998 r. ustanawiającej statut Narodowego Banku Belgii stwierdza się, co następuje: „Państwo zabezpiecza bank na wypadek wszelkich strat oraz gwarantuje mu zwrot wszelkich kredytów udzielonych przez bank w ramach wykonywania umów, o których mowa w poprzednim akapicie [tj. umów dotyczących międzynarodowej współpracy pieniężnej wiążących Belgię] bądź w związku z jego udziałem w umowach lub transakcjach z zakresu międzynarodowej współpracy walutowej, których Belgia jest stroną ma mocy decyzji Rady Ministrów. Ponadto państwo gwarantuje bankowi zwrot wszystkich kredytów udzielonych w ramach jego wkładu w zapewnienie stabilności systemu finansowego oraz zabezpiecza go na wypadek wszelkich strat poniesionych w wyniku przeprowadzonych transakcji niezbędnych w tym zakresie”⁽¹¹⁴⁾.
- (419) Zdaniem Komisji wynika z tego, że w zakresie działań, których dotyczy powyższy zapis, Narodowy Bank Belgii jest objęty gwarancją państwa „na wypadek wszelkich strat”. Ponadto władze belgijskie stale uzasadniały awaryjne wsparcie płynnościowe na rzecz grupy Dexia koniecznością uniknięcia utraty stabilności systemu finansowego.
- (420) To, że w notyfikacji z dnia 21 października 2011 r. dotyczącej nowego środka obejmującego awaryjne wsparcie płynnościowe władze belgijskie uznały za konieczne poinformowanie o udzieleniu kontrgwarancji państwa na rzecz Narodowy Bank Belgii prawie natychmiast po doprecyzowaniu, że awaryjne wsparcie płynnościowe jest niezbędne dla utrzymania stabilności finansowej Belgii potwierdza, że zakres udzielonej kontrgwarancji obejmuje rzeczywiście to wsparcie:
- „(22) W tych okolicznościach Narodowy Bank Belgii i rząd belgijski, odpowiednio w zakresie swoich zadań i kompetencji, zaczęły rozważać dostępne możliwości utrzymania rentowności Narodowego Banku Belgii i stabilności finansowej Belgii. [...]”
- (26) Zgodnie z ustawą organiczną z dnia 22 lutego 1998 r. regulującą działalność Narodowego Banku Belgii państwo belgijskie gwarantuje automatyczną spłatę wszelkich kredytów udzielonych w rama wkładu tego banku w zapewnienie stabilności systemu finansowego oraz wszelkich strat poniesionych w wyniku realizacji wszelkich transakcji niezbędnych w tym zakresie. Gwarancja ta jest skuteczna prawnie.
- [...]
- (28) Narodowy Bank Belgii uznał, że operacje te przeprowadzono ze względu na systemowe znaczenie grupy Dexia [...]”⁽¹¹⁵⁾.
- (421) Warunki wykluczenia istnienia pomocy określone w komunikacie bankowym nie są więc spełnione w całości w odniesieniu do awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Narodowy Bank Belgii na rzecz DBB/Belfius.

⁽¹¹²⁾ Zob. przypis nr 78.

⁽¹¹³⁾ Zob. przypis nr 79

⁽¹¹⁴⁾ Dodano podkreślenie.

⁽¹¹⁵⁾ Podkreślenie dodano.

- (422) Ze względów przedstawionych w motywach 414–429 to samo dotyczy połowy kwoty awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Banque de France na rzecz DCL.
- (423) Odkąd umowa z dnia 2 lutego 2012 r. ⁽¹¹⁶⁾ między centralnymi bankami belgijskim i francuskim stała się wiążąca, Narodowy Bank Belgii jest zobowiązany do zwrotu 50 % strat, na jakie jest narażony Banque de France w przypadku możliwej niewypłacalności DCL. Powyższa gwarancja Narodowego Banku Belgii wobec Banque de France jest z kolei zabezpieczona gwarancją państwa przewidzianą w ustawie z dnia 22 lutego 1998 r. ustanawiającej statut Narodowego Banku Belgii.
- (424) W przypadku braku wystarczających elementów wykazujących, że wstępne porozumienie między dwoma bankami centralnymi zawarte przed umową z dnia 2 lutego 2012 r. ⁽¹¹⁷⁾ miało charakter wiążący, Komisja uznaje dzień 2 lutego 2012 r. za datę, od której można przyjąć, że awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone przez Banque de France na rzecz DCL stanowi pomoc państwa.
- (425) [...].
- (426) [...].
- (427) [...].
- (428) [...].
- (429) Podsumowując, warunek, który przesądza o tym, że awaryjne wsparcie płynnościowe nie stanowi pomocy na podstawie komunikatu bankowego i zgodnie z którym dane awaryjne wsparcie płynnościowe nie może być zabezpieczone kontrgwarancją państwa ⁽¹¹⁸⁾, nie został spełniony również w odniesieniu do awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Banque de France na rzecz DCL.
- (430) Warunki wykluczenia istnienia pomocy określone w komunikacie bankowym nie są więc spełnione w całości ani w odniesieniu do awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Narodowy Bank Belgii na rzecz DBB/Belfius, ani w odniesieniu do tego rodzaju wsparcia udzielonego przez Banque de France na rzecz DCL. Należy więc sprawdzić, czy warunki decydujące o istnieniu pomocy państwa są rzeczywiście spełnione.
- (431) Narodowy Bank Belgii jest instytucją publiczną a jej działania wiążą się z użyciem zasobów państwowych w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Zdaniem Narodowego Banku Belgii „przewaga interesu ogólnego w zarządzaniu bankiem narodowym odzwierciedla się od czasu jego utworzenia w odstępstwie od powszechnego prawa spółek anonimowych” ⁽¹¹⁹⁾. Bank sprawuje funkcje w zakresie odpowiedniego funkcjonowania struktur państwowych takie, jak utrzymanie stabilności cen z korzyścią dla całej społeczności. Jego działalność jest regulowana w drodze ustawy organicznej, a statuty są przyjmowane na mocy dekretów królewskich. Prezesa i kierowników mianuje król. Awaryjne wsparcie płynnościowe stanowi więc środek udzielony przez państwo przy użyciu zasobów państwowych w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (432) Banque de France jest instytucją, której kapitał stanowi własność państwa. Nie naruszając głównego celu stabilności cen, Banque de France wspiera politykę gospodarczą rządu oraz świadczy usługi na rzecz państwa bądź na rzecz osób trzecich w porozumieniu z państwem. Awaryjne wsparcie płynnościowe stanowi więc środek udzielony przez państwo przy użyciu zasobów państwowych w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (433) Awaryjne wsparcie płynnościowe udostępnione DCL oraz awaryjne wsparcie płynnościowe udostępnione DBB/Belfius do momentu jego zbycia przez grupę Dexia na rzecz państwa stanowi środek selektywny przyznany tej grupie, przynoszący jej korzyść wynikającą z finansowania, którego nie może już uzyskać na rynku z powodu swoich poważnych trudności, w szczególności jeżeli chodzi o płynność.

⁽¹¹⁶⁾ Zob. motyw 315 powyżej.

⁽¹¹⁷⁾ Zob. motyw 313 powyżej i motyw 426 poniżej.

⁽¹¹⁸⁾ Zob. motyw 414 powyżej.

⁽¹¹⁹⁾ Zob. strona internetowa Narodowego Banku Belgii: <http://www.nbb.be>.

- (434) Tak samo awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone DBB/Belfius po transakcji jego zbycia na rzecz państwa belgijskiego stanowi środek selektywny przyznany temu bankowi, przynoszący mu korzyść w postaci finansowania, którego nie uzyskałby na rynku. Ponadto w sytuacji poważnych problemów związanych z płynnością grupy Dexia DBB/Belfius po transakcji jego zbycia kontynuował zapisy na obligacje emitowane przez DCL. Awaryjne wsparcie płynnościowe ułatwiło mu tę inwestycję, podczas gdy jego konkurenci nie mieli dostępu do takiego udogodnienia.
- (435) Ponieważ grupa Dexia prowadzi działalność w szeregu państw członkowskich i w przypadku przeważającej części tej działalności konkuruje z innymi instytucjami finansowymi działającymi w Unii Europejskiej, awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone grupie zakłóciło konkurencję i wpłynęło na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (436) Podobnie dla DBB/Belfius po transakcji jego zbycia awaryjne wsparcie płynnościowe stanowiło źródło finansowania, bez którego nie mógłby kontynuować swojej działalności (w szczególności zapisów na instrumenty finansowe emitowane przez DCL) i który przyniósł mu zatem korzyść zakłócającą konkurencję. DBB/Belfius jest znaczącym belgijskim bankiem, który konkuruje z innymi instytucjami finansowymi prowadzącymi działalność w Unii Europejskiej. Korzyść ta wpłynęła więc na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (437) W konsekwencji, mimo portfeli finansowania dłużnego oddanych w zastaw przez banki DBB/Belfius i DCL, Komisja uznaje, że awaryjne wsparcie płynnościowe stanowi pomoc państwa.

c) pomoc pochodząca ze sprzedaży DBB/Belfius państwu belgijskiemu

- (438) W swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego sprzedaży DBB/Belfius Komisja wyraziła wątpliwości do co braku elementów pomocy w tej transakcji sprzedaży na rzecz państwa belgijskiego. Całą dodatnią różnicę między ceną zapłaconą przez władze belgijskie a wartością rynkową DBB/Belfius w czasie przeprowadzenia transakcji uznaje się za pomoc państwa na korzyść sprzedającego (Dexia SA) w równoważnej kwocie. Ponadto transakcja może również obejmować elementy pomocy na korzyść sprzedawanego podmiotu (DBB/Belfius). Powyższa pomoc kumuluje się z zakwestionowaną pomocą, której dotyczy decyzja w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji i z której DBB/Belfius korzystał już jako podmiot wchodzący w skład grupy Dexia (zob. sekcja 6.1.1 motywy 387–405), oraz z awaryjnym wsparciem płynnościowym otrzymanym przez DBB/Belfius (zob. lit. b) w niniejszej sekcji).

— *Pomoc na rzecz sprzedającego*

- (439) Transakcja wykupu akcji DBB/Belfius przez państwo belgijskie jest finansowana z zasobów państwowych (pochodzących od Federalnej Spółki Inwestycyjnej i Udziałowej).
- (440) Państwo belgijskie interweniowało na rzecz grupy Dexia lub jej spółek zależnych na warunkach, które byłyby nie do przyjęcia dla prywatnego inwestora działającego w normalnych warunkach rynkowych. Sprzedający, tj. grupa Dexia, korzysta z zasobów państwowych, uzyskanych dzięki zawyżonej cenie zapłaconej przez Belgię za wykup DBB/Belfius. Komisja zauważa, że w ocenie ceny dostarczonej przez władze belgijskie podano wartość mieszczącą się w przedziale od 2,8 mld EUR do 7,2 mld EUR. Należy zauważyć, że po uwzględnieniu niezrealizowanych strat wynikających z warunków rynkowych panujących latem 2011 r. (wzrost niezrealizowanych strat o około [0–2] mld EUR) oraz przedstawione prognozy (408 mln EUR i [...] mln EUR odpowiednio w 2012 i 2013 r.), a także biorąc pod uwagę mnożnikowe metody oceny rentowności europejskich grup bankowych podobnych do banku Belfius (wskaźnik P/E⁽¹²⁰⁾ wynoszący [5–10] w 2012 i 2013 r. oraz P/TBV⁽¹²¹⁾ wynoszący [0,6–0,8] na koniec 2011 r.), szacowana wartość sprzedanego udziału DBB/Belfius wynosi od [0–5] mld EUR do [0–5] mld EUR.
- (441) Ponadto Komisja zauważa, że warunki transakcji sprzedaży DBB/Belfius obejmują zaciągnięcie zobowiązań umownych przez DBB/Belfius lub państwo belgijskie, które są korzystne dla przedsiębiorstw Dexia/DCL i które w normalnych warunkach rynkowych spowodowałyby obniżenie ceny transakcji. Zobowiązania te obejmują klauzulę *earn-out*, umowę finansowania zawartą między DBB/Belfius i DCL/Dexia oraz zabezpieczenie grupy Dexia przez państwo belgijskie na wypadek wszelkich rodzajów ryzyka poniesienia strat w związku z pozostającą kwotą należności w Arco, Ethias i Holding Communal.

⁽¹²⁰⁾ P/E oznacza *price/earnings* („cena/zysk”).

⁽¹²¹⁾ P/TBV oznacza *price/tangible book value* („cena/konkretna wartość księgową”).

- (442) Po pierwsze, jeżeli chodzi o klauzulę *earn-out*, Komisja uznaje, że w przypadku sprzedaży banków powszechne jest stosowanie mechanizmów dostosowania ceny proporcjonalnie do przyszłej rentowności sprzedanej działalności. Komisja zauważa jednak, że w rozpatrywanym przypadku taka klauzula jest nieproporcjonalna do sytuacji. W szczególności to, że państwo belgijskie zobowiązuje się do zwrotu 100 % zysków oznacza, że przyjmuje bardzo duże ryzyko (wykup o wartości 4 mld EUR), rezygnując z wszelkiego wynagrodzenia z tytułu tego ryzyka (oraz ze zwrotu poniesionych kosztów finansowania). Inwestor prywatny nie zaakceptowałby więc takiego zwrotu zysków bez znacznej korekty ceny sprzedaży. Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Belgię i jej doradcę bankowego oraz z danymi rynkowymi wartość przedmiotowej klauzuli *earn-out* szacuje się na kwotę 40–150 mln EUR.
- (443) Po drugie, oferta przedstawiona grupie Dexia przez państwo belgijskie obejmuje stopniowe zmniejszenie finansowania DBB/Belfius na rzecz reszty grupy, w szczególności banków Dexia SA i DCL. Nie sporządzono jednak jasnego i zdecydowanego harmonogramu tej redukcji. Komisja uważa, że przy powyższych warunkach żaden inwestor prywatny nie zdecydowałby się na zakup banku o tak dużym zaangażowaniu wobec grupy Dexia i jej spółek zależnych, borykających się z poważnymi trudnościami finansowymi, bez skorygowania ceny sprzedaży.
- (444) Po trzecie zabezpieczenie grupy Dexia przez państwo belgijskie na wypadek wszelkich rodzajów ryzyka poniesienia strat w związku z pozostającą kwotą należności w Arco, Ethias i Holding Communal, określone w ofercie państwa belgijskiego dla grupy Dexia opublikowanej w dniu 10 października 2011 r., byłoby nieakceptowalne dla rozważnego inwestora prywatnego.
- (445) Należy przypomnieć, że – jak wskazano w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego sprzedaży DBB/Belfius⁽¹²²⁾ oraz potwierdzono w decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji⁽¹²³⁾ i w decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania⁽¹²⁴⁾ – sprzedaż DBB/Belfius państwu belgijskiemu na warunkach korzystnych dla grupy Dexia stanowi środek pomocy wchodzący w zakres działań polegających na wdrożeniu przez zainteresowane państwa członkowskie szeregu dodatkowych środków strukturalnych na rzecz grupy Dexia (na temat których, przy podejmowaniu decyzji w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego sprzedaży DBB/Belfius, Komisja nie dysponowała jeszcze wystarczająco precyzyjnymi informacjami, ale które okazały się następnie gwarancją refinansowania, awaryjnym wsparciem płynnościowym i środkami przewidzianymi w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji grupy Dexia), który byłby nieakceptowalny dla rozważnego inwestora. Wynika z tego, że zakupu DBB/Belfius nie można oddzielić od innych środków wsparcia zapewnionych grupie⁽¹²⁵⁾.
- (446) Należałoby również obniżyć dokonąć korekty ceny w dół, aby uwzględnić zobowiązania wspomniane w motywach 441–445, które przyniosły korzyść grupie Dexia/DCL. W związku z tym Komisja uważa, że cena sprzedaży DBB/Belfius była zawyżona i przekraczała cenę, jaką zapłaciłby prywatny inwestor. Pomoc na korzyść DCL/Dexia można więc oszacować na kwotę 1–2 mld EUR.
- (447) Grupa Dexia konkuruje z grupami zagranicznymi, w związku z czym wywierany jest wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi a przedmiotowa sprzedaż po zawyżonej cenie zakłóca konkurencję.

— Pomoc na rzecz DBB/Belfius

- (448) Komisja uważa, że wykazano, że państwo belgijskie nie postąpiło jak rozważny inwestor w warunkach gospodarki rynkowej przystępując do zakupu DBB/Belfius, ponieważ cena sprzedaży była wyższa od ceny rynkowej a państwo kupiło DBB/Belfius, aby zapobiec pogorszeniu się sytuacji finansowej grupy, a w konsekwencji belgijskiego systemu finansowego.
- (449) Komisja zauważyła już w swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania, że bardzo nieprawdopodobne jest przejęcie grupy bankowej przez inwestora prywatnego z powodu zażądaney ceny i jej zaangażowania wobec DCL/Dexia, które miało być zmniejszane w sposób stopniowy. Komisja zauważa również, że inwestor wolnorynkowy nie zdecydowałby się na realizację przedmiotowej transakcji kupna w tak krótkim terminie i bez wcześniejszego przeprowadzenia odpowiednich badań. Formalnie postępowanie wyjaśniające potwierdziło słuszność tych wątpliwości.

⁽¹²²⁾ Zob. motyw 65 decyzji w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego sprzedaży DBB/Belfius.

⁽¹²³⁾ Zob. motywy 16 i 98 decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji.

⁽¹²⁴⁾ Zob. motyw 151 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania.

⁽¹²⁵⁾ Wyrok z dnia 15 września 1998 r. w sprawie T-11/95 BP Chemicals przeciwko Komisji, Rec. 1998, s. II-3235, pkt 170 i 171.

- (450) Komisja argumentuje również, że DBB/Belfius korzysta bezpośrednio z tego, że został wyłączony z grupy Dexia, co stanowi korzyść samą w sobie. Przynależność do tej grupy doprowadziła do wycofywania pokaźnych depozytów z DBB/Belfius oraz do zagrożenia jego rentowności. Władze belgijskie podkreśliły stanowczo ten aspekt transakcji, by uspokoić deponentów.
- (451) Korzyści przyznane na rzecz DBB/Belfius w ramach przedmiotowego środka powodują zakłócenie konkurencji, umożliwiając temu bankowi przedstawienie jego wierzycielom i deponentom sytuacji lepszej niż jest ona w rzeczywistości. DBB/Belfius konkuruje z zagranicznymi grupami, przez co wywierany jest wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (452) W konsekwencji Komisja stwierdza, że wykup akcji DBB/Belfius przez państwo belgijskie na warunkach opisanych powyżej stanowi pomoc państwa na rzecz DBB/Belfius.
- (453) Natomiast, jeżeli chodzi o zapisy DBB/Belfius na obligacje zabezpieczone gwarancją zainteresowanych państw członkowskich i emitowane przez Dexia SA i DCL, Komisja nie znalazła dostatecznych dowodów, wykazujących w sposób wystarczający pod względem prawnym, że DBB/Belfius odniósł z zapisów na wspomniane obligacje szczególną korzyść z punktu widzenia konkurencji, tzn. korzyść, jakiej nie mogliby uzyskać inni subskrybenci obligacji DCL znajdujący się w podobnej sytuacji. Uwzględnivszy dostępne elementy, Komisja nie może zatem stwierdzić istnienia pomocy państwa w tym przypadku.

6.1.3. Pomoc dodatkowa, która ma zostać udzielona w ramach zmienionego planu uporządkowanej likwidacji i zbycia DMA (przy ustanowieniu banku rozwoju)

- a) Ostateczna gwarancja refinansowania na rzecz Dexia SA, DCL i ich spółek zależnych
- (454) Tak samo jak tymczasowa gwarancja refinansowania zatwierdzona tymczasowo decyzją w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji, decyzją w sprawie pierwszego przedłużenia gwarancji, decyzją w sprawie podwyższenia pułapu gwarancji oraz decyzją w sprawie drugiego przedłużenia, również ostateczna gwarancja refinansowania w wysokości 85 mld EUR stanowi pomoc państwa. Ostateczna gwarancja refinansowania obejmuje użycia zasobów państwowych. Przy braku gwarancji państw grupa Dexia nie mogłaby uzyskać żadnego finansowania na rynkach, dlatego też gwarancja ta przynosi jej korzyść. Nic nie wskazuje na to, że powyższy środek, podjęty w celu ochrony stabilności finansowej, odpowiada na oczekiwania prywatnego podmiotu gospodarczego działającego w warunkach gospodarki rynkowej. W sposób selektywny dotyczy tylko przedsiębiorstwa Dexia. Środek ten ma na celu zapobieżenie natychmiastowej i nieuporządkowanej likwidacji grupy Dexia, co ze względu na znaczącą wielkość banku wpłynęłoby na struktury unijnego rynku bankowego. W związku z tym Komisja uznaje, że przedmiotowy środek wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem.
- d) Dokapitalizowanie spółki Dexia SA w wysokości 5,5 mld EUR
- (455) Jeżeli chodzi o istnienie pomocy związanej z podwyższeniem kapitału, Komisja odnosi się do swojej decyzji z dnia 13 marca 2009 r. oraz do swojej decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, w której stwierdziła, że interwencje państw belgijskiego i francuskiego stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (456) Ponadto Komisja uważa za oczywiste, że środek ten jest selektywny i można go przypisać dwóm państwom członkowskim, biorąc pod uwagę, że dotyczy on wyłącznie jednego przedsiębiorstwa, grupy Dexia, oraz został podjęty bezpośrednio przez Belgię i Francję.
- (457) Jak wyjaśniono powyżej⁽¹²⁶⁾, dokapitalizowanie spółki Dexia SA jest niezbędne dla zapewnienia uporządkowanego przebiegu likwidacji grupy Dexia. Aby ustabilizować sytuację finansową grupy, należy bowiem zarządzić ujemnym wartościom kapitału własnego banków Dexia SA i DCL odpowiednio zgodnie ze stanem na dzień 30 września 2012 r. i 31 grudnia 2012 r. Żaden rozważny właściciel prywatny działający w warunkach gospodarki rynkowej nie dokonałby takiego dokapitalizowania w grupie w trudnej sytuacji, dążąc jednocześnie do jej likwidacji. W związku z tym przedsiębiorstwo odniosło korzyść z dokapitalizowania, którego nie uzyskałoby od rozważnego inwestora prywatnego.

⁽¹²⁶⁾ Zob. powyżej sekcja 2.2.6 „Dokapitalizowanie”, motywy 96–102.

- (458) Dokapitalizowanie pozwala uniknąć natychmiastowej i nieuporządkowanej likwidacji grupy Dexia. W przypadku braku tego środka bank zostałby postawiony w stan likwidacji i szybciej wycofałby się z sektora bankowego. Dystrybucja jego udziałów nastąpiłaby w krótszym okresie. Dlatego też środek ten, ze względu na znaczącą wielkość banku, wywiera wpływ na struktury rynku bankowego w Unii, a w związku z tym wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi oraz zakłóca konkurencję.
- (459) W konsekwencji Komisja stwierdza, że dokapitalizowanie spółki Dexia SA stanowi pomoc państwa na rzecz grupy Dexia.
- c) Pomoc na rzecz banku rozwoju
- (460) Komisja uważa, że rzecz banku rozwoju, w ramach którego DMA będzie prowadzić swoją działalność, przynajmniej się pomoc w formie:
- a) kapitału, jaki akcjonariusze zobowiązali się do niego wnieść; oraz
- b) w formie płynności, jaką ci sami akcjonariusze zobowiązują się dostarczyć nowej instytucji kredytowej.
- (461) Powyższa pomoc kumuluje się z zakwestionowaną pomocą, z której DMA korzystała już w jako podmiot wchodzący w skład grupy Dexia.
- (462) W swojej decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania Komisja uznała, że stwierdzona pomoc wynikająca z transakcji zbycia DMA stanowi pomoc na rzecz działalności DMA oraz „nowej struktury banku hipotecznego”⁽¹²⁷⁾, tzn. przedsiębiorstwa, które powstanie w wyniku transakcji zbycia DMA i obejmie również podmioty prawne nowej struktury banku hipotecznego i spółki *joint venture*. W odpowiedzi zainteresowane państwa członkowskie⁽¹²⁸⁾ i grupa Dexia⁽¹²⁹⁾ stwierdzają odpowiednio w swoich uwagach odnośnie do decyzji o wszczęciu postępowania a władze francuskie w ich piśmie z dnia 4 grudnia 2012 r. dotyczącym działalności DMA⁽¹³⁰⁾, że nie istnieje żaden podmiot gospodarczy taki, jak „nowa struktura banku hipotecznego” oraz że w żadnym przypadku struktura ta nie jest beneficjentem żadnej pomocy.
- (463) Na poparcie przytoczonego argumentu państwa członkowskie oświadczają tylko we wspólnych uwagach dotyczących decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania i decyzji w sprawie podwyższenia pułapu gwarancji, że „różne osoby prawne wchodzące w skład przedmiotowej »struktury kredytu« mają różnych akcjonariuszy i w każdym przypadku każda z nich realizuje swój własny interes spółki” oraz że istnieje „stała rozbieżność interesów różnych stron wchodzących w skład »nowej struktury banku hipotecznego« ”, a mianowicie DMA, nowej instytucji kredytowej i spółki *joint venture*. Jedynym argumentem wykazującym powyższą rozbieżność interesów jest to, że „[...] podmioty te [DMA, nowa instytucja kredytowa i spółka *joint venture*] są ze sobą wzajemnie powiązane stosunkami wynikającymi ze świadczenia usług, które tworzą wertykalną strukturę wielu usług. Na każdym odcinku powyższego łańcucha wartości dany podmiot gospodarczy będzie dążył do osiągnięcia maksymalnego zysku, realizując swój władny interes. Należy zauważyć, że dane podmioty będą musiały dzielić między sobą marżę uzyskiwaną z działalności polegającej na finansowaniu samorządów terytorialnych”⁽¹³¹⁾.
- (464) W tym względzie, w swojej nocie z dnia 4 grudnia 2012 r. dotyczącej działalności DMA, władze francuskie nawiązują do istnienia „różnych obszarów działalności gospodarczej” prowadzonej z jednej strony przez nową instytucję kredytową i DMA, a z drugiej strony – przez spółkę *joint venture*⁽¹³²⁾.
- (465) Na wstępie Komisja przypomina, że postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczące konkurencji, w szczególności postanowienia dotyczące pomocy państwa, odnoszą się do przedsiębiorstw, nie zaś do spółek lub innych podmiotów prawnych, takich jak osoby prawne lub fizyczne.

⁽¹²⁷⁾ Zob. motywy 177, 212, 215, 218, 219, 222 i 225 decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania.

⁽¹²⁸⁾ Zob. pkt 51–54 ich uwag z dnia 2 lipca 2012 r.

⁽¹²⁹⁾ Zobacz sekcja III-2, s. 5 jej uwag.

⁽¹³⁰⁾ Zob. pkt 66 pisma.

⁽¹³¹⁾ Zob. pkt 51–54 ich uwag z dnia 2 lipca 2012 r.

⁽¹³²⁾ Zob. pkt 66 pisma. Zgodnie z sekcją III-2, s. 5 uwag grupy Dexia dotyczących decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji, decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, decyzji w sprawie pierwszego przedłużenia gwarancji, decyzji w sprawie podwyższenia pułapu gwarancji oraz decyzji w sprawie drugiego przedłużenia gwarancji, w której grupa odsyła do pisma władz z dnia 4 grudnia 2012 r. dotyczącego działalności DMA, jeżeli chodzi o „pytania Komisji odnośnie do nowej struktury banku hipotecznego”.

- (466) Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wynika, że przepisy prawa konkurencji Unii Europejskiej mają zastosowanie do przedsiębiorstw, przy czym zgodnie z tymi przepisami przedsiębiorstwo oznacza podmiot gospodarczy, spójny i jednolity, obejmujący różne elementy osobowe, materialne i niematerialne, trwale dążący do osiągnięcia tego samego określonego celu gospodarczego, niezależnie od statusu prawnego lub statusów prawnych tego podmiotu gospodarczego ⁽¹³³⁾.
- (467) Co najmniej dwa odrębne podmioty prawne mogą zostać uznane za tworzące jeden podmiot gospodarczy do celów stosowania zasad pomocy państwa. Ten podmiot gospodarczy jest w związku z tym uznawany za odnośne przedsiębiorstwo. W tym kontekście Trybunał Sprawiedliwości sprawdza, czy istnieje pakiet kontrolny lub powiązania funkcjonalne, gospodarcze i organizacyjne ⁽¹³⁴⁾.
- (468) Komisja uważa, że z przedstawionych poniżej względów DMA, nowa instytucja kredytowa i spółka *joint venture* są jednym i tym samym przedsiębiorstwem. Spółki te trwale dążą do osiągnięcia tego samego określonego celu gospodarczego (zaradzenie niedoskonałościom rynku stwierdzonym w finansowaniu francuskich samorządów lokalnych i publicznych szpitali), chociaż każda z nich odgrywa określoną i uzupełniającą rolę w osiągnięciu wspólnego celu.
- (469) Należy zauważyć, że przepisy prawa francuskiego (art. L. 515-22 Kodeksu walutowego i finansowego) zawierają wymóg, zgodnie z którym procesem zarządzania środkami i ściąganiem należności, obejmującym pożyczki i powiązane wierzytelności, papiery wartościowe i aktywa posiadane przez bank hipoteczny oraz obligacje i inne gromadzone przez niego środki, zajmuje się odrębna instytucja kredytowa związana z bankiem hipotecznym na mocy umowy. Uzasadnienie tego rozróżnienia między osobami prawnymi nie jest natury gospodarczej, lecz wyłącznie prawnej. Zgodnie z prawem francuskim w przypadku postępowania naprawczego lub likwidacyjnego pierwsze prawo zastawu przysługuje pracownikom najemnym. Na podstawie artykułu L. 515-19 Kodeksu walutowego i finansowego pierwsze prawo zastawu ustanawia się na obligacjach emitowanych przez bank hipoteczny. Zgodnie z tym prawem całość aktywów banku hipotecznego jest przeznaczona w pierwszej kolejności na spłatę hipotecznych listów zastawnych.
- (470) W przypadku braku przepisów prawnych stanowiących, że instytucja kredytowa (zatrudniająca pracowników najemnych) zarządza bankiem hipotecznym (niezatrudniającym pracowników) zaistniałby konflikt pierwszeństwa spłaty. Dlatego też DMA, będąc bankiem hipotecznym, nie mogłaby funkcjonować bez nowej instytucji kredytowej. DMA nie jest przedsiębiorstwem sensu *stricto*, ponieważ zgodnie z prawem francuskim jest pozbawiona możliwości samodzielnego zarządzania swoją działalnością. Władze francuskie podkreślają w pkt 78 ich pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA, że „przepisy prawne mające zastosowanie do banków hipotecznych zawierają zakaz zatrudniania przez te banki pracowników najemnych”. W piśmie tym władze francuskie doprecyzowują również, że zadania w zakresie bieżącego zarządzania aktywami DMA będą wykonywane przez nową instytucję kredytową i obejmą w szczególności zarządzanie pożyczkami i ich ściąganie, realizację procesu mającego na celu wyeliminowanie „wrażliwego” charakteru pożyczek DMA, zarządzanie portfelem papierów wartościowych, zarządzanie płynnością i refinansowaniem długoterminowym z użyciem hipotecznych listów zastawnych, zarządzanie ryzykiem i zapewnienie pokrycia ryzyka poprzez transakcje rynkowe, zarządzanie bilansem DMA oraz obsługa aktywów i metod wewnętrznych ratingów ⁽¹³⁵⁾.
- (471) Ponadto na podstawie art. L. 515-13-I Kodeksu walutowego i finansowego do wyłącznych zadań banku hipotecznego należy udzielanie lub przejmowanie gwarantowanych pożyczek, należności z tytułu zaangażowania kredytowego wobec podmiotów publicznych oraz sprzedaż i kupno papierów wartościowych i aktywów z pierwszeństwem zaspokojenia, a w zakresie finansowania tych aktywów – emitowanie hipotecznych listów zastawnych z prawem zastawu zgodnie z przytoczonym art. L. 515-19.
- (472) Zgodnie z powiadomieniem władz francuskich o transakcji zbycia DMA spółka *joint venture* zajmie się sprzedażą pożyczek kwalifikujących się do przeniesienia do puli zabezpieczeń DMA, refinansowanych z emitowanych przez nią hipotecznych listów zastawnych. Spółka *joint venture* ma status zwykłego pośrednika transakcji bankowych i nie może ujmować w swoim bilansie wygenerowanych przez nią pożyczek, ujmowanych następnie w bilansie DMA jako „koszty”.
- (473) W związku z tym spółka *joint venture* działa wyłącznie jako zwykły pośrednik, dzięki czemu działalność banku hipotecznego DMA jest zgodna z definicją prawną zawartą w art. L. 515-13-I Kodeksu walutowego i finansowego. Bez spółki *joint venture* DMA nie mogłaby wykonywać swojego zadania polegającego na „udzielaniu lub przejmowaniu pożyczek” zgodnie z warunkami określonymi w tym artykule.

⁽¹³³⁾ Wyrok z dnia 23 kwietnia 1991 r. w sprawie C-41/90 Höfner i Elser przeciwko Macrotron, Rec. 1991, s. I-1979, pkt 21; oraz wyrok z dnia 17 lutego 1993 r. w sprawie C-159/91 Poucet, Pistre/AGF i Cancava, Rec. 1993, s. I-637, pkt 17.

⁽¹³⁴⁾ Wyrok z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie C-480/09 P AceaElectrabel Produzione SpA przeciwko Komisji, Zb.Orz. 2010, s. I-13355, pkt 47-55; oraz wyrok z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-222/04 Ministero dell'Economia e delle Finanze przeciwko Cassa di Risparmio di Firenze SpA i inni, Zb.Orz. 2006, s. I-289, pkt 112.

⁽¹³⁵⁾ Zob. pkt 28 powiadomienia o transakcji zbycia DMA.

- (474) Ponadto Komisja przypomina, że nowa instytucja kredytowa działa jako podmiot świadczący usługi przy spółce *joint venture* na potrzeby udzielania pożyczek podmiotom lokalnego sektora publicznego, w tym pożyczek na rzecz publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Zakres świadczonych usług obejmuje w szczególności, wsparcie przy sprzedaży pożyczek i zarządzaniu nimi, wsparcie przy aktywnym zarządzaniu pożyczkami, jak również usługi w obszarze finansów i zarządzania ryzykiem.
- (475) Poza tym sposób sformułowania przez władze francuskie ich zobowiązań świadczy o tym, że uznają nową instytucję kredytową i DMA za podmioty należące do tego samego przedsiębiorstwa. W pkt 13 zobowiązań dotyczących DMA podano poziom płynności, jaki akcjonariusze (państwo, CDC i La Banque Postale) zobowiązują się zapewnić nowej instytucji kredytowej oraz poziom płynności wymagany „dla nowej instytucji kredytowej i DMA”. W pkt 15 tych zobowiązań, zacytowanym „Poziom kapitału nowej instytucji kredytowej i DMA” określa się, że poziom kapitału, jaki akcjonariusze zobowiązują się utrzymać odpowiada poziomowi wymaganemu do zaradzenia możliwym stratom z tytułu istniejącego portfela DMA. Oznacza to, że wartość możliwego dokapitalizowania nowej instytucji kredytowej określa się w stosunku do potrzeb DMA.
- (476) DMA, nowa instytucja kredytowa i spółka *joint venture* mają tych samych akcjonariuszy końcowych (państwo, CDC i La Banque Postale), przy czym poziomy udziałów są zróżnicowane.
- (477) Ponadto, chociaż władze francuskie poinformowały w ich powiadomieniu o transakcji zbycia DMA, że „użyją pojęcia »bank rozwoju« w odniesieniu do różnych rodzajów prowadzonej działalności gospodarczej: z jednej strony do nowej instytucji kredytowej i DMA, a z drugiej strony do spółki *joint venture*”⁽¹³⁶⁾, Komisja zauważa, że uzasadniają zgodność transakcji z zasadami pomocy państwa – w szczególności obniżony poziom rentowności działalności w zakresie finansowania samorządów lokalnych – tym, że „DMA, nowa instytucja kredytowa i spółka *joint venture* [...] stanowią łącznie bank rozwoju”⁽¹³⁷⁾ oraz popierają „określenie” tych podmiotów jako „banku rozwoju”⁽¹³⁸⁾.
- (478) Zdaniem Komisji zainteresowane państwa członkowskie nie mogą⁽¹³⁹⁾, w celu zakwestionowania istnienia elementów pomocy w działalności DMA i nowej „struktury banku hipotecznego” (nazywanej bankiem rozwoju w niniejszej decyzji i powiadomieniach), jednocześnie twierdzić, że nie istnieje dane przedsiębiorstwo i mimo to stosować pojęcie „nowej struktury banku hipotecznego” lub „banku rozwoju” oznaczające przedsiębiorstwo, by przekonać Komisję o zgodności transakcji mającej za przedmiot DMA z zasadami pomoc państwa.
- (479) Zdaniem Komisji zbyt częste stosowanie pojęcia „bank rozwoju”⁽¹⁴⁰⁾ – oznaczającego jednocześnie DMA, nową instytucję finansową i spółkę *joint venture* – w wystosowanym przez władze francuskie powiadomieniu o transakcji zbycia DMA świadczy o tym, że te trzy podmioty prawne stanowią trzy „fasady” tego samego podmiotu gospodarczego, tego samego przedsiębiorstwa. W przeciwnym razie zainteresowane państwa członkowskie mogłyby opisać i uzasadnić transakcję zbycia DMA bez konieczności określania tym samym pojęciem trzech odrębnych podmiotów prawnych.
- (480) Podobnie w wystosowanym przez władze francuskie powiadomieniu o transakcji zbycia DMA występuje często wyrażenie „DMA, nowa instytucja kredytowa i spółka *joint venture*”, co wskazuje na przynależność do jednego przedsiębiorstwa i udział w tej samej działalności gospodarczej⁽¹⁴¹⁾.
- (481) Tekst zobowiązań wynikających z transakcji zbycia DMA również zawiera wyrażenie „DMA, nowa instytucja kredytowa i spółka *joint venture*”⁽¹⁴²⁾, w szczególności we fragmencie „ogólnego planu biznesowego nowej instytucji kredytowej i spółki *joint venture*”⁽¹⁴³⁾.

⁽¹³⁶⁾ Zob. pkt 66 pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA.

⁽¹³⁷⁾ Zob. pkt 111 pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA.

⁽¹³⁸⁾ Pkt 110 zdanie drugie pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA oraz tytuł sekcji 4.3, którego stanowi wprowadzenie, mają następujące brzmienie: „W każdym przypadku uznanie za bank rozwoju dopuszcza obniżony poziom rentowności. 4.3 Uznanie za bank rozwoju dopuszcza obniżony poziom rentowności”.

⁽¹³⁹⁾ W ich uwagach przedstawionych w odpowiedzi na decyzję w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania i decyzję w sprawie podwyższenia pułapu gwarancji.

⁽¹⁴⁰⁾ Zob. pkt 32, 42, 58, 79, 92, 95, 100, 110, 111, 113, 122 i 125 oraz przypis nr 38 w piśmie dotyczącym transakcji zbycia DMA.

⁽¹⁴¹⁾ Zob. pkt 82, 88, 92, 113, 114 („[...] całkowita rentowność DMA, nowej instytucji kredytowej i spółki *joint venture* [...]”), 118, 122 i 125 („[...] działalność, jaką będą prowadzić DMA, nowa instytucja kredytowej i spółka *joint venture*”) oraz tytuł sekcji 3.3 i 4.2 pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA.

⁽¹⁴²⁾ Zob. pkt 6, 7 i 8 zobowiązań.

⁽¹⁴³⁾ Zob. pkt 7 zobowiązań.

(482) Poza tym Komisja uważa, że nawet gdyby nie istniało przedsiębiorstwo takie, jak „bank rozwoju” złożone z DMA, nowej instytucji kredytowej i spółki *joint venture*, DMA byłaby beneficjentem pomocy opisanej poniżej (zobowiązanie do dostarczenia kapitału), ponieważ odniosłaby korzyść płynącą z danych środków wiążących się z zastosowaniem zasobów państwowych ze względu na to, że nie mogłaby funkcjonować bez przedmiotowego środka, ani niezależnie od nowej instytucji kredytowej (zob. motywy 470–471). Powyższa z natury selektywna korzyść spowodowałaby zakłócenie konkurencji na poziomie europejskim z tych samych względów, które dotyczą banku rozwoju.

— Zobowiązanie do dostarczenia kapitału nowej instytucji kredytowej i DMA

(483) Państwo, CDC i La Banque Postale, tj. akcjonariusze DMA, zobowiązują się do utrzymania kapitału nowej instytucji kredytowej i DMA na poziomie koniecznym do zaradzenia możliwym stratom z tytułu istniejącego portfela (portfela papierów wartościowych typu *legacy*), obejmującego „wrażliwe pożyczki” w kwocie około 10 mld EUR. W tym względzie władze francuskie zobowiązały się do powiadomienia o przyszłym podwyższeniu kapitału DMA, które Komisja oceni na podstawie zasad Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa.

(484) Dokapitalizowanie przez państwo francuskie polega wyraźnie na przyznaniu środków publicznych. To samo odnosi się do zastrzyka kapitałowego od CDC lub La Banque Postale.

(485) Zgodnie z orzecznictwem⁽¹⁴⁴⁾ samo to, że podmiot gospodarczy jest pod kontrolą państwa, nie wystarczy, by przypisać państwu działania tego podmiotu. Z orzecznictwa wynika jednak również, że ponieważ bardzo trudno Komisji, ze względu na uprzywilejowane relacje pomiędzy CDC i La Banque Postale Communal z jednej strony, a państwem francuskim z drugiej strony, wykazać, że w niniejszej sprawie decyzje o kupnie DMA na zgłoszonych warunkach (środek 1) i zaspokojeniu zapotrzebowania nowej instytucji kredytowej i DMA na finansowanie (środek 4) zostały rzeczywiście podjęte na polecenie władz publicznych, możliwość przypisania państwu tych działań można wywnioskować z szeregu poszlak właściwych dla okoliczności, w jakich działania te miały miejsce.

(486) W szczególności poszlaki takie jak „stopień integracji przedsiębiorstwa publicznego w strukturach administracji publicznej, charakter jego działalności oraz prowadzenie działalności na rynku w warunkach normalnej konkurencji z przedsiębiorstwami prywatnymi, osobowość prawna przedsiębiorstwa (podległość przepisom o przedsiębiorstwach publicznych lub prawu spółek prawa handlowego), intensywność nadzoru w zakresie zarządzania sprawowanego przez władze publiczne lub jakkolwiek inna poszlaka, która by w konkretnym przypadku wskazywała na udział władz publicznych w zastosowaniu środka pomocy lub niemożność wykluczenia takiego udziału, z uwzględnieniem również zakresu pomocy, jej treści oraz warunków jej udzielenia” mogą być właściwe dla stwierdzenia, że dany środek pomocy zastosowany przez przedsiębiorstwo publiczne można przypisać państwu⁽¹⁴⁵⁾.

(487) W rozpatrywanym przypadku należy zauważyć, że CDC jest przedsiębiorstwem publicznym objętym, na mocy francuskiej ustawy budżetowej z dnia 28 kwietnia 1816 r., nadzorem i gwarancją organu ustawodawczego, pełniącym zadania użyteczności publicznej (w szczególności z zakresu finansowania organów służby publicznej), jest regulowane przepisami ustawodawczymi i wykonawczymi, a jej dyrektor generalny i kierownicy wyższego szczebla są wyznaczani przez prezydenta Republiki Francuskiej i rząd francuski⁽¹⁴⁶⁾.

⁽¹⁴⁴⁾ Wyrok z dnia 16 maja 2002 r. w sprawie C-482/99 Francja przeciwko Komisji (zwany „wyrokiem w sprawie Stardust Marine”), Rec. 2002, s. I-4397, pkt 52, 55 i 56.

⁽¹⁴⁵⁾ Wyżej wymieniony wyrok w sprawie Stardust Marine, pkt 56 i 57:

„(56) Dla wyciągnięcia wniosku o możliwości przypisania państwu środka przyjętego przez przedsiębiorstwo publiczne, znaczenie może mieć, w odpowiednim przypadku, zaistnienie innych poszlak, takich jak w szczególności zintegrowanie tego przedsiębiorstwa ze strukturami administracji publicznej, charakter jego działalności i prowadzenie jej na rynku w warunkach normalnej konkurencji z podmiotami prywatnymi, status prawny przedsiębiorstwa podlegającego prawu publicznemu lub prawu spółek, intensywność, z jaką władze publiczne sprawują kontrolę nad zarządem przedsiębiorstwa lub inna przesłanka wskazująca w konkretnym przypadku na zaangażowanie władz publicznych lub nieprawdopodobieństwo braku takiego zaangażowania w przyjęcie danego środka, biorąc pod uwagę jego zakres, treść i ustanawiane w nim warunki.

(57) Sama okoliczność, że przedsiębiorstwo publiczne zostało utworzone jako spółka kapitałowa, nie może, biorąc pod uwagę niezależność, jaka może wynikać z posiadania takiej formy prawnej, zostać uznana za wystarczającą, aby wykluczyć, iż przyjęty przez taką spółkę środek pomocowy można przypisać państwu (porównaj przytoczony powyżej wyrok z dnia 21 marca 1991 r. w sprawie C-305/89 Włochy przeciwko Komisji, pkt 13). Istnienie bowiem sytuacji kontroli oraz rzeczywistych możliwości wywierania dominującego wpływu, jakie sytuacja ta obejmuje w praktyce, uniemożliwia wykluczenie z góry wszelkiej możliwości przypisania państwu przyjętego przez taką spółkę środka, a zatem prawdopodobieństwa obejścia traktatowych zasad pomocy państwa, bez względu na znaczenie jako takiej formy prawnej przedsiębiorstwa jako przesłanki umożliwiającej ustalenie, czy państwo było w danym przypadku zaangażowane”.

⁽¹⁴⁶⁾ W wyroku zwanym „wyrokiem w sprawie Air France” informacje te wystarczyły, by uzasadnić uznanie CDC za podmiot należący do sektora publicznego, którego postępowanie można przypisać państwu (zob. w szczególności pkt 58-61 wyroku z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie T-358/94 Air France przeciwko Komisji, Rec. 1996, s. II-2019).

- (488) Jeżeli chodzi o argument państw członkowskich, które twierdzą, że stanowisko Komisji, potwierdzone przez Sąd w wyroku z 1996 r. w sprawie Air France, nie ma już uzasadnienia w świetle późniejszego orzecznictwa (wyrok w sprawie Stardust Marine) oraz zmian statusu CDC, Komisja zauważa przede wszystkim, że zgodnie z art. L 518-2 i następnymi artykułami francuskiego Kodeksu walutowego i finansowego zmienionego ustawą o modernizacji gospodarki⁽¹⁴⁷⁾ CDC jest „grupą publiczną działającą w interesie ogólnym”, „objętą w najwyższym stopniu nadzorem i gwarancją organu ustawodawczego”. Komisja zauważa również, że zgodnie ze wspomnianym późniejszym orzecznictwem powyższe elementy należy jednak uwzględnić przy ocenie możliwości przypisania przedmiotowych środków państwu a ponadto potwierdza je przez szereg dodatkowych poszlak opisanych w motywach 490–493.
- (489) Bank La Banque Postale jest w 100 % własnością spółki La Poste. Oprócz tego, że sprawuje kontrolę nad La Banque Postale, La Poste działa jako usługodawca, zapewniając bankowi La Banque Postale personel, który pracuje „w imieniu i na rzecz” tego banku. Państwo francuskie i CDC⁽¹⁴⁸⁾ posiadają całość kapitału i praw głosu w spółce La Poste. Zgodnie z ustawą⁽¹⁴⁹⁾ prezes zarządu La Poste jest nominowany w drodze zarządzenia członków zarządu; ośmiu kandydatów na członków zarządu La Poste wyznacza państwo, trzech CDC a jednego wspólnie – państwo i CDC; w skład zarządu La Poste wchodzi jeden przedstawiciel samorządu terytorialnego. W posiedzeniach zarządu La Poste bierze udział komisarz rządu i szef misji w zakresie ogólnej kontroli gospodarczej i finansowej wyznaczony przy La Poste przez państwo. Jeden z członków zarządu La Poste nominowany na wniosek państwa jest również członkiem zarządu spółki Dexia SA i brał udział (począwszy od daty wcześniejszej niż data przyjęcia decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, tj. 26 lutego 2010 r., do kwietnia 2012 r.), w charakterze członka organu reprezentującego władze francuskie⁽¹⁵⁰⁾, w [...] odnośnie do grupy Dexia.
- (490) Należy również stwierdzić, że zobowiązanie do dokapitalizowania nowej instytucji kredytowej i DMA w razie konieczności zostało podjęte równocześnie ze zgłoszeniem przez zainteresowane państwa członkowskie zmienionego planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, obejmującego środki, które same te państwa uznają za pomoc, takie jak nowa ostateczna gwarancja refinansowania i dokapitalizowania Dexia SA.
- (491) Główny punkt zmienionego planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia stanowi transakcja zbycia DMA, której jednym z zasadniczych elementów, decydującym o zawarciu porozumienia w sprawie transakcji, jest zobowiązanie do dokapitalizowania nowej instytucji kredytowej i DMA.
- (492) Jeżeli chodzi o uporządkowaną likwidację grupy Dexia, zainteresowane państwa członkowskie podkreślają, że w przypadku jej braku (w przypadku braku pomocy, jaką obejmuje) DCL lub grupa Dexia stałyby się niewypłacalne i nastąpiłaby natychmiastowa likwidacja grupy Dexia, „co z pewnością pociągnęłoby za sobą poważne zaburzenia w gospodarce belgijskiej, francuskiej i luksemburskiej oraz ogólnie w strefie euro”⁽¹⁵¹⁾.
- (493) Wreszcie Komisja zauważa, że CDC, La Banque Postale i państwo francuskie zdecydowały o ustanowieniu banku rozwoju, którego głównym celem nie jest maksymalizacja rentowności, ale zaradzenie niedoskonałości rynku. Bank rozwoju ma udzielać finansowania francuskim samorządom lokalnym i szpitalom publicznym, aby przyczynić się do realizacji wspólnego interesu. Ponadto zarówno CDC i La Banque Postale, jak i państwo francuskie będą musiały wywiązać się ze zobowiązań dotyczących szeregu produktów (produktów waniliowych), jakie zostaną udostępnione.
- (494) Z powyższych informacji wynika, że niemożliwy jest brak decydującego wpływu francuskich władz publicznych na CDC i La Banque Postale, by wyraziły zgodę na udział w operacji zbycia DMA i ustanowienia banku rozwoju, obejmującej zobowiązanie do dokapitalizowania w razie potrzeby nowej instytucji kredytowej i DMA.
- (495) W związku z tym przedmiotowy środek, obejmujący udzielenie zasobów publicznych, można przypisać państwu.
- (496) Zobowiązanie do dostarczenia kapitału nowej instytucji kredytowej i DMA jest wyraźnie selektywne.

⁽¹⁴⁷⁾ Ustawa nr 2008-776 z dnia 4 sierpnia 2008 r., Dziennik Urzędowy Republiki Francuskiej z dnia 5 sierpnia 2008 r.

⁽¹⁴⁸⁾ Zgodnie ze stanem na dzień 6 kwietnia 2012 r. państwo posiada 77,1 % kapitału La Poste i praw do głosu, a CDC – 22,9 %.

⁽¹⁴⁹⁾ Ustawa nr 83-675 z dnia 26 lipca 1983 dotycząca demokratyzacji sektora publicznego zmieniona ustawą nr 2010-123 z dnia 9 lutego 2010 r. dotyczącą przedsiębiorstwa publicznego La Poste i działalności pocztowej, Dziennik Urzędowy Republiki Francuskiej nr 0034 z dnia 10 lutego 2010 r., s. 2321.

⁽¹⁵⁰⁾ Tj. w charakterze [...].

⁽¹⁵¹⁾ Strona 150 zmienionego planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia.

- (497) Zobowiązanie to przynosi korzyść nowej instytucji kredytowej i DMA. Po pierwsze, zapewnia pokrycie możliwych strat z tytułu portfela wrażliwych pożyczek. Ponieważ straty te mogą okazać się znaczne, rzędu [1,5–4,5] mld EUR zgodnie z analizą przeprowadzoną dla Komisji przez audytora zewnętrznego, możliwe jest zakwestionowanie rentowności długoterminowej DMA w przypadku braku przedmiotowego zobowiązania. Po drugie, zobowiązanie sensu *stricto* akcjonariuszy do przeprowadzenia takiego dokapitalizowania, istniejące już zgodnie z niniejszą decyzją, do którego dodano zobowiązania dotyczące transakcji zbycia DMA, również przynosi korzyść bankowi rozwojowi, ponieważ rozpowszechnienie tych informacji na rynku zapewnia temu bankowi uprzywilejowaną pozycję. Po trzecie, w prognozach finansowych dotyczących ogólnego planu biznesowego banku rozwoju (DMA, nowej instytucji kredytowej i spółki *joint venture*) określono wskaźnik rentowności kapitału własnego, przy którym rozważny inwestor działający w warunkach gospodarki rynkowej nie podjąłby zobowiązania do przeprowadzenia takiej operacji podwyższenia kapitału.
- (498) Przedmiotowe zobowiązanie zakłóca konkurencję, ponieważ nawet jeżeli z powodu niedoskonałości rynku istnieje pewien deficyt podaży finansowania francuskich samorządów lokalnych i francuskich zakładów opieki zdrowotnej, nie zmienia to faktu, że niektóre podmioty są obecne na niedoskonałym rynku lub mogą wejść na ten rynek i odczują skutki pojawienia się na nim publicznego banku rozwoju korzystającego ze wsparcia i pomocy państwa.
- (499) Wywierany jest wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, ponieważ rynek finansowania francuskich samorządów lokalnych i francuskich zakładów opieki zdrowotnej jest otwarta dla podmiotów gospodarczych mających miejsce prowadzenia działalności w Unii Europejskiej.
- (500) W związku z tym zobowiązanie do dostarczenia kapitału nowej instytucji kredytowej i DMA pomoc państwa
- *Zobowiązanie do zapewnienia płynności*
- (501) Zgodnie z pkt 13 zobowiązań Francji dotyczących transakcji zbycia DMA państwo francuskie, CDC i La Banque Postale, będący akcjonariuszami DMA, zobowiązują się do zapewnienia nowej instytucji kredytowej i DMA potrzebnej płynności.
- (502) Zgodnie z pkt 13 zobowiązań dotyczących DMA przedmiotowe zasilanie płynnością ma się odbywać na warunkach rynkowych określonych w piśmie przedstawionym Komisji w dniu 8 października 2012 r., załączone do niniejszej decyzji (załącznik IV a) w załączniku „Zobowiązania w zakresie audytu”.
- (503) Zgodnie z tym pismem przy każdej emisji koszt finansowania długoterminowego zapewnianego nowej instytucji kredytowej przez jej akcjonariuszy po cenie rynkowej będzie ustalany obierając za punkt wyjścia koszty finansowania dla takich samych okresów zapadalności i walut, odnotowywane na podstawie próby instytucji kredytowych uzgodnionej między nową instytucją kredytową i jej akcjonariuszami.
- (504) Próba zostanie opracowana na podstawie listy banków francuskich uwzględnianych przy ustalaniu stopy procentowej EURIBOR, z której zostaną wykreślone podmioty uznane za nieporównywalne z nową instytucją kredytową i DMA na podstawie ich notowań („ratingi”) długoterminowych (i prognozy) oraz ich profili ryzyka (rodzaj działalności, ekspozycja geograficzna, wskaźniki ostrożnościowe itp.). W miarę możliwości próba będzie obejmować co najmniej trzy banki.
- (505) Koszt finansowania nowej instytucji kredytowej i DMA będzie równy średniej kosztów finansowania podmiotów wchodzących w skład próby.
- (506) Tak samo koszt finansowania krótkoterminowego zapewnianego nowej instytucji kredytowej przez jej akcjonariuszy po cenie rynkowej będzie równy średniej kosztów finansowania podmiotów wchodzących w skład próby.
- (507) Jeżeli chodzi o zobowiązanie do przestrzegania warunków określonych w piśmie z dnia 8 października 2012 r. załączonym do niniejszej decyzji (załącznik IV a), Komisja stwierdza, że zasilanie płynnością nowej instytucji kredytowej na potrzeby banku rozwoju zostanie dokonane na warunkach rynkowych.
- (508) W konsekwencji żadna korzyść z punktu widzenia konkurencji nie wynika z zasilania w płynność na warunkach przedstawionych Komisji (ani z zobowiązania do przeprowadzenia takiej operacji). Dlatego też środek ten nie stanowi pomocy.

d) Pomoc na rzecz grupy Dexia wynikająca z ceny zbycia DMA

- (509) W decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania Komisja wyraziła swoje wątpliwości odnośnie do tego, że cena 380 mln EUR (plus klauzula *earn-out*) za zakup DMA odpowiada cenie rynkowej⁽¹⁵²⁾.
- (510) Następnie cena ta została potwierdzona jako „akceptowalna dla rozsądnego inwestora” przez zespół analityków finansowych powołany przez władze francuskie i CDC, ale przy uwzględnieniu gwarancji *stop-loss* i „mechanizmu »syntetycznej« sprzedaży wrażliwych pożyczek”, odpowiadającego w rzeczywistości gwarancji na wrażliwe pożyczki.
- (511) Zdaniem zespołu w przypadku scenariusza likwidacji (brak nowych pożyczek) wartość nowej instytucji kredytowej/DMA wyniosłaby [...] mln EUR.
- (512) Jak wynika z pisma dotyczącego transakcji zbycia DMA, cena 1 EUR za zbycie odpowiada cenie rynkowej obliczonej przy założeniu zniesienia gwarancji i klauzuli *earn-out* oraz zmiany w bilansie DMA w ciągu trzech pierwszych kwartałów 2012 r.
- (513) Zgodnie z analizą zleconą niezależnemu ekspertowi przez Komisję całkowite straty DMA z tytułu pozostających kwot należności i kosztów sądowych wynoszą [1,5–4,5] mld EUR w scenariuszu odniesienia oraz [3–8] mld EUR w scenariuszu warunków skrajnych.
- (514) Zdaniem Komisji przy założeniu ceny rynkowej DMA wynoszącej łącznie z gwarancjami wynosi 380 mln EUR, zgodnie ze stwierdzeniami zainteresowanych państw członkowskich i szacunkami zespołu analityków finansowych powołanego przez władze francuskie i CDC, niemożliwie jest z punktu widzenia zasad matematyki, by przy zniesieniu gwarancji i ryzyku strat wynoszącym od [1,5–4,5] do [3–8] mld EUR cena rynkowa nowej instytucji kredytowej (posiadającej w 100 % DMA plus aktywa i środki przekazane jej lub udostępnione przez DCL) wynosiła 1 EUR. Zniesienie klauzuli *earn-out* nie uzasadni tej ceny. Cena ta jest zbyt wysoka w świetle ryzyka strat ponieszonego przez DMA.
- (515) Powody, dla których dostarczenie kapitału nowej instytucji kredytowej i DMA przez państwo, CDC i La Banque Postale można przypisać państwu i obejmuje środki publiczne, przedstawione w motywach 484–495 powyżej, dotyczą również zapłaty ceny zakupu nowej instytucji kredytowej przez te same strony.
- (516) Cena wynosząca 1 EUR faworyzuje sprzedającego, tj. grupę Dexia, ze względu na jej zawyżoną wartość, mając na uwadze, że dzięki takiej cenie nie będzie ponosił już ryzyka z tytułu portfela aktywów swojej spółki zależnej DMA. Z punktu widzenia konkurencji korzyść ta jest wyraźnie selektywna, ponieważ czerpie ją tylko grupa Dexia.
- (517) Grupa Dexia konkuruje z grupami zagranicznymi, w związku z czym transakcja zakupu powoduje wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi oraz zakłóca konkurencję. W związku z tym można stwierdzić, że kupno nowej instytucji kredytowej i DMA przez państwo francuskie, CDC i La Banque Postale na warunkach opisanych powyżej odbywa się po cenie wyższej od rzeczywistej wartości tych sprzedawanych podmiotów, przynosi więc wyraźnie korzyść sprzedającemu. W związku z tym powyższa zawyżona cena stanowi nową pomoc na rzecz grupy Dexia.

e) Pomoc na rzecz DMA

- (518) Komisja uważa również, że sprzedaż nowej instytucji kredytowej/DMA stanowi korzyść dla sprzedawanego podmiotu.
- (519) Komisja uważa, że wykazano, że państwo francuskie, CDC i La Banque Postale nie postąpiły jak rozsądny inwestor w warunkach gospodarki rynkowej przystępując do zakupu nowej instytucji kredytowej/DMA, ponieważ 1) cena sprzedaży była wyższa od ceny rynkowej, a 2) transakcja kupna została przeprowadzona, aby zaradzić niedoskonałości rynki, nie zaś aby dokonać rentownej inwestycji.

⁽¹⁵²⁾ Zob. motyw 188 i następną decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania.

- (520) Komisja argumentuje również, że DMA korzysta bezpośrednio z tego, że została wyłączona z grupy Dexia, co stanowi korzyść samą w sobie.
- (521) Korzyści przyznane na rzecz DMA w ramach przedmiotowego środka powodują zakłócenie konkurencji, umożliwiając temu podmiotowi przedstawienie jego wierzycielom i deponentom sytuacji lepszej niż jest ona w rzeczywistości. DMA konkuruje z zagranicznymi grupami, przez co wywierany jest wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (522) W konsekwencji Komisja stwierdza, że wykup akcji nowej instytucji kredytowej/DMA przez państwo francuskie na warunkach opisanych powyżej stanowi pomoc państwa na rzecz DMA.

f) Zniesienie gwarancji (brak pomocy)

- (523) W decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania Komisja uznała, że następujące gwarancje, przewidziane pierwotnie w ramach transakcji zbycia, DMA, mogą potencjalnie stanowić pomoc: gwarancja spółki Dexia SA i DCL na „wrażliwych pożyczkach” DMA (na całkowitą kwotę pożyczek wynoszącą około 10 mld EUR), kontr-gwarancja udzielona przez Francję na gwarancje na „wrażliwe pożyczki” oraz gwarancja tzw. *stop-loss* na straty z tytułu całego portfela papierów wartościowych banków Dexia SA i DCL.
- (524) W zakresie, w jakim zainteresowane państwa członkowskie zrezygnowały z tych gwarancji, Komisja nie przeprowadzi donośnej oceny.

6.1.4. Wniosek

- (525) Podsumowując, Komisja stwierdza, że następujące środki zawierają elementy pomocy państwa: pomoc będąca przedmiotem decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, udział spółki Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia w dniu 30 września 2008 r., gwarancja refinansowania udzielona przez zainteresowane państwa członkowskie na rzecz banków Dexia SA i DCL (tymczasowa gwarancja, która zostanie zastąpiona ostateczną gwarancją), zbycie DBB/Belfius, awaryjne wsparcie płynnościowe udzielane od dnia 5 października 2011 r. (w tym zakończone wsparcie Narodowego Banku Belgii i nadal udzielane wsparcie Banque de France), dokapitalizowanie spółki Dexia SA, zobowiązanie do dokapitalizowania nowej instytucji kredytowej oraz zbycie DMA.

6.2. ILOŚCIOWE OKREŚLENIE POMOCY PAŃSTWA

- (526) Pomoc będąca przedmiotem decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji została już określona ilościowo:
- z kwoty dokapitalizowania z października 2008 r. wynoszącej ogółem 6 mld EUR, 5,2 mld EUR uznano w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji za możliwe do przypisania państwu belgijskiemu i państwu francuskiemu. Do kwoty tej należy dodać kwotę 350 mln EUR wniesioną przez spółkę Arcofin,
  - element pomocy zawarty w gwarancji państwa belgijskiego i francuskiego na portfel aktywów o obniżonej wartości oszacowano na 3,2 mld EUR,
  - część maksymalnej kwoty awaryjnego wsparcia płynnościowego Narodowy Bank Belgii, kwota gwarancji państwa belgijskiego wynosi 35 mld EUR,
  - maksymalna kwota gwarancji państw belgijskiego, francuskiego i luksemburskiego na refinansowanie grupy wynosi 135 mld EUR.
- (527) Kwota tymczasowej gwarancji refinansowania udzielona przez zainteresowane państwa członkowskie na rzecz banków Dexia SA i DCL, zatwierdzona tymczasowo decyzją w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji wzrosła z 45 do 55 mld EUR, przy czym gwarancja ta zostanie zastąpiona ostateczną gwarancją w kwocie 85 mld EUR.

- (528) Jeżeli chodzi o kwotę pomocy z tytułu awaryjnego wsparcia płynnościowego, zainteresowane państwa członkowskie zauważyły, że „kwota pomocy zawartej w środkach awaryjnego wsparcia płynnościowego powinna w każdym razie zostać zmniejszona do połowy łącznej kwoty awaryjnego wsparcia płynnościowego, odpowiadającej kwocie faktycznie przyznanej grupie Dexia przez Narodowy Bank Belgii, przy czym druga połowa została przyznana na koszt i ryzyko Banque de France”⁽¹⁵³⁾.
- (529) Stwierdzenie to jest nieprecyzyjne: zarówno z powiadomienia władz belgijskich o nowym awaryjnym wsparciu płynnościowym, jak i z warunków porozumienia z dnia 2 lutego 2012 r. wynika, że każdy z banków centralnych udziela awaryjnego wsparcia płynnościowego „w swoim zakresie”, tzn. Narodowy Bank Belgii na rzecz DBB/Belfius, zaś Banque de France na rzecz DCL.
- (530) Dlatego też nawet gdyby Banque de France nie wywiązał się ze swojego zobowiązania do zwrotu Narodowemu Bankowi Belgii 50 % kwoty straty wynikającej z niewypłacalności DBB w ramach awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz DBB/Belfius, Narodowy Bank Belgii nadal korzystałby z gwarancji państwa belgijskiego na całość ponoszonego ryzyka związanego z niewypłacalnością DBB/Belfius.
- (531) Natomiast tylko połowa awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Banque de France na rzecz DCL została objęta kontrgwarancją państwa, tj. kontrgwarancją Belgii na rzecz Narodowego Banku Belgii, który zobowiązał się do pokrycia tylko połowy strat Banque de France. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Komisję nie istnieje żadna gwarancja państwa na rzecz Banque de France.
- (532) Cała kwota awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Narodowy Bank Belgii stanowi pomoc państwa. Natomiast w przypadku awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Banque de France pomoc stanowi tylko 50 %.
- (533) Kwota pomocy z tytułu awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Narodowy Bank Belgii jest równa przyznanej maksymalnej kwocie, tj. [...] mld EUR. Kwota pomocy udzielonej przez Banque de France jest równa połowie maksymalnej kwoty przyznanej od dnia 2 lutego 2012 r., tj. [...] mld EUR.
- (534) Dokapitalizowanie spółki Dexia przez Belgię i Francję szacuje się na kwotę 5,5 mld EUR.
- (535) Korzyść na rzecz grupy Dexia wynikającą ze zbycia DBB/Belfius państwu belgijskiemu, zgodnie z opisem powyżej, szacuje się na kwotę 1–2 mld EUR. Niemożliwe jest ilościowe określenie korzyści na rzecz DBB/Belfius wynikającej z transakcji zbycia.
- (536) Niemożliwe jest ilościowe określenie korzyści zarówno na rzecz grupy Dexia, jak i na rzecz DMA, wynikającej z transakcji zbycia DMA.
- (537) Również w przypadku korzyści na rzecz DMA, wynikającej ze zobowiązania nowych akcjonariuszy do dostarczenia w razie potrzeby temu podmiotowi kapitału, niemożliwe jest ilościowe określenie pomocy.

6.3. ZGODNOŚĆ POMOCY Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

- (538) Na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE „za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana [...] pomoc [...] mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”.
- (539) Od rozpoczęcia się kryzysu finansowego jesienią 2008 r. Komisja zatwierdza pomoc państwa na rzecz instytucji finansowych na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, jeżeli spełnione są kryteria zgodności określone w mających zastosowanie komunikatach. W komunikacie Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego⁽¹⁵⁴⁾ Komisja doprecyzowuje, że uważa wymogi dotyczące pomocy państwa, które mają zostać zatwierdzone zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, za nadal spełnione w odniesieniu do sektora finansowego we wszystkich państwach członkowskich. Poszczególne decyzje Komisji zatwierdzające środki podjęte przez władze belgijskie, francuskie i luksemburskie w celu zwalczania kryzysu finansowego są potwierdzeniem na to, że środki pomocy w sektorze finansowym mogą być oceniane na podstawie tego przepisu. W konsekwencji w decyzjach z dnia 19 listopada 2008 r., decyzjach z dnia 13 marca 2009 r. i dnia 30 października 2009 r. dotyczących grupy Dexia, decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, decyzji w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego sprzedaży DBB/Belfius, decyzji w sprawie tymczasowego zatwierdzenia gwarancji, decyzji z dnia 3 kwietnia 2012 r. w sprawie wszczęcia postępowania dotyczącego sprzedaży Dexia BIL, decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania, decyzji w sprawie pierwszego przedłużenia gwarancji, decyzji w sprawie podwyższenia pułapu gwarancji, decyzji w sprawie drugiego przedłużenia gwarancji oraz w decyzji w sprawie zamknięcia postępowania dotyczącego sprzedaży Dexia BIL, podstawę prawną oceny przedmiotowych środków pomocy stanowi art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.

⁽¹⁵³⁾ Zob. pkt 42 uwag zainteresowanych państw członkowskich dotyczących decyzji w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania oraz decyzji w sprawie podwyższenia pułapu gwarancji.

⁽¹⁵⁴⁾ Zob. Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7, pkt 3.

- (540) W związku z powyższym Komisja uważa, że zmieniony plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia oraz plan restrukturyzacji DBB/Belfius można poddać ocenie na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE w świetle komunikatu Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa⁽¹⁵⁵⁾.
- (541) Jeżeli chodzi o środki pomocy określone w decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji, jak również o dodatkową pomoc wynikającą z dokapitalizowania grupy Dexia przez spółkę Arcofin, w sprawie której Komisja orzekła w niniejszej decyzji, Komisja zauważa, że kwota pomocy udzielonej na rzecz grupy Dexia przed przyjęciem decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji jest w rzeczywistości większa niż kwota określona w tej decyzji ze względu na dodatkową pomoc wynikającą z dokapitalizowania dokonanego przez spółkę Arcofin, na temat którego Komisja nie otrzymała wszystkich informacji przed przyjęciem decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji. Komisja może jednak uznać wspomniane środki pomocy oraz pomoc wynikającą z dokapitalizowania grupy Dexia przez Arcofin za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE. Zgodność ze wspólnym rynkiem pomocy udzielonej grupie Dexia przed przyjęciem decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji należy zbadać w świetle nowego planu uporządkowanej likwidacji tej grupy, planu restrukturyzacji banku Belfius oraz transakcji zbycia DMA, które zastąpiły plan restrukturyzacji grupy Dexia zgłoszony Komisji w związku z decyzją w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji.

6.3.1. Zgodność planu restrukturyzacji DBB/Belfius z rynkiem wewnętrznym

- (542) Wymagany stopień restrukturyzacji zależy od powagi problemów, przed jakimi staje każdy bank, oraz od wysokości otrzymanej pomocy. W tym względzie pomoc, jaką należy uwzględnić, wynika ze środków dokapitalizowania i postępowania z aktywami o obniżonej wartości oraz z gwarancji, które otrzymała we wcześniejszym okresie grupa Dexia i z których korzystał również DBB/Belfius. Do powyższych środków pomocy należy dodać awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone przez Narodowy Bank Belgii na rzecz banku DBB/Belfius ze względu na to, że nie miał on możliwości wejścia na rynek. Komisja zauważa również, że DBB/Belfius został wykupiony przez państwo belgijskie i *de facto* oddzielony od swojej spółki matki DCL/Dexia, borykającej się z poważnymi trudnościami opisanymi powyżej, które doprowadziły do jej uporządkowanej likwidacji.
- (543) Zgłaszając awaryjne wsparcie płynnościowe Narodowego Banku Belgii na rzecz DBB/Belfius w dniu 21 października 2011 r., władze belgijskie dokonały sprzecznych stwierdzeń, z jednej strony że środek ten „nie jest powiązany z planem restrukturyzacji grupy Dexia”⁽¹⁵⁶⁾, a z drugiej strony że Komisja powinna go przeanalizować jako zmianę w planie restrukturyzacji zatwierdzonym w dniu 26 lutego 2010 r.⁽¹⁵⁷⁾. Ponadto w piśmie wystosowanym w celu zgłoszenia pierwszego planu uporządkowanej restrukturyzacji grupy Dexia przedmiotowe awaryjne wsparcie płynnościowe figuruje jako pierwszy z wymienionych przez zainteresowane państwa członkowskie środków, które Komisja może potencjalnie uznać za pomoc państwa na rzecz grupy Dexia „w ramach planu uporządkowanej likwidacji”⁽¹⁵⁸⁾.
- (544) W uwagach z dnia 2 lipca 2012 r. przedstawionych przez zainteresowane państwa członkowskie w odpowiedzi na decyzję w sprawie rozszerzenia zakresu postępowania i decyzję w sprawie podwyższenia pułapu gwarancji władze belgijskie doprecyzowują, że awaryjne wsparcie płynnościowe „nie jest bezpośrednio” powiązane z planem restrukturyzacji, ponieważ Narodowy Bank Belgii ma pełną swobodę decyzyjną w zakresie udzielania tego wsparcia⁽¹⁵⁹⁾, dodając jednocześnie, że awaryjne wsparcie płynnościowe „może mieć wpływ na plan restrukturyzacji”⁽¹⁶⁰⁾.
- (545) W każdym wypadku władze belgijskie uważają z jednej strony, że „nie istnieje powód [...], dla którego Komisja powinna zmienić zdanie co do [tego, że] środki awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielone w 2011 r. są niezbędne jako pomoc na ratowanie grupy Dexia”⁽¹⁶¹⁾. Z drugiej strony władze belgijskie przyznają jednak, że uznanie przez Komisję awaryjnego wsparcia płynnościowego za pomoc państwa stanowiłoby „powód do uznania awaryjnego wsparcia płynnościowego za element planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia”⁽¹⁶²⁾.

⁽¹⁵⁵⁾ Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

⁽¹⁵⁶⁾ Pkt 7 zgłoszenia dotyczącego awaryjnego wsparcia płynnościowego: „Ponadto władze belgijskie są zdania, że awaryjne wsparcie płynnościowe Narodowego Banku Belgii na rzecz DBB samo w sobie nie jest powiązane z planem restrukturyzacyjnym grupy Dexia, a w żadnym razie nie należy nakładać na DBB ani utrzymywać wobec niego żadnych zobowiązań” (podkreślenie dodano).

⁽¹⁵⁷⁾ Zob. pkt 30, tytuł E, s. 8 zgłoszenia awaryjnego wsparcia płynnościowego wystosowanego przez władze belgijskie w dniu 21 października 2011 r.:

„E. Awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone przez Narodowy Bank Belgii na rzecz DBB jest zgodne z założeniami planu restrukturyzacyjnego z 2010 r.

30. Uwzględniając to, że przeprowadzenie operacji awaryjnego wsparcia płynnościowego jest konieczne, [...], aby zabezpieczyć stabilność finansową, zapewnić rentowność DBB oraz utrzymać skuteczną konkurencję na rynkach, do zakresu uprawnień Komisji należy zatwierdzenie, zgodnie z zobowiązaniami załączonymi do decyzji Komisji z dnia 26 lutego 2010 r., wszelkich odpowiednich zmian [...] w planie restrukturyzacji wynikających z udzielenia awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz DBB przez Narodowy Bank Belgii” (podkreślenie dodano).

⁽¹⁵⁸⁾ Zob. tytuł B i podtytuł 1, s. 83 zgłoszenia planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, zatytułowane odpowiednio „Opis pomocy udzielonej grupie Dexia w ramach planu uporządkowanej likwidacji” oraz „Awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone przez Narodowy Bank Belgii”.

⁽¹⁵⁹⁾ Zob. pkt 32 uwag, s. 11.

⁽¹⁶⁰⁾ Zob. pkt 33 uwag, s. 11.

⁽¹⁶¹⁾ Zob. pkt 39 uwag, s. 13.

⁽¹⁶²⁾ Zob. pkt 34 uwag, s. 12: „Jedynym powodem, dla którego należałoby uznać awaryjne wsparcie płynnościowe za element planu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, byłoby jego uznanie za pomoc państwa”.

- (546) Komisja uważa, że podobnie jak wszystkie środki pomocy, z jakich korzystała grupa Dexia, awaryjne wsparcie płynnościowe na rzecz DCL jest udzielane obecnie na rzecz odpowiedniego podmiotu należącego do przedsiębiorstwa przeznaczonego do kontrolowanej likwidacji, podczas gdy udzielanie awaryjnego wsparcia płynnościowego na rzecz DBB/Belfius zakończono niedługo po zbyciu DBB/Belfius państwu belgijskiemu⁽¹⁶³⁾.
- (547) Zgodność planu restrukturyzacji musi zostać oceniona w świetle warunków przedstawionych w komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej. Warunki te są następujące:
- plan restrukturyzacji musi umożliwić przywrócenie długoterminowej rentowności instytucji,
  - plan restrukturyzacji musi zapewnić sprawiedliwy podział kosztów restrukturyzacji pomiędzy państwa a bank,
  - plan restrukturyzacji musi umożliwić likwidację nadmiernych zakłóceń konkurencji wywołanych pomocą.
- a) Przywrócenie rentowności długoterminowej instytucji
- (548) Jeżeli chodzi o uwagi zainteresowanych osób trzecich (zob. motywy 348 i 349), Komisja stwierdza z jednej strony w odpowiedzi na uwagi A i B, że DBB/Belfius nie przedstawił zaniżonych cen dla swoich instrumentów finansowania krótkoterminowego (w tym lokat terminowych) lub długoterminowego (kredytów mieszkaniowych), co mogłoby zagrozić jego rentowności i spowodować zakłócenie konkurencji. Z drugiej strony w odpowiedzi na uwagę B Komisja stwierdza, że chociaż zmiana nazwy instytucji w nieunikniony sposób pociągnęła za sobą dodatkowe koszty, nie są one nadmierne i powinny przełożyć się na zyski grupy w perspektywie długoterminowej.
- (549) Komisja z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy handlowe i marketingowe, w szczególności zmianę nazwy instytucji, która powinna umożliwić grupie ograniczenie negatywnego wpływu trudnej sytuacji finansowej grupy Dexia na jej wizerunek, a także umocnienie jej bazy depozytowej.
- (550) Grupa posiada ugruntowaną sieć franczyzową oraz bazę ważnych klientów w Belgii w swoich trzech głównych obszarach działalności. Zmniejszenie kosztów oraz racjonalizacja niektórych procesów powinny umożliwić obniżenie wskaźnika kosztów do dochodów do 69 %, tj. do poziomu jego konkurentów. Strategia dotycząca spółek zależnych („konceptja otwartego oddziału”, ang. *open-branch concept*) może przyczynić się do zmniejszenia kosztów oraz do rozwinięcia działalności i usług o znacznej wartości dodanej.
- (551) Określono główne rodzaje ryzyka „przejęte” od grupy Dexia, a następnie zostały lub zostaną wdrożone działania naprawcze, w szczególności takie jak: strategia mająca na celu zmniejszenie ryzyka, przegląd strategii alokacji aktywów, umocnienie bazy depozytowej i zwiększenie płynności, ograniczenie korzystania z krótkoterminowego finansowania na rynku międzybankowym, zmiana stosowanej polityki cenowej (uwzględnienie kosztów płynności) oraz zmniejszenie udziału finansowania dłużnego.
- (552) Komisja zauważa, że straty z tytułu działalności grupy w zakresie bankowości detalicznej oszacowane na lata 2012–2016 powinny utrzymać się na niskim poziomie. Są to straty rzędu [350–450] mln EUR, co odpowiada rocznym kosztom ryzyka wynoszącym [15–35] punktów bazowych. W latach 2007–2011 koszt historyczny ryzyka DBB/Belfius z tytułu jego działalności w zakresie bankowości detalicznej i komercyjnej kształtowały się w przedziale [5–25] punktów bazowych.
- (553) Komisja zauważa, że kwota instrumentów hybrydowych oferowanych w obszarze ubezpieczeń jest nieznaczna. Grupa jest ukierunkowana na dostarczanie swoim klientom tylko instrumentów prostych, z wyjątkiem nowego instrumentu hybrydowego typu [...] (bez gwarantowanego kapitału), w przypadku którego ryzyko byłoby ograniczone do jego dystrybucji w sposób syndykowany oraz do powiązanych kosztów operacyjnych.
- Przewidywane straty z tytułu portfela inwestycyjnego*
- (554) Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2011 r. DBB/Belfius posiadał szereg należności z tytułu zaangażowania kredytowego⁽¹⁶⁴⁾ (w formie papierów wartościowych, pożyczek i innych instrumentów) u podmiotów uznanych za ryzykowne (niska ocena kredytowa) lub niewypłacalnych, w odniesieniu do których utworzono już specjalne rezerwy.

⁽¹⁶³⁾ Zbycie DBB/Belfius nastąpiło w dniu 20 października 2011 r., podczas gdy awaryjne wsparcie płynnościowe na rzecz tego banku zostało ograniczone na początku 2012 r. i przestało być udzielane od dnia 1 lutego 2012 r.

⁽¹⁶⁴⁾ Powyższe zaangażowanie kredytowe obejmowało papiery wartościowe w kwocie [2,5–7,5] mld EUR, pożyczki udzielone w ramach działalności w zakresie bankowości publicznej i hurtowej w kwocie [2,5–7,5] mld EUR; inne należności z tytułu zaangażowania kredytowego w kwocie [10–15] mld EUR (w tym szczególnie pożyczki udzielone klientom detalicznym).

- (555) Całkowite straty oszacowane na lata 2012–2016 (w tym straty z tytułu portfeli pożyczek udzielonych w ramach działalności w zakresie bankowości publicznej i hurtowej oraz w zakresie bankowości detalicznej i komercyjnej) wynoszą [700–1 000] mln EUR i [1 000–1 350] mln EUR odpowiednio w scenariuszu odniesienia i w scenariuszu warunków skrajnych. W stosunku do całkowitej kwoty pożyczek udzielonych klientom i portfeli inwestycyjnych straty te stanowią rocznie koszt kształtujący się w przedziale [10–25] punktów bazowych. Straty z tytułu portfela inwestycyjnego ([250–550] mln EUR) oszacowane na lata 2012–2016 odpowiadają przedziałowi [100–150] punktów bazowych nominalnej wartości portfela zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2011 r. Komisja uznała, że powyższe przewidywane straty są realistyczne i nie mogłyby zagrażać rentowności długoterminowej banku.
- (556) Komisja ocenia pozytywnie strategię mającą na celu zmniejszenie ryzyka, która jest skutecznie wdrażana od początku 2012 r. Strategia ta rzeczywiście umożliwiła zmniejszenie długoterminowego ryzyka, na jakie jest narażona rentowność grupy, chociaż podjęte działania pociągnęły za sobą znaczne straty (około [275–350] mln EUR przy nominalnej kwocie sprzedanych papierów wartościowych wynoszącej około [0–5] mld EUR).
- (557) Zgodnie ze stanem na dzień 31 marca 2012 r. DBB/Belfius posiadał również pozycje w kredytowych instrumentach pochodnych. Pozycje te są w przeważającej mierze pokryte i nie stanowią ryzyka kredytowego, z wyjątkiem jednej otwartej pozycji rezydualnej w kwocie [0–5] mld EUR. Komisja zauważa, że niektóre z tych pozycji stanowią jednak ograniczone rezydualne ryzyko korelacji, które nie mogłoby zagrazić rentowności grupy.

Finansowanie i płynność

- (558) DBB/Belfius planuje zwiększenie swojego stabilnego finansowania poprzez zintensyfikowane pozyskiwanie depozytów klientów detalicznych oraz od instytucji rządowych i samorządowych. Depozyty te mają stanowić [50–75] % finansowania w 2016 r. – co odpowiada poziomowi w innych bankach działających na belgijskim rynku bankowości detalicznej – w stosunku do [50–75] % w 2012 r. Finansowanie długoterminowe również uzyska priorytetowy charakter i będzie realizowane w szczególności poprzez emisję obligacji zabezpieczonych. Zostanie zmniejszony stopień korzystania z finansowania krótkoterminowego (pożyczki niezabezpieczone i *repo*). Udział refinansowania od banku centralnego w finansowaniu wyniesie [0–5] % w 2016 r. w stosunku do [0–25] % w 2012 r. DBB/Belfius nie korzystał już z awaryjnego wsparcia płynnościowego od lutego 2012 r.

Rysunek 8

Źródła finansowania DBB/Belfius

[...]

- (559) Począwszy od dnia 7 marca 2012 r. niezabezpieczona ekspozycja DBB/Belfius wobec grupy Dexia został zmniejszona prawie do zera.
- (560) W związku z tym Komisja stwierdza, że do końca okresu restrukturyzacji wskaźniki płynności powinny ulec znacznej poprawie. Ustanowienie bufora płynności o wartości [30–45] mld EUR do 2016 r. powinno umocnić pozycję grupy pod względem płynności.

Zarządzanie

- (561) Komisja zauważa, że komitety niższego szczebla nie mogą *de facto* zatwierdzać transakcji o dużej wartości (na przykład 25 mln EUR stanowi próg dla komitetu nr 3 w odniesieniu do transakcji z jednostką samorządu lokalnego, której wyniki są gorsze od „ratingu inwestycyjnego”), co przyczynia się do zwiększenia kontroli ryzyka.

Możliwe ryzyko

- (562) Komisja zauważa, że istnieje szereg elementów, które mogą zagrazić rentowności grupy w przypadku niekorzystnych warunków rynkowych: 1) zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2011 r. wartość księgowa portfela inwestycyjnego PMG wynosiła 17,35 mld EUR a wartość mierzona według wartości rynkowej tylko [10–20] mld EUR, tj. odnotowano stratę o wartości mierzonej według wartości rynkowej wynoszącej [0–5] mld EUR ([15–35] % wartości księgowej); 2) jeżeli chodzi o metodologię stosowaną przez radę banku inwestycyjnego, nie przewiduje się żadnych strat w okresie 5 lat z tytułu ekspozycji na produkty sekurytyzacyjne wynoszącej 5 mld EUR, zarówno w scenariuszu odniesienia, jak i w scenariuszu warunków skrajnych; 3) zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2011 r. DBB/Belfius posiadał pozycję o wartości [150–200] mln EUR w greckich papierach wartościowych zabezpieczonych spłatami mieszkaniowych kredytów hipotecznych⁽¹⁶⁵⁾. Kwota tej pozycji została zmniejszona do [100–150] mln EUR w maju 2012 r. Szacowana strata z tytułu tej ekspozycji wynosi [15–35] mln EUR w scenariuszu odniesienia i [50–100] mln EUR w scenariuszu warunków skrajnych. Zgodnie z szacunkami banku inwestycyjnego dla scenariusza makroekonomicznego, porównywalnego z scenariuszem odniesienia przyjętym przez DBB/Belfius, przewiduje się stratę rzędu [50–100] mln EUR.

⁽¹⁶⁵⁾ Ang. *Residential Mortgage-Backed Securities*, RMBS.

Wniosek dotyczący rentowności w scenariuszu odniesienia

- (563) Komisja zauważa, że DBB/Belfius skoncentrował działania w swoim głównym obszarze działalności. Ugruntowana sieć franczyzy, jaką grupa posiada na terytorium Belgii, powinna umożliwić jej zapewnienie rentowności długo-terminowej. Główne rodzaje ryzyka (na przykład niestabilność źródeł finansowania i niepewne korzyści z płynności) przejęte w momencie oddzielenia DBB/Belfius od grupy Dexia powinny zostać ograniczone. Podjęta ogólna strategia mająca na celu zmniejszenie ryzyka i udziału finansowania dłużnego również powinna przyczynić się do zapewnienia stabilności grupy.
- (564) DBB/Belfius posiada jednak jeszcze portfel aktywów o znacznej wartości, w tym w szczególności pochodzący w wcześniejszego okresu portfel obligacji typu *legacy*, odziedziczony po grupie Dexia, obejmujący szereg ekspozycji na dług sektora publicznego i parapublicznego o ujemnej wartości mierzonej według wartości rynkowe i które mogą przynieść straty większe niż przewidywane w przypadku pogorszenia się warunków rynkowych. Z analizy powyższych prognoz wynika, że grupa DBB/Belfius ma możliwości, by zaradzić szacowanym stratom bez spowodowania zagrożenia dla jej rentowności.
- (565) W związku z tym Komisja uznaje, zgodnie z wnioskami sformułowanymi przez niezależnego eksperta, że prognozy finansowe dla DBB/Belfius wykazują zdolność grupy do absorpcji szacowanych strat. Komisja zauważa z zadowoleniem, że łączny wpływ zmniejszenia sumy bilansowej o 20 % oraz brak dystrybucji zysków przewidywanych w okresie restrukturyzacji powinny przyczynić się do podwyższenia ustawowych wskaźników wypłacalności (wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 zgodnie z wymogami Bazylea III powinien wzrosnąć do 10,7 % w 2016 r.).

Scenariusz warunków skrajnych przedstawiony w planie restrukturyzacji

- (566) Scenariusz warunków skrajnych przedstawiony przez władze belgijskie jest zgodny z kryteriami Komisji. Scenariusz ten opiera się na metodologii EUNB⁽¹⁶⁶⁾ i umożliwia przeprowadzenie pomiaru rentowności instytucji bankowej przy założeniu szeregu wstrząsów zewnętrznych, które wpłynęłyby między innymi na jakość jej aktywów, model działalności oraz warunki finansowania.
- (567) W scenariuszu określono wpływ na łączny wynik przed opodatkowaniem wynoszący około [650–750] mln EUR, tj. około [10–40] % wyniku po opodatkowaniu w scenariuszu odniesienia. Najpoważniejsze konsekwencje poniósłby obszar bankowości (-[650–750] mln EUR). Wzrost ryzyka kredytowego i szacowane powiązane straty z tytułu portfeli aktywów stanowiłyby około [25–75] % ogólnego wpływu. Najpoważniejsze skutki odnotowano by w roku obrotowym 2013 i 2014, przy czym stabilizacja gospodarcza przewidziana w kolejnych latach obrotowych zapewniłaby utrzymanie rentowności grupy w 2016 r. W związku z tym zwrot ze środków własnych w okresie 5 lat byłby prawie identyczny. Wypłacalność DBB/Belfius nie byłaby zagrożona, ponieważ jego wskaźnik podstawowych środków własnych (Tier 1) wynosiłby [7,5–15] %, tj. byłby wyższy od poziomu wymaganego w regulacji Bazylea III.
- (568) Z analizy powyższych prognoz wynika, że grupa DBB/Belfius ma możliwości, by stawić czoła mniej sprzyjającym warunkom rynkom bez spowodowania zagrożenia dla jej rentowności.

6.3.2. Wkład własny instytucji*Zmniejszenie kosztów restrukturyzacji*

- (569) W pkt 23 komunikatu w sprawie restrukturyzacji bankowej stwierdza się, że pomoc na restrukturyzację należy ograniczyć do pokrycia tylko tych kosztów, które są konieczne do przywrócenia rentowności.
- (570) Komisja uważa, że w rozpatrywanym przypadku warunek ten jest spełniony z powodów przedstawionych poniżej. DBB/Belfius planuje skoncentrowanie prowadzonych działań w głównych obszarach swojej działalności oraz zbył swoje udziały w spółce DAM. Decyzje te prowadzą do zmniejszenia kosztów oraz do skoncentrowania zasobów w głównych obszarach działalności.
- (571) Komisja z zadowoleniem przyjmuje również zobowiązanie podjęte przez władze belgijskie, zgodnie z którym DBB/Belfius nie dokona zakupu innych przedsiębiorstw, w tym innych instytucjach finansowych, oraz nie rozszerzy zakresu swojej działalności do 2014 r. Komisja zauważa, że okres tego zobowiązania zostanie skrócony do 2 lat od przyjęcia tej decyzji, podczas gdy w komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej określa się, że zakaz ten „powinien obowiązywać co najmniej przez trzy lata”. Uwzględniając jednak, że na bank DBB/Belfius – kiedy należał jeszcze do grupy Dexia – nałożono już zakaz zakupu innych przedsiębiorstw na podstawie decyzji w sprawie warunkowego zatwierdzenia restrukturyzacji z dnia 26 lutego 2010 r., Komisja stwierdza, że okres

⁽¹⁶⁶⁾ Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

przedmiotowego zobowiązania wynosi zatem około 4 lat. W związku z powyższym Komisja stwierdza, że przedmiotowe zobowiązanie jest zgodne z komunikatem w sprawie restrukturyzacji bankowej. Zobowiązanie to stanowi dodatkowe zapewnienie, że koszty restrukturyzacji zostaną ograniczone do kosztów przywrócenia rentowności działalności podstawowej i środki nie zostaną wykorzystane na potrzeby dywersyfikacji działalności ani wzrostu zewnętrznego.

Zmniejszenie kwoty pomocy i wkład własny

- (572) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej stwierdza się, że banki powinny wykorzystywać środki własne, aby ograniczyć pomoc do niezbędnego minimum. Środki te obejmują na przykład środki inwestorów (akcjonariuszy, obligatariuszy), którzy zapewniają wkład w absorpcję strat oraz ponoszą odpowiednią opłatę z tytułu interwencji państwa.
- (573) W związku z tym Komisja musi zdobyć pewność, że pomoc państwa jest ograniczona do niezbędnego minimum. Dlatego też Komisja z zadowoleniem przyjmuje opisaną poniżej sytuację.
- (574) Komisja zauważa, że w 2012 r. DBB/Belfius dokonał szeregu transakcji wykupu długu własnego z dużym dyskontem ([50–100] % wartości nominalnej), dzięki czemu wygenerował zysk przed opodatkowaniem wynoszący [250–750] mln EUR. Zysk ten odpowiada kwocie strat poniesionych przez obligatariuszy, w związku z czym stanowi wkład w podział obciążenia.
- (575) Ponadto komisja zauważa szereg pozytywnych elementów takich, jak zawieszenie, wypłat dywidend i kuponów oraz dyskrecjonalnych przedterminowych wykupów aż do dnia 31 grudnia 2014 r. Elementy te stanowią przedmiot zobowiązania władz belgijskich. Ponadto Komisja zauważa, że Belfius nie przewiduje w przyjętym planie restrukturyzacji wypłaty dywidend swoim akcjonariuszom aż do 2016 r., aby zwiększyć swój kapitał regulacyjny.
- (576) Wreszcie Komisja zauważa, że z tytułu wcześniejszych środków pomocy państwa, z których korzystał DBB/Belfius w okresie przynależności do grupy Dexia, została poniesiona odpowiednia opłata, dzięki czemu bank będący beneficjentem wniósł wkład w koszty restrukturyzacji.
- (577) W konsekwencji Komisja uważa, że DBB/Belfius i jej akcjonariusze w zapewniają dostateczny wkład w restrukturyzację w postaci ich środków własnych.

6.3.3. Środki mające na celu likwidację zakłóceń konkurencji

- (578) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji bankowej plan restrukturyzacji musi umożliwić ograniczenie nadmiernych zakłóceń konkurencji wywołanych pomocą, tzn. plan musi przewidzieć środki strukturalne (zbycie lub ograniczenie działalności gospodarczej) i mechanizmy zabezpieczające właściwe postępowanie. Należy podjąć odpowiednie środki w celu zminimalizowania zakłóceń konkurencji przez pomoc państwa na rzecz DBB/Belfius.
- (579) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji bankowej charakter i forma środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji zależeć będą od dwóch kryteriów: po pierwsze od kwoty pomocy oraz warunków i okoliczności, w jakich ją przyznano, a po drugie od cech rynku lub rynków, na których bank będący beneficjentem pomocy będzie działał.
- (580) Sprzedaż DBB/Belfius stanowi element uporządkowanej likwidacji grupy Dexia. Już jako podmiot wchodzący w skład grupy Dexia DBB/Belfius był głównym uczestnikiem belgijskiego rynku finansowania samorządów lokalnych (bankowość publiczna i hurtowa) oraz belgijskiego rynku ubezpieczeń. Jak wyjaśniono powyżej bank DBB/Belfius korzystał z pomocy udzielonej na rzecz DCL/Dexia w okresie, w którym wchodził w skład grupy Dexia. Komisja uznaje, że zakłócenie konkurencji wynikające z pomocy udzielonej na rzecz grupy Dexia zostało ograniczone do minimum poprzez jej uporządkowaną likwidację, a w konsekwencji jej wycofanie z rynku.

- (581) Jeżeli chodzi o nową pomoc na rzecz DBB/Belfius, Komisja stwierdza brak nowego zastrzyka kapitałowego lub środka postępowania z aktywami o obniżonej wartości. Jedynym nowym strukturalnym środkiem pomocy jest oddzielenie DBB/Belfius od grupy Dexia, w zakresie w jakim środek ten przynosi niewątpliwą korzyść, której nie można jednak określić ilościowo. Nie pozostawia wątpliwości, że DBB/Belfius korzystał z tymczasowego awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielonego przez Narodowy Bank Belgii.
- (582) W odniesieniu do pozycji banku na rynku belgijskim, Komisja stwierdza, że DBB/Belfius posiada w tym rynku następujące udziały: 13 % w rynku depozytów komercyjnych (3. miejsce), 15,1 % w rynku kredytów mieszkaniowych (3. miejsce), 9,5 % w rynku ubezpieczeń na życie (4. miejsce pod względem przypisanych składek) oraz zajmuje 6. miejsce na rynku ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie. Wynika z tego, że DBB/Belfius jest jedną z najważniejszych grup działających w obszarze bankowości i ubezpieczeń w Belgii. W tym względzie Komisja zauważa, że DBB/Belfius zobowiązał się do zmniejszenia kwoty nowych kredytów udzielanych przez jego dział ds. usług w zakresie bankowości publicznej i społecznej do [2,5–5] mld EUR w 2013 r. i do [2,5–5] mld EUR w 2014 r. Umożliwia to uniknięcie zwiększenia udziału w rynku posiadanego przez DBB/Belfius, jeżeli chodzi o ten obszar działalności.
- (583) Ponadto Komisja zauważa, że DBB/Belfius zobowiązał się do zmniejszenia kwoty pozyskiwanych nowych składek z tytułu ubezpieczenia na życie do [0–2,5] mld EUR w 2013 r. i do [0–3] mld EUR w 2014 r. Umożliwia to uniknięcie zwiększenia udziału w rynku posiadanego przez DBB/Belfius, jeżeli chodzi o ten obszar działalności.
- (584) Komisja zauważa również, że w planie restrukturyzacji nie przewidziano również zwiększenia udziału DBB/Belfius w rynku w odniesieniu do żadnej z jego głównych obszarów działalności – bankowości detalicznej i komercyjnej, bankowości publicznej i hurtowej oraz ubezpieczeń.
- (585) Realizacja planu restrukturyzacji prowadzi do zmniejszenia sumy bilansowej DBB/Belfius o 20 % w latach 2011–2016.
- (586) DBB/Belfius podlega pewnym mechanizmom zabezpieczającym w zakresie postępowania, takim jak fakt nienabywania (do dnia 31 grudnia 2014 r.) kapitału zakładowego innych przedsiębiorstw, aby pomoc państwa i powiązane środki nie mogły być wykorzystywane na potrzeby wzrostu zewnętrznego ze szkodą dla jego konkurentów. Taka zasada jest zgodna w szczególności z pkt 40 komunikatu w sprawie restrukturyzacji bankowej.
- (587) Na koniec należy zauważyć, że władze belgijskie zobowiązały się do tego, że DBB/Belfius nie odniesie żadnej korzyści handlowej wynikającej ze wsparcia, jakie otrzymał od państwa belgijskiego.
- (588) W świetle wkładu własnego grupy Dexia i środków na jej podstawowych rynkach Komisja stwierdza, że ogół środków strukturalnych planu restrukturyzacji wystarczy do ograniczenia nadmiernych zakłóceń konkurencji wywołanych odnośną pomocą.

6.3.4. Monitorowanie środków

- (589) Komisja zauważa, że w komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej zaleca się regularne przekazywanie Komisji przez zainteresowane państwa członkowskie szczegółowych sprawozdań w celu umożliwienia jej sprawdzenia, czy plan restrukturyzacji jest wdrażany zgodnie ze zgłoszonymi zobowiązaniami. W tym celu Komisja będzie otrzymywać półroczne i roczne sprawozdania niezależnego eksperta odpowiedzialnego za monitorowanie planu restrukturyzacji, najpóźniej w terminie 30 dni roboczych od zakończenia każdego półrocza przez cały okres wdrażania planu restrukturyzacji.

6.4. ZGODNOŚĆ ZE WSPÓLNYM RYNKIEM PLANU UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI GRUPY DEXIA

- (590) Komisja musi ocenić zgodność ze wspólnym rynkiem wszystkich przedmiotowych środków pomocy w świetle przyjętych przez nią wytycznych dotyczących sektora bankowego w kontekście kryzysu finansowego, a w szczególności w świetle komunikatu w sprawie restrukturyzacji bankowej i komunikatu bankowego.

- (591) Zgodnie z pkt 21 komunikatu w sprawie restrukturyzacji bankowej, gdy nie ma możliwości wiarygodnego powrotu banku w trudnej sytuacji do długoterminowej rentowności, należy zawsze rozważyć jego kontrolowaną likwidację lub sprzedaż na aukcji. W komunikacie bankowym określono natomiast ogólne zasady kontrolowanej likwidacji⁽¹⁶⁷⁾. W tym względzie stwierdza się, że powyższy mechanizm może być stosowany w indywidualnych przypadkach, gdy instytucji finansowej udzielono pomocy restrukturyzacyjnej i gdy stanie się jasne, że nie może ona zostać pomyślnie zrestrukturyzowana.
- (592) Zgodnie z praktyką decyzyjną Komisji⁽¹⁶⁸⁾, aby pomoc na likwidację była zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, musi spełniać trzy następujące ogólne warunki:
- 1) należy wykazać, że pomoc umożliwi skuteczną i kontrolowaną likwidację banku a jednocześnie została ograniczona do minimum niezbędnego do realizacji założonego celu⁽¹⁶⁹⁾;
  - 2) należy zapewnić odpowiedni podział kosztów, w szczególności wykluczając akcjonariuszy z kręgu beneficjentów wszelkich środków pomocy w kontekście procedury kontrolowanej likwidacji⁽¹⁷⁰⁾;
  - 3) aby zapobiec nadmiernym zakłóceniom konkurencji, faza likwidacji powinna trwać tylko przez taki okres, jaki jest ściśle niezbędny dla prawidłowego przeprowadzenia tego procesu. Przez cały okres, w którym instytucja finansowa będąca beneficjentem nadal funkcjonuje, nie powinna ona podejmować żadnych nowych rodzajów działalności, ograniczając się tylko do kontynuowania wcześniej rozpoczętych działań. Najszybciej jak to możliwe należy odebrać instytucji licencję bankową⁽¹⁷¹⁾.
- (593) W związku z powyższym Komisja oceni wszystkie środki pomocy, wcześniejsze i zaplanowane, udzielone na rzecz grupy Dexia jako pomoc udzieloną na rzecz instytucji finansowanej przeznaczonej do kontrolowanej likwidacji.

6.4.1. Zaplanowana kontrolowana likwidacja

- (594) Komisja stwierdza, że w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji przyjęto scenariusz, który umożliwi uporządkowaną likwidację grupy Dexia. W planie uwzględniono w szczególności to, że wdrożenie alternatywnego rozwiązania polegającego na restrukturyzacji banku w celu przywrócenie mu rentowności, przewidziane w planie restrukturyzacji z lutego 2010 r., okazało się niemożliwe. Ponadto niekontrolowana likwidacja grupy Dexia stanowiłaby zagrożenie dla stabilności finansowej, podczas gdy kontrolowana likwidacja pozwoli skuteczniej zaradzić takiemu ryzyku. Zmieniony plan uporządkowanej likwidacji umożliwia Komisji przeprowadzenie oceny procedury likwidacji oraz możliwego wpływu na konkurencję środków zapewnionych przez państwo, jakie procedura ta obejmuje.
- (595) Zasadniczym kryterium w ocenie przyjętego scenariusza likwidacji jest całkowite zaprzestanie przez instytucję działalności w zakresie bankowości.
- (596) W zmienionym planie uporządkowanej likwidacji przewidziano wyjście grupy Dexia z rynków, na których była ona wcześniej obecna, poprzez zbycie podmiotów osobom trzecim lub poprzez upłynnienie pozostałych podmiotów. Upłynnienie zakłada brak jakiegokolwiek udzielania nowych pożyczek, z wyjątkiem Crédiop i DCL na potrzeby przeprowadzenia w należyty sposób uporządkowanej likwidacji.

⁽¹⁶⁷⁾ Zob. pkt 43–50 komunikatu bankowego. W celu przeprowadzenia takiego kontrolowanego opuszczenia rynku pomoc na likwidację można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem, jeżeli na przykład jest ona potrzebna na tymczasowe dokapitalizowanie banku pomostowego lub struktury pomostowej lub też na zaspokojenie roszczeń niektórych grup wierzycieli, jeżeli jest to uzasadnione koniecznością utrzymania stabilności finansowej. Zob. przykłady takiej pomocy i warunków, w jakich uznano ją za zgodną ze wspólnym rynkiem, w decyzji Komisji z dnia 1 października 2008 r. w sprawie NN 41/08 Zjednoczone Królestwo, Rescue aid to Bradford & Bingley (Dz.U. C 290 z 13.11.2008, s. 2), oraz w decyzji Komisji z dnia 5 listopada 2008 r. w sprawie NN 39/08 DK, Aid for liquidation of Roskilde Bank (Dz.U. C 12 z 17.1.2009, s. 3).

⁽¹⁶⁸⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 1 października 2008 r. w sprawie NN 41/08 Zjednoczone Królestwo, Rescue aid to Bradford & Bingley (Dz.U. C 290 z 13.11.2008, s. 2); oraz decyzja Komisji z dnia 6 czerwca 2011 r. w sprawie SA.32634, Rescue aid to Amagerbanken, (Dz.U. C 225 z 30.7.2011, s. 2), pkt 52.7.

⁽¹⁶⁹⁾ Zob. pkt 48 komunikatu bankowego.

⁽¹⁷⁰⁾ Zob. pkt 46 komunikatu bankowego.

⁽¹⁷¹⁾ Zob. pkt 47 komunikatu bankowego.

- (597) W celu wypełnienia obowiązków regulacyjnych przez spółkę Crédiop, by utrzymać jej licencję bankową w perspektywie jej upłynięcia do dnia 31 grudnia 2013 r., spółka ta będzie mogła dostarczać nowego finansowania obecnym klientom do wysokości 200 mln EUR przez okres roku od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji Komisji. Komisja zauważa, że całkowite zaprzestanie udzielania kredytów, tj. natychmiastowe upłynięcie spowodowałoby uruchomienie [...], a w związku z tym ryzyko [...] w kwocie około [...]. Komisja zauważa również, że wartość nowych kredytów jest nieznaczna w porównaniu z wartością kredytów udzielanych przez Crédiop przed kryzysem (około 3 mld EUR rocznie).
- (598) Spółka DCL będzie mogła udzielać nowych pożyczek w całkowitej kwocie 600 mln EUR w okresie od lutego do lipca 2013 r. oraz od czerwca do listopada 2014 r. w celu wyeliminowania wrażliwego charakteru portfela wrażliwych pożyczek strukturyzowanych o wartości [0–2] mld EUR utrzymanego w DCL (pożyczki udzielone organom samorządów lokalnych zaklasyfikowane jako pożyczki spoza karty Gisslera, jako pożyczki kategorii E3, E4 lub E5 według karty Gisslera bądź pożyczki w przypadku których wskaźnik Cepcor wynosi co najmniej 11). Wzrost wartości ekonomicznej pożyczek, który powinien wynikać w tego rozwiązania, określa się z uwzględnieniem zmniejszenia ryzyka sporów spowodowanego wyeliminowaniem wrażliwego charakteru pożyczek. Pula nowych pożyczek umożliwi z jednej strony zmniejszenie o ponad 50 % ryzyka (w szczególności ryzyka sporów) związanego z przedmiotowymi pożyczkami, a z drugiej – ograniczenie zmienności zabezpieczenia i ryzyka operacyjnego w odniesieniu do zabezpieczenia złożonych instrumentów pochodnych.
- (599) Ponadto przepływy związane z transakcjami służącymi wyeliminowaniu wrażliwego charakteru pożyczek zostaną ograniczone zgodnie z następującymi warunkami:
- w przypadku nowych przepływów będzie stosowana wyłącznie stała stopa procentowa,
  - terminy zapadalności w przypadku nowych przepływów będą ograniczone do 30 lat,
  - nowe przepływy będą musiały prowadzić do poprawy wskaźnika Gisslera lub Cepcor,
  - przez pierwszy okres eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek (luty–lipiec 2013 r.) nowe przepływy będą dotyczyły w pierwszej kolejności najbardziej wrażliwych pożyczek, to jest pożyczek udzielonych [30–50] najważniejszym klientom DCL, które stanowią [40–60] % wyceny według wartości rynkowej instrumentów pochodnych związanych z pożyczkami spoza karty Gisslera.
- (600) Ponadto przepływy związane z transakcjami służącymi wyeliminowaniu wrażliwego charakteru pożyczek zostaną ograniczone zgodnie z następującymi warunkami. W ramach eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek dozwolone będą jedynie następujące transakcje: [...].
- (601) Komisja zauważa, że tego rodzaju możliwość aktywnej restrukturyzacji ma na celu jedynie ograniczenie oczekiwanych strat z tytułu posiadanego portfela w scenariuszu upłynięcia. W każdym przypadku DCL nie będzie prowadzić nowej działalności *sensu stricto* ani udzielać nowych pożyczek nowym klientom. Przedmiotowa pula 600 mln jest ograniczona do [0–5] % całkowitej wartości kredytów DCL.
- (602) Po drugie, faza likwidacji powinna trwać tylko przez okres niezbędny dla prawidłowego przeprowadzenia uporządkowanej likwidacji. W tym względzie Komisja zauważa, że plan likwidacji obejmuje zbycie w krótkim terminie wszystkich podmiotów grupy przeznaczonych do sprzedaży. Ponadto szereg transakcji zbycia przeprowadzono już przed przedstawieniem planu likwidacji⁽¹⁷²⁾. Zbycie DMA, której udział w bilansie grupy wynosi 20 %, zaplanowano na styczeń 2013 r. Pozostałe transakcje zbycia podmiotów przeznaczonych do sprzedaży zaplanowano w bliskim terminie⁽¹⁷³⁾. W przypadku niewywiązania się z terminów transakcji zbycia podmioty zostaną upłynione w miesiącu następującym po przekroczeniu terminu zobowiązania bądź zostanie powołany niezależny ekspert w miesiącu następującym po przekroczeniu terminu zobowiązania, aby je sprzedać [...] w maksymalnym terminie jednego roku. Wszystkie inne pozostałe podmioty i aktywa zostaną upłynione. Ponadto w planie likwidacji określono, że DAM, Dexia Israël i Crédiop zostaną objęte postępowaniem odrębnym w stosunku do reszty grupy Dexia.

⁽¹⁷²⁾ Chodzi o DBB, RBCD, Dexia BIL, Dexia Habitat oraz DKB Polska.

⁽¹⁷³⁾ Chodzi o następujące transakcje:

- zbycie DAM, udziałów grupy Dexia w Popular Banca Privada i Sofaxis do dnia 31 grudnia 2013 r.;
- zbycie (lub upłynięcie) Dexia Région Bail, Dexia Bail, Dexia LLD i Dexia Flobail do dnia 31 grudnia 2014 r.;
- zbycie udziału grupy Dexia (bezpośredniego lub pośredniego) w Dexia Israël najpóźniej w ciągu dwunastu miesięcy od dnia wydania ostatecznej i niepodlegającej zaskarżeniu decyzji w sprawie różnych postępowań sądowych wszczętych przeciwko Dexia Israël i DCL jako akcjonariuszowi;
- upłynięcie Crédiop przed dniem 31 grudnia 2013 r.

- (603) Biorąc pod uwagę okres likwidacji portfeli, w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji przewidziano, że portfele te zostaną zasadniczo pozostawione aż do terminu zapadalności, aby utrzymać ich wartość i uniknąć gwałtownej wyprzedaży aktywów (ang. *fire sales*). Grupa Dexia i zainteresowane państwa członkowskie zbadają również sytuację, w której grupa mogłaby w zależności od okoliczności przyspieszyć zmniejszenie udziału finansowania dłużnego, gdyby warunki rynkowe na to pozwoliły.
- (604) Ponadto zainteresowane państwa członkowskie zobowiązały się do dopilnowania, by grupa Dexia i jej spółki zależne nie dokonywały nowych transakcji kupna.
- (605) Aby spełnić trzecie kryterium, bank musi zakończyć swoją działalność komercyjną, z wyjątkiem działalności związanej ze sprzedażą swoich aktywów. Niektóre obszary działalności komercyjnej grupy Dexia zostaną sprzedane osobom trzecim w ramach sprzedaży odpowiednich podmiotów. Proponowana strategia doprowadzi do znacznego zmniejszenia sumy bilansowej grupy Dexia. Na dzień 30 czerwca 2012 r. suma ta zmniejszyła się już do kwoty 411 mld EUR, czyli o ponad 37 % w porównaniu z sumą bilansową grupy Dexia na dzień 31 grudnia 2008 r. (651 mld EUR), kiedy przyznano pierwszą pomoc państwa. Na koniec 2013 r. wartość aktywów grupy powinna wynieść [200–250] mld EUR. Aktywa będą następnie podlegać amortyzacji o około [10–20] mld EUR rocznie aż do 2017 r., a ich wartość w 2020 r. wyniesie [100–150] mld EUR. W porównaniu z 2008 r. suma bilansowa będzie mniejsza o [70–80] %.
- (606) Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2010 r. grupa Dexia zatrudniała 35 185 osób w 34 krajach. Po zbyciu DBB/Belfius w październiku 2011 r. grupa Dexia zatrudniała 22 720 pracowników zgodnie ze stanem na dzień 30 czerwca 2012 r. Po zbyciu DenizBank, BIL i RBCD grupa Dexia zatrudnia około 3 650 pracowników.
- (607) Grupa Dexia opracowała metodę informowania Komisji i wyceny wszystkich planowanych transakcji (zob. motyw 125).
- (608) Wreszcie zmieniony plan uporządkowanej likwidacji umożliwi również ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum: tylko podmioty, które nie mogą być sprzedane osobom trzecim, będą wchodziły w skład pozostałej struktury banku. Dodatkowy zastrzyk kapitałowy w kwocie 5,5 mld EUR na potrzeby pozostałej działalności banku jest konieczny, aby zapewnić zgodność z minimalnymi wymogami ostrożnościowymi oraz aby uniknąć niekontrolowanej likwidacji grupy Dexia. Wreszcie ustanowienie buforu, stanowiącego zabezpieczenie przed utratą płynności i z tytułu zaangażowania w dług państwowy, wynoszącego od 700 do 800 mln EUR, w wyniku planowanego dokapitalizowania grupy Dexia w kwocie 5,5 mld EUR można uznać za integralny element scenariusza uporządkowanej likwidacji, gdyż stanowi on środek ochrony przed przewidywanymi wypłatami.
- (609) Kwotę ostatecznej gwarancji refinansowania wynosząca 85 mld EUR skalibrowano tak, aby zaspokoić zapotrzebowanie na refinansowanie grupy Dexia i zapewnić w ten sposób jej uporządkowaną likwidację zarówno w scenariuszu odniesienia, jak i w scenariuszu warunków skrajnych. W scenariuszu odniesienia maksymalną kwotę wykorzystanych gwarancji szacuje się na [70–80] mld EUR w 2013 r. Natomiast zgodnie ze scenariuszem warunków skrajnych kwota tych gwarancji mogłaby wzrosnąć o [10–20] mld EUR w przypadku łącznego wpływu następujących czynników: wzrost kwoty zabezpieczenia gotówkowego do zapłacenia (+ [0–5] mld EUR) w przypadku niekorzystnej zmiany stóp procentowych; pogorszenie jakości rezerw (+ 2,3 mld EUR); skorzystanie z opcji przez inwestorów lub uruchomienie wysokich kwot w ramach zobowiązań pozabilansowych ([2,5–7,5] mld EUR); oraz negatywny wpływ znacznego pogorszenia ratingu kredytowego grupy (+ [0–5] mld EUR). Komisja zauważa również, że bardzo niska kwota płatności z tytułu tej gwarancji i długi okres spłaty w stosunku do kwoty gwarancji udzielonych na rzecz banków objętych restrukturyzacją są akceptowalne tylko w przypadku uporządkowanej likwidacji i z wykluczeniem udzielania wszelkich nowych pożyczek, co ograniczyłoby do minimum możliwe zakłócenia konkurencji.
- (610) W przypadku braku dodatkowej pomocy grupa Dexia stałaby się przedmiotem natychmiastowej likwidacji, w wyniku czego wystąpiłoby poważne ryzyko dla zainteresowanych państw członkowskich. Niewypłacalność grupy Dexia mogłaby pociągnąć za sobą uruchomienie gwarancji udzielonych przez te państwa w 2008, 2011 i 2012 r. w łącznej rzeczywistej kwocie 67,7 mld EUR. W konsekwencji natychmiastowa likwidacja grupy Dexia spowodowałaby znaczne zaburzenie systemowe europejskich rynków.
- (611) Pomoc w formie dokapitalizowania oraz ostatecznej gwarancji refinansowania udzielona na rzecz grupy Dexia umożliwi uniknięcie sytuacji, w której uporządkowana likwidacja przekształciłaby się w niekontrolowaną likwidację.

6.4.2. Wkład własny instytucji

- (612) Zgodnie z pkt 46 komunikatu bankowego należy zadbać o maksymalne ograniczenie pokusy nadużycia, w szczególności wykluczając akcjonariuszy i ewentualnie niektóre grupy wierzycieli z kręgu beneficjentów wszelkich środków pomocy w kontekście procedury uporządkowanej likwidacji.

- (613) Komisja zauważa szereg pozytywnych elementów takich, jak zawieszenie, przez cały okres wdrażania planu likwidacji, a więc aż do całkowitego zamortyzowania aktywów grupy Dexia, wszystkich wypłat dywidend i kuponów oraz dyskrecjonalnych przedterminowych wykupów. Przykładowo grupa Dexia jest upoważniona do wypłaty dywidend z tytułu uprzywilejowanych akcji z prawem głosu subskrybowanych przez państwo belgijskie i państwo francuskie w ramach podwyższenia kapitału o 5,5 mld EUR.
- (614) Akcjonariusze i obligatariusze grupy Dexia wnieśli już wkład w koszty restrukturyzacji. Od października 2008 r. kurs akcji obniżył się o ponad 95 %. Od przyjęcia wstępnego planu restrukturyzacji grupa Dexia zaprzestała wypłaty dywidend oraz wypłaty lub przedterminowego wykupu dyskrecjonalnych kuponów od jej instrumentów hybrydowych Tier 1 i Tier 2.
- (615) Nastąpi znaczne rozmycie udziałów obecnych akcjonariuszy, przewidziane w związku z dokapitalizowaniem przez państwo belgijskie i państwo francuskie w kwocie 5,5 mld EUR. Udziały obecnych akcjonariuszy, innych niż państwo belgijskie i państwo francuskie, zostaną rozmyte w bardzo dużym stopniu – z 88,54 % przed podwyższeniem kapitału do 5,58 % po tej operacji. Pozycja akcjonariuszy zmieni się w sposób przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 9

Akcjonariusze grupy Dexia po dokapitalizowaniu

(w %)

	Udział przed proponowanym podwyższeniem kapitału	Udział po proponowanym podwyższeniu kapitału
Kasa Depozytów i Konsygnacji	17,61	1,11
Holding Communal	14,26	0,90
Grupa Arco	10,19	0,64
Belgijskie państwo federalne za pośrednictwem Federalnej Spółki Inwestycyjnej i Udziałowej	5,73	50,02
Państwo francuskie	5,73	44,40
Grupa Ethias	5,04	0,32
CNP Assurances	2,96	0,19
Region Flandrii za pośrednictwem Vlaams Toekomstfonds	2,87	0,18
Region Walonii	2,01	0,13
Region stołeczny Brukseli	0,86	0,05
Pracownicy	0,57	0,04
Inni	32,17	2,03

- (616) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej sprecyzowano, że wykorzystanie przez banki środków własnych na potrzeby ich restrukturyzacji może się wiązać na przykład ze sprzedażą aktywów. W rozpatrywanym przypadku wkład własny grupy Dexia w jej restrukturyzację został zmaksymalizowany w stopniu, w jakim wszystkie jej aktywa podlegają zbyciu lub upłynnieniu oraz w jakim zysk z transakcji zbycia zostanie wykorzystany w całości na uporządkowaną likwidację tej grupy. Ponadto w okresie uporządkowanej likwidacji koszty operacyjne grupy Dexia znacznie się zmniejszą – z 1,1 mld EUR w 2012 r. do [0–1] mld EUR w 2020 r.
- (617) Ze względu na to, że upłynnienie lub uporządkowana likwidacja beneficjenta pomocy stanowią ekstremalną formę restrukturyzacji, Komisja przyznaje w takiej sytuacji kwotę wynagrodzenia z tytułu pomocy niższą niż kwota przewidziana w komunikatach w sprawie pomocy państwa na rzecz banków.
- (618) W rozpatrywanym przypadku grupa Dexia zapłaciła dotąd 1) prowizję z tytułu uruchomienia tymczasowej gwarancji wynoszącą 225 mln EUR; 2) dodatkową prowizję z tytułu uruchomienia gwarancji w wysokości 50 mln EUR w następstwie podwyższenia pułapu gwarancji tymczasowej; oraz 3) wypłaca wynagrodzenie z tytułu tymczasowej gwarancji zgodnie z warunkami określonymi w decyzjach Komisji z 21 grudnia 2011 r., 31 maja 2012 r., 7 czerwca 2012 r. i 26 września 2012 r. (czyli 273 mln EUR w dniu 30 września 2012 r.).

- (619) Kwota wynagrodzenia z tytułu ostatecznej gwarancji wyniesie 5 punktów bazowych od daty wejścia w życie umowy. Grupa Dexia zapłaci również na rzecz zainteresowanych państw członkowskich dodatkową prowizję z tytułu uruchomienia gwarancji wynoszącą 0,50 % z 30 mld EUR, która zostanie uiszczona każdemu z zainteresowanych państw przy wypłacie przez nie odpowiedniej kwoty gwarancji. Biorąc pod uwagę zasięg scenariusza uporządkowanej likwidacji przedstawionego przez grupę Dexia, Komisja stwierdza, że powyższe wartości wynagrodzenia z tytułu pomocy można uznać za zgodne.
- (620) Jeżeli chodzi o wynagrodzenie z tytułu dokapitalizowania, emisja na rzecz państwa belgijskiego i państwa francuskiego nowych akcji uprzywilejowanych do podziału majątku (dywidend i nadwyżki likwidacyjnej⁽¹⁷⁴⁾) umożliwi tym państwom (z wykluczeniem obecnych akcjonariuszy) uzyskanie wszelkich możliwych przyszłych korzyści⁽¹⁷⁵⁾ w przypadku zwrotu w lepszej sytuacji finansowej, a w ten sposób zapewnia, zgodnie z wymogiem Komisji, pełny wkład akcjonariuszy w przeprowadzenie likwidacji, ponieważ obecni akcjonariusze nie mogą oczekiwać żadnego zwrotu z inwestycji oraz w jakimś stopniu odpowiada całkowitemu wyłączeniu akcjonariuszy.
- (621) Grupa Dexia będzie kontynuowała wdrażanie zasad wynagradzania określonych w ramach G-20 i właściwych krajowych procedur dotyczących wynagradzania członków komitetów zarządzających i wykonawczych. Dexia zrezygnuje w szczególności z wypłaty zmiennego składnika wynagrodzenia członków komitetu zarządzającego Dexia SA i ustanowi pułap w wysokości 30 % stałego składnika ich wynagrodzenia dla kwoty zmiennego składnika wynagrodzenia innych pracowników przedsiębiorstwa i jej bankowych spółek zależnych.
- (622) Ze względu na brak możliwości przywrócenia rentowności grupie Dexia można stwierdzić, że powyższe ustalenia pozwalają *de facto* zapewnić 100 % wkładu obecnych akcjonariuszy w przeprowadzenie likwidacji (całkowity podział obciążeń).
- (623) W konsekwencji Komisja uważa, że Dexia i jej akcjonariusze wnoszą dostateczny wkład w restrukturyzację w postaci środków własnych.

6.4.3. Środki mające na celu likwidację zakłóceń konkurencji

- (624) W zmienionym planie uporządkowanej likwidacji przewidziano wycofanie się grupy Dexia z rynków, na których jest obecna, poprzez zbycie podmiotów osobom trzecim bądź poprzez upłynienie pozostałych podmiotów. W rozpatrywanym przypadku, jeżeli chodzi o pozostałe podmioty będące przedmiotem upłynienia, grupa Dexia zaprzestanie udzielania pożyczek nie tylko nowym, ale również obecnym klientom.
- (625) Grupa Dexia będzie jednak upoważniona do udzielania pożyczek w bardzo ograniczonym zakresie w ramach procesu eliminowania wrażliwego charakteru niektórych kredytów strukturyzowanych w utrzymanym w DCL portfelu wycenionym według wartości rynkowej na [0–2] mld EUR, w okresie od lutego do lipca 2013 r. oraz od czerwca do listopada 2014 r., pod ścisłym warunkiem poprawy wartości ekonomicznej tych kredytów, biorąc pod uwagę zmniejszenie ryzyka sporów wynikające z wyeliminowania ich wrażliwego charakteru. Całkowita pula środków na potrzeby tej działalności wynosi 600 mln EUR.
- (626) Kwota nowych pożyczek przewidziana w przypadku DCL wynosi mniej niż [0–5] % całkowitej wartości kredytów. Wynika z tego, że powyższa możliwość restrukturyzacji niektórych pożyczek łącznie z pulą środków na udzielanie nowych kredytów wyłącznie w celu zminimalizowania przewidywanych strat z tytułu istniejącego portfela (a przy tym również kosztów uporządkowanej likwidacji ponoszonych przez państwa) nie może spowodować nadmiernych zakłóceń konkurencji.
- (627) Ponadto spółka Crédiop będzie mogła udzielać pożyczek w ograniczonym zakresie obecnym klientom na ogólną kwotę 200 mln EUR przez rok od przyjęcia niniejszej decyzji.

⁽¹⁷⁴⁾ Zgodnie z prognozami finansowymi kwota wyrównania z tytułu likwidacji wzrośnie do [0–5] mld EUR w 2020 r. Biorąc pod uwagę to, że udział w masie likwidacyjnej przyznaje się w pierwszej kolejności wymienionym państwom do wysokości ceny subskrypcji ([5–10] mld EUR przed 2018 r.; [0–5] mld w późniejszym okresie zgodnie z planem przekształcenia), oprócz wyrównania z tytułu likwidacji, wartość grupy podana w prognozach ([5–10] mld EUR w 2020 r.) jest więc wystarczająca, aby posiadacze zwykłych akcji mogli otrzymać ewentualne saldo.

⁽¹⁷⁵⁾ Zgodnie z prognozami finansowymi posiadacze zwykłych akcji mogą otrzymać dywidendy tylko w przypadku, gdy kwota wypłacanej dywidendy rocznej przekroczy [400–500] mln EUR (oraz [200–300] mln EUR po 2018 r., jeżeli działania B1 lub B2 zostaną rzeczywiście przekształcone w działanie B3). W planie uporządkowanej likwidacji nie przewiduje się niemniej jednak żadnego zysku przed 2018 r., przy czym wyniesie on w najlepszym przypadku [50–100] mln EUR w 2020 r.

- (628) Kwota nowych pożyczek będzie *de facto* ściśle ograniczona do kwoty niezbędnej do wywiązania się z obowiązków regulacyjnych spółki Crédiop, aby uniknąć [...] (tj. wyniesie mniej niż [0–5] % wartości kredytów) oraz natychmiastowego upłynnienia spółki w przypadku nie wywiązania się z tych obowiązków. Ponadto zdolność do udzielania nowych pożyczek zostanie ściśle dostosowana do możliwości tej spółki do uzyskania finansowania w formie depozytów komercyjnych. Komisja zauważa, że kwota nowego finansowania pożyczek udzielanych obecnym klientom jest bardzo niska i ściśle niezbędna, by uniknąć kosztownej natychmiastowej likwidacji oraz utrzymać możliwość zbycia spółki Crédiop w okresie roku od przyjęcia niniejszej decyzji, kiedy znów pozwolą na to warunki rynkowe i naturalna amortyzacja obligacji EMTN. W przypadku niezatwierdzenia takiej puli spółka Crédiop zostanie upłynniona z końcem bieżącego roku.
- (629) Ponadto od przyjęcia niniejszej decyzji grupa Dexia nie udzieli żadnego nowego finansowania na rzecz Dexia Israël i DAM.

6.4.4. Monitorowanie środków

- (630) Komisja zauważa, że w komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej zaleca się, by zainteresowane państwa członkowskie przedstawiały regularnie Komisji szczegółowe sprawozdania, aby mogła ona sprawdzać, czy plan jest wdrażany zgodnie ze zgłoszonymi zobowiązaniami, do terminu zapadalności aktywów.
- (631) W tym celu Komisja będzie otrzymywać półroczne i roczne sprawozdania niezależnego eksperta odpowiedzialnego za monitorowanie zmienionego planu uporządkowanej likwidacji, przez cały okres wdrażania tego planu. Sprawozdanie to będzie zawierało szczegółową relację z postępów w realizacji zmienionego planu uporządkowanej likwidacji, a w szczególności informacje dotyczące: (i) przestrzegania wysokości kwoty i warunków eliminowania wrażliwego charakteru portfela wrażliwych pożyczek DCL; (ii) przestrzegania pułapu nowego finansowania udzielanego obecnym klientom Crédiop; (iii) przestrzegania harmonogramu przewidzianych transakcji zbycia, w tym termin zbycia, wartość księgowa aktywów na dzień 31 grudnia 2011 r., wartość zbycia, poniesione straty i osiągnięte zyski, a także szczegółowe informacje na temat środków, które pozostają jeszcze do wdrożenia w ramach zmienionego planu uporządkowanej likwidacji; oraz (iv) informacje dotyczące zarządzania spółkami DAM i Dexia Israël oraz ich wydziałania (ang. *ring-fencing*).

6.4.5. Ryzyko związane z wdrożeniem zmienionego planu uporządkowanej likwidacji

- (632) Komisja zauważa, że efekt przeniesienia dla grupy Dexia pozostanie negatywny w 2013 r., mimo obniżenia kosztu gwarancji do 5 punktów bazowych. Należy zauważyć, że aktywa posiadane przez grupę Dexia powinny wygenerować średnią ważoną marżę rzędu [25–75] punktów bazowych powyżej trzymiesięcznej stopy EURIBOR. Szacuje się, że od 2016 r. marża ustabilizuje się na poziomie [25–75] punktów bazowych. Wynika to w szczególności z niskich marż stosowanych przy emisji, ale również z ujemnej marży⁽¹⁷⁶⁾ od zabezpieczenia gotówkowego udzielonego przez bank w kwocie [30–40] mld w 2013 r., przy czym kwota ta powinna się zmniejszyć o [25–75 %] do 2020 r., jeżeli rzeczywiście podwyższone zostaną stopy procentowe.
- (633) Koszt finansowania grupy powinien się zmniejszyć o połowę w latach 2012–2013 w wyniku obniżenia kosztu gwarancji z 90 punktów bazowych w 2012 r. do 5 punktów bazowych od 2013 r. Stanowi to oszczędność przekraczającą kwotę [250–750] mln EUR w 2013 r. Kwota tej oszczędności będzie maleć wraz ze ograniczeniem wypłaty gwarancji. Mimo to dopiero od 2014 r. koszty finansowania będą niższe niż kwota odsetek z aktywów, ze względu na zakończenie korzystania z bardziej kosztownych systemów finansowania (takich jak awaryjne wsparcie płynnościowe, emisje gwarancji długoterminowych posiadanych w części przez Belfius) oraz zintensyfikowane wykorzystywanie finansowania krótkoterminowego (uzyskanego od banku centralnego lub na rynku *repo*) na poziomie zbliżonym do EURIBOR.
- (634) Odsetki z papierów wartościowych przeznaczone na wynagrodzenie z tytułu kapitału powinny mieć coraz większy wpływ na rachunek zysków i strat, przynosząc powyżej [100–300] mln EUR począwszy od 2019 r. w porównaniu z kwotą poniżej [50–250] mln EUR przed 2015 r.
- (635) Komisja zauważa, że do 2018 r. grupa Dexia nie osiągnie żadnych zysków, ponieważ koszty operacyjne będą przez dłuższy okres przekraczać kwotę bankowego produktu netto. Komisja zauważa również, że w latach 2013–2020 roczny koszt ryzyka kształtuje się na poziomie poniżej [0–20] punktów bazowych od kwoty pożyczek i papierów wartościowych. Ponadto roczne zabezpieczenia w kwocie [50–200] mln EUR z tytułu ryzyka i kosztów, w związku z tym, że zostaną wykorzystane w części przez DCL jako zabezpieczenie przez ryzykiem sporu wynikającego z wrażliwych pożyczek, mogą okazać się niewystarczające.

⁽¹⁷⁶⁾ Wynagrodzenie z tytułu zabezpieczenia gotówkowego ustanowionego przez bank jest wypłacane po stopie EONIA. Ponieważ stopa EONIA jest niższa od trzymiesięcznej stopy EURIBOR, marża uzyskiwana od tych aktywów jest ujemna.

- (636) Jak podkreśliły zainteresowane państwa członkowskie, jedna z największych trudności grupy Dexia wynika z jej portfela o dużej wartości, zawierającego zabezpieczone instrumenty pochodne o stopie uzależnionej od działalności grupy w zakresie udzielania pożyczek długoterminowych po stałym oprocentowaniu podmiotom sektora publicznego. Obniżeniu stóp latem 2011 r. towarzyszył wzrost liczby wezwań do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego na kwotę powyżej [0–25] mld EUR⁽¹⁷⁷⁾. Zabezpieczenie gotówkowe wypłacone kontrahentom transakcji swapowych wynosiło około [25–75] mld EUR na koniec 2012 r. Ze względu na to, że wynagrodzenie z tytułu tego zabezpieczenia jest wypłacane po stopie EONIA, generuje marżę ujemną w stosunku do trzymiesięcznej stopy EURIBOR. Zważywszy na to, że stopa finansowania grupy Dexia wyniesie około [25–75] punktów bazowych powyżej EURIBOR w 2013 r., roczny koszt zabezpieczenia gotówkowego będzie wynosić [100–300] mln EUR. Koszt ten powinien następnie stopniowo zmaleć (osiągając wartość poniżej [25–75] mln EUR począwszy od 2017 r.) w wyniku jednoczesnego wystąpienia czterech czynników takich, jak: (i) wzrost stóp długoterminowych, który powinien wpłynąć na zmniejszenie należnej kwoty zabezpieczenia gotówkowego; (ii) obniżenie kwoty finansowania i poprawa jego warunków przy mniejszym koszcie ponoszonym przez grupę Dexia; (iii) stabilna różnica między wysokością stóp krótkoterminowych, w szczególności między stopą EONIA a trzymiesięczną stopą EURIBOR; oraz (iv) amortyzacja portfela pożyczek posiadanego przez grupę oraz wartości nominalnej portfela instrumentów pochodnych powiązanych z tym portfelem. W przypadku, w którym nie wystąpiłby jeden z trzech pierwszych czynników, koszt dodatkowy dla grupy mógłby być wyższy niż [...] mln EUR w okresie 2014–2020.
- (637) Grupa przewiduje stabilizację warunków rynkowych począwszy od 2014 r. oraz konwergencję spreadów kredytowych w kierunku średniej historycznej. Na przykład bank przewiduje, że spread rentowności obligacji skarbowych Włoch, który wynosił 350 punktów bazowych w 2012 r., obniży się do poziomu [25–75] punktów bazowych na koniec 2018 r. oraz że wskaźniki instrumentów pochodnych [...]. Przeciwny scenariusz mógłby mieć poważne skutki dla niezrealizowanych strat w latach 2016–2020.
- (638) Plan finansowania grupy obejmuje zintensyfikowane wprowadzanie do obrotu papierów wartościowych gwarantowanych przez państwo ([5–20] mld EUR na potrzeby finansowania długoterminowego i [10–40] mld EUR na potrzeby finansowania krótkoterminowego) oraz symetrycznym ograniczaniu gwarancji tych papierów wartościowych i zwiększaniu refinansowania w ramach Eurosystemu. Dotychczas grupa mogła wprowadzać do obrotu tylko ograniczone ilości papierów wartościowych⁽¹⁷⁸⁾ i nic nie wskazuje na to, że zainteresowanie inwestorów zmieni się w nadchodzącym okresie. W szczególności rating kredytowy państw udzielających gwarancji, płynność rynków oraz ich zdolność do absorpcji bankowych papierów wartościowych stanowią niepewne czynniki, które mogłyby utrudnić wprowadzenie zaplanowanego mieszanego systemu finansowania. Mniej korzystny scenariusz przełożyłby się na większy stopień wykorzystywania awaryjnego wsparcia płynnościowego oraz powiązany wzrost kosztów finansowania. Na przykład brak osiągnięcia celu wprowadzenia do obrotu krótkoterminowych papierów wartościowych o wartości [10–40] mld oraz finansowanie przy użyciu awaryjnego wsparcia płynnościowego mogłoby przełożyć się na roczny koszt dodatkowy w wysokości około [150–400] mln EUR.
- (639) Podsumowując, Komisja stwierdza jednak, że powyższe rodzaje ryzyka są nierozłącznie związane z uporządkowaną likwidacją grupy takiej jak Dexia i uznaje - nie lekceważąc przy tym ich znaczenia - że te rodzaje ryzyka nie mogą zagrozić realizacji przedstawionego i zatwierzonego planu.

6.5. ZGODNOŚĆ TRANSAKcji ZBYCIA DMA

6.5.1. Zakres oceny zgodności

- (640) Jeżeli chodzi o operacje mające na celu ustanowienie banków rozwoju, Komisja uważa, że pomoc może spowodować zakłócenie konkurencji na dwóch poziomach: najpierw na poziomie konkurencji między instytucjami finansowymi w związku z pomocą przyznaną bankowi rozwoju (poziom I), a następnie na poziomie beneficjentów finansowania udzielanego przez DMA i jej możliwych konkurentów (poziom II).
- (641) Jak zostało wyjaśnione powyżej, Komisja wyodrębniła w piśmie dotyczącym transakcji zbycia DMA środki pomocy na rzecz przyszłego banku rozwoju, tj. zobowiązanie Francji do tego, że w razie potrzeby państwo, CDC i La Banque Postale dokapitalizują nową instytucję kredytową i DMA.
- (642) Na tym etapie, tylko na podstawie pisma dotyczącego operacji zbycia DMA, Komisja nie mogła jeszcze stwierdzić konkretnych środków pomocy na poziomie II. Komisja przyjmuje jednak do wiadomości niektóre zobowiązania Francji do podjęcia z nią współpracy w zakresie jej zadania polegającego na określeniu i ocenie możliwych środków pomocy na tym poziomie, nie naruszając uprawnień i obowiązku Komisji do oceny całości możliwej pomocy.

⁽¹⁷⁷⁾ „Wrażliwość” portfela instrumentów pochodnych odpowiada kwocie około [50–250] mln EUR według punktu bazowego. Obniżenie się dziesięcioletniej stopy swap o 100 punktów bazowych w okresie od czerwca 2011 r. do października 2011 r. przełożyło się zatem na wzrost kwoty zabezpieczenia gotówkowego należnego kontrahentom o powyżej [0–25] mld EUR. Wskaźnik „wrażliwości” nie jest jednak stabilny i pozostaje pod wpływem innych czynników, w tym zmiany krzywej stóp procentowych.

⁽¹⁷⁸⁾ [0–5] mld EUR zgodnie ze stanem na dzień 1 marca 2012 r.

- (643) Jeżeli chodzi o konkurencję na poziomie I, Komisja uważa, że DMA będzie w pewien sposób następcą grupy Dexia oraz że będąc jej spółką zależną korzystała przynajmniej częściowo z pomocy udzielonej na rzecz tej grupy. Ponadto jako spółka zależna grupy Dexia do tej pory korzysta ze środków pomocy nadal wypłacanych tej grupie (tj. z awaryjnego wsparcia płynnościowego i gwarancji na refinansowanie) i taka sytuacja utrzyma się aż do zbycia spółki, najpóźniej w dniu 31 stycznia 2013 r.
- (644) Jak zauważyła powyżej Komisja, DMA należy do przedsiębiorstwa otrzymującego nową pomoc w ramach transakcji jej zbycia połączonej z ustanowieniem banku rozwoju na potrzeby finansowania francuskich samorządów terytorialnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej.
- (645) DMA posiada portfel „wrażliwych pożyczek”, której nominalna wartość wynosiła [5–15] mld EUR na dzień 30 czerwca 2012 r. i chociaż należy do przedsiębiorstwa działającego na niewydolnym rynku, jest to mimo wszystko rynek, na którym konkurencja może zostać zakłócona.
- (646) W związku z tym Komisja przyjmie jako podstawę swojej oceny zgodności pomocy przyznanej na rzecz DMA komunikat w sprawie restrukturyzacji bankowej, a w szczególności jego pkt 17, w którym stwierdza się, co następuje:
- „Sprzedaż znajdującego się w trudnej sytuacji banku innej instytucji finansowej może pomóc przywrócić długoterminową rentowność, jeśli nabywcą jest przedsiębiorstwo rentowne i zdolne do przejęcia banku w trudnej sytuacji. Może się to również przyczynić do przywrócenia zaufania do rynku oraz do konsolidacji sektora finansowego. W tym celu nabywca powinien wykazać, że nowy, zintegrowany podmiot będzie rentowny. W przypadku sprzedaży również należy przestrzegać wymogów rentowności, wkładu własnego i ograniczonego zakłócenia konkurencji”.
- (647) Komisja z zadowoleniem przyjmuje niemniej jednak to, że władze francuskie wyrażają gotowość do ustanowienia, w oparciu o podmiot DMA, banku rozwoju, którego działalność będzie ściśle ograniczona do dostarczania prostych instrumentów finansowania (pożyczek waniliowych) na rzecz francuskich samorządów lokalnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej, w przypadku których rynek finansowania jest niewydolny.
- (648) W związku z powyższym Komisja oceni również w pierwszej kolejności zgodność z rynkiem wewnętrznym pomocy państwa, jaką otrzyma bank rozwoju w świetle stosowności utworzenia takiej struktury, w której zakres zostanie wpisana działalność DMA (sekcja 6.5.2 poniżej). Finansowanie zapewnione przez DMA, które może zawierać elementy pomoc (poziom II), będzie przedmiotem odrębnej oceny.
- (649) Jeżeli chodzi o status szpitali, Komisja jest zdania, że podmioty te, niezależnie od tego czy są prywatne, czy publiczne, muszą zostać uwzględnione jako przedsiębiorstwa⁽¹⁷⁹⁾. W swojej decyzji z 2002 r. w sprawie szpitali irlandzkich⁽¹⁸⁰⁾ Komisja wyraźnie stwierdziła, opierając się na wyroku w sprawie Höffner, że są one przedsiębiorstwami. W związku z tym oczywiste jest, że wsparcie na rzecz szpitali może zawierać elementy pomoc państwa.
- (650) W niniejszej decyzji przedmiot oceny ogranicza się do pomocy przyznanej na poziomie I (pomoc na rzecz banku rozwoju). Nie narusza ona w żaden sposób stanowiska Komisji, jeżeli chodzi o istnienie i zgodność z rynkiem wewnętrznym pomocy na poziomie II.

6.5.2. Ocena DMA jako banku rozwoju

- (651) Komisja musi ustalić, czy pomoc na rzecz banku rozwoju jest zgodna z rynkiem wewnętrznym. W art. 107 ust. 3 TFUE określono niektóre wyjątki od ogólnej zasady niezgodności w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

⁽¹⁷⁹⁾ Zob. pkt 24 komunikatu Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 4: „W wielu innych państwach członkowskich szpitale i inne podmioty świadczące usługi opieki zdrowotnej oferują swoje usługi za wynagrodzeniem, pobieranym bezpośrednio od pacjentów lub z ich ubezpieczenia. W takich systemach występuje do pewnego stopnia konkurencja między szpitalami w zakresie świadczenia usług opieki zdrowotnej. W takich przypadkach fakt, że opieka zdrowotna jest świadczona przez szpital publiczny, nie wystarcza do zaklasyfikowania danej działalności jako niegospodarczej”.

⁽¹⁸⁰⁾ Decyzja z dnia 27.2.2002 w sprawie N 543/01, Capital allowance for Hospitals – Ireland, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/135870/135870_435761_20_2.pdf (motywy 10, 17 i 19).

- (652) W szczególności w art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE stwierdza się, co następuje: „Za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana: [...] pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych [...], o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”.
- (653) Utworzenie banku rozwoju nie jest przedmiotem żadnego komunikatu Komisji, w którym doprecyzowuje się zasady określone w art. 107 ust. 3 TFUE.
- (654) Dlatego też Komisja musi ocenić zgodność środka z rynkiem wewnętrznym bezpośrednio na podstawie art. 107 ust. 3 TFUE. Ponieważ żaden z pozostałych celów będących przedmiotem powyższego postanowienia nie dotyczy rozpatrywanego przypadku ani nie został przywołany przez Francję, Komisja oceni środek w świetle art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- (655) Aby ocenić zgodność środka na tej podstawie, należy ocenić jego stosowność do założonego celu. W związku z tym należy zbadać, czy środek 1) ma służyć osiągnięciu celu leżącego we wspólnym interesie, 2) stanowi odpowiedni wkład w działania mające na celu zaradzenie niedoskonałości rynku, 3) może ze swej natury spowodować efekt mnożnikowy oraz czy 4) jest proporcjonalny poprzez ograniczenie do minimum niepożądanego wpływu na wymianę handlową i konkurencję.

6.5.2.1. Realizacja celu jasno określonego celu leżącego we wspólnym interesie

- (656) Komisja musi ustalić, czy ustanowienie i dokapitalizowanie DMA ma służyć osiągnięciu celu leżącego we wspólnym interesie, co stanowi warunek konieczny zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c). Ponadto Komisja musi ustalić, czy zgłoszony środek jest stosowny do tego celu.
- (657) Komisja zauważa, że DMA będzie działać w jasno określonych sektorach, w przypadku których Francja wykazała niedoskonałość rynku: będzie dostarczać finansowania francuskim samorządom terytorialnym oraz francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej. Komisja uznaje, że rynek finansowania tych dwóch sektorów nie funkcjonuje w zadowalający sposób ze względu na niedoskonałość wynikającą z deficytu podaży finansowania, tj. z zapaści kredytowej. Komisja stwierdza, że wykazano sytuację, w której działające podmioty prywatne (banki prywatne) nie mogą zaradzić temu deficytowi finansowania, w szczególności 1) ze względu na nowe ograniczenia regulacyjne (wdrożenie zasad określanych jako „Bazylea III”), które utrudniają dostarczanie płynności długoterminowej, gdy nie opiera się ona na depozytach, a także 2) ze względu na kryzys finansowy, z powodu którego banki zmniejszają swoją sumę bilansową i ofertę finansowania. W związku z powyższym Komisja zauważa, że przeważający⁽¹⁸¹⁾ udział w rynku finansowania przedmiotowych sektorów, jaki posiadała grupa Dexia przed jej uporządkowaną likwidacją (i która nie będzie z zasady upoważniona do udzielania nowych pożyczek), nie zostanie w całości przejęty przez pozostałe instytucje bankowe.
- (658) Wykazano również, że zapotrzebowanie na finansowanie średnio- i długoterminowe francuskich samorządów terytorialnych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej wynosi szacunkowo odpowiednio 18–20 mld EUR oraz 2–4 mld EUR. Instytucje bankowe powinny obniżyć swoją ofertę do kwoty około 10 mld EUR (2013 r.). W związku z tym szacuje się, że deficyt finansowania francuskiego lokalnego sektora publicznego wynosi 10 mld EUR, ponieważ znacząca pula środków CDC nie zostanie już udostępniona. Ustanowienie DMA ma zaspokoić od 20 do 25 % całkowitego zapotrzebowania, tj. dostarczyć rocznie finansowanie w kwocie 5 mld EUR.
- (659) Należy również zauważyć, że zasadniczo beneficjenci wykazują zapotrzebowanie na finansowanie długoterminowe, co ma tym bardziej niekorzystny wpływ na nowe wskaźniki płynności instytucji bankowych. Komisja zauważa, że czynnik ten może prowadzić do strukturalnego znaczącego ograniczenia gotowości banków do udzielania tego typu finansowania.

6.5.2.2. Stosowność środka

- (660) Komisja musi uzyskać pewność, że ustanowienie DMA stanowi odpowiednią reakcję na istniejącą niedoskonałość rynku (deficyt finansowania).

⁽¹⁸¹⁾ Rzędu 30 % przed rozpoczęciem kryzysu.

- (661) Komisja zauważa, że obszar działalności DMA został jasno określony i ogranicza się do dwóch kategorii beneficjentów, w przypadku których wykazano niedoskonałość dostępnego rynku. Finansowanie będzie oferowane francuskim samorządom terytorialnym i publicznym zakładom opieki zdrowotnej na warunkach rynkowych, które nie będą bardziej atrakcyjne od warunków oferowanych przez inne banki komercyjne. Komisja zauważa, że zobowiązanie do przestrzegania zakazu wywierania dominującego wpływu na ceny (zakaz przywództwa cenowego, ang. *price leadership ban*) ma na celu ściśle ograniczenie działalności DMA do rynku finansowania francuskich samorządów terytorialnych i publicznych zakładów opieki zdrowotnej, bez ograniczania jednak dostępu do tego rynku pozostałym konkurentom. Zobowiązanie to nie jest ograniczone w czasie.

6.5.2.3. Występowanie efektu mnożnikowego

- (662) Komisja musi zbadać, czy utworzenie DMA może spowodować efekt mnożnikowy, tj. czy może wpłynąć na zwiększenie atrakcyjności finansowania francuskiego lokalnego sektora publicznego tak, aby DMA mogła zostać stopniowo zastąpiona przez sektor prywatny.
- (663) Komisja zauważa, że DMA będzie oferować instrumenty proste i opcje waniliowe. Dzięki temu banki komercyjne będą miały możliwość oferowania podobnych i odmiennych produktów, które mogą odpowiedzieć na potrzeby francuskich samorządów lokalnych i szpitali publicznych.

6.5.2.4. Proporcjonalność

- (664) Komisja musi ustalić, czy pomoc przyznana w ramach środka jest proporcjonalna do wyznaczonego celu (tj. czy cel ten można osiągnąć przy mniejszej ilości zasobów) i ograniczona do niezbędnego minimum.
- (665) Komisja zauważa przede wszystkim, że kwota dokapitalizowania DMA ([0–5] mld EUR) jest niewielka w porównaniu z określonym deficytem finansowania ([5–10] mld EUR).
- (666) Komisja zauważa również, że zasadniczo DMA nie będzie przeciętnie oferować finansowania z zastosowaniem preferencyjnych stawek w stosunku do konkurencji. Pozwoli to uniknąć wywierania negatywnego wpływu na istniejącą konkurencję.

6.5.3. Ocena DMA jako banku rozwoju będącego beneficjentem pomocy na restrukturyzację

- (667) Wymagany stopień restrukturyzacji zależy od powagi problemów, przed jakimi staje każdy bank, oraz od wysokości otrzymanej pomocy. W tym względzie pomoc, jaką należy uwzględnić, wynika ze środków dokapitalizowania i postępowania z aktywami o obniżonej wartości oraz z gwarancji, które otrzymała we wcześniejszym okresie grupa Dexia i z których korzystała również DMA.
- (668) Zgodność planu restrukturyzacji musi zostać oceniona w świetle warunków przedstawionych w komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej. Warunki te są następujące:
- 1) plan restrukturyzacji musi umożliwić przywrócenie długoterminowej rentowności instytucji;
  - 2) plan restrukturyzacji musi zapewnić sprawiedliwy podział kosztów restrukturyzacji pomiędzy państwa a bank;
  - 3) plan restrukturyzacji musi umożliwić likwidację nadmiernych zakłóceń konkurencji wywołanych pomocą.
    - a) Przywrócenie długoterminowej rentowności instytucji
- (669) Komisja zauważa, że DMA utrzyma aż do terminu zapadalności portfel aktywów typu *legacy* o dużej wartości, który może wpłynąć na jego wyniki finansowe. Portfel ten ma zostać zamortyzowany do 2020 r. na poziomie około [25–75 %].
- (670) Komisja zauważa, że wartość posiadanego portfela aktywów jest bardzo wysoka, jeżeli uwzględni się przewidzianą kwotę nowych pożyczek. W związku z tym obecna bardzo niska stopa zwrotu z tego portfela będzie miała znaczący wpływ na rentowność (zwrot ze środków własnych) struktury. Z prognoz przedstawionych przez władze francuskie wynika, że to przede wszystkim (wolne) tempo amortyzacji posiadanego portfela umożliwi zwiększenie zwrotu ze środków własnych, nie zaś przewidywany wzrost rentowności działalności. Ocenia się, że przedstawione wartości cen i marż, które mają być stosowane, są realistyczne, aczkolwiek wysokie.

- (671) Jeżeli chodzi o ceny i marże, Komisja zauważa, że w pierwszym roku działalności DMA ukształtuje swoją ofertę na poziomie [200–300] punktów bazowych powyżej EURIBOR. Poziom ten ocenia się jako realistyczny i porównywalny z ofertą konkurencji⁽¹⁸²⁾.
- (672) Komisja zauważa, że utworzenie spółki *joint venture* umożliwiającej powiązanie banku rozwoju z bankiem La Banque Postale powinno pozwolić DMA na korzystanie z sieci terytorialnej i handlowej, co stanowi ważny atut, jeżeli chodzi o zapewnienie finansowania dużej liczbie samorządów lokalnych rozmieszczonych na terytorium całej Francji.
- (673) Komisja zauważa, że przedstawione poziomy zwrotu ze środków własnych są niewystarczające w stosunku do zwrotów, jakich oczekiwaby inwestor prywatny. Szacuje się, że zwrot ze środków własnych wyniesie tylko [2–6] % w 2017 r.
- (674) Komisja uznaje jednak, że DMA jest strukturą posiadającą nadwyżkę kapitału w stosunku do wymogów regulacyjnych⁽¹⁸³⁾, co wpływa na obniżenie jej rentowności.
- (675) Komisja zauważa, że poziom rentowności odpowiada poziomowi, którego można oczekiwać w przypadku banku rozwoju, którego celem jest zaradzenie niedoskonałości rynku. W związku z tym uznaje się, że model działalności DMA jest zgodny wymaganiami Komisji pod względem oczekiwanej rentowności.
- (676) Komisja zauważa, że prognozy finansowe DMA wykazują koszt ryzyka wynoszący jedynie kilka punktów bazowych. Francja uznała ten poziom za rozsądny, podkreślając, że koszt ryzyka portfela wynosił dotychczas mniej niż [0–5] punktów bazowych. Ponadto prognozy nie obejmują specjalnych zabezpieczeń na wypadek ryzyka sporu w odniesieniu do udzielonych wrażliwych pożyczek. Komisja uważa, że takie założenia są akceptowalne tylko o tyle, o ile potencjalni akcjonariusze DMA zobowiążą się do pokrycia możliwych strat poprzez odpowiednie dokapitalizowanie struktury. Dzięki temu ewentualne straty nie mogą zagrozić funkcjonowaniu struktury i jego możliwości kontynuowania swojej działalności banku rozwoju.
- (677) Ponadto państwo francuskie zobowiązało się do tego, że plan biznesowy przedstawiony Komisji plan biznesowy⁽¹⁸⁴⁾ zostanie wdrożony w rygorystyczny sposób oraz że zostaną podjęte kroki w celu zmniejszenia kosztów ogólnych o kosztów zatrudnienia DMA lub nowej struktury kredytowej w przypadku (i) osiągnięcia zysków niższych o [20–30] % od wyznaczonego poziomu docelowego; (ii) odnotowania strat w rachunku zysków i strat; bądź (iii) nieprzestrzegania przez DMA, nową instytucję kredytową lub spółkę *joint venture* obowiązujących minimalnych wskaźników regulacyjnych.
- (678) W świetle powyższych uwag Komisja uznaje, że struktura DMA powinna okazać się rentowna w perspektywie długoterminowej jako bank rozwoju.
- b) Wkład własny instytucji
- (679) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji bankowej plan restrukturyzacji musi zapewnić sprawiedliwy podział kosztów restrukturyzacji między wspomniane państwa członkowskie a bank, tzn. plan restrukturyzacji musi przewidywać możliwie najwyższy wkład banku i jego akcjonariuszy pochodzący z ich funduszy własnych. Taki wkład jest bowiem niezbędny, by skłonić banki objęte środkami ratowania przedsiębiorstwa do poniesienia odpowiednich konsekwencji za swoje wcześniejsze postępowanie i stworzyć odpowiednią motywację do ich przyszłego postępowania.
- (680) W odniesieniu do zobowiązania dotyczącego dokapitalizowania, w stosownym przypadku, NEC i DMA Komisja zwraca uwagę na korzyści wynikające ze zmiany struktury własnościowej i z pokrycia ewentualnych przyszłych strat dotyczących portfela wrażliwych pożyczek w sytuacji, gdy nowa pomoc jest ograniczona do minimum niezbędnego do tego, by zrekompensować straty i umożliwić tym samym bankowi zaradzenie niedoskonałościom rynku.
- (681) Komisja przyjmuje z zadowoleniem fakt, że DMA, NEC i JV nie staną się nabywcą przedsiębiorstwa ani nie obejmą udziałów w przedsiębiorstwie przez pięć lat od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji.

⁽¹⁸²⁾ W 2012 r. pula 5 mld EUR została udostępniona przez CDC w celu zaradzenia deficytowi finansowania. Środki z tej puli zaferowano po cenie wynoszącej około 320 punktów bazowych powyżej EURIBOR, przy czym z szacunków wynika, że popyt był od 3 do 5 razy większy od wartości oferty. Państwo członkowskie poinformowało więc o wyższej cenie równowagi.

⁽¹⁸³⁾ Jego wskaźnik podstawowych środków własnych Tier 1 zgodnie z wymogami Bazylea III wyniesie [20–30] % w 2017 r.

⁽¹⁸⁴⁾ Załącznik VII do powiadomienia.

- (682) Komisja przyjmuje z zadowoleniem fakt, że DMA, NEC i JV nie będą wypłacać jakiegokolwiek rodzaju dywidendy od swoich akcji do dnia 31 grudnia 2015 r. (z wyjątkiem dywidend wypłacanych przez DMA na rzecz NEC) i że DMA, NEC i JV nie dokonają wypłaty kuponów, chyba że w przypadku zobowiązania umownego wynikającego ze zobowiązania podjętego przed dniem 14 grudnia 2012 r.
- (683) Komisja przyjmuje z zadowoleniem fakt, że państwo francuskie dopilnuje tego, by DMA, NEC i JV zastosowały się do obowiązującego prawodawstwa w dziedzinie płac i wynagrodzeń, a w szczególności do pułapów wynagrodzeń mających zastosowanie do instytucji bankowych oraz do ograniczeń związanych bezpośrednio ze sprawowaniem przez państwo francuskie bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad DMA, NEC i JV.
- (684) Komisja dochodzi zatem do wniosku, że wkład własny instytucji jest wystarczający.

c) Środki mające na celu likwidację zakłóceń konkurencji

- (685) Komisja zauważa, że działalność DMA zostanie ściśle ograniczona pod względem sektorów działalności i produktów. DMA będzie oferować proste produkty finansowe (klasykne pożyczki) francuskim samorządom lokalnym i francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej. Komisja zauważa, że DMA nie będzie oferować żadnego innego rodzaju produktów żadnym innym kategoriom klientów.
- (686) Komisja zwraca uwagę na to, że dawny portfel (*legacy*) pożyczek dla klientów nienależących do określonych wyżej sektorów działalności jest pokaźny. Jego wartość nominalna na dzień 30 września 2012 r. wynosiła [20–40] mld EUR. Cały ten portfel zostanie upłynniony.
- (687) Komisja zauważa też, że spółka DMA zobowiązała się do przestrzegania klauzuli o zakazie przywództwa cenowego (*price leadership ban*). Klauzula ta ma na celu ograniczenie negatywnych skutków dla konkurentów DMA, którzy nie skorzystali z pomocy państwa.
- (688) Na podstawie powyższych informacji Komisja uznaje, że środki mające na celu likwidację zakłóceń konkurencji są wystarczające i spełniają wymogi określone w komunikacie w sprawie restrukturyzacji bankowej.

7. WNIOSEK

- (689) Komisja stwierdza, że Belgia i Francja bezprawnie wdrożyły pomoc w formie ELA udzielonego przez BNB na rzecz DBB/Belfius od dnia 5 października 2011 r. oraz ELA udzielonego przez BdF na rzecz Dexia/DCL od dnia 2 lutego 2012 r. z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE.
- (690) Na podstawie informacji i zobowiązań zgłoszonych Komisji przez władze belgijskie, francuskie i luksemburskie Komisja zatwierdza zmieniony plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia, w tym zbycie DMA w perspektywie utworzenia banku rozwoju służącego finansowaniu francuskich samorządów lokalnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej, jak również transakcję zbycia DBB/Belfius na rzecz państwa belgijskiego oraz plan restrukturyzacji DBB/Belfius.
- (691) Komisja uznaje elementy pomocy zawarte w zmienionym planie uporządkowanej likwidacji grupy Dexia oraz w planie restrukturyzacji DBB/Belfius, jak również środki pomocy na restrukturyzację, które były przedmiotem decyzji o warunkowym zatwierdzeniu, udział Arcofin w dokapitalizowaniu grupy Dexia w 2008 r., ELA udzielone od dnia 5 października 2011 r. na rzecz DBB/Belfius i połowę ELA udzielonego od dnia 2 lutego 2012 r. na rzecz Dexia/DCL przez BdF, tymczasową gwarancję refinansowania i ostateczną gwarancję refinansowania na rzecz Dexia SA i DCL, dokapitalizowanie grupy Dexia, zobowiązanie do dokapitalizowania DMA, zbycie DMA na rzecz Dexii i DMA, zbycie DBB/Belfius na rzecz Dexii i DBB/Belfius za zgodne z rynkiem wewnętrznym, pod warunkiem że Belgia, Francja i Luksemburg dopilnują tego, by zmieniony plan uporządkowanej likwidacji grupy Dexia był przestrzegany w całości (a w szczególności władze francuskie dopilnują tego, by nota w sprawie transakcji zbycia DMA była przestrzegana w całości), a Belgia dopilnuje tego, by plan restrukturyzacji DBB/Belfius był przestrzegany w całości, w tym wszystkie zobowiązania wymienione w załącznikach I, II i III do niniejszej decyzji.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Środki pomocy zatwierdzone w decyzji warunkowej Komisji z dnia 26 lutego 2010 r. w sprawie pomocy państwa C 9/09 były stosowane przez Belgię, Francję i Luksemburg w sposób stanowiący nadużycie.
2. Decyzja Komisji z dnia 26 lutego 2010 r. w sprawie pomocy państwa C 9/09 udzielonej przez Belgię, Francję i Luksemburg zostaje uchylona.

Artykuł 2

1. Środki wdrożone przez Belgię, Francję i Luksemburg na rzecz grupy Dexia przed przyjęciem decyzji z dnia 26 lutego 2010 r. w kwocie 8,75 mld EUR, w formie podwyższenia kapitału (z udziałem Arcofin) i pomocy na postępowanie z aktywami o obniżonej wartości oraz w kwocie 135 mld EUR, w formie gwarancji i zagwarantowanego wsparcia płynnościowego (Emergency Liquidity Assistance, ELA), stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
2. Następujące środki wdrożone lub planowane przez Belgię, Francję i Luksemburg na rzecz grupy Dexia od chwili przyjęcia decyzji z dnia 26 lutego 2010 r. stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE:
  - a) tymczasowa gwarancja refinansowania (55 mld EUR) i ostateczna gwarancja refinansowania (85 mld EUR) na rzecz spółek Dexia SA i DCL;
  - b) zbycie DBB/Belfius dnia 20 października 2011 r., które przyniosło zysk spółkom Dexia SA i DBB/Belfius;
  - c) dokapitalizowanie spółki Dexia SA w wysokości 5,5 mld EUR;
  - d) awaryjne wsparcie płynnościowe (ELA) udzielone przez BNB na rzecz DBB/Belfius (od dnia 5 października 2011 r. do dnia 31 stycznia 2012 r., maksymalna kwota udzielonego wsparcia wyniosła [...] mld EUR);
  - e) połowa awaryjnego wsparcia płynnościowego (ELA) udzielonego przez Banque de France na rzecz DCL (od dnia 2 lutego 2012 r., maksymalna kwota udzielonego wsparcia wyniosła [...] mld EUR);
  - f) zobowiązanie do dokapitalizowania NEC i DMA (jako jednostek nowego banku rozwoju);
  - g) zbycie DMA na rzecz spółek Dexia SA i DMA.
3. Pomoc, o której mowa w ustępach 1 i 2, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym z zastrzeżeniem przestrzegania zobowiązań określonych w art. 3.

Artykuł 3

1. Belgia, Francja i Luksemburg przestrzegają w całości i w wyznaczonych terminach wszystkich zobowiązań, o których mowa w załączniku I do niniejszej decyzji.
2. Belgia przestrzega w całości i w wyznaczonych terminach wszystkich zobowiązań, o których mowa w załączniku II do niniejszej decyzji.
3. Francja przestrzega w całości i w wyznaczonych terminach wszystkich zobowiązań, o których mowa w załączniku III do niniejszej decyzji.

Artykuł 4

W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Belgia, Francja i Luksemburg poinformują Komisję o środkach przewidzianych w celu wykonania niniejszej decyzji.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Belgii, Republiki Francuskiej i Wielkiego Księstwa Luksemburga.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 grudnia 2012 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

**ZMIENIONY PLAN UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI GRUPY DEXIA. ZOBOWIĄZANIA
ZAINTERESOWANYCH PAŃSTW CZŁONKOWSKICH****Wstęp**

1. Królestwo Belgii, Republika Francuska i Wielkie Księstwo Luksemburga (zwane dalej „państwami”) dopilnują tego, by niniejszy plan uporządkowanej likwidacji z dnia 14 grudnia 2012 r. dotyczący przedsiębiorstwa Dexia SA i spółek zależnych, nad którymi przedsiębiorstwo to sprawuje kontrolę wspólną lub wyłączną, do czasu sprawowania przez nie takiej kontroli (zwanych dalej „spółkami zależnymi”, a w połączeniu z przedsiębiorstwem Dexia SA „Dexią”) (¹), jak również niniejsze zobowiązania (zwane dalej „zobowiązaniami”) zostały wypełnione w całości. O ile nie określono inaczej, poniższe zobowiązania stosują się do całkowitej amortyzacji aktywów Dexii. W przypadku rozbieżności między przepisami planu uporządkowanej likwidacji a niniejszymi zobowiązaniami, pierwszeństwo mają niniejsze zobowiązania.
2. Niniejsze pismo dotyczące zobowiązań zostało przekazane na wiosek Komisji na podstawie odbytych dyskusji i wymiany dokumentów między Komisją a państwami, wyłącznie w celu umożliwienia Komisji przyjęcia decyzji (zwanej dalej „decyzją”) zatwierdzającej pomoc przyznaną Dexii w sprawach SA.33760, SA.33763, SA.33764, SA.30521, SA.26653, SA.34928, SA.34925 i SA.34927.

Zobowiązania związane z zachowaniem grupy

3. Dexia nie stanie się nabywcą kapitału zakładowego innych instytucji kredytowych, przedsiębiorstw inwestycyjnych (w rozumieniu dyrektywy 2004/39/WE w sprawie rynków instrumentów finansowych) lub spółek ubezpieczeniowych, chyba że za zezwoleniem Komisji.

Powyższe zobowiązanie nie uniemożliwia, z zastrzeżeniem uprzedniej zgody Komisji, nabycia przez Dexię udziału w rekompensacie za udziały lub działalność wniesione w ramach zbycia lub komasacji (w wyniku fuzji lub jako aport) aktywów lub działalności, o ile w takim przypadku wspomniany udział nie daje Dexii wyłącznej lub wspólnej kontroli nad podmiotem uzyskującym aport lub powstałym w wyniku fuzji.

W drodze wyjątku od powyższych przepisów Dexia będzie mogła nabyć udział mniejszościowy wynoszący 40 % w spółce Dexia Sabadell (w celu jej upłynnienia) w następstwie wykonania opcji sprzedaży (*put option*) udzielonej przez Banco Sabadell. Transakcja nabycia nie została jeszcze zrealizowana w dniu przyjęcia niniejszych zobowiązań.

4. Z zastrzeżeniem zobowiązań podjętych już wobec Dexia Région Bail, Dexia Flobail, Dexia Bail i Dexia LLD na dzień przyjęcia decyzji, Dexia zobowiązuje się do nieprzyznawania nowych wewnątrzgrupowych środków finansowych (tj. do nieprzekroczenia poziomu wewnątrzgrupowych środków finansowych istniejącego na dzień przyjęcia niniejszej decyzji) jednostkom przeznaczonym do zbycia zgodnie z pkt 10 lit. a) ppkt (i)–(x) poniżej (ang. *ring-fencing*). Niniejsze zobowiązanie nie narusza obowiązków regulacyjnych spoczywających na Dexii jako akcjonariuszu jednostek, o których mowa, ani obowiązku utrzymania rentowności Dexia Israël i DAM zgodnie z pkt 10 lit. d) poniżej. Gdyby realizacja tych obowiązków wymagała przyznania nowych środków finansowych jednostkom, o których mowa, Dexia poinformuje o tym uprzednio Komisję.
5. Dexia nie skorzysta ze swojego statusu banku objętego gwarancją lub inną pomocą państw odnoszącą się do niektórych jej zobowiązań do celów reklamy skierowanej do osób trzecich innych niż „osoby trzecie będące beneficjentami” określone w umowie gwarancji i nie wykorzysta gwarancji do samych transakcji arbitrażowych.
6. Jak wskazano w planie uporządkowanej likwidacji:
  - a) zainteresowane państwa podkreślają, że cechy akcji uprzywilejowanych powodują faktyczny brak możliwości wypłaty dywidendy od akcji zwykłych, ponieważ prognozowany zysk Dexii podlegający podziałowi w okresie realizacji planu jest niższy niż kwota dywidendy od akcji uprzywilejowanych w wysokości 8 % przypadająca w udziale państwom belgijskiemu i francuskiemu;
  - b) zainteresowane państwa podkreślają, że posiadaczami akcji uprzywilejowanych są wyłącznie państwa belgijskie i francuskie i że ograniczenia w wypłacie dywidendy powinny dotyczyć jedynie akcji zwykłych, a nie akcji uprzywilejowanych, w przeciwnym wypadku pozbawią one państwa belgijskie i francuskie prawa do dywidendy od ich inwestycji; oraz

(¹) Wykaz spółek zależnych i udziałów Dexii zamieszczono w załączniku 1.

- c) jeżeli chodzi o udział akcji uprzywilejowanych w stratach, jak wskazano w planie uporządkowanej likwidacji, akcje uprzywilejowane tracą w całości lub w części swój uprzywilejowany charakter w przypadku spadku przepisowych wskaźników Dexii poniżej pewnych progów.
7. Bez uszczerbku dla transakcji, które Dexia będzie prawnie zobowiązana wykonać lub transakcji, które Dexia będzie zmuszona wykonać na mocy umów zawartych przed dniem przyjęcia decyzji na instrumentach hybrydowych Tier 1 lub Tier 2, Dexia odstąpi od:
- a) wypłaty kuponów od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub instrumentów Tier 2 należących do osób lub podmiotów innych niż Dexia SA i jej spółki zależne, a których wypłata jest dyskrejonalna zgodnie z postanowieniami umownymi odnoszącymi się do tych instrumentów;
- b) zatwierdzenia wypłaty wszelkiego rodzaju dywidend lub głosowania za ich wypłatą przez wszystkie spółki zależne, nad którymi Dexia SA pełni bezpośrednio lub pośrednio wyłączną kontrolę (w tym podmioty należące do niej w 100 %), gdy taka wypłata wiązałaby się z obowiązkiem wypłaty kuponu od instrumentów hybrydowych Tier 1 lub instrumentów Tier 2 należących do osób innych niż Dexia SA i jej spółki zależne; oraz
- c) skorzystania z dyskrejonalnej opcji przedterminowego wykupu instrumentów hybrydowych Tier 1 lub instrumentów Tier 2, o których mowa w lit. a. powyżej.

Z zastrzeżeniem premii nieprzekraczającej 10 % ceny rynkowej i kursu wykupu (z uwzględnieniem premii) nieprzekraczającego 90 % wartości nominalnej, Dexia będzie mogła jednak, po uprzednim poinformowaniu Komisji i uzyskaniu jej zgody, ogłosić ofertę publiczną wykupu emisji instrumentów hybrydowych Tier 1 i Tier 2.

Zobowiązania określone w poprzednich punktach nie stanowią przeszkody dla wypłaty dywidendy od akcji uprzywilejowanych będących własnością państw belgijskiego i francuskiego.

8. Dexia będzie nadal wdrażać zasady wynagradzania określone w ramach G-20 i właściwe krajowe procedury dotyczące wynagradzania członków komitetów zarządzających i wykonawczych przedsiębiorstwa Dexia SA oraz podstawowych jednostek działalności grupy Dexia.

Dexia zobowiązuje się w szczególności do wyłączenia wypłaty zmiennego składnika wynagrodzenia członków komitetu zarządzającego Dexia SA i ustanowienia pułapu w wysokości 30 % stałego składnika ich wynagrodzenia dla kwoty zmiennego składnika wynagrodzenia innych pracowników przedsiębiorstwa Dexia SA i jego zależnych spółek bankowych, o których mowa w pkt 2.5.1.1 polityki wynagrodzeń grupy Dexia przekazanej dnia 15 marca 2011 r. CBFA.

Zainteresowane państwa członkowskie dopilnują ponadto tego, by grupa Dexia zastosowała się do obowiązującego prawodawstwa w dziedzinie płac i wynagrodzeń, a w szczególności do pułapów wynagrodzeń mających zastosowanie do instytucji bankowych.

Zainteresowane państwa członkowskie zobowiązują się do dopilnowania tego, by Dexia skrupulatnie przestrzegała warunków określonych niżej, sformułowanych przez Komisję w ramach wdrażania reguł pomocy państwa.

Zainteresowane państwa członkowskie dopilnują też tego, by jak najlepiej wykorzystać środki publiczne w odniesieniu do płac i wynagrodzeń pracowników instytucji bankowych podlegających uporządkowanej likwidacji. Zainteresowane państwa członkowskie dopilnują w szczególności tego, by kwota odprawy była bliska minimum ustawowego, zachowując jednocześnie niezbędną elastyczność, aby nie opóźniać zakończenia procesu uporządkowanej likwidacji grupy Dexia.

Zainteresowane państwa członkowskie przedłożą dodatkowo Komisji propozycje dotyczące zmniejszenia kosztów ogólnych i personelu grupy Dexia, gdyby na zakończenie danego roku operacyjnego (i) marża netto miała być niższa o ponad 20 % od ogłoszonego celu; (ii) zysk netto (nieuwzględniający zabezpieczeń) miał być niższy o ponad 25 % od ogłoszonego celu; (iii) rachunek zysków i strat miał wykazać straty; lub (iv) grupa Dexia przestała przestrzegać obowiązujących przepisowych wskaźników minimalnych. Zobowiązanie to stanie się skuteczne dopiero w odniesieniu do rocznych sprawozdań finansowych po 2012 r.

9. a) Zgodnie ze zmienionym planem uporządkowanej likwidacji przedłożonym dnia 14 grudnia 2012 r. Dexia nie podejmie żadnej nowej produkcji od dnia przyjęcia niniejszej decyzji, z wyjątkiem sytuacji, w której dana jednostka jest przedmiotem zobowiązania do zbycia zgodnie z pkt 10 lit. a) ppkt (i-x) poniżej.
- b) W rozumieniu niniejszego zobowiązania nie stanowią „nowej produkcji”:
- (i) niezbędne transakcje w ramach zarządzania płynnością (np. transakcje banku centralnego lub zarządzanie *cover pools* DLG i DKD służące spełnieniu wymogów przepisowych, oszczędnościowych lub agencji ratingowych oraz znaczącej poprawie kosztów finansowania);
  - (ii) wydłużenie terminów zapadalności udzielonych pożyczek, o ile wydłużenie to znacznie podniesie wartość bieżącą netto kwot pożyczonych temu samemu klientowi, przy czym przy obliczaniu tej wartości należy uwzględnić ryzyko sporów;
  - (iii) obrót instrumentami pochodnymi niezbędny do zarządzania ryzykiem związanym ze stopami procentowymi/kursem wymiany/stopami kredytowymi istniejącego portfela, o ile przedmiotowe transakcje służą zmniejszeniu ogólnego narażenia grupy Dexia na ryzyko, w poszanowaniu limitów i procedur określonych w wytycznych mających zastosowanie w grupie Dexia lub określonych przez organy nadzoru⁽¹⁾;
  - (iv) wszelkie działania konieczne z przyczyn regulacyjnych lub innych przyczyn prawnych, w szczególności wydłużenie terminów zapadalności lub reorganizacja terminarza, do których Dexia może być zmuszona jako członek konsorcjum kredytowego w przypadku niektórych projektów inwestycyjnych (konsorcjum kredytowe może być zmuszone do zaakceptowania zmian w strukturze projektu pociągających za sobą konieczność zmiany terminów zapadalności lub terminarza) lub w związku z decyzją organów administracyjnych lub sądowych; oraz
  - (v) spłata zobowiązań kredytowych potwierdzonych do dnia przyjęcia decyzji, to jest transakcje spłaty, które Dexia będzie zobowiązana przeprowadzić, aby wypełnić zobowiązania zaciągnięte wobec kredytobiorców na mocy umów zawartych przed dniem 30 września 2012 r.
- c) W drodze wyjątku od lit. a):
- (i) w celu uniknięcia [...] i wypełnienia tym samym obowiązków regulacyjnych spółki w perspektywie jej ewentualnego zbycia w ciągu roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji, Dexia Crédiop będzie mogła udzielać nowych pożyczek obecnym klientom do wysokości 200 mln EUR przez rok od dnia przyjęcia niniejszej decyzji. Po upływie tego rocznego okresu państwa będą mogły zwrócić się do Komisji o zatwierdzenie dodatkowej puli rocznej nowych pożyczek, o ile okaże się to konieczne w celu uniknięcia [...] i wypełnienia tym samym obowiązków regulacyjnych spółki. W przypadku niezatwierdzenia takiej puli Dexia Crédiop zostanie upłynniona z końcem bieżącego roku;
  - (ii) spółka DCL będzie mogła udzielać nowych pożyczek w przypadku przepływów związanych z transakcjami służącymi wyeliminowaniu wrażliwego charakteru udzielonych przez nią pożyczek pozostałych po zbyciu DMA i uznanych za wrażliwe (pożyczki udzielone władzom terytorialnym i zaklasyfikowane jako pożyczki spoza karty Gisslera lub jako pożyczki kategorii E3, E4 bądź E5 według karty Gisslera lub w przypadku których wskaźnik Cepcor wynosi co najmniej 11), pod warunkiem podniesienia wartości ekonomicznej pożyczek, określanej z uwzględnieniem istotnego zmniejszenia ryzyka sporów spowodowanego wyeliminowaniem wrażliwego charakteru pożyczek⁽²⁾.

W opisanym wyżej kontekście dozwolone będą jedynie następujące transakcje: [...].

Dexia zobowiązuje się do zmniejszenia całkowitej kwoty nowych przepływów związanych z transakcjami, o których mowa w pkt 6 powyżej, do maksymalnej kwoty 600 mln EUR nowych pożyczek, przy czym odpowiadające im umowy mogą zostać zawarte jedynie w okresie od lutego do lipca 2013 r. lub od czerwca do listopada 2014 r.

⁽¹⁾ Dla przykładu, podczas restrukturyzacji pożyczek konieczne jest nie tylko anulowanie instrumentu pochodnego zabezpieczającego ryzyko związane z istniejącą pożyczką, lecz także zawarcie nowej umowy dotyczącej instrumentu pochodnego w celu zabezpieczenia ryzyka związanego ze zmienioną pożyczką. Innym przykładem może być zarządzanie krótkoterminowym ryzykiem stopy procentowej portfela ALM, które wymaga stosowania zabezpieczeń w postaci instrumentów pochodnych w celu ograniczenia ryzyka.

⁽²⁾ Na dzień przyjęcia niniejszych zobowiązań wartość księgowa portfela pożyczek, o których mowa, wynosiła 1,2 mld EUR.

d) Dodatkowo przepływy wymienione wyżej w lit. c) ppkt (ii) będą zmniejszone na następujących warunkach:

- 1) w przypadku nowych przepływów będzie stosowana wyłącznie stała stopa procentowa;
- 2) terminy zapadalności w przypadku nowych przepływów będą ograniczone do 30 lat;
- 3) nowe przepływy będą musiały prowadzić do poprawy wskaźnika Gisslera lub Cepcor;
- 4) przez pierwszy okres eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek (luty–lipiec 2013 r.) nowe przepływy będą dotyczyły w pierwszej kolejności najbardziej wrażliwych pożyczek, to jest pożyczek udzielonych [30–50] najważniejszym klientom DCL, które stanowią [40–60] % wyceny według wartości rynkowej instrumentów pochodnych związanych z pożyczkami spoza karty Gisslera.

e) Dexia przekaze Komisji okresową weryfikację swojego planu amortyzacji i wyeliminowania wrażliwego charakteru wrażliwych pożyczek DCL na dzień 15 stycznia 2013 r. i na dzień 15 maja 2014 r.

Zbycie i upływanie

10. a) Dexia przeprowadzi transakcje zbycia jednostek, których wykaz i harmonogram przedstawiono poniżej:

- (i) zbycie DBB. Transakcja ta została zrealizowana dnia 20 października 2011 r.;
- (ii) zbycie udziału w wysokości 50 % w RBCD. Transakcja ta została zrealizowana dnia 27 lipca 2012 r.;
- (iii) zbycie DenizBank. Transakcja ta została zrealizowana dnia 28 września 2012 r.;
- (iv) Zbycie BIL. Transakcja ta została zrealizowana dnia 5 października 2012 r.;
- (v) zbycie Dexia Habitat. Transakcja ta została zrealizowana dnia 29 czerwca 2012 r.;
- (vi) zbycie DKB Polska. Umowa zbycia została podpisana dnia 7 listopada 2012 r.;
- (vii) zbycie DMA przed dniem 31 stycznia 2013 r.;
- (viii) zbycie DAM, udziałów Dexii w Popular Banca Privada i Sofaxis przed dniem 31 grudnia 2013 r.;
- (ix) zbycie lub upływanie Dexia Région Bail, Dexia Flobail, Dexia Bail i Dexia LLD przed dniem 31 grudnia 2013 r.;
- (x) zbycie udziału Dexii (bezpośredniego lub pośredniego) w Dexia Israël w ciągu dwunastu miesięcy od dnia wydania ostatecznej i niepodlegającej zaskarżeniu decyzji w sprawie różnych postępowań sądowych wszczętych przeciwko DIL i DCL jako akcjonariuszowi.

Zobowiązania dotyczące zbycia, o których mowa powyżej, zostaną uznane za wypełnione, gdy Dexia i nabywca zawrą wiążącą i ostateczną umowę (tzn. umowę, której Dexia nie będzie mogła rozwiązać jednostronnie bez zapłaty kary) o zbyciu całego udziału Dexii w danym podmiocie lub aktywie, nawet gdy w chwili podpisania umowy nie otrzymano jeszcze wszystkich zatwierdzeń i deklaracji zgody od właściwych organów nadzorujących, pod warunkiem że zamknięcie transakcji nastąpi najpóźniej po upływie sześciu miesięcy od dnia podpisania umowy zbycia.

Jeżeli jedno z wyżej wymienionych zobowiązań dotyczących zbycia nie zostanie wypełnione, państwa proponują kandydaturę pełnomocnika odpowiedzialnego za zbycie danej jednostki w miesiącu następującym po ostatecznym terminie wyznaczonym dla jej zbycia, na warunkach opisanych niżej w pkt 12.

Przed każdą transakcją zbycia przewidzianą wyżej i pozostałą do realizacji Dexia będzie informować niezależnego eksperta o stronach, które wyraziły zainteresowanie nabyciem aktywów, i przekazać mu wszelkie informacje, jakie rozsądnie należy uznać za dostępne, niezbędne do upewnienia się co do niezależności potencjalnego nabywcy. Komisja przekaze państwom w terminie 15 dni nazwy stron, które w jej opinii nie spełniają niezbędnych warunków stosowności i niezależności, oraz powody swojej decyzji. Dexia zakończy wówczas procedurę sprzedaży z udziałem tychże stron (co nie narusza możliwości zakwestionowania decyzji Komisji za pomocą środków prawnych).

Metodyka mająca zastosowanie do przeprowadzanych przez Dexię transakcji zbycia jednostek lub udziałów w jednostkach jest następująca:

- (i) w przypadku transakcji zbycia w kwocie przekraczającej 50 mln EUR (kategoria 1): przekazanie Komisji noty informacyjnej i sporządzenie *fairness opinion* przez niezależnego eksperta niemającego powiązania z transakcją;
  - (ii) w przypadku transakcji zbycia w kwocie niższej niż 50 mln EUR i (i) w kwocie przekraczającej 25 mln EUR lub (ii) w przypadku których zbywany udział wyceniono na kwotę przekraczającą 25 mln EUR lub (iii) w przypadku których nabywca ma powiązania udziałowe z Dexią (udział w Dexii przekraczający 2 %) (kategoria 2): przekazanie Komisji noty informacyjnej i dokonanie wyceny przez bank doradczy służący Dexii radą w sprawie transakcji;
  - (iii) w przypadku wszystkich pozostałych transakcji zbycia (w tym wszystkich transakcji zbycia dotyczących udziałów w projektach finansowania, w szczególności w funduszach equity GPF) (kategoria 3): wycena wewnętrzna przez Dexię i udostępnienie Komisji informacji w ramach bazy danych Intralinks.
- b) Kiedy warunki rynkowe poprawią się, Dexia podejmie usilne starania w celu szybkiego zbycia portfela obligacji i osiągnięcia w ten sposób przepisowych wskaźników, przy czym tego rodzaju transakcja powinna zostać przeprowadzona jedynie w przypadku, gdy nie będzie ona miała istotnego negatywnego wpływu na wypłacalność Dexii. Dexia przekaze Komisji co roku przegląd możliwości w tym zakresie.
- c) Poczawszy od dnia notyfikacji decyzji, jednostki niewymienione wyżej w pkt 10 lit. a) (w tym Dexia Sabadell po przeprowadzeniu transakcji nabycia, o której mowa wyżej w pkt 3) zostaną upłynnione (*run-off*), a w szczególności nie będą podejmować nowej produkcji w rozumieniu pkt 9 powyżej.
- d) W poszanowaniu interesu spółki Dexia SA i grupy Dexia, do czasu rzeczywistego zbycia DAM i Dexia Israël (i od chwili wyjaśnienia sytuacji Dexia Israël, o którym mowa wyżej w pkt 10 lit. a) ppkt (x), Dexia:
- (i) podejmie starania w celu utrzymania rentowności, konkurencyjności DAM i Dexia Israël oraz utrzymania ich w stanie umożliwiającym przyszłemu nabywcy ich późniejszą sprzedaż, zgodnie z dobrymi praktykami handlowymi;
  - (ii) podejmie starania w celu ograniczenia wszelkiego ryzyka utraty potencjału konkurencyjnego DAM i Dexia Israël;
  - (iii) powstrzyma się od wszelkich inicjatyw mogących mieć poważne negatywne skutki dla wartości, konkurencyjności DAM i Dexia Israël oraz zarządzania nimi, lub mogących zmienić charakter bądź zakres działalności, strategię przemysłową bądź handlową lub politykę inwestycyjną DAM i Dexia Israël;
  - (iv) z zastrzeżeniem pkt 4 zobowiązań powyżej, udostępni DAM i Dexia Israël w miarę możliwości wystarczające środki na funkcjonowanie na podstawie biznes planów istniejących i możliwych do sporządzenia w przyszłości; oraz
  - (v) przedsięwzięmie wszelkie rozsądne środki, w tym stosowne systemy motywacyjne (zgodnie z praktykami handlowymi), niezbędne do zwiększenia motywacji wszystkich ważnych pracowników DAM i Dexia Israël.

11. a) Od teraz do chwili zbycia Crédiop po upływie roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji lub do chwili upłynięcia tej spółki, postanawia się, że Crédiop będzie zarządzana oddzielnie od grupy Dexia. W celu zapewnienia tego, by wszystkie decyzje zarządu Crédiop podjęte w okresie od dnia przyjęcia niniejszej decyzji do dnia realizacji transakcji zbycia w ciągu roku od dnia przyjęcia niniejszej decyzji lub upłynięcia były najkorzystniejsze dla spółki Crédiop w perspektywie jej zbycia lub upłynięcia, Dexia wyznaczy zarządcę odpowiedzialnego za zapewnienie rozdzielności działalności Crédiop i zadba o to, by dany zarządca prowadził działania niezależnie, w poszanowaniu zobowiązań mających zastosowanie do Crédiop. Powyższym zarządcą odpowiedzialnym za zapewnienie rozdzielności działalności będzie mógł być dyrektor generalny Crédiop. Będzie on zarządzał spółką Crédiop w jej najlepszym interesie, konsultując się z grupą Dexia, i będzie podlegał monitorowaniu przez niezależnego eksperta, o którym mowa niżej w pkt 13.
- b) Wyznaczenie zarządcy odpowiedzialnego za zapewnienie rozdzielności działalności Dexia Israël i DAM nie jest konieczne, ponieważ obie jednostki są już zarządzane oddzielnie w dniu przyjęcia decyzji z powodów przedstawionych w planie likwidacji.

Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie

12. a) W przypadku gdyby nie wywiązano się w określonym powyżej terminie z jednego ze zobowiązań, o których mowa w pkt 10 lit. a) ppkt (i-x), przy braku zatwierdzenia alternatywnego zobowiązania przez Komisję władze francuskie, belgijskie i luksemburskie przedłożą do uprzedniego zatwierdzenia Komisji i najpóźniej miesiąc od ostatecznego terminu wyznaczonego dla zbycia listę jednej - trzech osób do wyznaczenia na pełnomocnika(-ów) odpowiedzialnego(-ych) za przeprowadzenie wspomnianego zbycia.
- b) Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie musi być niezależny, posiadać wymagane kompetencje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w trakcie pełnienia swojej funkcji.
- c) Komisja będzie mogła zatwierdzić albo odrzucić zaproponowanego(-ych) pełnomocnika(-ów). Jeśli Komisja odrzuci zaproponowanego(-ych) pełnomocnika(-ów) odpowiedzialnego(-ych) za zbycie, władze belgijskie, francuskie i luksemburskie zaproponują, w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia odrzucenia kandydata(-ów), od jednego do trzech nowych kandydatów, którzy również będą musieli zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję. Jeśli wszyscy zaproponowani kandydaci zostaną ostatecznie odrzuceni przez Komisję, ta ostatnia wyznaczy pełnomocnika na podstawie pełnomocnictwa zatwierzonego przez Komisję.
- d) Władze francuskie, belgijskie i luksemburskie zobowiązują się dopilnować, by Dexia przyznała niezbędne i odpowiednie upoważnienia do reprezentowania przedsiębiorstwa pełnomocnikowi odpowiedzialnemu za zbycie:
- (i) by dokonać zbycia aktywów, o których mowa w lit. a. powyżej (w tym każde upoważnienie do zapewnienia prawidłowego sporządzenia wymaganych dokumentów w celu realizacji zbycia), i
  - (ii) by wykonać wszelkie niezbędne i odpowiednie działania lub złożyć wszelkie niezbędne odpowiednie deklaracje w celu realizacji zbycia, w tym wyznaczyć doradców wspierających proces zbycia.
- e) Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie zawrze w umowie(-ach) zakupu i sprzedaży zwykle używane i uzasadnione warunki, które uzna za odpowiednie w celu dopełnienia sprzedaży w roku po wyznaczeniu pełnomocnika. Pełnomocnik odpowiedzialny za zbycie zorganizuje proces sprzedaży w sposób gwarantujący zbycie [...]. Zbycie lub upłynięcie będzie skuteczne najpóźniej po upływie roku od wygaśnięcia terminu sprzedaży.
- f) Kosztami usług pełnomocnika odpowiedzialnego za zbycie zostanie obciążona Dexia.

Realizacja i niezależny ekspert

13. a) Władze belgijskie, francuskie i luksemburskie przedłożą do uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję i najpóźniej miesiąc od przyjęcia niniejszej decyzji listę jednej - trzech osób do wyznaczenia na niezależnego eksperta odpowiedzialnego za szczegółową kontrolę wywiązania się z powyższych zobowiązań (zwanego dalej „niezależnym ekspertem”). Niezależny ekspert zostanie wyznaczony na okres pięciu lat, przy czym okres ten może zostać przedłużony na wniosek Komisji.

- b) Niezależny ekspert musi mieć wymagane kompetencje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w trakcie pełnienia swojej funkcji.
  - c) Komisja będzie mogła zatwierdzić albo odrzucić zaproponowanego(-ych) niezależnego(-ych) eksperta(-ów). Jeśli Komisja odrzuci zaproponowanego(-ych) niezależnego(-ych) eksperta(-ów), władze belgijskie, francuskie i luksemburskie zaproponują, w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia odrzucenia kandydata(-ów), od jednego do trzech nowych kandydatów, którzy również będą musieli zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję.
  - d) Jeśli wszyscy zaproponowani kandydaci zostaną ostatecznie odrzuceni przez Komisję, ta ostatnia wyznaczy niezależnego eksperta.
  - e) Kosztami usług niezależnego eksperta, nieprzekraczającymi stawek godzinowych przyjmowanych zwykle przy tego rodzaju usługach, zostanie obciążona Dexia.
14. a) Komisja będzie miała w okresie planu uporządkowanej likwidacji stały i nieograniczony dostęp do informacji niezbędnych do wykonania swojej decyzji zatwierdzającej plan uporządkowanej likwidacji. Będzie mogła zwrócić się bezpośrednio do Dexii w celu uzyskania niezbędnych informacji wyjaśniających i doprecyzowujących. Władze belgijskie, francuskie i luksemburskie oraz Dexia będą w pełni współpracować przy wszelkich kontrolach, o jakie mogłaby się zwrócić Komisja lub ewentualnie niezależny ekspert.
- b) Niezależny ekspert przedłoży Komisji, państwom i Dexii w każdym półroczu sprawozdanie z realizacji powyższych zobowiązań. Sprawozdanie to będzie zawierało szczegółową relację z postępów w realizacji planu uporządkowanej likwidacji, dotyczącą w szczególności: (i) przestrzegania kwoty i warunków eliminowania wrażliwego charakteru portfela wrażliwych pożyczek DCL, o których mowa powyżej w pkt 9 lit. c) i w pkt 9 lit. d); (ii) przestrzegania pułapów nowych pożyczek udzielanych obecnym klientom Dexia Crédiop, o których mowa powyżej w pkt 9 lit. c); (iii) przestrzegania harmonogramu transakcji zbycia przewidzianych powyżej w pkt 10 lit. a), co obejmuje następujące informacje: wartość księgowa aktywów na dzień 31 grudnia 2011 r., wartość zbycia, wzrosty lub spadki wartości sprzedanych aktywów i szczegółowe informacje na temat środków, które pozostają jeszcze do wdrożenia w ramach planu uporządkowanej likwidacji; (iv) zarządzania jednostkami pozostającymi do zbycia, w szczególności DAM i Dexia Israël, oraz ich ring-fencingu, o których mowa powyżej w pkt 4 i w pkt 10 lit. d). Sprawozdanie to zostanie przekazane najpóźniej miesiąc po przedstawieniu półrocznych sprawozdań finansowych i zatwierdzeniu rocznych sprawozdań finansowych, jednak nie później niż przed dniem 1 października i 30 kwietnia każdego roku.
  - c) Po wygaśnięciu pełnomocnictwa niezależnego eksperta i do czasu całkowitej amortyzacji aktywów Dexii państwa będą przedkładać Komisji sprawozdanie roczne opisujące stan procesu uporządkowanej likwidacji.
-

ZAŁĄCZNIK II

DBB/BELFIUS – ZOBOWIĄZANIA BELGII

1. Na podstawie art. 4 ust. 3 zmienionego rozporządzenia (WE) nr 659/1999 Królestwo Belgii dopilnuje tego, by następujące zobowiązania (zwane dalej „**zobowiązaniami**”) podjęte przez grupę Belfius były w całości przestrzegane w celu umożliwienia Komisji Europejskiej (zwanej dalej „**Komisją**”) uznania pomocy państwa udzielonej Dexia Banque Belgique/Belfius za zgodną z rynkiem wewnętrznym i porozumieniem EOG na mocy decyzji zgodnej z art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanej dalej „**decyzją**”).
2. Zobowiązania wchodzą w życie z dniem przyjęcia decyzji (zwanym dalej „**datą wejścia w życie**”).

Definicje

3. O ile z kontekstu nie wynika inaczej, terminy i wyrażenia niezdefiniowane gdzie indziej w niniejszych zobowiązaniach, mają następujące znaczenie:

Belfius: Belfius Banque SA i Belfius Assurance SA oraz każda ze spółek zależnych grupy Belfius.

Belfius Banque SA: Spółka akcyjna założona na mocy prawa belgijskiego z siedzibą w Belgii, 1000 Bruxelles, Boulevard Pacheco 44, wpisana do rejestru Banque Carrefour des Entreprises pod numerem 0403.201.185.

Belfius Assurance SA: Spółka akcyjna założona na mocy prawa belgijskiego z siedzibą w Belgii, 1210 Saint-Jossten-Node, avenue Galilée 5, wpisana do rejestru Banque Carrefour des Entreprises pod numerem 0405.764.064.

Data wejścia w życie: Data przyjęcia decyzji.

Niezależny ekspert: Jedna lub więcej osób fizycznych lub prawnych niezależnych od grupy Belfius, zatwierdzonych przez Komisję i wyznaczonych przez władze belgijskie, mających za zadanie sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem przez grupę Belfius warunków i zobowiązań dotyczących decyzji.

Public Banking: Wszelkie umowy kredytu lub pożyczki zawarte przez dział „Public and Social Banking Distribution” spółki Belfius Banque SA, obejmujące:

- kredyty i pożyczki udzielone władzom publicznym w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 belgijskiej ustawy z dnia 24 grudnia 1993 r. o zamówieniach publicznych i niektórych zamówieniach na roboty budowlane, dostawy i usługi,
- kredyty i pożyczki udzielone organizacjom do celów społecznych lub organizacjom niedochodowym działającym w następujących sektorach: opieka zdrowotna, opieka nad osobami starszymi, kształcenie, opieka nad osobami niepełnosprawnymi fizycznie i doradztwo dla nich, zakłady pracy chronionej, towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń zdrowotnych i powiązane z nimi świadczenie opieki domowej przez organizacje niedochodowe, uznane instytucje kredytowe, [...], związki zawodowe i organizacje powiązane, NGO, zrzeszenia pracodawców, wspólne fundusze społeczne i fundusze emerytalne w formie organizacji niedochodowych, inne duże organizacje prowadzące działalność społeczną na szczeblu krajowym lub regionalnym (na przykład: [...]).

Plan strategiczny: Plan finansowy grupy Belfius w formie przekazanej Komisji Europejskiej dnia 26 listopada 2012 r. z wszelkimi późniejszymi zmianami przekazanymi przed datą wejścia w życie.

Spółka zależna: Każdy podmiot o charakterze spółki zgodnie z jego definicją odnoszącą się do szczególnej osoby lub szczególnego podmiotu zawartą w art. 6 belgijskiego kodeksu prawa spółek, nad którą Belfius sprawuje wyłączną lub wspólną kontrolę (zwane dalej odpowiednio „spółką zależną” i „spółką-matką”).

Zobowiązania*Czas trwania*

4. Z zastrzeżeniem innego czasu trwania określonego w poszczególnych zobowiązaniach poniższe zobowiązania mają zastosowanie do dnia 31 grudnia 2014 r.

Zmniejszenie kosztów operacyjnych

5. Zgodnie z planem strategicznym Belfiusa, Belfius Banque SA zobowiązuje się do zmniejszenia bezwzględnego poziomu swoich kosztów operacyjnych – bez kosztów personelu i innych wydatków:

— w 2013 r. do maksymalnego poziomu [1 300–1 450] mln EUR, oraz

— w 2014 r. do maksymalnego poziomu [1 250–1 400] mln EUR.

Belfius Banque SA dąży do zmniejszenia bezwzględnego poziomu swoich kosztów operacyjnych – bez kosztów personelu i innych wydatków – z [1 350–1 500] mln EUR w 2012 r. do [1 200–1 350] mln EUR w 2016 r.

Ograniczenie działalności handlowej

6. Belfius zaprzestanie dokonywania transakcji na własny rachunek. Oznacza to, że Belfius będzie przeprowadzać jedynie transakcje, które (i) są niezbędne do przyjmowania, przekazywania i wykonywania poleceń zakupu i sprzedaży swoich klientów, lub (ii) pomagają Belfiusowi w zarządzaniu płynnością lub aktywami i pasywami. Belfius nie będzie otwierać pozycji na własny rachunek, chyba że w sposób nagły, np. w związku z niewykonaniem przez bank poleceń klientów bezzwłocznie. Tego rodzaju pozycje i pozycje związane z zarządzaniem płynnością lub aktywami i pasywami będą otwierane tylko pod warunkiem że nie pogorszy to rentowności banku ani jego płynności. Jest to w pełni zgodne z zaleceniami zawartymi w sprawozdaniu „High-level Expert Group on reforming the structure of the EU Banking sector”.

Środki zarządzania i zarządzania ryzykiem

7. Belfius (i) będzie prowadzić rozważną i ostrożną politykę handlową ukierunkowaną na trwały rozwój oraz (ii) zbada, czy jego wewnętrzne systemy motywacyjne są odpowiednie w kontekście wymogów prawnych i regulacyjnych, a także dopilnuje tego, by nie zachęcały one do podejmowania niedopuszczalnego ryzyka oraz były przejrzyste i ukierunkowane na trwałe i długoterminowe cele.
8. Belfius udoskonalił też zarządzanie ryzykiem i płynnością. Belfius opracował już nowe wytyczne w celu zapewnienia ostrożnego zarządzania płynnością w przyszłości, w tym: (i) przejrzystych celów dla kierunków działalności, dotyczących wykorzystania bilansów, przyjmowania depozytów i jakości udzielanych gwarancji; (ii) wdrożenia jasnych zachęt (koszt lub bonus płynności) dla kierunków działalności. Belfius usprawni ponadto procesy i zarządzanie w celu scentralizowanego prowadzenia działalności finansowej na podstawie jasnych celów i przejrzystych wytycznych.

Zakaz wypłaty dywidendy

9. Belfius nie będzie wypłacać jakiegokolwiek rodzaju dywidendy od swoich akcji.

Zakaz wypłaty kuponów

10. Belfius nie będzie dokonywać dyskrejonalnych przedterminowych wykupów lub wypłat kuponów od instrumentów (i) wyemitowanych przez Belfiusa przed dniem 20 października 2011 r. (ii) należących do osób lub podmiotów innych niż Belfius, oraz (iii) których wypłata lub wykonanie jest dyskrejonalne na mocy postanowień umownych dotyczących tych instrumentów.

Zobowiązanie to:

(i) nie ma wpływu na transakcje, które Belfius będzie prawnie zobowiązany wykonać; oraz

(ii) ulegnie zmianie w razie znaczącej zmiany definicji funduszy własnych zgodnych z zasadą ostrożności i norm księgowych mających zastosowanie do Belfiusa, z zastrzeżeniem uprzedniej zgody Komisji.

Zakaz nabywania

11. Belfius nie stanie się nabywcą przedsiębiorstwa ani nie obejmie udziałów w przedsiębiorstwie. Zobowiązanie to obejmuje zarówno przedsiębiorstwa mające formę prawną spółki, jaki i zbiory aktywów tworzące przedsiębiorstwo. Pomimo tego zakazu Belfius będzie mógł nabywać udziały w przedsiębiorstwach, o ile cena zakupu w przypadku takiej transakcji nie przekroczy 0,01 % sumy bilansowej Belfiusa na dzień przyjęcia decyzji, a skumulowana cena zakupu w przypadku wszystkich tego rodzaju transakcji w całym okresie restrukturyzacji nie przekroczy 0,025 % sumy bilansowej Belfiusa na dzień przyjęcia decyzji. Zakaz nie obejmuje transakcji nabycia, które (i) przeprowadzane są w normalnym toku działalności bankowej przy rozstrzygnięciu sporów z przedsiębiorstwami przeżywającymi trudności lub (ii) dokonywane są w ramach transakcji *private equity*.

Zakaz reklamy

12. Belfius powstrzyma się od marketingu masowego, który prowadzi do traktowania dawnych środków pomocy państwa jako źródła przewagi konkurencyjnej, oraz od wykorzystywania do celów reklamy faktu, że jest własnością państwa, jak również od nawiązywania do jakiegokolwiek wsparcia finansowego otrzymanego od państwa w swojej komunikacji z obecnymi lub potencjalnymi klientami lub inwestorami. Pomimo tego zakazu Belfius może odnieść się do tego, że jest własnością państwa, lub do wszelkiego wsparcia ze strony państwa, jakie otrzymał, w przypadku gdy takie odniesienie jest wymagane na mocy mających zastosowanie przepisów ustawowych lub wykonawczych.

Wynagrodzenie najważniejszych organów, pracowników i agentów

13. Belfius zastosuje się do obowiązującego prawodawstwa w dziedzinie płac i wynagrodzeń, a w szczególności do pułapów wynagrodzeń mających zastosowanie do instytucji bankowych. Belfius będzie przestrzegać warunków określonych przez Komisję w tym zakresie w ramach wdrażania reguł pomocy państwa.

Belfius dopilnuje też tego, by jak najlepiej wykorzystać środki publiczne w odniesieniu do płac i wynagrodzeń pracowników. Belfius dopilnuje w szczególności tego, by kwota odprawy była bliska minimum ustawowego, zachowując jednocześnie elastyczność niezbędną do osiągnięcia celów planu strategicznego.

Belfius przedłoży Komisji w stosownym przypadku propozycje dotyczące zmniejszenia kosztów ogólnych i personelu grupy, gdyby na zakończenie danego roku operacyjnego (i) bankowy dochód netto miał być niższy o ponad 20 % od ogłoszonego celu; lub (ii) zysk brutto z działalności operacyjnej (nieuwzględniający zabezpieczeń) miał być niższy o ponad 25 % od ogłoszonego celu; oraz w każdym przypadku gdyby (i) rachunek zysków i strat miał wykazać straty; lub (ii) podmiot przestał przestrzegać obowiązujących minimalnych wymogów regulacyjnych dotyczących wypłacalności. Zobowiązanie to stanie się skuteczne dopiero w odniesieniu do rocznych sprawozdań finansowych za lata 2013 i 2014.

Pułap pożyczek „Public Banking”

14. Belfius zobowiązuje się ograniczyć nową produkcję pożyczek Public Banking do maksymalnego poziomu wynoszącego [2,5–5] mld EUR dla 2013 r. i [2,5–5] mld EUR dla 2014 r. Jeżeli wzrost rynku przekroczy normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 % na rynku pożyczek Public Banking w Belgii w 2013 r., kwota ta będzie mogła zostać zmieniona za uprzednią zgodą Komisji. Za każdą 0,1 % dodatkowego wzrostu rynku w 2013 r., przekraczającą normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 %, limit nowej produkcji wzrośnie o [25–75] mln EUR w 2014 r.

Pułap produkcji ubezpieczeń na życie

15. Belfius Assurance SA zobowiązuje się ograniczyć nową produkcję określoną w składkach brutto ubezpieczeń na życie do maksymalnego poziomu wynoszącego [0–2,5] mld EUR dla 2013 r. i [0–3] mld EUR dla 2014 r. Jeżeli wzrost rynku przekroczy normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 % na rynku ubezpieczeń na życie w Belgii i Luksemburgu w 2013 r., kwota ta będzie mogła zostać zmieniona za uprzednią zgodą Komisji. Za każdą 0,1 % dodatkowego wzrostu rynku w 2013 r., przekraczającą normalną roczną stopę wzrostu wynoszącą 4 %, limit nowej produkcji wzrośnie o [0–50] mln EUR w 2014 r.

Niezależny ekspert*Sprawozdania*

16. W terminie 30 ostatnich dni roboczych każdego roku i półroczu lub na innych warunkach uzgodnionych z Komisją niezależny ekspert przedłoży projekt sprawozdania sporządzonego w języku angielskim lub francuskim Komisji i władzom belgijskim, dając każdej z tych stron możliwość przedstawienia uwag w terminie 10 dni roboczych. W terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania wspomnianych uwag niezależny ekspert przygotowuje sprawozdanie końcowe i przedłoży je Komisji z uwzględnieniem, w miarę możliwości i według własnego uznania, przedstawionych uwag. Niezależny ekspert przekaze też kopię sprawozdania końcowego władzom belgijskim. Niezależny ekspert może zwrócić się do Komisji o zezwolenie na zastosowanie innego harmonogramu, jeżeli obciążenie zadaniami operacyjnymi uniemożliwia mu złożenie sprawozdań zgodnie z powyższym harmonogramem.

17. Sprawozdanie obejmuje wykonanie przez niezależnego eksperta obowiązków wynikających z pełnionej przez niego funkcji oraz przestrzeganie powyższych zobowiązań.

Procedura wyznaczenia niezależnego eksperta

18. Wyznaczony zostanie niezależny ekspert, który raz na pół roku będzie przedstawiał Komisji sprawozdanie na temat przestrzegania zobowiązań, o których mowa w pkt 4–15. Niezależny ekspert musi być niezależny, mieć niezbędne kwalifikacje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w jakimkolwiek momencie pełnienia swojej funkcji.
19. Najpóźniej jeden miesiąc po przyjęciu niniejszej decyzji władze belgijskie przedłożą Komisji do zatwierdzenia nazwisko co najmniej jednego proponowanego kandydata na stanowisko niezależnego eksperta. Komisja będzie miała swobodę uznania w zakresie zatwierdzenia lub odrzucenia kandydatur zaproponowanych na podstawie kryteriów określonych w pkt 3. Jeżeli Komisja odrzuci wszystkie kandydatury na to stanowisko, władze belgijskie w ciągu jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia o tym fakcie przedstawią nowych kandydatów, którzy również muszą zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję. Jeśli wszyscy kolejni kandydaci zostaną także odrzuceni przez Komisję, Komisja wskaże niezależnego eksperta, którego władze belgijskie mianują lub którego mianowanie nakazą zgodnie z zatwierdzonym przez Komisję pełnomocnictwem.

Funkcje niezależnego eksperta

20. Niezależny ekspert będzie wykonywał spoczywające na nim obowiązki w celu zapewnienia przestrzegania zobowiązań. Komisja może, z inicjatywy własnej lub na wniosek niezależnego eksperta, wydawać niezależnemu ekspertowi polecenia i udzielać mu wskazówek w celu zapewnienia przestrzegania warunków i zobowiązań związanych z decyzją.
21. Niezależny ekspert:
- (i) przedstawi Komisji w pierwszym sprawozdaniu szczegółowy plan dotyczący tego, w jaki sposób zamierza sprawować kontrolę nad przestrzeganiem warunków i zobowiązań związanych z decyzją;
  - (ii) będzie sprawować kontrolę nad przestrzeganiem warunków i zobowiązań związanych z decyzją;
  - (iii) przekaze Komisji i władzom belgijskim pisemne sprawozdanie w terminie 50 dni roboczych od końca roku i półroczna.

Zastąpienie, zwolnienie i ponowne mianowanie

22. Jeżeli niezależny ekspert przestanie wykonywać swoje funkcje na mocy zobowiązań lub z wszelkiego innego należytego powodu, w tym z powodu narażenia niezależnego eksperta na konflikt interesów:
- (i) Komisja może, po wysłuchaniu niezależnego eksperta, zażądać od władz belgijskich zastąpienia niezależnego eksperta; lub
  - (ii) władze belgijskie, za uprzednią zgodą Komisji, mogą zastąpić niezależnego eksperta.
23. Jeżeli niezależny ekspert zostanie zwolniony na mocy pkt 22, można od niego wymagać, by pełnił swoją funkcję do momentu mianowania nowego niezależnego eksperta, któremu niezależny ekspert przekazuje w pełni wszystkie istotne informacje. Nowy niezależny ekspert zostanie mianowany zgodnie z procedurą, o której mowa w pkt 18.
24. Oprócz sytuacji zwolnienia przewidzianej w pkt 22, niezależny ekspert przestanie pełnić funkcję niezależnego eksperta tylko po zwolnieniu go z obowiązków przez Komisję, po wypełnieniu przez niego wszystkich spoczywających na nim zobowiązań.

ZAŁĄCZNIK III

ZOBOWIĄZANIA REPUBLIKI FRANCUSKIEJ DOTYCZĄCE DMA

Posiadanie kapitału nowej instytucji kredytowej („NEC”) i Dexia Municipal Agency („DMA”)

1. Najpóźniej dnia 31 stycznia 2013 r. Dexia Crédit Local („DCL”) dokona zbycia 100 % kapitału nowej instytucji kredytowej („NEC”) na rzecz państwa, Kasy Depozytów i Konsygnacji („CDC”) i La Banque Postale („LBP”) (zwanych dalej „akcjonariuszami”) za cenę rynkową wynoszącą 1 EUR, odpowiadającą cenie nabycia DMA oraz narzędzi i środków przekazanych przez DCL lub udostępnionych NEC najpóźniej w dniu zbycia DMA.
2. LBP będzie mógł zwiększyć swój udział w kapitale NEC za cenę rynkową określoną przez niezależnych ekspertów i zgodnie z metodami powszechnie przyjętymi w podobnych przypadkach, tak aby jego udział w kapitale NEC był ostatecznie równy udziałowi nowej produkcji w *cover pool* DMA.

Działalność DMA, NEC i spółki joint venture utworzonej przez CDC i LBP („JV”)

3. Zakres działalności JV będzie ograniczony do finansowania francuskich samorządów terytorialnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Udzielane pożyczki są ujmowane początkowo w bilansie LBP, a następnie zbywane na rzecz DMA pod warunkiem zgodności z polityką zobowiązań DMA ⁽¹⁾. Pożyczki niespełniające kryteriów określonych w niniejszym zobowiązaniu nie będą mogły zostać zbyte na rzecz DMA.
4. JV będzie oferować proste, klasyczne produkty, stosując proste i przejrzyste metody wyceny; oferta ta będzie zgodna z warunkami opisanymi w piśmie przekazanym Komisji dnia 8 października 2012 r., zamieszczonym w **załączniku IV b**.
5. Finansowanie będzie oferowane samorządom terytorialnym i publicznym zakładom opieki zdrowotnej na warunkach rynkowych, które nie będą bardziej atrakcyjne od warunków oferowanych przez inne banki komercyjne. Znajdzie to odzwierciedlenie w szczególności w zakazie przedstawiania w komunikatach handlowych JV ofert atrakcyjniejszych niż obecne na rynku. Ponadto pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie będzie miał za zadanie określenie warunków umożliwiających mu sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem tego zobowiązania.
6. NEC, DMA i JV mają zezwolenie na prowadzenie działalności przez 15 lat, przy czym po upływie tego okresu i nie naruszając pkt 7 poniżej: (i) w odniesieniu do finansowania samorządów terytorialnych zezwolenie to zostanie przedłużone na takich samych warunkach, o ile niedoskonałości rynku będą się utrzymywać; w tym względzie Komisja zauważyła już, że na tym rynku występują problemy strukturalne, które mogą się utrzymać w perspektywie średnio- i długoterminowej; (ii) w odniesieniu do finansowania publicznych zakładów opieki zdrowotnej przedłużenie zezwolenia będzie uzależnione od wykazania niedoskonałości rynku.
7. Po upływie trzech lat od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji władze francuskie będą mogły zwrócić się do Komisji o sprawdzenie, czy całościowy biznes plan NEC, DMA i JV jest zgodny z normami rentowności banków komercyjnych, w perspektywie przekształcenia ich, z zastrzeżeniem zgody Komisji, w bank komercyjny.
8. Stosunki umowne wynikające ze świadczenia usług, istniejące między grupą Dexia a DMA, NEC i JV, zostaną ograniczone do stosunków opisanych w pismach z dni 8 i 11 października 2012 r., przedstawionych w **załącznikach IV c i IV d**, i będą się do nich stosować ceny rynkowe.
9. Przez pięć lat od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji DMA, NEC i JV nie staną się nabywcą przedsiębiorstwa ani nie obejmą udziałów w przedsiębiorstwie. Zobowiązanie to obejmuje zarówno przedsiębiorstwa mające formę prawną spółki, jaki i zbiory aktywów tworzące przedsiębiorstwo.

⁽¹⁾ Polityka zobowiązań DMA ma na celu ograniczenie ryzyka, jakie niosą ze sobą pożyczki ujęte w bilansie. Przykładowo, pożyczka zgodna ze zobowiązaniami 4 i 5 określonymi w niniejszym załączniku mogłaby mimo to nie być zgodna z polityką zobowiązań DMA w przypadku, gdyby całkowita ekspozycja DMA wobec danego klienta była oceniana jako zbyt duża lub gdyby całkowite zadłużenie danego klienta przekraczało określoną część dochodu tego klienta.

10. DMA, NEC i JV nie będą wypłacać jakiegokolwiek rodzaju dywidendy od swoich akcji do dnia 31 grudnia 2015 r., z wyjątkiem dywidend wypłacanych przez DMA na rzecz NEC. DMA, NEC i JV nie dokonają wypłaty kuponów, chyba że w przypadku zobowiązania umownego wynikającego ze zobowiązania podjętego przed dniem 14 grudnia 2012 r.
11. Państwo dopilnuje tego, by DMA, NEC i JV zastosowały się do obowiązującego prawodawstwa w dziedzinie płac i wynagrodzeń, a w szczególności do pułapów wynagrodzeń mających zastosowanie do instytucji bankowych oraz do ograniczeń związanych bezpośrednio ze sprawowaniem przez państwo bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad DMA, NEC i JV. Państwo zobowiązuje się do dopilnowania tego, by DMA, NEC i JV skrupulatnie przestrzegały warunków określonych przez Komisję w tym zakresie w ramach wdrażania reguł pomocy państwa.

W tym kontekście państwo dopilnuje też tego, by jak najlepiej wykorzystać środki publiczne w odniesieniu do płac i wynagrodzeń pracowników instytucji bankowych będących przedmiotem planu restrukturyzacji. Państwo dopilnuje w szczególności tego, by biznes plan zamieszczony w **załączniku VII** został zrealizowany w sposób ścisły. Państwo przedłoży dodatkowo Komisji propozycje dotyczące zmniejszenia kosztów ogólnych i personelu DMA, NEC i JV, gdyby na zakończenie danego roku operacyjnego (i) marża netto miała być niższa o ponad 20 % od celu określonego w biznes planie zamieszczonym w **załączniku VII**; (ii) zysk netto (nieuwzględniający zabezpieczeń) miał być niższy o ponad 25 % od przyjętego celu; (iii) rachunek zysków i strat miał wykazać straty; lub (iv) DMA, NEC i JV przestały przestrzegać obowiązujących przepisowych wskaźników minimalnych. Zobowiązanie to stanie się skuteczne w odniesieniu do rocznego sprawozdania finansowego za 2013 r.

Zarządzanie stanem pożyczek ujętych w bilansie DMA

12. Pożyczki wykazane po stronie aktywów DMA, które nie zostały udzielone francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej ani francuskim samorządom lokalnym zostaną upłynnione; ponadto żadne nowe pożyczki nie zostaną udzielone klientom spoza zakresu działalności określonego wyżej w pkt 3 niniejszych zobowiązań.
13. Pożyczki udzielone francuskim samorządom lokalnym lub francuskim publicznym zakładom opieki zdrowotnej i zaklasyfikowane jako pożyczki spoza karty Gisslera lub jako pożyczki kategorii E3, E4 bądź E5 według karty Gisslera lub w przypadku których wskaźnik w ramach oceny wewnętrznej Dexii wynosi co najmniej 11 (zwane dalej „pożyczkami wrażliwymi”) będą podlegały wyeliminowaniu wrażliwego charakteru przeprowadzonemu przez NEC i sfinansowanemu przez DMA. Zabieg ten będzie miał na celu zmniejszenie ryzyka związanego z pożyczkami wrażliwymi i będzie mogło mu towarzyszyć podejmowanie nowej produkcji.
14. JV nie będzie udzielać finansowania klientom, którzy zaciągnęli pożyczki wrażliwe i pożyczki te nie zostały spłacone lub klienci ci są w stanie sporu dotyczącego pożyczek ujętych w bilansie DMA.
15. DMA zapewni refinansowanie pożyczek udzielonych przez JV oraz już istniejącego stanu pożyczek. Od momentu zbycia DMA bilans DMA będzie podlegał szczególnemu zarządzaniu, po pierwsze ze względu na obecność pożyczek wrażliwych, których całkowitą wartość szacuje się na 9,4 mld EUR, a po drugie w związku z upłynnieniem pożyczek niezgodnych z profilem działalności banku rozwoju określonym w pkt 3 niniejszych zobowiązań, których całkowitą wartość szacuje się na [20–40] mld EUR na dzień 30 września 2012 r.

Zasilanie płynnością NEC i DMA

16. Akcjonariusze zobowiązują się do zapewnienia NEC poziomu płynności niezbędnego dla NEC i DMA. Przedmiotowe zasilanie płynnością będzie się odbywać na warunkach określonych w piśmie przekazanym Komisji dnia 8 października 2012 r., zamieszczonym w **załączniku IV a**. W odniesieniu do CDC zasilanie płynnością będzie ograniczone do kwoty 12,5 mld EUR.
17. Dexia SA i DCL zaprzestaną całkowicie zasilania płynnością DMA i NEC z chwilą zakończenia transakcji zbycia DMA.

Poziom kapitału NEC i DMA

18. Akcjonariusze zobowiązują się do utrzymania poziomu kapitału niezbędnego do zaradzenia możliwym stratom z tytułu istniejącego portfela DMA. Wszelkie przyszłe podwyższenie kapitału DMA będzie zgłaszane Komisji w poszanowaniu zasad dotyczących wdrażania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Wyznaczenie pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie i wdrażanie decyzji

19. Pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie realizacji zobowiązań będzie działał w imieniu i na rzecz Komisji i będzie mógł w związku z tym zadawać wszelkiego rodzaju pytania akcjonariuszom, DMA, NEC i JV oraz otrzymywać od nich wszelkiego rodzaju dokumenty. Zostanie on wyznaczony zgodnie z następującymi warunkami:
- państwo przedłoży do uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję i najpóźniej miesiąc od przyjęcia ostatecznej decyzji Komisji listę jednej - trzech osób, wybranych w porozumieniu z CDC i LBP, do wyznaczenia na pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie, którego zadaniem będzie kontrola wywiązania się ze zobowiązań określonych w niniejszym załączniku,
  - pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie musi mieć wymagane kompetencje i nie może znajdować się w sytuacji konfliktu interesów w trakcie pełnienia swojej funkcji,
  - Komisja będzie mogła zatwierdzić albo odrzucić zaproponowanego(-ych) kandydata(-ów). Jeśli Komisja odrzuci zaproponowanego(-ych) kandydata(-ów), państwo proponuje, w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia odrzucenia kandydata(-ów), od jednego do trzech nowych kandydatów, którzy również będą musieli zostać zatwierdzeni lub odrzuceni przez Komisję.
  - jeśli wszyscy kandydaci zostaną ostatecznie odrzuceni przez Komisję, ta ostatnia wyznaczy pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie,
  - kosztami usług pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie zostaną obciążone NEC i JV.
20. Zadania pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie zostały określone poniżej:
- okres pełnienia funkcji pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie wyniesie 2 lata od dnia przyjęcia ostatecznej decyzji, przy czym okres ten może zostać przedłużony o kolejne dwa lata, jeśli Komisja uzna to za konieczne,
  - w okresie pełnienia funkcji przez pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie Komisja będzie miała stały i nieograniczony dostęp do informacji niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji. Będzie mogła zwrócić się bezpośrednio do NEC, JV lub akcjonariuszy w celu uzyskania niezbędnych informacji wyjaśniających i doprecyzowujących. NEC, JV i akcjonariusze będą w pełni współpracować przy wszelkich kontrolach, o jakie mogłaby się zwrócić Komisja lub, w stosownym przypadku, pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie,
  - w odniesieniu do przestrzegania zobowiązania określonego wyżej, raz na pół roku państwo będzie przekazywać pełnomocnikowi odpowiedzialnemu za monitorowanie dane będące w posiadaniu Banque de France dotyczące warunków oferowanych przez główne banki komercyjne zajmujące się finansowaniem francuskich samorządów terytorialnych i francuskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie będzie mógł sprawdzić na podstawie próby pożyczek udzielonych przez JV, czy spółka ta nie oferowała średnio warunków finansowania wyraźnie korzystniejszych niż warunki oferowane przez wszystkie pozostałe banki komercyjne. Gdyby okazało się, że warunki finansowania oferowane przez JV były w danym półroczu wyraźnie korzystniejsze niż warunki oferowane przez wszystkie pozostałe banki komercyjne, w kolejnym półroczu JV zmieni warunki finansowania w celu wypełnienia zobowiązania określonego wyżej w pkt 5,
  - pełnomocnik odpowiedzialny za monitorowanie przedłoży Komisji co roku sprawozdanie z realizacji powyższych zobowiązań.
21. Przez cały czas obowiązywania zezwolenia na prowadzenie przez bank rozwoju działalności określonej w niniejszych zobowiązaniach, państwo będzie przekazywać Komisji wszelkie informacje niezbędne do sprawowania kontroli nad przestrzeganiem niniejszych zobowiązań. Po zakończeniu pełnienia funkcji przez pełnomocnika odpowiedzialnego za monitorowanie państwo przedłoży dodatkowo Komisji sprawozdanie roczne dotyczące przestrzegania przedmiotowych zobowiązań.

ZAŁĄCZNIK IV A

MECHANIZM USTALANIA KOSZTU FINANSOWANIA NEC/DMA

Przy każdej emisji koszt finansowania długoterminowego zapewnianego NEC przez jej akcjonariuszy po cenie rynkowej będzie ustalany obierając za punkt wyjścia koszty finansowania dla takich samych okresów zapadalności i walut, odnotowywane na podstawie próby instytucji kredytowych uzgodnionej między NEC i jej akcjonariuszami (zwanymi dalej „stronami” i „próbą”).

Próba zostanie opracowana na podstawie listy banków francuskich uwzględnianych przy ustalaniu stopy procentowej EURIBOR, z której zostaną wykreślone podmioty uznane przez strony (w sposób jednomyślny) za nieporównywalne z NEC/DMA na podstawie ich notowań długoterminowych (i prognozy) oraz ich profilów ryzyka (rodzaj działalności, ekspozycja geograficzna, wskaźniki ostrożnościowe itp.). W miarę możliwości próba będzie obejmować co najmniej trzy banki.

Koszt finansowania NEC/DMA będzie równy średniej kosztów finansowania podmiotów wchodzących w skład próby.

Tak samo koszt finansowania krótkoterminowego zapewnianego NEC przez jej akcjonariuszy po cenie rynkowej będzie równy średniej kosztów finansowania podmiotów wchodzących w skład próby.

Mechanizm ten umożliwia dopilnowanie tego, by DMA nie korzystała z finansowania po stawkach preferencyjnych ze względu na udział w niej państwa, z dwóch następujących powodów:

- finansowanie DMA na podstawie hipotecznych listów zastawnych odbywa się bezpośrednio na rynku, natomiast finansowanie zapewniane przez bezpośrednich akcjonariuszy DMA (podobnie jak w przypadku innych banków hipotecznych) zostanie ograniczone do nadwyżkowego zabezpieczenia,
- wszystkie banki hipoteczne są z konieczności powiązane z instytucjami kredytowymi mającymi szeroki dostęp do środków płynnych (depozyty klientów lub szeroki dostęp do rynku). Są one w związku z tym finansowane kosztem refinansowania ze strony swoich bezpośrednich akcjonariuszy. Nie możemy tym samym rozpatrywać notowania NEC jako odrębnego podmiotu, ponieważ powinna ona być z konieczności powiązana z instytucją kredytową dysponującą znacznymi środkami finansowymi, czyli prawdopodobnie z dużym bankiem francuskim.
- Umieszczenie NEC między DMA a jej końcowymi akcjonariuszami prowadzi do uzyskania notowania równoważnego notowaniom dużych banków francuskich. Przyjęty mechanizm pozwala zatem na odtworzenie warunków finansowania, jakim podlegałaby DMA, gdyby była ona powiązana z bankiem, nie korzystając przy tym z preferencyjnych stawek.

ZAŁĄCZNIK IV B

OFERTA PRODUKTÓW JV LBP I CDC

1. Charakter kredytów udzielanych przez JV

Oferta kredytów średnio- i długoterminowych proponowana przez wspólną spółkę zależną LBP i CDC francuskim samorządom lokalnym będzie zgodna z zasadami przyjętymi przez LBP w odniesieniu do wprowadzania do obrotu produktów i usług skierowanych do ogółu klientów, to jest:

- prosta,
- przejrzysta,
- zaspokajająca potrzeby klientów.

Oferta produktów będzie zgodna z ramami regulacyjnymi i oparta na istniejących zaleceniach zawartych w:

- okólniku międzyresortowym z dnia 25 czerwca 2010 r.,
- karcie dobrych praktyk (zwanej dalej „kartą Gisslera”),
- sprawozdaniu komisji parlamentarnej Bartolonego.

Wspólna spółka zależna LBP i CDC będzie rozwijała ofertę klasycznych kredytów umożliwiających zaspokojenie rozpoznanych potrzeb klientów, takich jak potrzeby prostoty, różnorodności, ochrony przed niekorzystnymi zmianami na rynkach. Z oferty tej będą wyłączone produkty lewarowane, produkty, w których oprocentowanie zależy od zakresu zmienności krótko- i długoterminowych stóp procentowych, produkty walutowe, złożone produkty strukturyzowane z efektem kumulacyjnym oraz wszelkie produkty narażające klienta na ryzyko dotyczące kapitału.

We wszystkich przypadkach oferta będzie dostosowana do cech i wielkości klientów, a każdy nowy produkt będzie konsultowany z nadzorcą ostrożnościowym.

Dołożymy też starań, aby zapewnić klientom przejrzystą dokumentację, prezentującą produkty zgodnie z klasyfikacją określoną w karcie Gisslera.

Tabela ryzyka według karty Gisslera

Wskaźniki bazowe		Struktury	
1	Wskaźniki strefy euro	A	Oprocentowanie proste przy stałej stopie procentowej; oprocentowanie proste przy zmiennej stopie procentowej; zamiana stałej stopy procentowej na zmienną lub odwrotnie; zamiana stopy strukturyzowanej na stopę zmienną lub stopęstałą (w jednym kierunku); oprocentowanie proste przy zmiennej stopie procentowej z pułapem górnym lub górnym i dolnym
2	Wskaźniki inflacji we Francji lub inflacji w strefie euro lub różnica między tymi	B	Bariera prosta; brak lewarowania
3	Różnice między wskaźnikami strefy euro	C	Opcja swapowa (swapcja)
4	Wskaźniki spoza strefy euro; różnica między wskaźnikami, z których jeden jest wskaźnikiem spoza strefy euro	D	Mnożnik wynoszący maksymalnie 3; mnożnik wynoszący maksymalnie 5 z pułapem górnym
5	Różnice między wskaźnikami spoza strefy	E	Mnożnik wynoszący maksymalnie 5

Karta Gisslera przedstawia schemat analizy opartej na dwóch kryteriach: wskaźniku bazowym i stosowanej strukturze. W karcie tej opracowano klasyfikację uporządkowanego rosnąco ryzyka, na jakie mogą być narażone samorządy lokalne.

JV zamierza ograniczyć ofertę produktów proponowanych w ramach klasyfikacji Gisslera. Oferta ta ograniczy się, w zależności od kategorii klientów, do następujących produktów:

- produkty kategorii 1 A,
- produkty indeksowane inflacją we Francji i wskaźnikiem Livret A kategorii 2 A,
- zakup swapcji kategorii 1C.

Do celów informacyjnych, w opinii z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie zasilenia produktów strukturyzowanych, francuska Rada Standaryzacji Rachunków Publicznych zwróciła się do samorządów lokalnych o wyraźne rozdzielenie w ich rachunkach produktów prostych i złożonych. Pożyczki lub swapy kategorii wyższych niż 3 lub C według karty Gisslera są uważane za złożone. JV jest zatem bardziej restrykcyjna, wykluczając również produkty kategorii 1B, sprzedaż swapcji (1C), produkty kategorii 2 (z wyjątkiem produktów indeksowanych inflacją we Francji i wskaźnikiem Livret A) i kategorii 3.

Jeżeli chodzi o wskaźnik referencyjny:

JV zamierza ograniczyć swoją ofertę do klas 1 i 2 według karty Gisslera, którym odpowiadają wskaźniki strefy euro i inflacji we Francji. Chodzi o produkty powszechnie przyjęte i opanowane przez uczestników rynku.

- EURIBOR jest wskaźnikiem referencyjnym wymiany międzybankowej.
- Wskaźnik inflacji we Francji i wskaźnik Livret A (którego formuła obliczania zależy od wskaźników EURIBOR i inflacji) są powszechnie stosowane przez państwo francuskie zarówno w ramach programu obligacji skarbowych OAT indeksowanych inflacją, jak i w ramach udzielonych pożyczek regulowanych indeksowanych wskaźnikiem Livret A.

Wskaźniki te służą uproszczeniu i dywersyfikacji ryzyka i sprzyjają kontrolowanemu zarządzaniu ryzykiem. Wykluczono stosowanie jako wskaźnika w ramach kategorii 2 różnicy między wskaźnikami inflacji strefy euro oraz wskaźników inflacji innych państw strefy euro.

Jeżeli chodzi o strukturę:

JV zamierza zawęzić swoją ofertę do kategorii A i C obejmujących ograniczone ryzyko, bez efektu mnożnikowego.

- Kategoria A obejmuje produkty o stałej lub zmiennej stopie procentowej, które nie zawierają warunku ani efektu mnożnikowego. Są one objęte oprocentowaniem prostym przy stałej lub zmiennej stopie procentowej.
- Kategoria A obejmuje też opcje proste kupowane i sprzedawane (z pułapem górnym lub górnym i dolnym) przez klientów dla zapewnienia ochrony przed niekorzystnym wzrostem rynków.
- Tym samym w ramach kategorii A profil stopy procentowej obowiązującej klienta jest znany zawczasu. Może to być albo stała stopa procentowa znana w chwili zawierania umowy, albo zmienna stopa procentowa, odzwierciedlająca doskonale zmiany wskaźnika referencyjnego, albo zmienna stopa procentowa z pułapem górnym lub górnym i dolnym.
- Kategoria C obejmuje tworzenie swapcji. Chodzi tu o przyznanie kredytobiorcy prawa do wprowadzenia w określonym terminie znanej zawczasu stopy procentowej. Dozwolony będzie jedynie zakup swapcji przez klienta. Sprzedaż swapcji przez klienta jest wyłączona z oferty.
- Przykład: klient przyjmuje pożyczkę o zmiennej stopie procentowej z terminem T. W tym terminie będzie miał możliwość przekształcenia zmiennej stopy procentowej w stopę X (znaną w chwili zawierania umowy), jeżeli warunki wydadzą mu się atrakcyjne. Jeśli nie, zrezygnuje ze swojego prawa i pozostanie przy pożyczce o zmiennej stopie procentowej (klient kupił opcję).

Poprzez zawężenie oferty produktów do kategorii wymienionych wyżej JV zamierza ograniczyć spektrum wprowadzanych do obrotu produktów, oferując ochronę, prostotę i przejrzystość kredytobiorcom będącym samorządami lokalnymi.

Co więcej, przedmiotowe produkty nie są dostępne dla wszystkich klientów. Ich dostępność jest uzależniona od wielkości samorządów zgodnie z następującą tabelą:

Kategoria klientów	Liczba	Produkt
Samorządy lokalne < 5 000 mieszkańców Szpitale publiczne	47 614	1 A
Samorządy lokalne > 5 000 i < 20 000 mieszkańców	2 612	1 A, + wskaźniki inflacji i Livret A
Samorządy lokalne > 20 000 mieszkańców	1 244	1 A, 1C (poza sprzedażą opcji) + wskaźniki inflacji i Livret A

2. Termin spłaty pożyczek udzielonych przez JV

Dodatkowo termin spłaty proponowanych pożyczek nie będzie przekraczał 15 lat, z wyjątkiem przypadku połączenia z bardziej długotrwałym źródłem refinansowania, np. poprzez emisję hipotecznych listów zastawnych o takim samym terminie zapadalności.

We wszystkich przypadkach termin spłaty pożyczek przez klientów jest uzależniony od zdolności DMA do refinansowania w podobnych terminach.

—

ZAŁĄCZNIK IV C

WYELIMINOWANIE POZOSTAŁYCH POWIĄZAŃ MIĘDZY DEXIĄ A NEC (POZA POWIĄZANAMI INFORMATYCZNYMI)

Niniejsze pismo ma na celu określenie praktycznych warunków realizacji przerwania powiązań operacyjnych między Dexią a nowym podmiotem NEC/DMA. Ujęto w nim ogół pozostałych powiązań zaplanowanych początkowo i opisano krótko warunki ich usunięcia.

Na wykonanie tego rozdzielenia bez podejmowania znacznego ryzyka operacyjnego potrzeba do 6 miesięcy od dnia zamknięcia transakcji zbycia DMA, ze względu na ogół trwających projektów w ramach uporządkowanej likwidacji grupy Dexii i z uwagi na to, że wdrożenie tych środków będzie wymagało zarówno od Dexii, jak i od NEC przeznaczenia czasu na nabór i szkolenie nowych zespołów. Proces naboru pracowników będzie przysparzał szczególnych problemów i pociągał za sobą opóźnienia w realizacji ze względu na specyfikę poszukiwanych profili pracowników i sytuacji Dexii.

1. Świadczenia Dexii wobec NEC

Proponuje się, aby Dexia zaniechała wszelkich świadczeń wobec nowego podmiotu NEC/DMA. Świadczenia te dotyczą następujących dziedzin: portfela obligacji, nadzoru handlowego nad pożyczkami udzielonymi klientom spoza Francji, ryzyka i audytu:

- **Portfel obligacji** – świadczenie przez zespoły Dexii ds. rynku na rzecz DMA doradztwa w sprawie portfela obligacji DMA zostaje zarzucone. NEC zapewni bezpośredni nadzór nad portfelem obligacji, w razie potrzeby korzystając z pomocy innego uczestnika rynku, który będzie sprawował nadzór nad tym portfelem i doradzał DMA w sprawie przyszłych transakcji. **Rozdzielenie to zostanie przeprowadzone w terminie sześciu miesięcy. W ramach zespołów przeznaczonych do umieszczenia w NEC nie ma obecnie tego rodzaju kompetencji. Należy zatem przewidzieć czas na nabór pracowników (poszukiwanie i ogłoszenie) oraz szkolenie.**
- **Nadzór handlowy nad pożyczkami udzielonymi klientom spoza Francji** – projekt zarządzania przez Dexię pożyczkami udzielonymi przez DMA klientom spoza Francji zostaje zarzucony. NEC zapewni bezpośrednio upłynienie tych aktywów. **Rozdzielenie to zostanie przeprowadzone w terminie trzech miesięcy.**
- **Analiza ryzyka kredytowego** – korzystanie przez nowy zespół NEC/DMA z usług Dexii w zakresie analizy ryzyka kredytowego w odniesieniu do pożyczek udzielonych klientom spoza Francji zostaje zarzucone. Konieczne będzie wzmocnienie zespołów NEC ds. ryzyka kredytowego w celu uwzględnienia tych kompetencji. Nie występuje brak synergii w zespole NEC ds. ryzyka kredytowego (utworzenie 2 EPC w obszarze nadzoru nad aktywami zagranicznymi zrównoważono redukcją 2 EPC w obszarze nadzoru nad aktywami francuskimi). **Rozdzielenie to zostanie przeprowadzone w terminie sześciu miesięcy.**
- **Wewnętrzne systemy ratingowe** – kilku kontrahentów korporacyjnych amerykańskich DMA, którzy mieli być poddani ocenie w ramach wewnętrznych systemów ratingowych Dexii, zostanie sklasyfikowanych za pomocą metody standardowej i objętych bezpośrednim nadzorem analityków kredytowych NEC. Większość zagranicznych aktywów DMA tworzą aktywa włoskiego sektora publicznego. Konieczne będzie utworzenie 1 dodatkowego EPC w ramach zespołu NEC ds. model managementu do celów nadzoru nad zmianami ratingu Włoch. **Rozdzielenie to zostanie przeprowadzone w terminie sześciu miesięcy.**
- **Wycena papierów wartościowych** – nowy zespół NEC/DMA nie będzie korzystał ze wsparcia zespołów Dexii przy przeprowadzaniu wyceny papierów wartościowych w bilansie, lecz będzie opierał się na własnych kompetencjach, które należy stworzyć. **Rozdzielenie to zostanie przeprowadzone w terminie sześciu miesięcy.**
- **Audyt** – współkorzystanie z zasobów związanych z narzędziem monitorowania zaleceń pokontrolnych zostaje zarzucone. Każda struktura będzie wyposażona we własne środki. **Rozdzielenie to zostanie przeprowadzone w terminie trzech miesięcy.**

2. Świadczenia NEC wobec Dexii

Na tej samej zasadzie proponuje się, aby NEC zaniechała świadczeń wobec Dexii (poza powiązaniem informatycznym). Powiązania początkowo zaplanowane i ostatecznie zarzucone dotyczą analizy ryzyka kredytowego oraz wewnętrznego systemu ratingu francuskich samorządów lokalnych. W tych obszarach Dexia zapewni sobie niezależne środki, wzmacniając swoje zespoły i swoją strukturę organizacyjną.

- **Analiza ryzyka kredytowego** – korzystanie przez Dexię ze wsparcia zespołów analityków NEC ds. ryzyka kredytowego francuskich samorządów lokalnych zostaje zarzucone. Utworzone zostaną dwa odrębne zespoły, czego skutkiem będzie brak synergii wynoszący 9 stanowisk (zob. szczegółowy opis w załączniku 1).

- **Wewnętrzny system ratingowy** – wewnętrzny system ratingu francuskich samorządów lokalnych nie zostanie uwspólniony, jak zakładano początkowo, lecz skopiowany. Dexia i NEC będą zatem dysponowały odrębnymi i niezależnymi wewnętrznymi systemami ratingowymi. Rozwiązanie to pozwala uniknąć sytuacji, w której oczekiwane pogorszenie kalibracji wewnętrznego systemu ratingowego Dexii miałyby niekorzystny wpływ na produkcję nowego podmiotu NEC/DMA, i eliminuje trudności operacyjne i regulacyjne związane z zasilaniem i aktualizacją tego samego systemu przez dwa banki niemające powiązania kapitałowego. Przewidywany jest brak synergii wynoszący 13 EPC (11 EPC w Dexii i 2 EPC w NEC – zob. szczegółowy opis w załączniku 1).

Rozdzielenie to zostanie przeprowadzone w terminie sześciu miesięcy.

ZAŁĄCZNIK 1

WEWNĘTRZNE SYSTEMY RATINGOWE

— Proponowane zasady organizacji

Uwzględniając niedawne decyzje i wytyczne dotyczące zasad eliminowania wrażliwego charakteru pożyczek, przejęcia całego ryzyka związanego z tym portfelem przez Dexię i braku powiązań kapitałowych między Dexią a NEC, proponuje się, aby systemy ratingów wewnętrznych (IRB) lokalnego sektora publicznego nie były odtąd wspólne dla nowego podmiotu NEC/DMA i dla Dexii, i aby w związku z tym świadczenia wymieniane przez Dexię i NEC w tym obszarze zostały zarzucone.

Dexia i NEC miałyby odtąd odrębne zespoły analityków kredytowych, zespoły ds. model managementu, ds. modelowania i ds. walidacji, całkowicie niezależne i obejmujące całą działalność każdego z tych podmiotów.

Proponowane zasady organizacji opierają się na następujących stwierdzeniach:

- ryzyko pogorszenia kalibracji IRB ze względu na zwiększenie zaległości w obrębie Dexii może mieć negatywny wpływ także na nową produkcję DMA; nie wydaje się logiczne, aby DMA ponosiła konsekwencje pogorszenia się portfela Dexii,
- utrzymanie wspólnych IRB pociąga za sobą trudności operacyjne, ze względu na brak powiązań kapitałowych:
  - utrzymanie IRB wspólnych dla Dexii i dla nowego podmiotu NEC/DMA opiera się na zdolności tych dwóch podmiotów do dostarczenia wszystkich informacji niezbędnych do prowadzenia tych systemów (zaległości, straty itp.),
  - brak powiązań kapitałowych i wspólnej polityki zwiększą trudności operacyjne w utrzymaniu wspólnej bazy danych. Bez wspólnej i bardzo wysokiej jakości bazy danych niemożliwe byłoby utrzymanie IRB, które nie byłyby odtąd uznawane przez organy regulacyjne,
- jest konieczne, aby Dexia miała własny zespół analityków, ponieważ ponosi ona w całości ryzyko kredytowe dotyczące portfela wrażliwych pożyczek, a jednocześnie nie jest możliwe utrzymanie zespołu wspólnego dla dwóch podmiotów – Dexii i NEC – korzystającego z dwóch różnych IRB w odniesieniu do tych samych kontrahentów.

— Najważniejsze konsekwencje dla Dexii i NEC

— Wpływ na HR

Utworzone zostaną dwa zespoły analityków kredytowych ds. francuskiego sektora publicznego, jeden dla NEC, drugi dla Dexii. Grozi to znacznym ograniczeniem zakresu działania obecnego zespołu analityków – zespół NEC będzie koncentrował się na francuskich samorządach lokalnych (i w mniejszym stopniu zarządzał niektórymi zagranicznymi samorządami lokalnymi), ograniczy jednak zajmowanie się uczestnikami rynków wyspecjalizowanych, którzy stanowią najciekawszy materiał do analizy. W tych warunkach nie należy wykluczać zwolnień.

Co więcej, nie będzie możliwe znaczne zwiększenie liczby analityków w celu zasilenia zespołów NEC i Dexii na podstawie obecnych kompetencji wewnętrznych. Kompetencje te są bowiem trudne do znalezienia także na rynku.

— Ryzyko braku synergii

Ryzyko to występuje na 3 poziomach:

- brak wspólnych dla Dexii i NEC IRB i w konsekwencji dwa zespoły użytkowników (analityków) pociągają za sobą konieczność wyposażenia każdego podmiotu w zespoły zajmujące się opracowywaniem i utrzymywaniem modeli (model management, modelowanie i obszar zaległości), ich walidacją (weryfikacją metodologiczną, lecz także walidacją operacyjną i kontrolą jakości) oraz ich wykorzystywaniem (analitycy kredytowi). Należy zatem wzmocnić zespół Dexii ds. model management o 6 EPC, zespół ds. walidacji i kontroli jakości o 2 EPC, zespół ds. modelowania o 1 EPC i zespół ds. zaległości o 2 EPC, co daje w sumie 11 dodatkowych EPC dla Dexii. W przypadku NEC należy przewidzieć dodatkowo 1 EPC dla zespołu ds. model management i 1 EPC dla zespołu ds. walidacji i kontroli jakości, co daje 2 dodatkowe EPC,

- zaprzestanie wymiany między Dexią a NEC świadczeń dotyczących analizy ryzyka kredytowego (prowadzenie analizy ryzyka kredytowego francuskiego sektora publicznego przez NEC na rzecz Dexii i analizy ryzyka kredytowego międzynarodowych kontrahentów przez Dexię na rzecz NEC) prowadzi do zwiększenia liczby pracowników o 9 EPC w przypadku Dexii (brak zwiększenia liczby pracowników w przypadku NEC),

  - wreszcie zaprzestanie przez Dexię dokonywania wyceny papierów wartościowych na rzecz NEC prowadzi do utworzenia dodatkowo 1 EPC w ramach NEC.
-

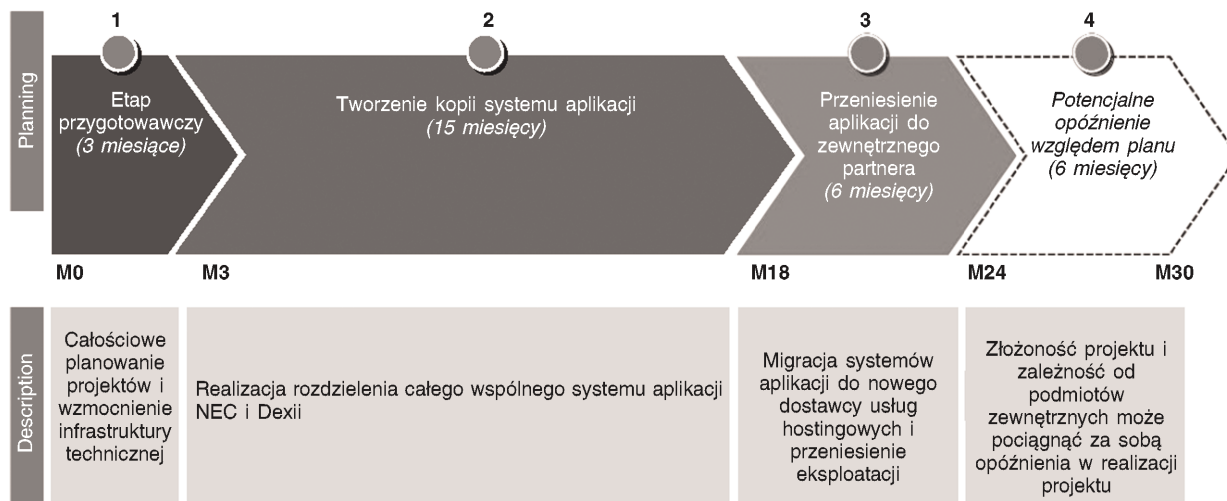

ZAŁĄCZNIK IV D

ZLIKWIDOWANIE POWIĄZAŃ MIĘDZY SYSTEMAMI INFORMATYCZNYMI DEXII I NEC

W piśmie tym przedstawiono wymagane szczegółowe informacje uzasadniające termin 24–30 miesięcy, który oceniono jako niezbędny do całkowitego oddzielenia systemu informatycznego NEC od systemu informatycznego Dexii. Dla przypomnienia, po zakończeniu opisanych prac system aplikacji NEC będzie całkowicie niezależny od systemu Dexii. Podobnie stanie się z korzystaniem z aplikacji i infrastrukturą techniczną.

Cztery główne etapy niezbędne do zlikwidowania powiązań między systemami informatycznymi Dexii i NEC zostały opisane w piśmie z dnia 26 września następująco:

1. Etap przygotowawczy

Jak wskazano w piśmie z dnia 23 września 2012 r., etap ten będzie miał dwa odrębne cele: opracowanie szczegółowego planu strategicznego prac, jakie należy wykonać, oraz wzmocnienie infrastruktury technicznej z myślą o przechowywaniu kopii aplikacji.

Uwagi przedstawione w tym piśmie opierają się na przewidywaniach dotyczących planu zlikwidowania powiązań, który ma zostać opracowany w ramach tego etapu przygotowawczego. Przewidywania te muszą jednak zostać potwierdzone na podstawie pogłębionej analizy.

2. Etap tworzenia kopii systemu aplikacji

Informacje przedstawione niżej pozwalają wyjaśnić, dlaczego minimalny okres 15 miesięcy (z wykluczeniem wszelkich innych projektów) jest uważany za niezbędny do tego, aby doprowadzić do końca proces rozdzielania systemów aplikacji Dexii i NEC. Na obecnym etapie jest to wstępna analiza, która będzie musiała zostać potwierdzona, uzupełniona i uszczegółowiona w ramach etapu planowania procesu tworzenia kopii, przewidzianego na **3 pierwsze miesiące** 2013 r.

Na podstawie wstępnego spisu zidentyfikowano **169 aplikacji**, które mają zostać objęte procesem tworzenia kopii (zob. załącznik 2), spośród 248 aplikacji zawartych obecnie w systemie informatycznym Dexii. W celu oszacowania potrzebnego nakładu pracy, aplikacje, które należy skopiować, można podzielić na 3 kategorie w zależności od funkcjonalnego i technicznego poziomu złożoności:

(i) 12 centralnych aplikacji SI DEXII

- Obszar handlowy: narzędzie CRM (Reflex), zarządzanie ofertą (Phoenix), analiza finansowa (Safir);
- Obszar transakcji: zarządzanie przemysłowe kredytami (SAB) i baza danych dotyczących kredytów (Edouard);
- Obszar rynku: zarządzanie operacjami rynkowymi (OpenLink) i monitorowanie depozytów zabezpieczających/ zarządzanie dodatkowym zabezpieczeniem (Algorithmics);

- Obszar finansów: system księgowy (ROC), zarządzanie aktywami i pasywami (RiskPro i scentralizowana baza aktywów) i uzgadnianie kont (Intellimatch);
- Obszar ryzyka: monitorowanie ryzyka kredytowego (Fermat Basel II).

(ii) **14 aplikacji ważnych** ze względu na ich złożoność funkcjonalną, bardzo szczegółowy charakter i powiązanie z innymi aplikacjami

- Obszar handlowy: baza danych handlowych (EDC), profilowanie klientów (Profil);
- Obszar transakcji: zarządzanie kredytami (Bamaco), zarządzanie zakupami (OASYS), usługa katalogowa i uprawnienia (Habilis), zarządzanie projektem (Clarity);
- Obszar rynku: zarządzanie gotówką i płynnością (Cahors), zarządzanie pulami i wsparciem BdF (A3G);
- Obszar finansów: rozłożenie w czasie na potrzeby rachunkowe (Image), deklaracje wymagane prawnie (Evolan);
- Obszar ryzyka: wewnętrzne systemy ratingowe (Cléo, SatPub i DirCor), baza danych dotyczących stóp procentowych/walut (SmartCo).

(iii) **143 aplikacje mniej ważne**, których wykaz znajduje się w załączniku.

Dla każdej ze 169 aplikacji należy powtórzyć proces kopiowania, obejmujący następujące etapy:

- a) zebranie informacji o potrzebach i specyfice poszczególnych aplikacji (zasady kopiowania, czyszczenia i archiwizacji, przegląd uprawnień i profili itp.);
- b) opracowanie programów kopiujących i stworzenie potrzebnego środowiska w kontakcie z poszczególnymi wydawcami oprogramowania;
- c) odbiór jednostkowy techniczny i funkcjonalny oraz sprawdzenie poprawnego działania każdej z utworzonych dwóch instancji aplikacji.

Nakład pracy niezbędny do realizacji tego procesu jednostkowego można oszacować stosując średni ryczałt w zależności od przyjętej złożoności. W świetle doświadczeń zgromadzonych w ramach programu rozdzielania Dexii i Belfiusa, realistyczne wydaje się zaproponowanie ryczałtu wynoszącego 750 r-d w przypadku aplikacji centralnych SI, 250 r-d w przypadku aplikacji ważnych i 30 r-d w przypadku aplikacji mniej ważnych. Tym samym **całkowity szacowany nakład pracy przy tworzeniu kopii wynosi 16 790 r-d**. Jako uzupełnienie tej pracy jednostkowej, w ramach podejścia opartego na podziale na partie, należy przewidzieć dla każdej z czterech planowanych partii:

- a) opracowanie tymczasowych interfejsów umożliwiających współistnienie w ramach każdego z tworzonych SI aplikacji własnych i aplikacji w dalszym ciągu wspólnych;
- b) realizację etapu odbioru całościowego w celu sprawdzenia poprawnego działania całego systemu i stabilności każdego SI na tym etapie pośrednim.

Odpowiadający temu szacowany nakład pracy dla każdej partii wynosi 500 r-d dla stworzenia interfejsów i 500 r-d dla odbioru całościowego, co daje **w sumie 4 000 r-d dla wszystkich partii**.

Tym samym, z uwagi na całkowity nakład pracy, który na tym etapie szacujemy na około 20 800 r-d, oraz na zdolność IT, którą można zmobilizować w celu zakończenia tego etapu tworzenia kopii aplikacji, termin 15 miesięcy wydaje się stanowić absolutne minimum, jeżeli całkowita zdolność zarządzania systemami informatycznym zostanie przeznaczona na ten program.

Dla przypomnienia, całkowita zdolność zespołów IT w odniesieniu do realizacji projektów wynosi w przybliżeniu 18 000 r-d rocznie i jest już w znacznym stopniu wykorzystywana do realizacji projektów zlikwidowania powiązań z Belfusem (do czerwca 2013 r. pozostało jeszcze do realizacji 7 000 r-d) oraz do świadczenia usług na rzecz LBP (co najmniej 2 000 r-d do realizacji w tym okresie). W związku z tym wykonanie kopii całego systemu informatycznego wydaje się trudne do zrealizowania w mniej niż 20–21 miesięcy.

3. Etap migracji aplikacji

Okres realizacji tego etapu migracji systemu Dexii do partnera zewnętrznego jest silnie skorelowany ze środkami, które zostaną przedsięwzięte przez tego partnera i z przyjętym sposobem realizacji przedmiotowego procesu (hosting, przeniesienie infrastruktury, szkolenie użytkowników, możliwe łączenie zasobów itp.).

Należy jednak mieć na uwadze to, że ze względu na złożoność SI Dexii z jednej strony (zob. liczba aplikacji wymienionych wyżej) i konieczność skoordynowania działań różnych podmiotów (Thalès, DTS i IT Production DCL) z drugiej strony, operacja ta jest szczególnie złożona. Zrealizowanie jej w terminie 6 miesięcy wydaje się więc bardzo ambitnym założeniem.

Podsumowując, informacje przedstawione w tym piśmie skłaniają do oszacowania, że na zapewnienie całkowitej niezależności systemów informatycznych Dexii i NEC **potrzeba** w sumie **30 miesięcy**.
